

ZARZĄDZENIE NR 119
BURMISTRZA STRYKOWA

z dnia 8 października 2025 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz na podstawie uchwały Nr XXXII/247/2013 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Stryków (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 6 marca 2013 r, poz. 1298) Burmistrz Strykowa zarządza, co następuje:

§ 1.1 Przeprowadzenie konsultacji społecznych, zwanych dalej konsultacjami, projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków, stanowiącego Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XVII/148/2025 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków. Program zostanie udostępniony do publicznego wglądu poprzez:

- 1) zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl);
- 2) zamieszczenie na stronie internetowej (strykow.pl);
- 3) udostępnienie wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. Kościuszki 27, 95-010 Stryków (Sekretariat); z możliwością zgłaszania uwag, opinii i propozycji zmian.

2. Celem konsultacji jest zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymiana wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków.

§ 2. 1. Konsultacje społeczne, o których mowa w § 1, zostaną przeprowadzone w okresie od **15.10.2025 r. do 19.11. 2025 r.**

2. Uprawnionymi do udziału w konsultacjach są w szczególności:

- a) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- b) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt a),
- c) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- d) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- e) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- f) podmioty, inne niż wymienione w punkcie e), realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

§ 3. 1. Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji będzie zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie strykov.pl w zakładce Urząd Miejski/Prawo lokalne/Konsultacje społeczne, w Biuletynie Informacji Publicznej bip.strykow.pl, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Strykowie, na tablicy ogłoszeń przed budynkiem Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz podane do publicznej wiadomości w prasie „Wieści z Główna i Strykowa” z dnia 09.10.2025 r.

2. Ogłoszenie stanowić będzie Załącznik Nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

§ 4. Konsultacje prowadzone będą w formie:

- 1) **zbierania uwag** w postaci pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego udostępnionego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl) oraz w Urzędzie Miejskim w Strykowie (Sekretariat). Wypełniony formularz należy dostarczyć:
 - a) drogą elektroniczną na adres: strykov@strykow.pl (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
 - b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
 - c) osobiście do Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu z dopiskiem „Konsultacje Społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków”.
- 2) **spotkania otwartego/debaty** przeprowadzonej stacjonarnie w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków w dniu **04.11.2025 r. o godz. 16:00-18:00**.
- 3) **zbieranie uwag ustnych** – opinie przyjmuje Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury, pok. 20, Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu w terminie konsultacji.

§ 5. Niezwłocznie po zakończeniu procesu konsultacji zostanie sporządzony raport, stanowiący informację podsumowującą ich przebieg. Informacja o wynikach zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl), na stronie internetowej (strykow.pl) oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Strykowie.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Szczegółowa diagnoza Gminy Stryków	4
2.1. Sfera społeczna	4
2.2. Sfera gospodarcza	26
2.3. Sfera środowiskowa	41
2.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	60
2.5. Sfera techniczna	82
2.6. Podsumowanie negatywnych zjawisk/ problemów	90
3. Obszar rewitalizacji Gminy Stryków	93
3.1. Analiza potrzeb i potencjałów obszaru rewitalizacji	124
4. Powiązanie gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi województwa i gminy	128
5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	134
6. Cele rewitalizacji i kierunki działań	136
7. Opis przedsięwzięć	147
7.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	147
7.2. Dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne	159
8. Szacunkowe ramy finansowe oraz ramowy harmonogram realizacji programu	160
9. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	162
10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji	167
11. System monitoringu i oceny programu rewitalizacji	169
12. Zakres zmian w innych uchwałach	172
13. Specjalna strefa rewitalizacji	172
14. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	173
14.1. Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	173
14.2. Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy	173
15. Partycypacja społeczna	173
16. Ocena oddziaływania na środowisko	179
Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków	179
Spis fotografii	180
Spis rysunków	181
Spis tabel	181
Spis wykresów	183

1. Wprowadzenie

Gmina Stryków, będąc prężnie rozwijającą się jednostką samorządu terytorialnego, stoi obecnie przed szeregiem wyzwań związanych z potrzebą harmonijnego rozwoju oraz podniesieniem standardu życia swoich mieszkańców. W kontekście zachodzących przemian społecznych, ekonomicznych i przestrzennych, niezbędne staje się sformułowanie i implementacja wszechstronnych inicjatyw, które umożliwią skuteczną rewitalizację terenów zdegradowanych oraz wesprą zrównoważony rozwój całej gminy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków (dalej nazywany również: GPR) stanowi kompleksową odpowiedź na te potrzeby. Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o dokładną analizę uwarunkowań społeczno-gospodarczych, szczegółowe badanie lokalnych problemów oraz szerokie konsultacje społeczne. Jego nadrzędnym celem jest nie tylko odtworzenie funkcjonalności obszarów wymagających interwencji, ale również stymulowanie zaangażowania obywatelskiego, zwiększenie potencjału inwestycyjnego gminy oraz systematyczna poprawa warunków życia lokalnych społeczności.

W kontekście niniejszego dokumentu, rewitalizacja nie jest postrzegana wyłącznie jako proces techniczny czy infrastrukturalny, lecz przede wszystkim jako wielowymiarowe przedsięwzięcie społeczne, wymagające aktywnego udziału wszystkich interesariuszy – począwszy od mieszkańców i lokalnych organizacji społecznych, przez przedsiębiorców, aż po instytucje publiczne. Jedynie przy pełnym współdziałaniu i zbiorowym zaangażowaniu możliwe będzie osiągnięcie trwałych i korzystnych rezultatów.

Prezentowany program nie tylko identyfikuje obszary kryzysowe wymagające interwencji, ale również formułuje konkretne działania mające na celu odnowienie przestrzeni publicznej, wzmocnienie lokalnej tożsamości oraz rozwój gospodarczy gminy. Jego realizacja przyczyni się do zauważalnej poprawy jakości życia oraz stworzenia warunków sprzyjających dalszemu dynamicznemu rozwojowi Strykowa.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców do zapoznania się z treścią Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków i aktywnego włączenia się w proces jego wdrażania. Jesteśmy przekonani, że dzięki wspólnym wysiłkom możliwe będzie ukształtowanie Gminy Stryków jako miejsca przyjaznego mieszkańcom, nowoczesnego i zorientowanego na przyszłość.

Spotkajmy się w Strykowie

Rewitalizacja stanowi kompleksowy proces odnowy obszarów zdegradowanych, ukierunkowany na przywrócenie im wartości społecznych, ekonomicznych oraz przestrzennych. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków jest dokumentem o charakterze strategicznym, określającym kierunki działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia potencjału inwestycyjnego oraz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

W kontekście zrównoważonego rozwoju państw europejskich, rewitalizacja traktowana jest jako efektywna metoda rozwiązywania złożonych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. W państwach członkowskich Unii Europejskiej podstawowe cele polityki przestrzennej określone zostały w Europejskiej Karcie Zagospodarowania Przestrzennego, która wyznacza standardy w zakresie zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego wszystkich regionów, systematycznego podnoszenia jakości życia, odpowiedzialnego zarządzania zasobami oraz racjonalnego wykorzystania dostępnej przestrzeni.

Profesor Tadeusz Kaczmarek w opracowaniu "Rewitalizacja miast w Polsce na tle doświadczeń europejskich" definiuje rewitalizację jako zaplanowane działania zmierzające do transformacji struktury funkcjonalno-przestrzennej zdegradowanych obszarów miejskich, prowadzące w konsekwencji do ich ożywienia w wymiarze gospodarczym i społecznym.

Prof. Krzysztof Skalski interpretuje pojęcie rewitalizacji jako całokształt przedsięwzięć obejmujących program remontów, modernizacji i rozwoju przestrzeni publicznej, rewaloryzacji zabytków na określonym terenie, w powiązaniu z rozwojem ekonomicznym i społecznym. Rewitalizacja łączy w sobie działania techniczne z programami aktywizacji gospodarczej oraz inicjatywami ukierunkowanymi na rozwiązywanie problemów społecznych.

Szczególnie trafną definicję rewitalizacji sformułował dr Andreas Billert: "Rewitalizacja odnosi się do kompleksowego procesu odnowy obszaru zurbanizowanego, którego przestrzeń, funkcje i substancja uległy procesowi strukturalnej degradacji, wywołującej stan kryzysowy, uniemożliwiający lub znacznie utrudniający prawidłowy rozwój ekonomiczny i społeczny tego obszaru jak i zrównoważony rozwój całego miasta."

Kluczowe w powyższej definicji jest podkreślenie, że rewitalizacja stanowi odpowiedź na stan kryzysowy, przejawiający się nie tylko w degradacji substancji materialnej, ale także – a może przede wszystkim – w degradacji funkcjonalnej i przestrzennej. Rewitalizacja obejmuje zatem działania naprawcze w sferze architektoniczno-urbanistycznej (substancja), społecznej i gospodarczej (funkcja) oraz ekologiczno-przestrzennej. A. Billert stwierdza wprost: "Rewitalizacja jest więc odpowiedzią na stan kryzysowy obszaru miejskiego i obejmuje zespół kompleksowych działań, koordynowanych i zarządzanych przez sektor publiczny (gminę), opartych na aktywnej współpracy organów i instytucji polityczno-administracyjnych oraz podmiotów społecznych."

Obszar rewitalizacji w Gminie Stryków został wyznaczony zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

Wytyczenie obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Stryków przeprowadzono w oparciu o podział gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Dla tych jednostek zebrano i przetworzono dane opisujące sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wykorzystano istniejący podział administracyjny, w ramach którego wyróżniono miasto Stryków oraz 35 sołectw.

Informacje wykorzystane do diagnozy pochodziły z Urzędu Miejskiego w Strykowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu oraz z Komisariatu Policji w Strykowie. Dodatkowo, część danych pozyskano z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W obszarze społecznym analizowano m.in. liczbę mieszkańców oraz ich strukturę wiekową, ruch naturalny ludności, migracje, poziom bezrobocia oraz liczbę osób korzystających z pomocy społecznej, w tym funkcjonowanie Procedury Niebieska Karta. Sfera gospodarcza skupiała się głównie na aktywności gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych. W sferze środowiskowej dokonano analiz dla zjawisk polegających na zagrożeniu niską emisją z gospodarstw domowych oraz pokryciem wyrobami zawierającymi azbest. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej skupiono się na niewystarczającym dostępie do infrastruktury sportu i rekreacji oraz na koncentracji problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. W sferze technicznej przedstawiono natomiast ogólny zarys problemów technicznych.

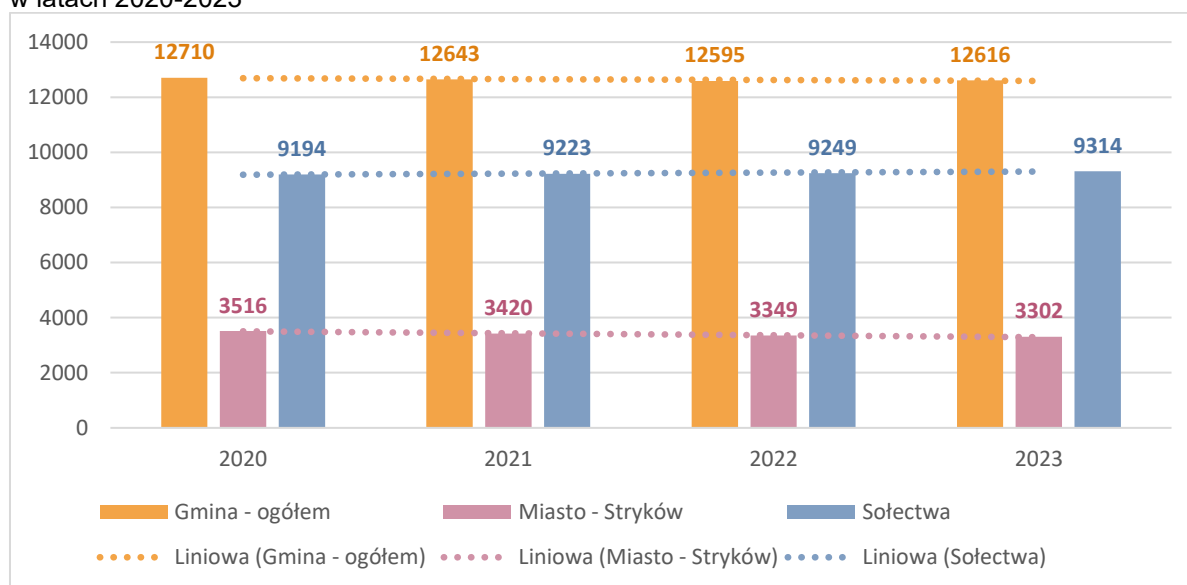
2. Szczegółowa diagnoza Gminy Stryków

2.1. Sfera społeczna

Liczba ludności

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby mieszkańców gminy Stryków w latach 2020-2023, udostępnione przez Urząd Miejski w Strykowie. W 2023 r. liczba ludności ogółem wyniosła 12 616 mieszkańców, z czego 26,17% stanowili mieszkańcy miasta. Liczba mieszkańców gminy zmniejsza się na obszarze miasta, a wzrasta na obszarze wiejskim. Na wykresie poniżej przedstawiono te zależności.

Wykres 1 Liczba mieszkańców gminy Stryków w podziale na miasto Stryków oraz obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Liczba mieszkańców gminy ogółem zmniejszyła się w 2023 r. w stosunku do wartości z 2020 r. o 0,74% wartości z 2020 r., czyli ubyły 94 osoby. Wskaźnik dla obszaru miasta wyniósł 6,09% (ubyło 214 osób), zaś na obszarze wiejskim ogółem odnotowano go na poziomie 1,31% (liczba mieszkańców zwiększyła się o 120 osób)

Do najbardziej zaludnionych obszarów należy (wg. danych za 2023 rok) miasto Stryków (3 302 mieszkańców) oraz sołectwo Bratoszewice (1 060 mieszkańców). Najmniejsza liczba mieszkańców zamieszkuje sołectwo Ciołek (76).

Na przestrzeni badanych lat 2020-2023 liczba mieszkańców zwiększyła się w 21 sołectwach, należą do nich: Anielin Swędowski (+42), Bartolin (+7), Dobieszków (+26), Dobra (+13), Dobra-Nowiny (+1), Kalinów (+10), Lipka (+4), Niesułków-Kolonia (+1), Nowostawy Górne (+4), Rokitnica (+1), Sadówka (+1), Sierżnia (+1), Sosnowiec-Pieńki (+2), Stary Imielnik (+2), Swędów (+31), Tymianka (+30), Warszawice (+15), Wola Błędowa (+14), Wrzask (+6), Wysoki (+5), Zelgoszcz (+33). W dwóch sołectwach: Ciołek i Gozdów liczba mieszkańców nie zmieniła się.

Tabela 1 Liczba mieszkańców w gminie Stryków z podziałem na sołectwa w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia

Obszar	Liczba ludności ogółem				Różnica 2023-2020
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	12710	12643	12595	12616	-94
Stryków - miasto	3516	3420	3349	3302	-214
Anielin	114	107	108	108	-6
Anielin Swędowski	292	306	324	334	42
Bartolin	82	85	87	89	7
Bratoszewice	1092	1087	1070	1060	-32
Ciołek	76	73	73	76	0
Dobieszków	418	425	436	444	26
Dobra	595	610	602	608	13
Dobra-Nowiny	280	280	284	281	1
Gozdów	129	127	128	129	0
Kalinów	133	139	141	143	10
Kielmina	471	473	471	468	-3
Koźle	226	220	216	218	-8
Lipka	201	203	204	205	4
Ługi	176	172	170	172	-4
Michałówek	218	209	218	214	-4
Niesułków	200	199	195	194	-6
Niesułków-Kolonia	277	272	272	278	1
Nowostawy Górne	169	170	173	173	4
Osse	230	226	222	214	-16
Pludwiny	120	108	110	105	-15
Rokitnica	233	232	235	236	3
Sądówka	131	131	134	132	1
Sierżnia	89	90	88	90	1
Smolice	409	405	397	402	-7
Sosnowiec	141	142	121	112	-29
Sosnowiec-Pieńki	105	103	105	107	2
Stary Imielnik	185	182	187	187	2
Swędów	558	578	578	589	31
Tymianka	599	600	602	629	30
Warszewice	227	233	230	242	15
Wola Błędowa	233	239	246	247	14
Wrzask	109	112	113	115	6
Wyskoki	213	216	218	218	5
Zagłoba	112	113	112	111	-1
Zelgoszcz	351	356	376	384	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na zmianę liczby mieszkańców wpływ ma przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń i zgonów) oraz saldo migracji (różnica między napływem ludności na dany teren i odpływem z niego).

Ruch naturalny ludności

Urodzenia są kluczowym czynnikiem wpływającym na strukturę ludności. Według danych GUS w gminie Stryków w 2023 r. odnotowano 78 żywych urodzeń oraz 144 zgony, zatem przyrost naturalny jest ujemny i wynosi (-66) osób. W poprzednich latach – do roku 2020 włącznie - również odnotowano ujemny przyrost naturalny.

Najniższa wartość wskaźnika przyrost naturalny na 1000 ludności została odnotowana dla roku 2021 i wyniosła (-8,01).

Migracje

W gminie Stryków w 2023 roku saldo migracji (ogółem) odnotowano na poziomie (+81) osób. Liczba osób zameldowanych w roku 2023 ogółem to 206 osób, natomiast wymeldowanych 125 osób. Zmiany miejsca zamieszkania występują głównie w obrębie kraju, regionu. Najwięcej osób wyprowadziło się z terenu gminy w roku 2022 (139 osób). Wymeldowania w ruchu wewnętrznym w gminie w ostatnich latach, występują na podobnym poziomie. Według danych GUS wymeldowania za granicę w całym badanym okresie kształtują się na poziomie od 0 do 2 osób w 2020 i 2021 roku. Najwięcej osób zameldowano w gminie w roku 2021 (209 osób), również w tym roku najmniej się wymeldowało (120 osób). Gmina Stryków jako całość zanotowała dodatnie saldo migracyjne, głównie dzięki dużemu napływowi nowych mieszkańców na terenach wiejskich. Saldo migracji dla miasta Stryków jest co roku ujemne.

Tabela 2 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w gminie Stryków w latach 2020-2023

Migracje na pobyt stały	Lata			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem dla Gminy				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	185	201	198	200
Zameldowania z zagranicy ogółem	6	8	5	6
Zameldowania ogółem	191	209	203	206
Wymeldowania w ruchu wew.	124	118	139	125
Wymeldowania za granicę	2	2	0	0
Wymeldowania ogółem	126	120	139	125
Saldo migracji ogółem	65	89	64	81
Saldo migracji wewnętrznych	61	83	59	75
Saldo migracji zagranicznych	4	6	5	6
miasto Stryków				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	26	29	27	30
Zameldowania z zagranicy ogółem	0	1	0	2
Zameldowania ogółem	26	30	27	32
Wymeldowania w ruchu wew.	36	37	42	46
Wymeldowania za granicę	2	1	0	0
Wymeldowania ogółem	38	38	42	46
Saldo migracji ogółem	-12	-8	-15	-14
Saldo migracji wewnętrznych	-10	-8	-15	-16
Saldo migracji zagranicznych	-2	0	0	2
Stryków - obszar wiejski				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	159	172	171	170
Zameldowania z zagranicy ogółem	6	7	5	4
Zameldowania ogółem	165	179	176	174
Wymeldowania w ruchu wew.	88	81	97	79
Wymeldowania za granicę	0	1	0	0
Wymeldowania ogółem	88	82	97	79
Saldo migracji ogółem	77	97	79	95
Saldo migracji wewnętrznych	71	91	74	91
Saldo migracji zagranicznych	6	6	5	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Wskazane powyżej wartości opisujące ruch migracyjny pokazują, że w ciągu ostatnich lat więcej ludzi zdecydowało się na zamieszkanie na terenie gminy, niż jej opuszczenie.

Dane oficjalne nie dają pełnego obrazu ilości osób, pochodzących z innych państw, które przebywają na terenie gminy nie wszyscy bowiem dokonują zameldowania w miejscu pobytu.

Struktura wieku ludności

W strukturze wieku ludności można wyróżnić trzy podstawowe kategorie, które są istotne z punktu widzenia rynku pracy i zasobów siły roboczej:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. w wieku od 0 do 17 lat,
- ludność w wieku produkcyjnym, w tym: kobiety od 18 do 59 lat, a mężczyźni od 18 do 64 lat,
- ludność w wieku poprodukcyjnym, w tym: kobiety od 60 lat i więcej, a mężczyźni od 65 lat i więcej.

Tabela 3 Liczba mieszkańców według ekonomicznych grup wieku w gminie Stryków w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia

Obszar	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym				Liczba ludności w wieku produkcyjnym				Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
gmina ogółem	2554	2576	2595	2593	7502	7372	7264	7231	2654	2695	2736	2792
Stryków - miasto	669	669	650	634	2062	1964	1894	1854	785	787	805	814
Anielin	18	17	18	17	75	69	68	69	21	21	22	22
Anielin Swędowski	56	58	64	72	167	176	187	192	69	72	73	70
Bartolin	19	17	19	16	44	49	50	53	19	19	18	20
Bratoszewice	196	196	194	190	625	620	602	593	271	271	274	277
Ciołek	13	13	14	14	46	44	43	40	17	16	16	22
Dobieszków	126	129	136	145	231	232	235	233	61	64	65	66
Dobra	118	119	122	117	364	374	360	370	113	117	120	121
Dobra-Nowiny	59	53	55	53	179	180	181	178	42	47	48	50
Gozdów	31	33	32	31	79	77	78	79	19	17	18	19
Kalinów	34	33	36	38	75	82	82	79	24	24	23	26
Kielmina	109	112	112	106	282	281	278	275	80	80	81	87
Koźle	47	45	45	48	133	128	126	120	46	47	45	50
Lipka	40	40	42	43	125	128	125	123	36	35	37	39
Ługi	31	30	29	31	97	93	91	89	48	49	50	52
Michałówek	45	42	45	42	128	121	126	123	45	46	47	49
Niesułków	34	34	34	33	125	117	113	110	41	48	48	51
Niesułków-Kolonia	63	66	68	66	155	146	146	155	59	60	58	57
Nowostawy Górne	41	41	39	40	94	91	95	94	34	38	39	39
Osse	47	47	46	45	132	126	124	118	51	53	52	51
Pludwiny	19	15	17	15	75	73	72	68	26	20	21	22
Rokitnica	40	42	44	44	140	140	140	142	53	50	51	50
Sadówka	31	34	34	33	76	73	74	73	24	24	26	26
Sierżnia	18	18	19	18	50	51	48	52	21	21	21	20
Smolice	92	95	89	93	233	225	221	220	84	85	87	89
Sosnowiec	25	26	20	18	84	82	71	69	32	34	30	25
Sosnowiec-Pieńki	13	12	13	15	71	65	66	66	21	26	26	26
Stary Imielnik	31	32	33	35	109	103	104	101	45	47	50	51
Swędów	123	134	130	133	321	330	333	339	114	114	115	117
Tymianka	124	126	129	138	377	376	371	382	98	98	102	109
Warszewice	50	51	52	53	125	126	124	132	52	56	54	57
Wola Błędowa	41	41	44	45	145	148	152	151	47	50	50	51
Wrzask	12	15	17	19	68	68	69	70	29	29	27	26
Wysoki	34	37	40	41	134	136	130	129	45	43	48	48
Zagłoba	28	27	27	25	67	67	66	66	17	19	19	20
Zelgoszcz	77	77	87	87	209	211	219	224	65	68	70	73

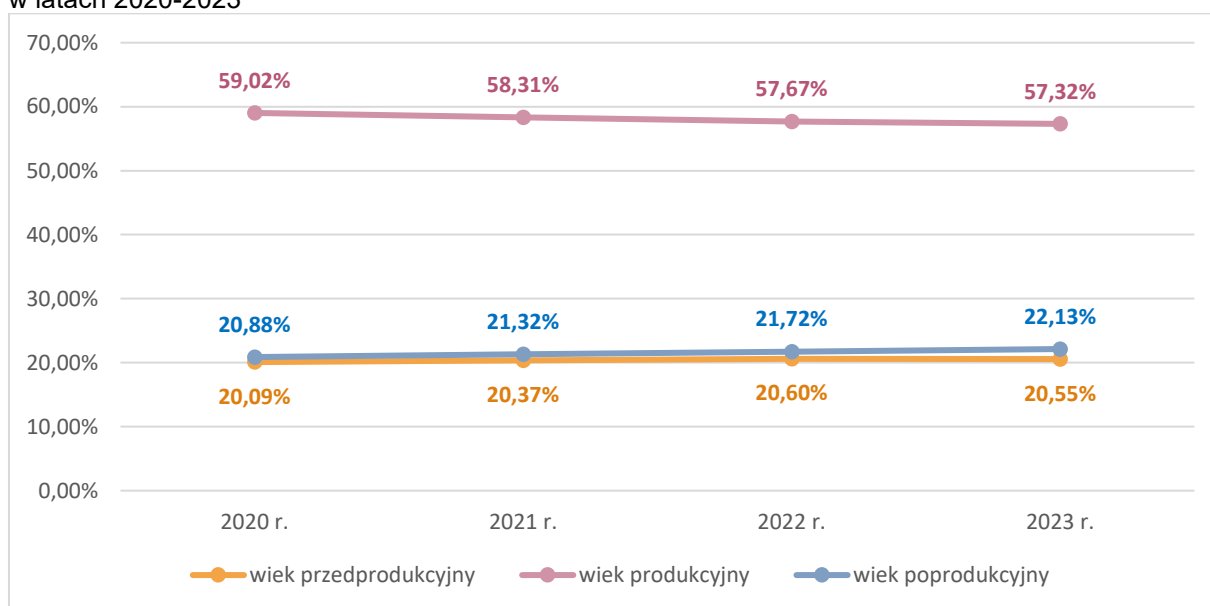
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na wykresach poniżej przedstawiono udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie ogółem oraz w podziale na miasto Stryków i obszar wiejski gminy.

W gminie dominuje ludność w wieku produkcyjnym obejmując na koniec 2023 roku 57,32% społeczeństwa. Niekorzystnym zjawiskiem jest zauważalne na przestrzeni badanych lat zwiększenie się udziału osób w wieku poprodukcyjnym, osiągając 22,13% społeczeństwa, zaś korzystnym zjawiskiem jest stopniowe zwiększanie się udziału osób w wieku przedprodukcyjnym, kształtujące się na poziomie 20,55% w 2023 roku. Wartość ta jest o 0,46 punktu procentowego wyższa w porównaniu z 2020 rokiem.

Podsumowując, w gminie Stryków widoczne jest zwiększenie się udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym oraz zmniejszenie się udziału liczby osób w wieku produkcyjnym.

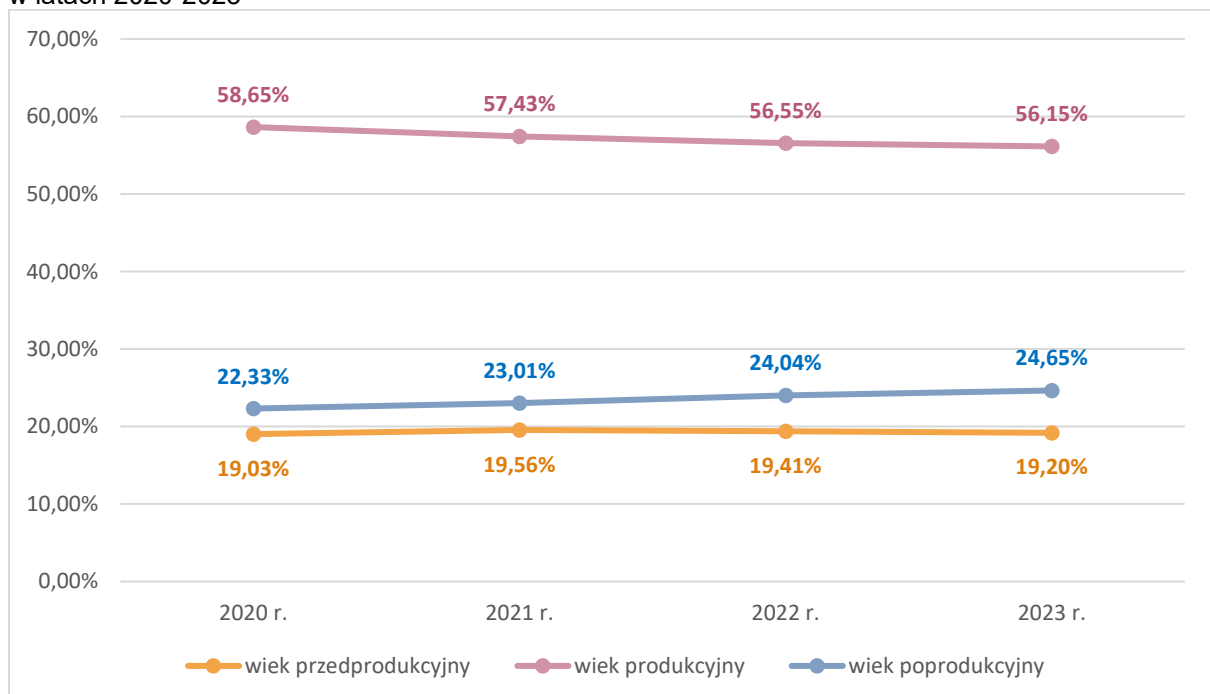
Wykres 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Analizując dane dla miasta Stryków widoczne jest znaczne zwiększenie odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, udział osób w wieku produkcyjnym zmniejsza się, natomiast udział osób w wieku przedprodukcyjnym waha się, przy czym w 2023 roku wskaźnik jest o 0,17% wyższy od wskaźnika z 2020 roku.

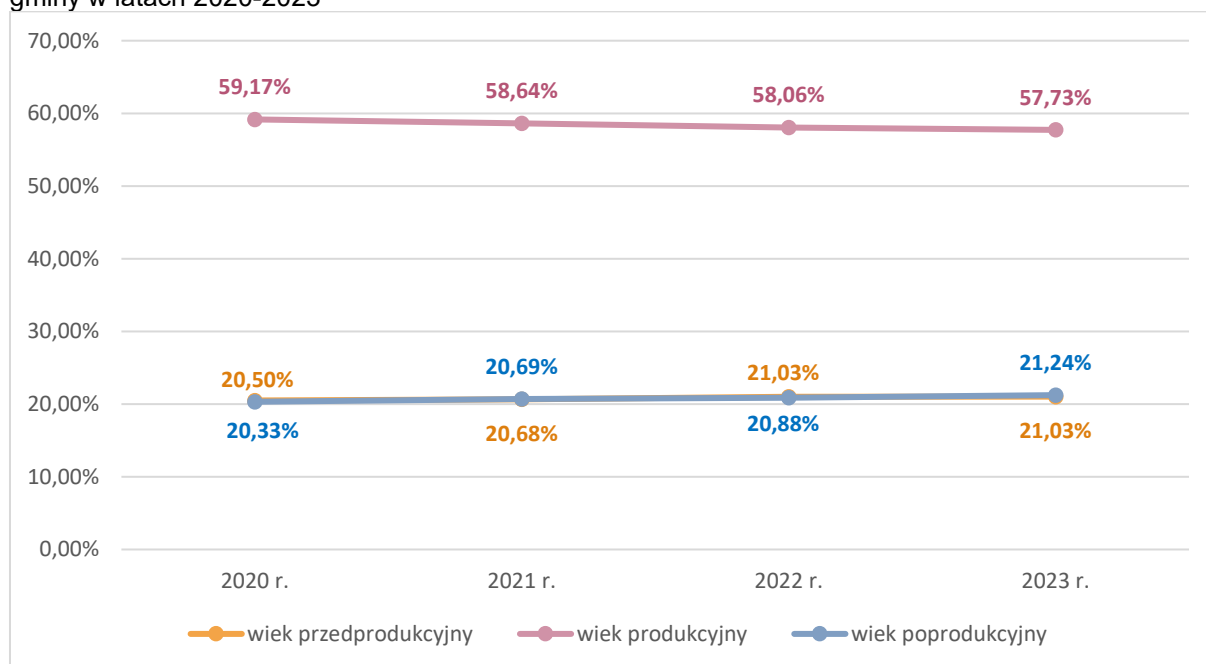
Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na obszarze wiejskim gminy zwiększa się udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, zaś zmniejsza się udział ludności wieku produkcyjnym.

Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na obszarze wiejskim gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie Stryków przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

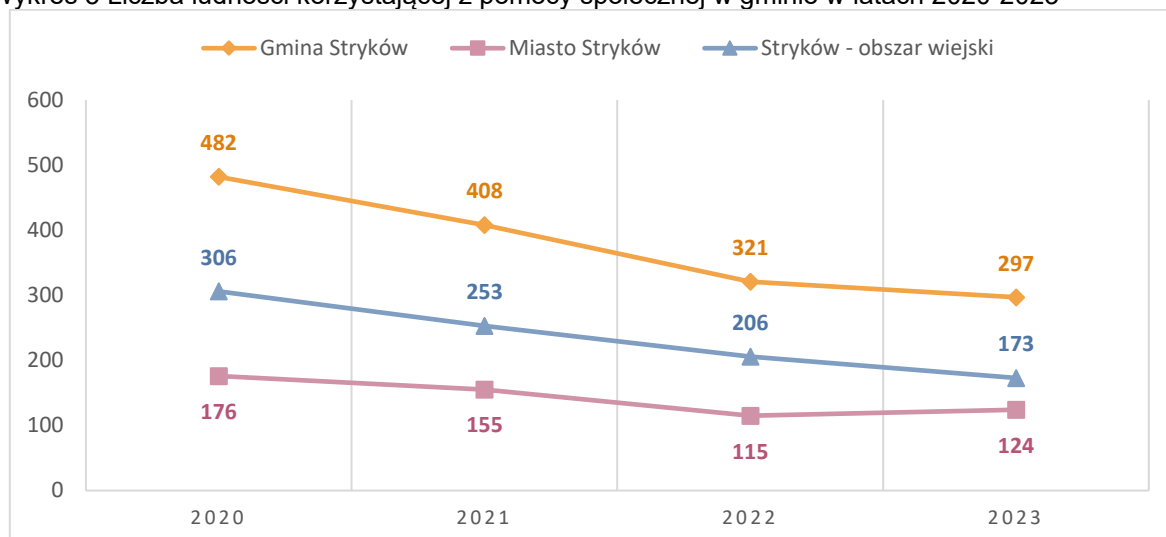
Na terenie gminy Stryków pomoc społeczną realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną Gminy Stryków powołaną na podstawie Uchwały Nr XV/61/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Strykowie z dnia 20 kwietnia 1990 r. Działa na podstawie Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy w Strykowie przyjętego uchwałą nr X/90/2019 Rady Miejskiej w Strykowie, z dnia 30 maja 2019 roku.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.). Poprzez bezpośrednie wsparcie finansowe, rzeczowe, usługowe pomoc społeczna umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Praca ośrodka związana jest z realizacją zadań wynikających z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. W celu przywrócenia rodzinie zdolności do pełnienia jej funkcji, ośrodek zapewnia współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy. Swoje zadania realizuje poprzez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stryków oraz Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i dla Osób w Kryzysie. Klienci Punktu to zarówno ofiary jak i sprawcy przemocy oraz osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, osoby które doświadczyły zdarzeń traumatycznych, objęte są pomocą terapeutyczną lub psychologiczną oraz prawną zależnie od potrzeby. W punkcie działa również telefon zaufania, pod którym udzielane są porady.

Poniżej przedstawiono liczbę ludności korzystającej z pomocy społecznej w latach 2020-2023. W 2023 roku wsparciem objętych było 297 osób z obszaru gminy, w tym 124 osoby z miasta Strykowa, pozostali beneficjenci pomocy zamieszkiwali obszar wiejski gminy (173 osoby). W badanym okresie co roku liczba odbiorców wsparcia była wyższa na obszarze wiejskim gminy.

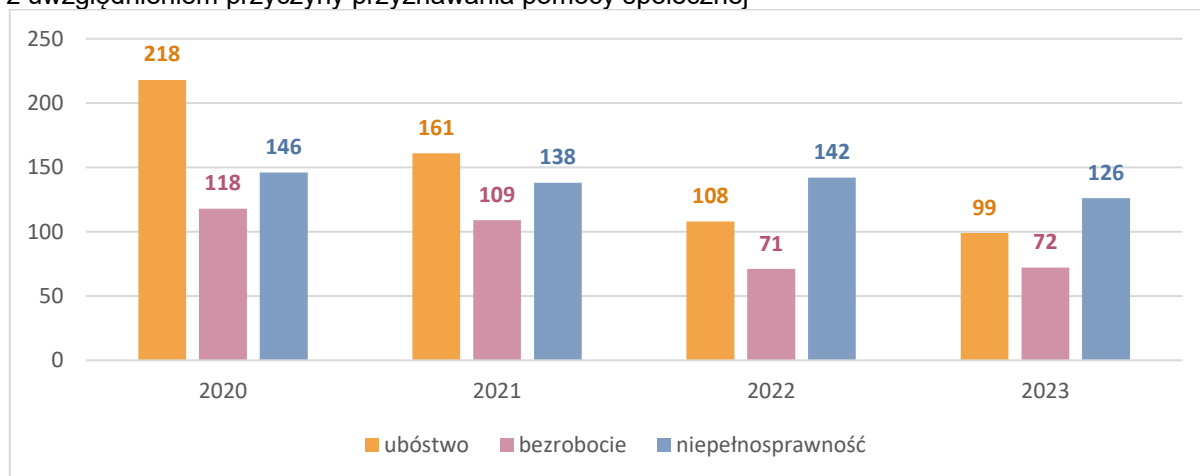
Wykres 5 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie

Powody korzystania ze świadczeń są różnorodne i w wielu przypadkach nie są wskazywane pojedynczo, lecz występują łącznie. Wśród przesłanek, z tytułu których mieszkańcy gminy najczęściej korzystają z pomocy społecznej wymienia się ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie.

Wykres 6 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023 z uwzględnieniem przyczyny przyznawania pomocy społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie

Bezrobocie

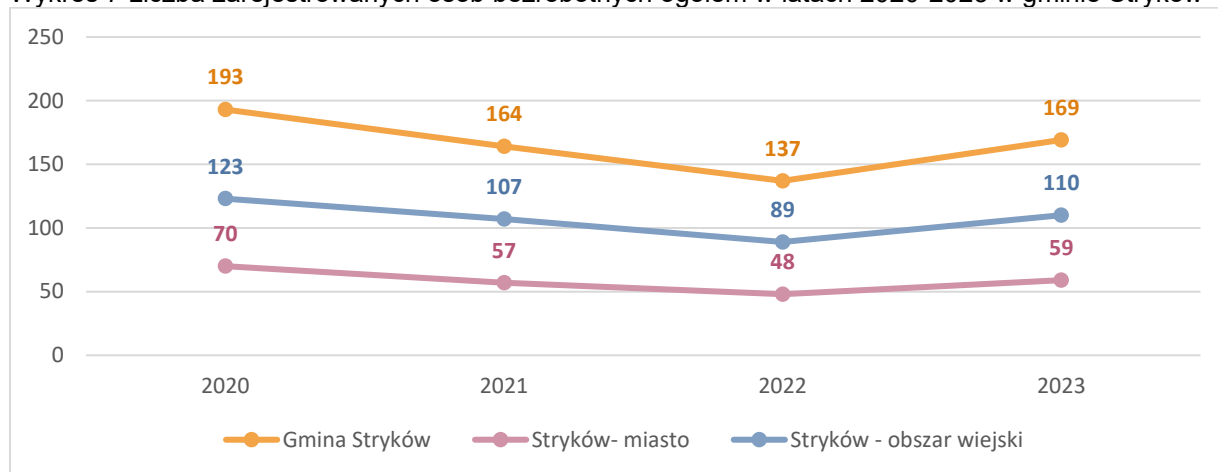
Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych w pojęciu ogólnym. Rozmiar bezrobocia zależy od systemu gospodarczego i aktualnie prowadzonej polityki krajowego rynku pracy. Związane jest zwykle z poziomem nowych inwestycji i trwałym zatrudnianiem pracowników w nowopowstałych i nowoczesnych zakładach pracy sektora publicznego lub prywatnego.

Bezrobocie niesie za sobą szereg szkodliwych skutków zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i dla społeczności, zwłaszcza dla jej struktury rodzinnej i najbliższego otoczenia dotkniętego tym problemem. Brak stałego źródła dochodu generuje zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólnym brakiem radzenia sobie z życiem. Przedłużające się bezrobocie może w skrajnych przypadkach prowadzić do obniżenia poczucia własnej wartości, depresji,

uzależnień oraz podejmowania nielegalnych działań. Często brak zatrudnienia wynika również z niskiego poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców.

Na wykresie poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2020 – 2023 w gminie Stryków, mieście Stryków i na obszarze wiejskim. Liczba ta w latach 2020 – 2022 zmniejsza się, po czym w 2023 wrasta. Szczególnie istotnym aspektem bezrobocia w gminie Stryków jest niedobór wykwalifikowanych pracowników. Należy zwrócić uwagę, że problem bezrobocia jest problemem złożonym i trudnym oraz bardzo dotkliwym dla osób go doświadczających.

Wykres 7 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w latach 2020-2023 w gminie Stryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu

Procedura Niebieska Karta

Zgodnie z ustawą jednym z zadań własnych gmin jest tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie w 2023 r. kontynuował realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Stryków na lata 2022-2026, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Strykowie Nr XLIII/399/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie. Łącznie w skład Zespołu na koniec 2023 r. wchodziło 21 osób. Byli to przedstawiciele pomocy społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu (kurator), placówek oświatowych (szkoły, przedszkola), placówek ochrony zdrowia.

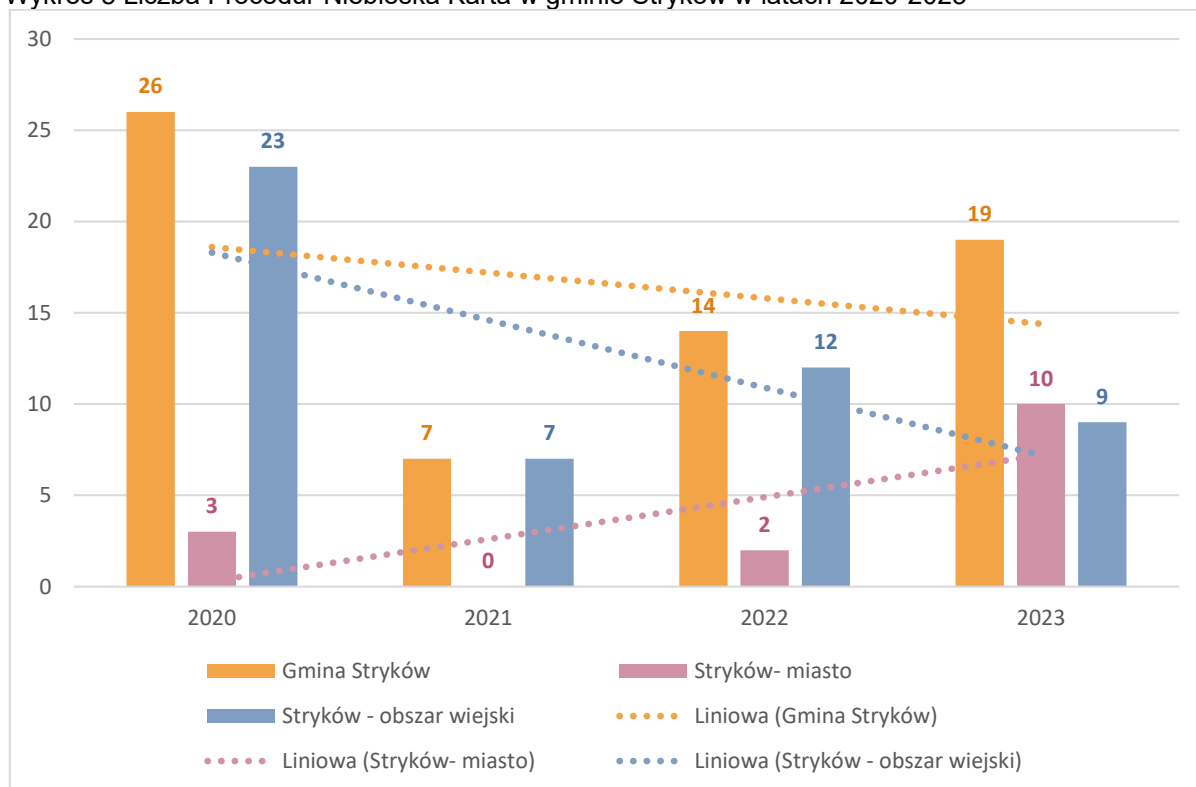
W 2023 roku odbyły się łącznie 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy domowej w Gminie Stryków. Na każdym posiedzeniu Zespołu sporządzany był protokół, do którego dołączana była lista obecności.

W 2023 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 19 Niebieskich Kart, w tym jedna Niebieska Karta przekazana przez Zespół Interdyscyplinarny w Elblągu¹.

Poniżej przedstawiono zestawienie obrazujące liczbę funkcjonujących Procedur Niebieska Karta (NK) w gminie. W latach 2020-2023 liczba kart na obszarze całej gminy maleje, porównując jednak rok 2021 z 2023 liczba NK wzrasta. Podobnie przedstawia się sytuacja na obszarze wiejskim gminy. Biorąc pod uwagę tylko obszar miasta liczba NK wzrasta.

¹ Raport o stanie Gminy Stryków za 2023 rok

Wykres 8 Liczba Procedur Niebieska Karta w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo należy pojmować nie tylko jako wskaźnik przestępstw, ale także jako bezpieczeństwo pożarowe i możliwość reakcji w trakcie zagrożenia z różnych przyczyn, głównie jako zagrożenia spowodowanego anomaliami pogodowymi.

W Strykowie przy ul. Grunwaldzkiej zlokalizowany jest Komisariat Policji. Ponadto funkcjonuje Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie oraz 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (w Strykowie, Kielminie, Dobrej, Koźlu, Swędowie, Warszewicach, Lipce, Ługach, Gozdowie i Bratoszewicach). JRG PSP w Strykowie obejmuje swoim zasięgiem działania 3 jednostki administracyjne. Są to: miasto Głowno, gmina Głowno oraz gmina Stryków.

W przypadku zaistnienia zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu osób, mieniu lub środowisku, Burmistrz Strykowa zwołuje posiedzenie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Strykowie, w skład którego wchodzi przedstawiciele służb ratowniczych i porządkowych oraz jednostek organizacyjnych Gminy. Do zadań zespołu należy przede wszystkim analiza występujących i potencjalnych zagrożeń dla mieszkańców oraz wypracowanie propozycji działań mających na celu zapobieganie i usuwanie zagrożeń oraz ich skutków.

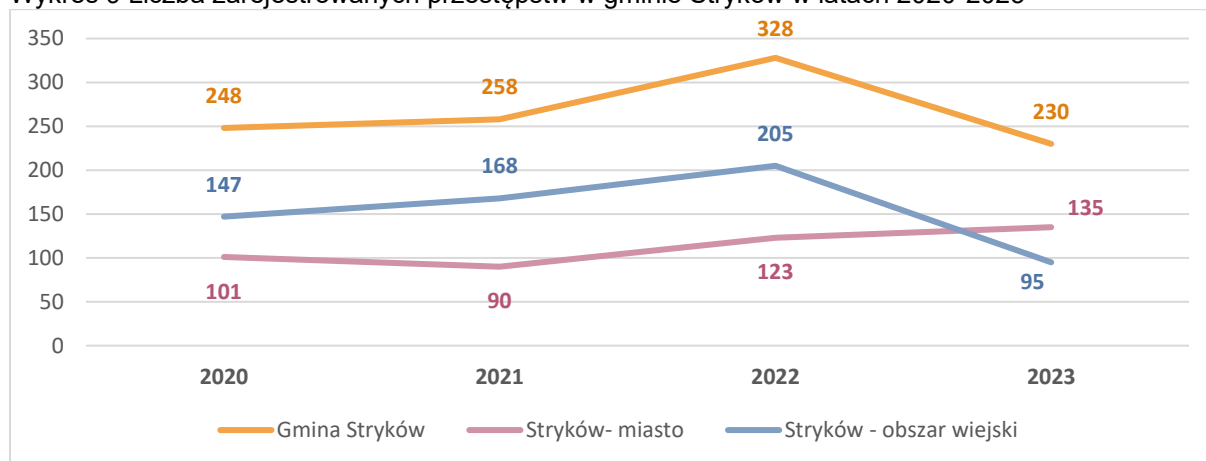
Wśród wielu działań mających za zadanie wyeliminowanie przestępstw i innych zjawisk patologicznych, władze samorządowe podjęły decyzję o konieczności monitorowania wizyjnego miasta. W tym celu realizowane jest zadanie pn. „Usługa ochrony osób i mienia oraz nadzoru z wykorzystaniem systemu monitoringu na terenie gminy Stryków”. Obecnie nie funkcjonuje całodobowy nadzór nad systemem monitoringu, niemniej jednak monitoring działa całodobowo tzn. rejestracja obrazu odbywa się przez całą dobę, natomiast nagrania z monitoringu udostępniane są w szczególnych przypadkach, wyłącznie

na wnioski Policji. Monitoringiem objęto rejony dotychczas najbardziej zagrożone działalnością przestępczą oraz uczęszczane przez mieszkańców i osoby przyjezdne².

Miarą bezpieczeństwa publicznego jest głównie liczba przestępstw obserwowanych na danym obszarze. W roku 2023 na terenie gminy stwierdzono 230 przestępstw, czyli o 18 mniej niż w 2020 roku. Patrząc na dane dotyczące miasta Strykowa, liczba przestępstw po 2021 roku ma tendencję wzrostową, osiągając w 2023 roku wyższe wartości od obszarów wiejskich gminy.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby zarejestrowanych przestępstw w latach 2020-2023. W latach 2020 – 2022 ich liczba przybierała tendencję wzrostową, w 2023 roku zmniejszyła się na obszarze całej gminy i obszarze wiejskim, wzrosła w mieście Stryków.

Wykres 9 Liczba zarejestrowanych przestępstw w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz Komisariatu Policji w Strykowie

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE SPOŁECZNEJ

Zjawisko negatywne: zmniejszenie liczby ludności

Wskaźnik: Zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.

Bazując na danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Strykowie wskazuje się, iż w gminie zmniejsza się liczba mieszkańców. W porównaniu z rokiem 2020 liczba mieszkańców gminy w 2023 r. zmniejszyła się o 94 osoby (-0,74%). Zmniejszenie liczby ludności dotyczy głównie miasta Strykowa, odnotowano je na poziomie 214 osób, czyli (-6,09%) osób, w tym samym czasie na obszarze wiejskim nastąpił wzrost liczby o 120 osób (+1,31%). W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców gminy Stryków ogółem, liczbę mieszkańców miasta Strykowa i poszczególnych sołectw z obszaru wiejskiego gminy. Obliczono wskaźniki dla każdego z obszarów, a następnie kolorem żółtym oznaczono wartości niższe od wskaźnika dla gminy ogółem, czyli od wartości referencyjnej, oraz odpowiadające im nazwy obszaru występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 4 Ludność w gminie Stryków w latach 2020-2023 - zmiany % liczby ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.

obszar	Liczba ludności ogółem		saldo	Wskaźnik [%]
	2020	2023		
gmina ogółem	12710	12616	-94	-0,74³
Stryków - miasto	3516	3302	-214	-6,09
Anielin	114	108	-6	-5,26
Anielin Sądowski	292	334	42	14,38
Bartolin	82	89	7	8,54

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

³ Wartość referencyjna dla gminy

obszar	Liczba ludności ogółem		saldo	Wskaźnik [%]
	2020	2023		
gmina ogółem	12710	12616	-94	-0,74³
Bratoszewice	1092	1060	-32	-2,93
Ciołek	76	76	0	0,00
Dobieszków	418	444	26	6,22
Dobra	595	608	13	2,18
Dobra-Nowiny	280	281	1	0,36
Gozdów	129	129	0	0,00
Kalinów	133	143	10	7,52
Kielmina	471	468	-3	-0,64
Koźle	226	218	-8	-3,54
Lipka	201	205	4	1,99
Ługi	176	172	-4	-2,27
Michałówek	218	214	-4	-1,83
Niesułeków	200	194	-6	-3,00
Niesułeków-Kolonia	277	278	1	0,36
Nowostawy Górne	169	173	4	2,37
Osse	230	214	-16	-6,96
Pludwiny	120	105	-15	-12,50
Rokitnica	233	236	3	1,29
Sadówka	131	132	1	0,76
Sierżnia	89	90	1	1,12
Smolice	409	402	-7	-1,71
Sosnowiec	141	112	-29	-20,57
Sosnowiec-Pieńki	105	107	2	1,90
Stary Imielnik	185	187	2	1,08
Swędów	558	589	31	5,56
Tymianka	599	629	30	5,01
Warszewice	227	242	15	6,61
Wola Błędowa	233	247	14	6,01
Wrzask	109	115	6	5,50
Wyskoki	213	218	5	2,35
Zagłoba	112	111	-1	-0,89
Zelgoszcz	351	384	33	9,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: ujemny przyrost naturalny

Wskaźnik: przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku

Przyrost naturalny na przestrzeni badanych lat przybierał ujemne wartości, które naprzemiennie wzrastały i malały. Widoczne jest to również w podziale na miasto oraz obszar wiejski gminy.

Tabela 5 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy

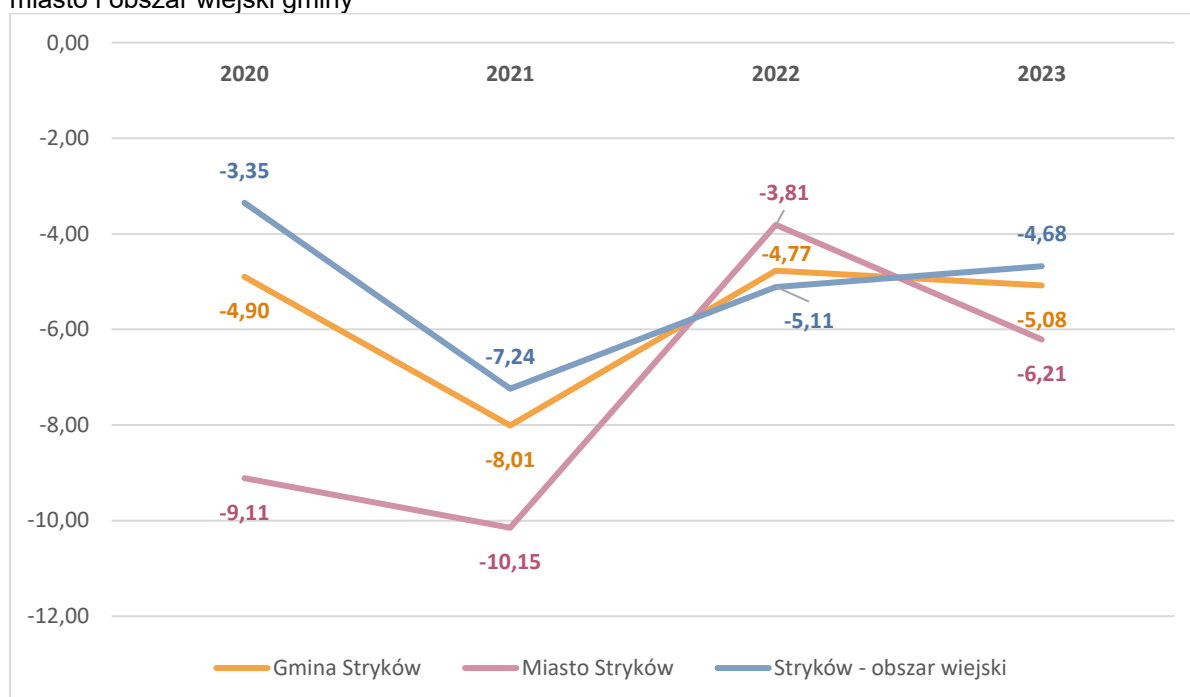
obszar	2020	2021	2022	2023
gmina Stryków	-4,90	-8,01	-4,77	-5,08 ⁴
miasto Stryków	-9,11	-10,15	-3,81	-6,21
Stryków - obszar wiejski	-3,35	-7,24	-5,11	-4,68

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

Wartości wskaźnika poza rokiem 2022 są niższe dla obszaru miasta, zauważalna jest tam także najwyższa ujemna wartość wskaźnika na przestrzeni badanych lat (-10,15) w 2021 roku. Sytuacja na obszarze miasta Stryków jest zatem trudniejsza, chociaż również na obszarze wiejskim zauważalna jest tendencja do pogłębiania się negatywnego zjawiska. Zjawisko to doskonale obrazuje poniższy wykres.

⁴ Wartość referencyjna dla gminy

Wykres 10 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

Zjawisko negatywne: ujemne saldo migracji

Wskaźnik: saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku

W latach 2020-2023 ujemne wartości salda migracji na 1000 ludności odnotowano dla miasta Stryków. Dla obszaru wiejskiego gminy wskaźniki co roku były dodatnie i to one wpływają na dodatnie wartości salda migracji na 1000 ludności w gminie Stryków ogółem. Świadczy to o negatywnej tendencji wyprowadzania się mieszkańców miasta poza jego granice.

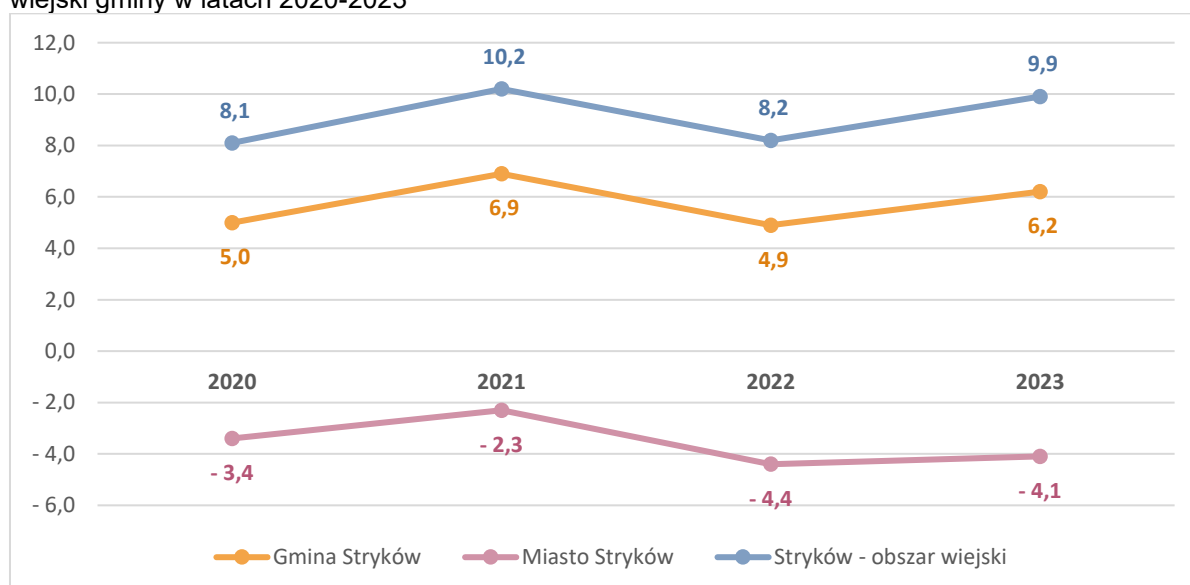
Tabela 6 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020 -2023

obszar	2020	2021	2022	2023
gmina Stryków	5,0	6,9	4,9	6,2 ⁵
miasto Stryków	-3,4	-2,3	-4,4	-4,1
Stryków - obszar wiejski	8,1	10,2	8,2	9,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

⁵ Wartość referencyjna dla gminy

Wykres 11 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków z podziałem na obszar miasta i obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Poniżej przedstawiono kolejne zjawiska negatywne w sferze społecznej. Podano wartości referencyjne dla gminy Stryków oraz wartości wskaźników dla każdego z badanych obszarów. Podano również wartości wskaźników dla sołectw ogółem, jednak służą one tylko zobrazowaniu danego zjawiska, wartości tych wskaźników nie są brane pod uwagę przy wytyczaniu granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ponieważ obszar wiejski gminy reprezentują sołectwa rozpatrywane indywidualnie.

Zjawisko negatywne: wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej

Wskaźnik: udział liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

W tabeli przedstawiono wyżej opisany wskaźnik, ze względu na wrażliwość danych nie podano liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wartości referencyjnych dla gminy dla każdego obszaru kolejno w latach. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę (55), obliczono średnią dla gminy, czyli wartość referencyjną (1,52) i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 7 Udział liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

obszar	Wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem⁶	3,79	3,23	2,55	2,35	Średnia = 1,52
Stryków - miasto	5,01	4,53	3,43	3,76	4
Anielin	2,63	0,93	0,00	0,00	0
Anielin Swędowski	2,74	1,63	1,85	1,50	0
Bartolin	1,22	0,00	0,00	0,00	0
Bratoszewice	1,65	1,01	0,28	0,47	0

⁶ Wartości referencyjne dla gminy

obszar	Wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem⁶	3,79	3,23	2,55	2,35	Średnia = 1,52
Ciołek	18,42	8,22	2,74	7,89	4
Dobieszków	2,39	1,18	0,92	0,90	0
Dobra	4,71	4,92	2,99	2,14	3
Dobra-Nowiny	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Gozdów	9,30	5,51	0,00	0,00	2
Kalinów	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kielmina	6,16	4,02	5,94	6,84	4
Koźle	2,21	2,73	1,85	0,00	0
Lipka	0,00	0,00	0,00	0,49	0
Ługi	1,70	3,49	2,94	4,07	3
Michałówek	7,34	5,74	6,42	4,67	4
Niesułków	14,50	8,04	4,62	2,58	4
Niesułków-Kolonia	4,69	6,99	2,94	6,12	4
Nowostawy Górne	1,78	0,59	4,05	0,00	1
Osse	5,65	4,42	6,31	1,40	3
Pludwiny	1,67	0,00	1,82	0,00	0
Rokitnica	3,00	3,02	1,70	1,69	0
Sadówka	17,56	4,58	8,96	4,55	4
Sierżnia	0,00	3,33	5,68	1,11	2
Smolice	0,24	1,73	1,26	0,00	0
Sosnowiec	5,67	5,63	2,48	4,46	3
Sosnowiec-Pieńki	0,00	0,00	0,00	0,93	0
Stary Imielnik	3,78	2,75	2,14	1,07	0
Swędów	2,51	3,11	2,25	2,21	0
Tymianka	0,67	0,67	0,83	0,48	0
Warszewice	3,08	2,58	1,30	2,89	1
Wola Błędowa	6,87	7,11	5,69	2,02	3
Wrzask	0,92	0,00	1,77	4,35	1
Wyskoki	2,35	4,63	4,59	5,05	3
Zagłoba	4,46	4,42	0,00	0,00	2
Zelgoszcz	0,28	0,84	0,53	0,52	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: bezrobocie

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]

Wskaźnik obrazuje rozkład przestrzenny zjawiska w gminie, wskazując obszary, których mieszkańcy znajdują się w trudniejszej niż przeciętna sytuacja w gminie. Bezrobocie zawsze będzie problemem, na który należy zwracać uwagę, monitorując zmiany zachodzące na rynku pracy.

W tabeli przedstawiono zatem wyżej opisany wskaźnik, ze względu na wrażliwość danych nie podano liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wartości referencyjnych dla gminy dla każdego obszaru kolejno w latach. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę (55), obliczono średnią dla gminy, czyli wartość referencyjną (1,52) i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 8 Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]

obszar	Wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem⁷	2,57	2,22	1,89	2,34	średnia = 1,52
Stryków - miasto	3,39	2,90	2,53	3,18	4
Anielin	1,33	0,00	0,00	2,90	1
Anielin Swędowski	2,40	2,27	1,07	3,13	2
Bartolin	6,82	0,00	6,00	1,89	2
Bratoszewice	3,20	2,58	2,33	2,53	4
Ciołek	4,35	2,27	9,30	7,50	4
Dobieszków	2,60	2,16	2,55	2,15	2
Dobra	2,47	3,74	1,11	1,35	1
Dobra-Nowiny	1,68	1,67	2,21	1,12	1
Gozdów	1,27	2,60	0,00	1,27	1
Kalinów	0,00	1,22	0,00	0,00	0
Kielmina	2,84	1,78	1,44	0,73	1
Koźle	2,26	1,56	0,79	0,00	0
Lipka	3,20	1,56	1,60	1,63	1
Ługi	1,03	0,00	2,20	0,00	1
Michałówek	1,56	1,65	0,79	1,63	0
Niesułków	1,60	1,71	1,77	0,91	0
Niesułków-Kolonia	2,58	1,37	2,05	2,58	2
Nowostawy Górne	4,26	2,20	2,11	4,26	3
Osse	2,27	1,59	1,61	2,54	1
Pludwiny	2,67	2,74	1,39	1,47	2
Rokitnica	1,43	2,14	0,00	1,41	0
Sadówka	2,63	0,00	2,70	2,74	3
Sierżnia	4,00	1,96	2,08	1,92	2
Smolice	0,86	1,33	1,36	1,82	0
Sosnowiec	2,38	1,22	2,82	5,80	2
Sosnowiec-Pieńki	1,41	0,00	0,00	0,00	0
Stary Imielnik	3,67	2,91	1,92	7,92	4
Swędów	1,56	2,12	2,10	2,36	2
Tymianka	2,65	1,86	1,08	0,79	1
Warszewice	3,20	0,79	1,61	3,79	2
Wola Błędowa	0,00	3,38	2,63	1,32	2
Wrzask	0,00	0,00	0,00	1,43	0
Wysoki	2,24	0,74	1,54	3,88	1
Zagłoba	0,00	2,99	0,00	3,03	2
Zelgoszcz	1,91	2,84	1,37	1,79	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: Zwiększająca się liczba Procedur Niebieska Karta

Wskaźnik: udział liczby Procedur Niebieska Karta w liczbie ludności na danym obszarze [%]

W związku ze zwiększającą się liczbą Procedur Niebieska Karta (dalej: NK) poniżej przedstawiono wskaźnik obrazujący liczbę NK w stosunku do liczby ludności na danym obszarze. Ze względu na wrażliwość danych nie przedstawiono liczby funkcjonujących NK. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wartości referencyjnych dla gminy dla każdego obszaru kolejno w latach. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę (38), obliczono średnią dla gminy, czyli wartość referencyjną (1,05) i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

⁷ Wartości referencyjne dla gminy

Tabela 9 Udział liczby procedur Niebieska Karta w liczbie ludności na danym obszarze [%]

obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 38
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem⁸	0,20	0,06	0,11	0,15	średnia = 1,05
Stryków - miasto	0,09	0,00	0,06	0,30	1
Anielin	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Anielin Swędowski	0,34	0,00	0,31	0,00	2
Bartolin	0,00	0,00	1,15	0,00	1
Bratoszewice	0,27	0,00	0,00	0,00	1
Ciołek	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Dobieszków	0,24	0,00	0,00	0,45	2
Dobra	0,34	0,00	0,17	0,33	3
Dobra-Nowiny	0,00	0,00	0,35	0,00	1
Gozdów	0,00	0,00	0,78	0,00	1
Kalinów	1,50	0,00	0,00	0,00	1
Kielmina	0,42	0,00	0,42	0,00	2
Koźle	0,00	0,00	0,00	0,46	1
Lipka	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Ługi	0,00	0,00	0,59	0,00	1
Michałówek	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Niesułów	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Niesułów-Kolonia	0,36	0,00	0,00	0,00	1
Nowostawy Górne	0,00	0,59	0,00	0,00	1
Osse	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pludwiny	0,00	1,85	0,00	0,00	1
Rokitnica	0,43	0,43	0,00	0,00	2
Sadówka	0,76	0,00	0,00	0,00	1
Sierżnia	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Smolice	0,49	0,00	0,00	0,00	1
Sosnowiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Sosnowiec-Pieńki	1,90	0,00	0,95	0,00	2
Stary Imielnik	0,00	0,55	0,53	0,00	2
Swędów	0,36	0,00	0,00	0,00	1
Tymianka	0,17	0,33	0,17	0,16	3
Warszewice	0,00	0,00	0,00	0,41	1
Wola Błędowa	0,43	0,00	0,41	0,00	2
Wrzask	0,00	0,00	0,00	0,87	1
Wyskoki	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Zagłoba	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Zelgoszcz	0,28	0,00	0,00	0,26	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: Obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw

Wskaźnik: udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

W tabeli podano liczbę zarejestrowanych przestępstw popełnionych na terenie gminy w latach 2020 – 2023. Następnie dla każdego z obszarów obliczono ww. wskaźnik. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wartości referencyjnych dla gminy dla każdego obszaru kolejno w latach. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę (37), obliczono średnią dla gminy, czyli wartość referencyjną (1,02) i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

⁸ Wartości referencyjne dla gminy

Tabela 10 Udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

obszar	Liczba przestępstw				wskaźnik				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 37
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem⁹	248	258	328	230	1,95	2,04	2,60	1,82	średnia = 1,02
Stryków - miasto	101	90	123	135	2,87	2,63	3,67	4,09	4
Anielin	2	2	4	1	1,75	1,87	3,70	0,93	1
Anielin Swędowski	3	5	7	1	1,03	1,63	2,16	0,30	0
Bartolin	1	0	0	1	1,22	0,00	0,00	1,12	0
Bratoszewice	22	20	32	9	2,01	1,84	2,99	0,85	2
Ciołek	0	0	1	0	0,00	0,00	1,37	0,00	0
Dobieszków	7	2	4	7	1,67	0,47	0,92	1,58	0
Dobra	18	21	24	13	3,03	3,44	3,99	2,14	4
Dobra-Nowiny	0	5	10	1	0,00	1,79	3,52	0,36	1
Gozdów	0	2	0	1	0,00	1,57	0,00	0,78	0
Kalinów	2	2	2	0	1,50	1,44	1,42	0,00	0
Kielmina	2	4	4	2	0,42	0,85	0,85	0,43	0
Koźle	3	0	3	0	1,33	0,00	1,39	0,00	0
Lipka	3	0	1	2	1,49	0,00	0,49	0,98	0
Ługi	1	1	1	0	0,57	0,58	0,59	0,00	0
Michałówek	2	4	5	1	0,92	1,91	2,29	0,47	0
Niesułków	8	9	7	3	4,00	4,52	3,59	1,55	3
Niesułków-Kolonia	3	8	3	3	1,08	2,94	1,10	1,08	1
Nowostawy Górne	1	2	1	0	0,59	1,18	0,58	0,00	0
Osse	0	2	5	0	0,00	0,88	2,25	0,00	0
Pludwiny	0	1	3	1	0,00	0,93	2,73	0,95	1
Rokitnica	1	2	1	0	0,43	0,86	0,43	0,00	0
Sadówka	1	2	1	2	0,76	1,53	0,75	1,52	0
Sierżnia	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	3,33	1
Smolice	10	12	10	10	2,44	2,96	2,52	2,49	3
Sosnowiec	10	14	7	3	7,09	9,86	5,79	2,68	4
Sosnowiec-Pieńki	10	14	32	9	9,52	13,59	30,48	8,41	4
Stary Imielnik	1	1	3	0	0,54	0,55	1,60	0,00	0
Swędów	6	9	7	5	1,08	1,56	1,21	0,85	0
Tymianka	5	1	7	2	0,83	0,17	1,16	0,32	0
Warszewice	3	0	2	2	1,32	0,00	0,87	0,83	0
Wola Błędowa	6	6	3	2	2,58	2,51	1,22	0,81	2
Wrzask	0	0	1	0	0,00	0,00	0,88	0,00	0
Wyskoki	6	7	3	0	2,82	3,24	1,38	0,00	2
Zagłoba	1	0	0	2	0,89	0,00	0,00	1,80	0
Zelgoszcz	9	10	11	9	2,56	2,81	2,93	2,34	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz Komisariatu Policji w Strykowie

Zjawisko negatywne: aktywność społeczna mieszkańców

Wskaźnik: frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego (PE) w 2024 roku

Dnia 09.06.2024 roku w Polsce odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja w Polsce wyniosła 40,64%, w województwie łódzkim 41,11%, w powiecie zgierskim 41,83%, zaś w gminie Stryków 43,94%. Frekwencja wyborcza mieszkańców gminy była zatem wyższa, niż ww. średnie, jednak warto zwrócić uwagę na rozkład przestrzenny wartości wskaźnika w gminie, które pokazują, że aktywność społeczna mieszkańców w tym zakresie jest zróżnicowana. Poniżej przedstawiono zatem zestawienie frekwencji wg podziału na miasto oraz sołectwa. W przypadku, kiedy granice danej komisji wyborczej obejmowały więcej niż jedno sołectwo, dla każdego sołectwa z danej komisji wpisano tę samą frekwencję. Kolorem żółtym oznaczono wartości poniżej frekwencji dla gminy ogółem oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

⁹ Wartości referencyjne dla gminy w kolumnach „wskaźnik” oraz w ostatniej kolumnie

Tabela 11 Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku

obszar	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	43,94¹⁰
Stryków - miasto	42,63
Anielin	47,28
Anielin Swędowski	46,90
Bartolin	47,28
Bratoszewice	43,11
Ciołek	36,26
Dobieszków	47,67
Dobra	50,42
Dobra-Nowiny	50,42
Gozdów	36,26
Kalinów	43,11
Kielmina	36,17
Koźle	36,26
Lipka	44,36
Ługi	47,67
Michałówek	47,67
Niesułów	47,28
Niesułów-Kolonia	44,36
Nowostawy Górne	44,36
Osse	49,78
Pludwiny	36,26
Rokitnica	38,30
Sadówka	36,26
Sierżnia	47,28
Smolice	46,90
Sosnowiec	47,28
Sosnowiec-Pieńki	47,28
Stary Imielnik	47,67
Swędów	46,15
Tymianka	49,78
Warszewice	47,28
Wola Błędowa	40,50
Wrzask	36,26
Wysoki	36,72
Zagłoba	36,26
Zelgoszcz	39,09

Źródło: <https://wybory.gov.pl/pe2024/pl/frekwencja/Koniec/gm/102008>

Podsumowanie

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie dotychczasowej analizy, prezentując zjawiska negatywne występujące w sferze społecznej na obszarze gminy Stryków.

W przypadku wskaźników: przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku oraz saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku, ze względu na brak danych dla poszczególnych sołectw, obowiązuje podział na miasto Stryków oraz sołectwa ogółem. W związku z tym, pola dla poszczególnych sołectw oznaczono kolorem szarym.

Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników gorsze od wartości referencyjnych dla gminy w ramach danego zjawiska negatywnego. W ostatniej kolumnie dla każdego z obszarów poddanych analizie podsumowano liczbę występujących negatywnych zjawisk społecznych o wskaźnikach gorszych od wartości referencyjnych dla gminy (oznaczonych kolorem żółtym). Zsumowano liczbę tych zjawisk (82) i obliczono średnią, czyli wartość referencyjną dla gminy (2,27), a następnie kolorem fioletowym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów. W ten sposób wyłoniono obszar koncentracji zjawisk negatywnych – jest to miasto Stryków oraz sołectwa:

¹⁰ Wartość referencyjna dla gminy

Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kiełmina, Niesułów, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wysoki, Zagłoba, Zelgoszcz.

Legenda oznaczeń użytych w tabeli:

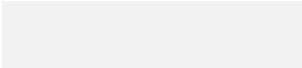
	brak danych dla poszczególnych sołectw, obowiązuje podział na miasto Stryków oraz sołectwa ogółem
	wartości wskaźników gorsze od wartości referencyjnej dla gminy
	liczba zjawisk o wartościach wskaźnika gorszych od wartości referencyjnych dla gminy wyższa od średniej dla gminy – obszary koncentracji występowania zjawisk negatywnych

Tabela 12 Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych dla sfery społecznej

Obszar	zjawiska negatywne								liczba zjawisk o wartościach wskaźnika gorszych od wartości referencyjnych dla gminy = 82
	zmniejszenie liczby ludności	ujemny przyrost naturalny	ujemne saldo migracji	wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	bezrobocie	zwiększająca się liczba Procedur Niebieska Karta	obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw	aktywność społeczna mieszkańców	
	wskaźniki								
	zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.	przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku ¹¹	saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku ¹²	udział liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%] – liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby Procedur Niebieska Karta w liczbie ludności na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	frekwencja w wyborach do PE w 2024 roku [%]	
gmina ogółem ¹³	-0,74	-5,08	6,2	1,52	1,52	1,05	1,02	43,94	2,27
Stryków - miasto	-6,09	-6,21	-4,1	4	4	1	4	42,63	7
Anielin	-5,26			0	1	0	1	47,28	1
Anielin Swędowski	14,38			0	2	2	0	46,9	2
Bartolin	8,54			0	2	1	0	47,28	1
Bratoszewice	-2,93			0	4	1	2	43,11	4
Ciołek	0,00			4	4	0	0	36,26	3
Dobieszków	6,22			0	2	2	0	47,67	2
Dobra	2,18			3	1	3	4	50,42	3
Dobra-Nowiny	0,36			0	1	1	1	50,42	0
Gozdów	0,00			2	1	1	0	36,26	2
Kalinów	7,52			0	0	1	0	43,11	1
Kielmina	-0,64			4	1	2	0	36,17	3
Koźle	-3,54			0	0	1	0	36,26	2
Lipka	1,99			0	1	0	0	44,36	0
Ługi	-2,27			3	1	1	0	47,67	2

¹¹ Brak danych dla poszczególnych sołectw, obowiązuje podział na miasto Stryków oraz sołectwa ogółem. W związku z tym, pola dla poszczególnych sołectw oznaczono kolorem szarym.

¹² Brak danych dla poszczególnych sołectw, obowiązuje podział na miasto Stryków oraz sołectwa ogółem. W związku z tym, pola dla poszczególnych sołectw oznaczono kolorem szarym.

¹³ Wartości referencyjne dla gminy

Obszar	zjawiska negatywne								liczba zjawisk o wartościach wskaźnika gorszych od wartości referencyjnych dla gminy = 82
	zmniejszenie liczby ludności	ujemny przyrost naturalny	ujemne saldo migracji	wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	bezrobocie	zwiększająca się liczba Procedur Niebieska Karta	obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw	aktywność społeczna mieszkańców	
	wskaźniki								
	zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.	przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku ¹¹	saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku ¹²	udział liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%] – liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby Procedur Niebieska Karta w liczbie ludności na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%] - liczba lat, w których wystąpiła wyższa od średniej wartość wskaźnika	frekwencja w wyborach do PE w 2024 roku [%]	
gmina ogółem ¹³	-0,74	-5,08	6,2	1,52	1,52	1,05	1,02	43,94	2,27
Michałowek	-1,83			4	0	0	0	47,67	2
Niesułków	-3,00			4	0	0	3	47,28	3
Niesułków-Kolonia	0,36			4	2	1	1	44,36	2
Nowostawy Górne	2,37			1	3	1	0	44,36	1
Osse	-6,96			3	1	0	0	49,78	2
Pludwiny	-12,50			0	2	1	1	36,26	3
Rokitnica	1,29			0	0	2	0	38,3	2
Sadówka	0,76			4	3	1	0	36,26	3
Sierźnia	1,12			2	2	0	1	47,28	2
Smolice	-1,71			0	0	1	3	46,9	2
Sosnowiec	-20,57			3	2	0	4	47,28	4
Sosnowiec-Pieńki	1,90			0	0	2	4	47,28	2
Stary Imielnik	1,08			0	4	2	0	47,67	2
Swędów	5,56			0	2	1	0	46,15	1
Tymianka	5,01			0	1	3	0	49,78	1
Warszewice	6,61			1	2	1	0	47,28	1
Wola Błędowa	6,01			3	2	2	2	40,5	5
Wrzask	5,50			1	0	1	0	36,26	1
Wyskoki	2,35			3	1	0	2	36,72	3
Zagłoba	-0,89			2	2	0	0	36,26	4
Zelgoszcz	9,40			0	1	2	4	39,09	3

Źródło: Opracowanie własne

Na obszarze koncentracji występowania zjawisk negatywnych, czyli w mieście Stryków oraz w sołectwach: Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wyskoki, Zagłoba i Zelgoszcz odnotowano występowanie więcej niż dwóch zjawisk negatywnych w sferze społecznej (średnia dla gminy Stryków wyniosła 2,27).

Najtrudniejsza sytuacja występuje w mieście Stryków, gdzie odnotowano 7 zjawisk negatywnych, a następnie w sołectwach: Wola Błędowa - 5 zjawisk negatywnych; Bratoszewice, Sosnowiec i Zagłoba – po 4 zjawiska negatywne oraz Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Wyskoki i Zelgoszcz – po 3 zjawiska negatywne.

Dokonana diagnoza wskazuje na występowanie na obszarze gminy niekorzystnej sytuacji demograficznej. Zmniejszająca się liczba ludności (w szczególności na obszarze miasta) oraz ujemny przyrost naturalny nie są dobrymi prognostykami. Także ujemne saldo migracji na 1000 ludności na terenie miasta Strykowa nie napawa optymizmem i świadczy o odpływie ludności.

Choć liczba beneficjentów pomocy społecznej maleje w stosunku do roku bazowego, to jednak nadal gminę zamieszkują osoby, które potrzebują wsparcia.

Wśród głównych zjawisk negatywnych zachodzących w sferze społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie w gminie Stryków dotyczy głównie niewykwalifikowanych pracowników, nie mniej jednak jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia odciskają również piętno na funkcjonowaniu rodziny osoby pozostającej bez pracy. W szczególności dotyczy to dzieci osoby bezrobotnej, które odczuwając własną sytuacją materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

Negatywnym zjawiskiem jest także przemoc w rodzinie, diagnozowana na podstawie aktywnych Procedur Niebieska Karta. Dziedzinami szczególnie powiązanymi z tym obszarem jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych, ubóstwo i bezrobocie.

Dziedzinami, szczególnie powiązanymi ze zjawiskiem przestępczości są:

- bezrobocie i ubóstwo – długotrwałe bezrobocie prowadzi może do obniżenia poczucia własnej sprawczości, z kolei ubóstwo skutkować może przeniesieniem odpowiedzialności za swoje życie i czyny na obecnie panujący ustrój/władze/ konkretne instytucje;
- wspieranie rodziny – w zakresie przekazywania pozytywnych norm i wartości życia w bezpiecznym, nieprzestępczym społeczeństwie;
- przemoc – przemoc ściśle związana jest z pojęciem przestępczości; przemoc w rodzinie, która nie jest zgłaszana, utwierdzać może sprawcę w poczuciu bezkarności;
- uzależnienia – zarówno w kontekście handlu nielegalnymi towarami, jak i zwiększeniem dokonywanych przestępstw pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Ostatnim badanym obszarem była aktywność społeczna mieszkańców mierzona przy pomocy wskaźnika – frekwencji wyborczej. Niższa frekwencja wyborcza wśród mieszkańców może wskazywać na różne zjawiska społeczne i polityczne, które wpływają na zaangażowanie obywateli w procesy demokratyczne. Może też świadczyć o ogólnym rozczarowaniu społeczeństwa polityką. Jeśli mieszkańcy nie ufają politykom lub instytucjom rządowym, mogą nie widzieć sensu uczestniczenia

w wyborach, wierząc, że ich głos nie wpłynie na realne zmiany. W niektórych przypadkach wyborcy mogą odczuwać, że ich głos nie ma znaczenia, szczególnie jeśli uważają, że wybory są przewidywalne lub że i tak nic nie zmieni się w ich codziennym życiu. Czasami brak uczestnictwa wynika z nikłego zainteresowania sprawami politycznymi lub z braku wiedzy na temat kandydatów i programów wyborczych. W takim przypadku wyborcy mogą czuć się niekompetentni do podejmowania świadomych decyzji. Problemem może być również niski poziom edukacji obywatelskiej - brak zrozumienia znaczenia udziału w wyborach, wynikający z niedostatecznego kształcenia w tym zakresie, może sprawiać, że mieszkańcy nie doceniają swojego prawa do głosowania. Niska frekwencja wyborcza stanowi więc ważny sygnał o kondycji społeczeństwa obywatelskiego i poziomie zaangażowania obywateli, często wskazując na potrzebę reform w zakresie edukacji obywatelskiej i działań mających na celu odbudowę zaufania społecznego.

2.2. Sfera gospodarcza

Analiza gospodarcza ma określić obszary gminy o niskim stopniu przedsiębiorczości oraz słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw.

Gospodarka to „system gospodarstw domowych, rolnych, przedsiębiorstw, instytucji publicznych i prywatnych zapewniający zaspokojenie potrzeb określonej populacji, współcześnie najczęściej regulowany przez państwo lub rynek.

Gospodarka to całokształt działalności gospodarczej prowadzonej w danym regionie (gospodarka regionalna), kraju (gospodarka narodowa) lub na całym świecie (gospodarka światowa) polegającej na wytwarzaniu dóbr i świadczeniu usług zgodnie z potrzebami ludności. W ramach gospodarki funkcjonują trzy podstawowe sektory, tj.: rolnictwo, przemysł i usługi”¹⁴.

„Pierwsze rodzaje aktywności gospodarczej (gospodarki) na terenie dzisiejszej gminy Stryków związane były z handlem i rzemiosłem. Próbowano podjąć inicjatywę zorganizowania produkcji tekstylnej za sprawą ówczesnego właściciela Feliksa Czarneckiego – bez powodzenia. Powstała co prawda manufaktura, lecz Stryków nadal pozostał miasteczkiem rzemieślniczo-rolniczym. Ówczesne działania pozostawiły ślad w postaci istniejącego do dziś półkolistego placu w centrum miasta.

Od czasu zakończenia II wojny światowej rozwija się istniejące od wieków rzemiosło, tym razem szewstwo, krawiectwo i garbarstwo.

Po drugiej wojnie światowej, lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte przyniosły gwałtowny proces uprzemysłowienia, co zmieniło oblicze rolniczego dotychczas regionu. Obecnie gmina jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem skupiającym firmy wielu branż, które zlokalizowały na jej terenie swoje magazyny i fabryki, a to z kolei przełożyło się na malejące bezrobocie i coraz większe możliwości inwestycyjne.

Główne korzyści dla samorządu płynące z lokowania się firm to przede wszystkim wzrost dochodów z podatków, które gmina może przeznaczyć na podnoszenie jakości życia swoich mieszkańców, a także spadek bezrobocia. W chwili obecnej na terenie gminy działają znaczące światowe firmy ze: Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Finlandii, Holandii, USA czy Francji. Światowi liderzy zajmują powierzchnię ponad 350 ha z różnych branż, w tym obsługi logistycznej i magazynowej, innowacyjnych technologii, papierniczej, motoryzacyjnej, farmaceutycznej.

Działalność wielkich, zagranicznych koncernów skupiona jest w szczególności na 4 parkach przemysłowych:

1. SEGRO Logistics Park Stryków (dawniej Tulipan Park),

¹⁴ Portal Edukacji Ekonomicznej NBP <https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/gospodarka>

2. Diamond Business Park Stryków,
3. Panattoni Park Stryków,
4. ProLogis Park Stryków.

Strategicznym czynnikiem decydującym o rozwoju gospodarczym jest objęcie terenu gminy w sołectwach: Smolice, Swędów i Zelgoszcz o łącznej powierzchni 47,3007 ha i Strykowie o powierzchni 6,7217 ha obszarem Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Grupa Sandoz S.A., Prowell Sp. z o. o., SWM Poland Sp. z o. o.), a także korzystne uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego¹⁵."

Podmioty gospodarcze

W latach 2020 – 2023 zmiany w liczbie podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wg Sekcji PKD 2007 w poszczególnych sekcjach, kształtowały się łagodnie, nie odnotowano spektakularnych wzrostów oraz spadków.

Największe zmiany w różnicy liczby podmiotów w roku 2023 w stosunku do 2020 to:

- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji J - Informacja i komunikacja – o 28 podmiotów;
- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji F. Budownictwo – o 26 podmiotów;
- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – o 23 podmioty;
- Zmniejszenie liczby podmiotów w sekcji K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – o 7 podmiotów.

Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)		Wartości w latach				
		2020	2021	2022	2023	Saldo
1.	Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	18	16	17	-1
2.	Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0
3.	Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	171	168	175	175	4
4.	Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	1	1	1	-2
5.	Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2	3	3	1
6.	Sekcja F - Budownictwo	183	196	205	209	26
7.	Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	300	314	311	304	4
8.	Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	111	109	107	123	12
9.	Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	31	31	29	29	-2
10.	Sekcja J - Informacja i komunikacja	26	28	38	54	28
11.	Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34	30	30	27	-7
12.	Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57	59	62	63	6
13.	Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	112	127	128	135	23
14.	Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	46	44	46	47	1
15.	Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	13	13	13	0
16.	Sekcja P - Edukacja	42	43	47	51	9
17.	Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	70	74	82	87	17
18.	Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	44	44	45	44	0
19.	Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	92	92	97	103	11
Ogółem		1 355	1 393	1 435	1 486	131

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

W 2023 roku najliczniejszy udział w całkowitym zestawieniu podmiotów gospodarczych mają podmioty zaklasyfikowane do Sekcji:

¹⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

- G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych: 20,46%;
- F: Budownictwo: 14,06%;
- C: Przetwórstwo przemysłowe: 11,78%;
- M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: 9,08%;
- H - Transport i gospodarka magazynowa: 8,28%;
- S i T: Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby: 6,93%.

Gospodarka gminna opiera się głównie na handlu, naprawach, działalności budowlanej i przetwórstwie przemysłowym. W następnej kolejności funkcjonuje działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, transport oraz pozostała działalność usługowa oraz działalność gospodarstw domowych.

Gmina zapewnia mieszkańcom podstawowe usługi społeczne i finansowe – na terenie gminy funkcjonują placówki opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, oświaty i edukacji, kultury, komunikacji oraz podstawowej infrastruktury komunalnej.

Tak jak w całym kraju, w strukturze podmiotów dominuje sektor prywatny - w 2023 roku odnotowano 1 486 podmiotów gospodarczych, w tym 1 443 podmioty z sektora prywatnego, czyli 97,11% ogółu podmiotów. Sektor publiczny reprezentowany jest zaś przez Urząd Miejski w Strykowie, jednostki oświatowe oraz instytucje kultury.

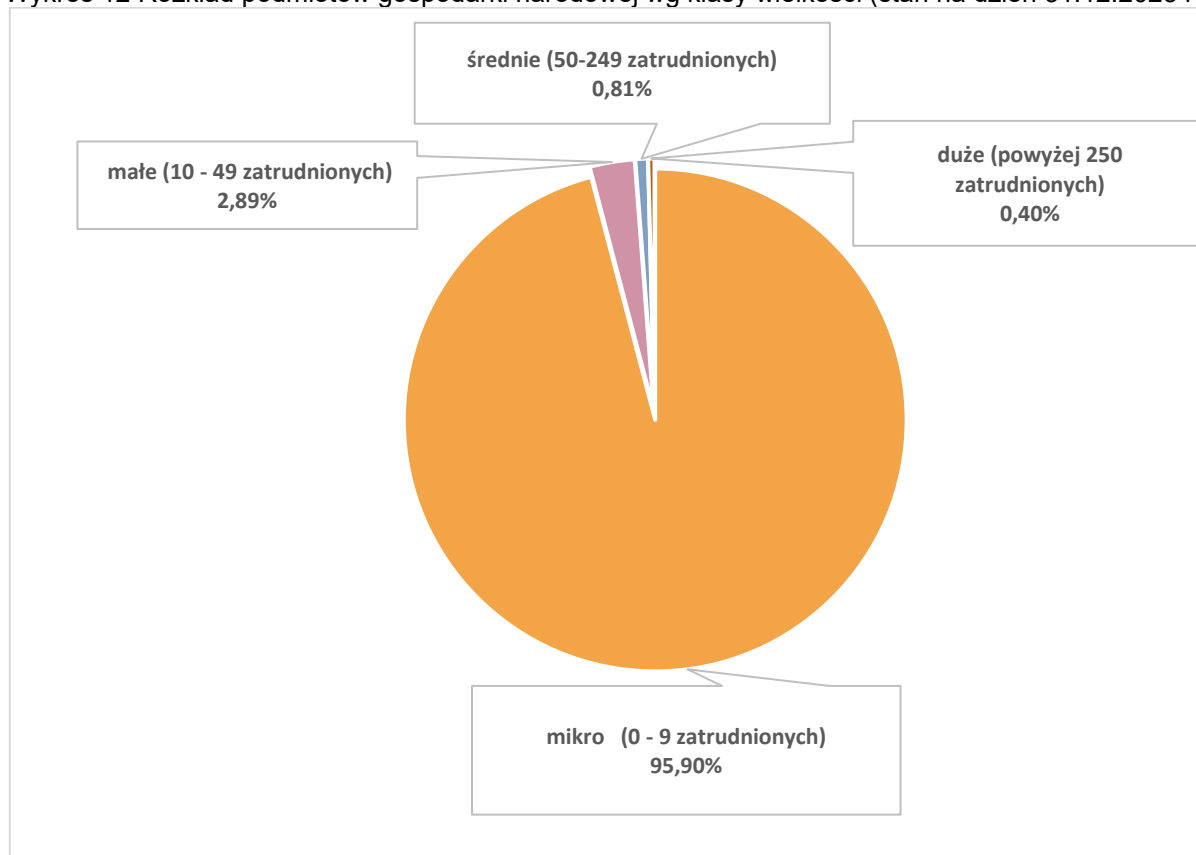
Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków w latach 2020-2023

Podmioty wg sektorów własnościowych		2020	2021	2022	2023
1.	podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 355	1 393	1 435	1 486
2.	sektor publiczny - ogółem	35	34	34	34
	sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	19	19	19	19
	sektor publiczny - przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
	sektor publiczny - spółki handlowe	0	0	0	0
	sektor publiczny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
3.	sektor prywatny - ogółem	1 314	1 350	1 391	1 443
	sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 039	1 067	1 106	1 150
	sektor prywatny - spółki handlowe	98	102	103	104
	sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	28	28	26	23
	sektor prywatny - spółdzielnie	5	4	3	3
	sektor prywatny - fundacje	2	3	5	5
	sektor prywatny - fundacje rodzinne	(-)	(-)	(-)	1
	sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	53	53	54	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

W strukturze działalności gospodarczej przeważają firmy małe, w większości są to firmy rodzinne, prowadzące działalność na własny rachunek, w różnych gałęziach usług. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy, najwięcej podmiotów (95,90%) zatrudniało do 9 osób. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 osób - 2,89%. Firmy zatrudniające od 50 do 249 pracowników stanowiły 0,81% ogółu, a od 250 pracowników - 0,40% ogółu. Wśród dużych przedsiębiorstw jedno zatrudniało powyżej 1 tysiąca pracowników.

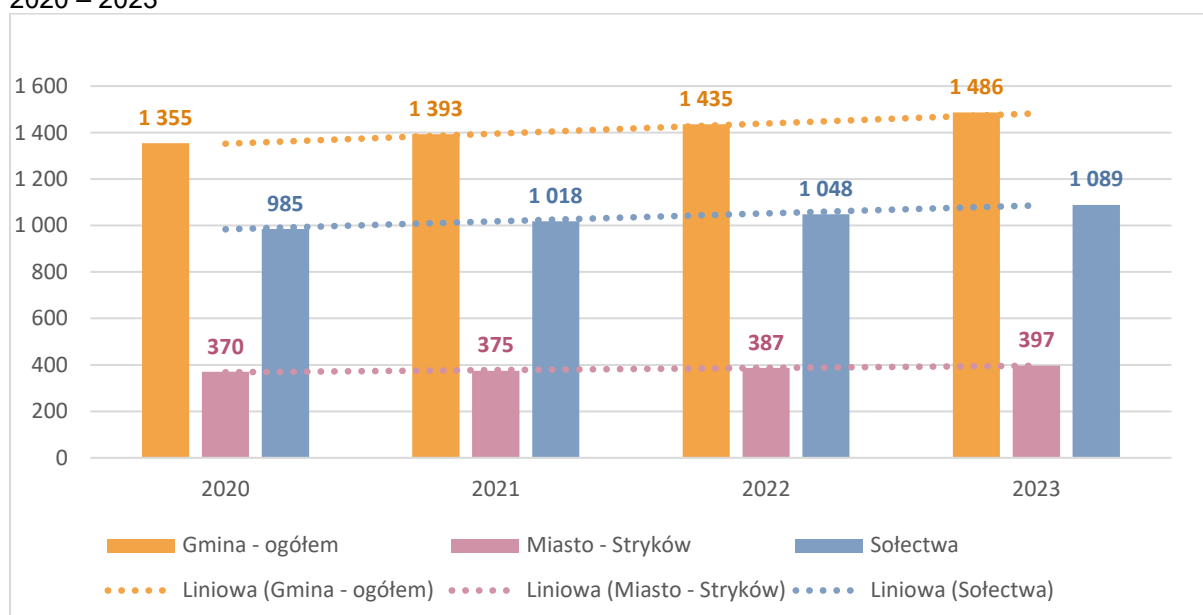
Wykres 12 Rozkład podmiotów gospodarki narodowej wg klasy wielkości (stan na dzień 31.12.2023 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze gminy Stryków w latach 2020 – 2023 charakteryzowała się tendencją wzrostową. W okresie tym przybyło 131 podmiotów, przy czym 27 na obszarze miasta, zaś 104 na obszarze wiejskim gminy.

Wykres 13 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Stryków w latach 2020 – 2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Nowo zarejestrowane oraz wyrejestrowane podmioty gospodarcze

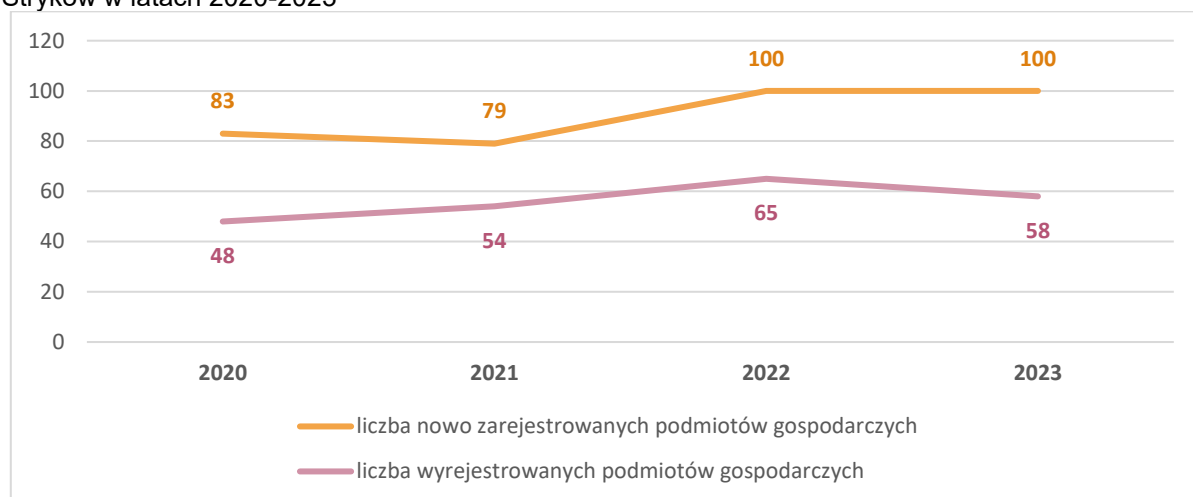
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie ma tendencję wzrostową, choć w 2021 roku odnotowano ich zmniejszenie w stosunku do roku 2020. Liczba podmiotów wyrejestrowanych wzrasta do roku 2022, po czym w 2023 zmniejszała się w stosunku do roku 2022.

Tabela 15 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

Obszar	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem				liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
gmina ogółem	83	79	100	100	48	54	65	58
Stryków - miasto	20	21	24	27	12	16	9	18
Anielin	0	0	1	0	0	0	1	0
Anielin Swędowski	4	1	5	5	1	2	2	4
Bartolin	0	0	0	0	0	0	0	0
Bratoszewice	1	6	10	6	5	5	7	4
Ciołek	2	3	1	0	0	0	1	2
Dobieszków	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobra	6	2	6	5	2	5	6	2
Dobra-Nowiny	4	1	3	3	2	3	6	1
Gozdów	2	0	2	2	1	0	0	2
Kalinów	4	1	0	1	0	0	0	1
Kielmina	1	6	7	6	3	2	6	2
Koźle	0	2	0	1	1	0	1	2
Lipka	0	0	3	1	0	1	1	0
Ługi	3	4	8	4	3	2	2	6
Michałówek	0	3	1	2	0	3	0	0
Niesułków	1	0	2	0	0	0	0	0
Niesułków-Kolonia	3	1	3	3	2	0	3	1
Nowostawy Górne	0	2	1	1	0	2	1	0
Osse	3	0	2	0	0	0	0	0
Pludwiny	0	1	0	0	0	0	1	0
Rokitnica	1	1	1	2	0	0	1	0
Sadówka	0	0	0	1	0	0	0	0
Sierżnia	0	0	0	5	1	0	1	0
Smolice	2	4	3	4	2	2	3	1
Sosnowiec	2	5	1	3	2	2	3	3
Sosnowiec-Pieńki	0	0	0	0	0	0	0	0
Stary Imielnik	3	2	2	1	3	1	1	0
Swędów	4	2	4	4	3	5	3	2
Tymianka	8	6	3	4	2	3	2	7
Warszewice	0	2	1	3	0	0	2	0
Wola Błędowa	1	1	1	1	0	0	0	0
Wrzask	0	0	0	0	0	0	0	0
Wyskoki	1	0	1	0	2	0	1	0
Zagłoba	0	0	0	0	0	0	0	0
Zelgoszcz	7	2	4	5	1	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Wykres 14 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Rolnictwo

Struktura użytków pokazuje wyraźnie poziom zainwestowania gminy oraz możliwe rezerwy inwestycyjne. Dominujący rodzaj użytków wskazuje także na sposób zagospodarowania terenów, co z kolei świadczy o funkcji i przeznaczeniu terenów w poszczególnych jednostkach, a także w całej gminie. W gminie Stryków dominują użytki rolne, stanowiąc prawie 75,97% całości powierzchni gminy (w tym grunty orne około 62,44% powierzchni), a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, zajmujące niemal 12,76% powierzchni gminy. Wśród terenów zabudowanych i zurbanizowanych dominują tereny komunikacyjne - drogi, tereny przemysłowe i tereny mieszkaniowe. Zgodnie z przyjętą polityką przestrzenną, terenami inwestycyjnymi powinny być w pierwszej kolejności nieużytki i zurbanizowane tereny niezabudowane, których łączna powierzchnia sięga około 0,72% powierzchni gminy tj. około 113 ha.

Na terenie gminy Stryków z punktu widzenia przydatności terenów pod rolnictwo, warunki do dalszego jego rozwoju nie są korzystne. Elementy środowiska, które determinują tę przydatność to m.in.:

- przestrzenne zróżnicowanie terenu gminy,
- niska klasa gleb (klasa IV i V),
- niewielkie modyfikacje w zakresie struktury użytkowania ziem.

Cechą charakterystyczną gospodarstw rolnych w gminie jest ich rozdrobnienie. Rolnictwo w gminie Stryków reprezentuje typ gospodarki ekstensywnej, opartej na produkcji zbóż należących do nisko plonujących oraz dających małe dochody, ale nie wymagających szczególnych nakładów pracy i wysokiego nawożenia.

Gospodarka rolna gminy Stryków, aby sprostać wymogom zmieniającego się systemu, uwzględniającego spójne powiązanie z gospodarką rynkową oraz współdziałanie z gospodarką Unii Europejskiej powinna nadal się przekształcać i realizować procesy modernizacji rolnictwa. Przemiany i przebudowa rolnictwa powinny zmierzać w kierunku:

- zmian w strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych polegających na zwiększeniu przeciętnego obszaru gospodarstwa,
- rozwoju przemysłu rolno - przetwórczego,
- rozwoju działalności pozarolniczej, w efekcie której tradycyjna wieś monofunkcyjna powinna się przekształcić w nowoczesną wieś wielofunkcyjną.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE GOSPODARCZEJ

Dokonano szczegółowej analizy nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w oparciu o podział gminy na sołectwa i miasto Stryków. Celem jest wskazanie obszarów, gdzie poziom przedsiębiorczości jest niższy od średniej dla gminy Stryków, a zatem obszarów, w których procentowy udział liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych jest wyższy od średniej dla gminy.

Zjawisko negatywne: zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców

Wskaźnik: liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych

Poniżej przedstawiono wskaźnik.

Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej – wartości referencyjnej dla gminy w danym roku. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę (48), obliczono średnią dla gminy, czyli wartość referencyjną (1,33) i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska. Jest to miasto Stryków i sołectwa: Anielin Swędowski, Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Dobra-Nowiny, Kielmina, Koźle, Ługi, Niesułków-Kolonia, Nowostawy Górne, Sierźnia, Smolice, Sosnowiec, Swędów, Tymianka, Wyskoki.

Tabela 16 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych

Obszar	wskaźnik				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 48
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem¹⁶	0,58	0,68	0,65	0,58	Średnia = 1,33
Stryków - miasto	0,60	0,76	0,38	0,67	3
Anielin	0,00	0,00	1,00	0,00	1
Anielin Swędowski	0,25	2,00	0,40	0,80	2
Bartolin	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Bratoszewice	5,00	0,83	0,70	0,67	4
Ciołek	0,00	0,00	1,00	2,00	2
Dobieszków	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Dobra	0,33	2,50	1,00	0,40	2
Dobra-Nowiny	0,50	3,00	2,00	0,33	2
Gozdów	0,50	0,00	0,00	1,00	1
Kalinów	0,00	0,00	0,00	1,00	1
Kielmina	3,00	0,33	0,86	0,33	2
Koźle	0,00	0,00	1,00	2,00	2
Lipka	0,00	1,00	0,33	0,00	1
Ługi	1,00	0,50	0,25	1,50	2
Michałowek	0,00	1,00	0,00	0,00	1
Niesułków	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Niesułków-Kolonia	0,67	0,00	1,00	0,33	2
Nowostawy Górne	0,00	1,00	1,00	0,00	2
Osse	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pludwiny	0,00	0,00	1,00	0,00	1
Rokitnica	0,00	0,00	1,00	0,00	1
Sadówka	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Sierźnia	1,00	0,00	1,00	0,00	2
Smolice	1,00	0,50	1,00	0,25	2
Sosnowiec	1,00	0,40	3,00	1,00	3
Sosnowiec-Pieńki	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Stary Imielnik	1,00	0,50	0,50	0,00	1
Swędów	0,75	2,50	0,75	0,50	3

¹⁶ Wartości referencyjne dla gminy

Obszar	wskaźnik				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika = 48
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem¹⁶	0,58	0,68	0,65	0,58	Średnia = 1,33
Tymianka	0,25	0,50	0,67	1,75	2
Warszewice	0,00	0,00	2,00	0,00	1
Wola Błędowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Wrzask	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Wysoki	2,00	0,00	1,00	0,00	2
Zagłoba	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Zelgoszcz	0,14	0,00	0,25	0,00	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Problemy w sferze gospodarczej

Gmina Stryków to jeden z najbardziej rozwiniętych gospodarczo obszarów w województwie łódzkim. Jej strategiczne położenie na skrzyżowaniu dwóch głównych autostrad kraju, A1 i A2, stanowi kluczowy element wpływający na dynamiczny rozwój gospodarczy regionu. Bliskość tych ważnych szlaków komunikacyjnych sprawia, że Stryków jest naturalnym wyborem dla inwestorów poszukujących dogodnej lokalizacji dla swoich działalności, szczególnie tych związanych z logistyką, transportem oraz handlem.

Rozwinięta infrastruktura drogowa zapewnia nie tylko łatwy dostęp do głównych rynków zbytu w kraju, ale również do innych krajów Unii Europejskiej, co sprzyja międzynarodowej wymianie handlowej. Ponadto, doskonała komunikacja drogowa przyciąga liczne przedsiębiorstwa, które decydują się na ulokowanie tutaj swoich centrów logistycznych i magazynowych, co w konsekwencji generuje nowe miejsca pracy i stymuluje lokalną gospodarkę.

Fotografia 1 Strefa przemysłowa w gminie Stryków

Źródło: Fotografia własna

Dzięki temu, Stryków stał się istotnym ośrodkiem gospodarczym, w którym dynamicznie rozwija się przemysł oraz sektor usługowy. Obecność wielu firm logistycznych, transportowych i handlowych przyczynia się do wzrostu zatrudnienia oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dodatkowo, inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną sprzyjają dalszemu rozwojowi regionu, czyniąc go atrakcyjnym miejscem do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wzrost liczby przedsiębiorstw i liczby pracowników tymczasowych głównie z zagranicy prowadzi do nadmiernego obciążenia istniejącej infrastruktury miejskiej. Wzmoczona działalność gospodarcza oraz napływ ludności skutkują zwiększonym ruchem na drogach, co prowadzi do powstawania korków i wydłużenia czasu przejazdu, a także do szybszego zużywania się nawierzchni drogowej. W efekcie, konieczne stają się częstsze i kosztowne remonty oraz modernizacje dróg, aby utrzymać ich funkcjonalność i zapewnić bezpieczeństwo użytkowników. Równocześnie, systemy kanalizacyjne i wodociągowe stają się niewystarczające, aby sprostać rosnącym potrzebom mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Wzrost liczby połączeń do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej powoduje przeciążenia. Problemy te mogą również skutkować zanieczyszczeniem wód gruntowych oraz okolicznych zbiorników wodnych, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego oraz środowiska naturalnego. Sieci energetyczne również odczuwają skutki dynamicznego rozwoju miasta. Zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną, wynikające z rozwijających się przedsiębiorstw, prowadzi do przeciążeń sieci energetycznej. W rezultacie, gmina może doświadczać częstszych przerw w dostawach energii, co negatywnie wpływa na codzienne życie mieszkańców oraz na działalność gospodarczą. Awaryjność sieci energetycznej zwiększa także koszty utrzymania i napraw, co obciąża budżet gminy. Infrastruktura w mieście Stryków, która nie była projektowana z myślą o tak intensywnym wykorzystaniu, staje się przestarzała i wymaga pilnych modernizacji. Konieczne jest wdrożenie kompleksowego planu rewitalizacji infrastruktury miejskiej, który obejmować będzie rozbudowę i unowocześnienie sieci drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej oraz energetycznej. Tylko poprzez takie działania możliwe będzie zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju miasta, który sprosta rosnącym wymaganiom mieszkańców oraz przedsiębiorstw.

Modernizacja infrastruktury miejskiej nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, ale również zwiększy atrakcyjność inwestycyjną miasta. Inwestorzy będą bardziej skłonni lokować swoje przedsiębiorstwa w miejscach, gdzie infrastruktura jest nowoczesna i niezawodna, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do dalszego rozwoju gospodarczego Strykowa. W związku z tym, konieczne jest podjęcie zdecydowanych kroków w kierunku modernizacji infrastruktury, aby Stryków mógł w pełni wykorzystać swój potencjał rozwojowy.

Zwiększenie liczby pracowników tymczasowych z zagranicy w Strykowie generuje większe zapotrzebowanie na usługi publiczne, takie jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny. Obecny system usług publicznych może nie być zatem w stanie sprostać rosnącym wymaganiom, co prowadzi do spadku jakości świadczonych usług. W dziedzinie edukacji, zwiększona liczba dzieci i młodzieży powoduje przeciążenie istniejących placówek oświatowych. Szkoły i przedszkola są przepełnione, brakuje wystarczającej liczby sal lekcyjnych i zaplecza dydaktycznego. Nauczyciele mają większe klasy, co utrudnia indywidualne podejście do uczniów i obniża jakość nauczania. Ponadto, w obliczu niedoboru miejsc w przedszkolach, rodzice mają trudności ze znalezieniem odpowiedniej opieki dla swoich najmłodszych dzieci. Brak dostępności i odpowiedniej infrastruktury edukacyjnej stanowi poważne wyzwanie dla lokalnych władz, które muszą zareagować na rosnące potrzeby mieszkańców.

Fotografia 2 Usługi i handel w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 3 Sklep w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Mimo że w Strykowie powstaje wiele nowych hal magazynowych, fabryk i innych dużych obiektów przemysłowych, w samym mieście giną małe działalności gospodarcze, które były prowadzone od lat przez mieszkańców. Ten niekorzystny trend jest wynikiem kilku powiązanych ze sobą czynników, które razem tworzą wyzwanie dla lokalnej społeczności i gospodarki. Po pierwsze, dynamiczny rozwój sektora przemysłowego i logistycznego często prowadzi do wzrostu kosztów wynajmu oraz cen nieruchomości. Małe, rodzinne przedsiębiorstwa, które od wielu lat stanowiły kręgosłup lokalnej gospodarki, mają trudności z utrzymaniem się w obliczu rosnących kosztów operacyjnych. Wysokie czynsze i konkurencja o atrakcyjne lokalizacje sprawiają, że małe firmy stają się mniej konkurencyjne w porównaniu z dużymi korporacjami, które dysponują większymi zasobami finansowymi.

Po drugie, zmieniające się preferencje konsumentów oraz rosnąca dominacja dużych sieci handlowych i centrów logistycznych również przyczyniają się do trudnej sytuacji małych przedsiębiorstw. Duże sieci oferują szeroki wybór produktów i usług w konkurencyjnych cenach, co przyciąga klientów i odbiera rynek lokalnym sklepom i usługodawcom. Małe biznesy, często niezdolne do konkurowania cenowo i marketingowo z dużymi graczami, tracą klientów i stają przed wyzwaniem utrzymania rentowności. Dodatkowo, rozwój przemysłu i logistyki przyciąga pracowników do większych firm, co powoduje, że małe przedsiębiorstwa mają trudności ze znalezieniem i utrzymaniem wykwalifikowanej siły roboczej. Stabilne warunki zatrudnienia oferowane przez duże firmy przyciągają pracowników, którzy wcześniej pracowali w małych, lokalnych biznesach. W rezultacie, małe firmy borykają się z niedoborem pracowników, co utrudnia ich działalność i rozwój.

Fotografia 4 Budynek dawnego baru

Źródło: Fotografa własna

Fotografia 5 Dawny sklep monopolowy

Źródło: Fotografa własna

W obliczu tych wyzwań, konieczne jest podjęcie działań mających na celu wsparcie małych przedsiębiorstw i ochronę lokalnej gospodarki. Gmina Stryków powinna rozważyć wprowadzenie programów wspierających małe firmy, takich jak dotacje czy programy szkoleniowe dla przedsiębiorców. Ponadto, promocja lokalnych produktów i usług może pomóc w zwiększeniu świadomości mieszkańców o wartości, jaką niosą ze sobą małe biznesy, oraz zachęcić do ich wspierania.

Wzmocnienie roli małych działalności gospodarczych w Strykowie jest kluczowe dla zachowania różnorodności gospodarczej miasta i zapewnienia stabilności lokalnej społeczności. Działania te nie tylko pomogą w utrzymaniu tradycyjnych form przedsiębiorczości, ale również przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta, który będzie korzystny dla wszystkich mieszkańców.

Wielkie sieci handlowe i dyskonty powodują, że mały handel również ginie, co jest kolejnym istotnym problemem gospodarczym w mieście Stryków. Wzrost liczby dużych sieci handlowych i dyskontów, które oferują szeroki asortyment produktów w atrakcyjnych cenach, skutkuje poważnymi wyzwaniami dla lokalnych, małych sklepów i punktów usługowych, które od lat były fundamentem lokalnej gospodarki. Pierwszym i najbardziej widocznym skutkiem dominacji dużych sieci handlowych jest presja cenowa, jaką wywierają na małych przedsiębiorców. Wielkie sieci, dzięki skali swojej działalności, mogą negocjować niższe ceny zakupu od dostawców, co pozwala im oferować produkty po cenach znacznie niższych niż te, które mogą zaproponować małe sklepy. Klienci, kuszeni niższymi cenami i szerokim wyborem, coraz częściej wybierają zakupy w dużych dyskontach, co prowadzi do spadku liczby klientów odwiedzających lokalne sklepy.

Kolejnym problemem jest wygoda zakupów oferowana przez duże sieci handlowe. Duże supermarkety oferują wszystko pod jednym dachem – od artykułów spożywczych po odzież, elektronikę i artykuły gospodarstwa domowego. Ta wygoda jest atrakcyjna dla konsumentów, którzy mogą zaoszczędzić czas, robiąc wszystkie zakupy w jednym miejscu. Małe sklepy, często specjalizujące się w wąskich kategoriach produktów, nie mogą konkurować z tą wszechstronnością oferty, co dodatkowo zmniejsza ich atrakcyjność dla klientów.

Dominacja wielkich sieci handlowych prowadzi również do zmniejszenia różnorodności i specyfiki lokalnych rynków. Małe sklepy, często prowadzone przez lokalnych przedsiębiorców, oferują unikalne produkty i usługi, które odzwierciedlają charakter i tradycje lokalnej społeczności. Ich zniknięcie oznacza utratę lokalnego kolorytu i homogenizację oferty handlowej, która staje się identyczna z ofertą dostępną w innych miejscach kraju. Dodatkowo, wielkie sieci handlowe często korzystają z zaawansowanych technologii marketingowych i programów lojalnościowych, które przyciągają klientów i budują długoterminowe relacje z nimi. Małe sklepy, dysponujące ograniczonymi zasobami, mają trudności z wdrażaniem podobnych strategii, co sprawia, że są mniej konkurencyjne na rynku.

Edukacja konsumentów na temat korzyści płynących z wspierania lokalnej przedsiębiorczości może również odegrać kluczową rolę w zachęcaniu mieszkańców do robienia zakupów w małych, lokalnych sklepach. Ponadto, tworzenie lokalnych festynów i innych wydarzeń promujących lokalne produkty i usługi może pomóc w ożywieniu małego handlu i przyciągnięciu klientów. Inwestycje w poprawę infrastruktury i estetyki lokalnych centrów handlowych również mogą zwiększyć atrakcyjność małych sklepów. Ostatecznie, wsparcie dla małego handlu jest kluczowe dla zachowania różnorodności gospodarczej i tożsamości lokalnej społeczności w Strykowie. Działania te nie tylko pomogą małym przedsiębiorstwom przetrwać w trudnych warunkach, ale również przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta, który będzie korzystny dla wszystkich jego mieszkańców.

Fotografia 6 Lokal po dawnym banku

Źródło: Fotografia własna

Na ulicy Targowej w Strykowie w każdy wtorek, czwartek i sobotę odbywa się targowisko, które przyciąga rolników i producentów z całego regionu. Jest to niezwykle ważne wydarzenie dla lokalnej społeczności, mające znaczący wpływ na gospodarkę, kulturę i życie społeczne miasta. Zachowanie targowiska i jego rozwój są kluczowe dla utrzymania tradycji oraz wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Targowisko na ulicy Targowej stanowi serce lokalnego handlu, umożliwiając mieszkańcom bezpośredni dostęp do świeżych, lokalnych produktów. Rolnicy i producenci oferują na nim swoje towary, takie jak warzywa, owoce, mięso, nabiał, pieczywo oraz rękodzieło. Dzięki temu mieszkańcy mają możliwość zakupu wysokiej jakości produktów prosto od producentów, co nie tylko wspiera lokalną gospodarkę, ale również promuje zdrowy styl życia. Dla rolników i małych producentów targowisko jest nieocenionym miejscem do sprzedaży swoich produktów bezpośrednio konsumentom, omijając pośredników. To pozwala im uzyskać lepsze ceny za swoje towary i zapewnia stabilne źródło dochodów. Regularne targowiska stwarzają również okazję do budowania trwałych relacji z klientami, co jest szczególnie ważne dla małych, rodzinnych gospodarstw.

Targowisko pełni także ważną rolę społeczną, będąc miejscem spotkań i integracji mieszkańców Strykowa oraz okolicznych miejscowości. Czwartkowe targi przyciągają nie tylko osoby zainteresowane zakupami, ale także tych, którzy chcą spędzić czas w miłej atmosferze, porozmawiać z sąsiadami i poznać nowych ludzi. Targowisko staje się zatem centrum życia społecznego, wzmacniając więzi w lokalnej społeczności.

Zachowanie targowiska i jego rozwój mają również znaczenie kulturowe. Targowisko jest miejscem, gdzie tradycje i zwyczaje są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Umożliwia to zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu oraz promowanie lokalnych specjalności i rzemiosła. Aby targowisko na ulicy Targowej mogło dalej pełnić swoją ważną rolę, konieczne są inwestycje w jego rozwój. Promocja targowiska, zarówno w mediach lokalnych, jak i społecznościowych, może przyciągnąć nowych klientów oraz wystawców, co przyczyni się do jego rozwoju.

Wspieranie targowiska przez lokalne władze, poprzez organizowanie specjalnych wydarzeń czy oferowanie preferencyjnych warunków dla sprzedawców, również jest kluczowe. W ten sposób można zapewnić, że targowisko będzie nadal kwitło i stanowiło ważny element życia gospodarczego i społecznego Strykowa. Targowisko na ulicy Targowej w Strykowie jest nie tylko miejscem handlu, ale również istotnym elementem lokalnej tożsamości i życia społecznego. Jego zachowanie i rozwój są kluczowe dla wspierania lokalnych rolników i producentów, promowania zdrowego stylu życia, wzmacniania więzi społecznych oraz zachowania kulturowego dziedzictwa regionu. Dlatego warto podjąć wszelkie działania, aby to unikalne miejsce mogło nadal służyć mieszkańcom i przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju miasta.

W Strykowie brakuje rozwiniętej funkcji turystycznej, która stanowi znaczący potencjał do zagospodarowania i dalszego rozwoju miasta. Obecnie, jedynymi miejscami oferującymi noclegi o wysokim standardzie są "Hotel 500" w Strykowie, "Hotel Kasor" w miejscowości Cesarka oraz Hotel Dobieszków. Niedobór takich miejsc znacząco ogranicza możliwości przyciągnięcia większej liczby turystów oraz organizacji wydarzeń biznesowych, takich jak konferencje, seminaria czy szkolenia.

Stryków, dzięki swojemu strategicznemu położeniu i naturalnym walorom, ma wszelkie predyspozycje, aby stać się atrakcyjnym miejscem zarówno dla turystów, jak i dla organizatorów wydarzeń biznesowych. Okolica obfituje w malownicze krajobrazy, takie jak Wzniesienia Łódzkie, rzeki, zalew w Strykowie i rozległe lasy, które stanowią idealne warunki do rozwoju turystyki. Te naturalne atrakcje mogą przyciągać miłośników przyrody, turystów pieszych, rowerzystów oraz osoby poszukujące spokojnego wypoczynku na łonie natury. Rozbudowa bazy noclegowej, szczególnie hoteli o wysokim standardzie, jest kluczowa dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej Strykowa. Inwestycje w nowoczesne hotele i obiekty konferencyjne umożliwią przyciągnięcie większej liczby gości, zarówno turystów, jak i uczestników wydarzeń biznesowych. Wysokiej klasy obiekty noclegowe oferujące komfortowe warunki, sale konferencyjne, restauracje i strefy wellness będą stanowić dodatkowy atut, który przyciągnie organizatorów konferencji, szkoleń i innych wydarzeń korporacyjnych. Wzrost liczby

turystów i gości biznesowych przyczyni się do rozwoju lokalnej gospodarki. Nowe miejsca pracy w hotelarstwie, gastronomii i usługach turystycznych stworzą dodatkowe źródła dochodów dla mieszkańców. Ponadto, zwiększony ruch turystyczny wpłynie pozytywnie na działalność lokalnych przedsiębiorstw, takich jak sklepy, restauracje i atrakcje turystyczne, co przyczyni się do ożywienia gospodarczego regionu.

Aby w pełni wykorzystać potencjał turystyczny Strykowa, konieczne jest również inwestowanie w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną. Budowa ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, miejsc piknikowych oraz punktów widokowych umożliwi turystom pełne korzystanie z uroków okolicznej przyrody. Dodatkowo, organizacja wydarzeń kulturalnych, festynów, jarmarków i imprez sportowych może przyciągnąć turystów i zwiększyć atrakcyjność regionu. Władze lokalne powinny również rozważyć współpracę z regionalnymi i krajowymi organizacjami turystycznymi, aby promować Stryków jako atrakcyjne miejsce na mapie turystycznej Polski. Kampanie marketingowe, udział w targach turystycznych oraz współpraca z biurami podróży mogą znacząco zwiększyć świadomość o walorach turystycznych Strykowa i przyciągnąć nowych odwiedzających.

Stryków ma ogromny potencjał do rozwoju funkcji turystycznej, który nie jest jeszcze w pełni wykorzystany. Inwestycje w rozwój bazy noclegowej o wysokim standardzie, infrastruktury turystycznej oraz promocję regionu mogą przekształcić miasto w atrakcyjny cel turystyczny i biznesowy. Wykorzystanie naturalnych walorów okolicy, takich jak Wzniesienia Łódzkie, rzeki, zalew w Strykowie i lasy, w połączeniu z nowoczesnymi obiektami hotelowymi i konferencyjnymi, stworzy warunki sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi turystyki w Strykowie, przynosząc korzyści zarówno mieszkańcom, jak i gościom.

Okolice Strykowa stały się naturalnym centrum treningowym dla kolarzy, co jest kolejnym atutem tego regionu, przyciągającym miłośników sportów na świeżym powietrzu. Wzniesienia Łódzkie w pobliżu Strykowa oferują mało uczęszczane drogi asfaltowe oraz łagodne pagórki, które stanowią idealne warunki do treningów kolarskich. Ta unikalna infrastruktura jest ceniona zarówno przez zawodowych kolarzy, jak i amatorów, którzy poszukują urozmaiconych tras treningowych w spokojnym i malowniczym otoczeniu. Mało uczęszczane drogi asfaltowe w okolicach Strykowa pozwalają kolarzom na bezpieczne i komfortowe trenowanie z dala od zgiełku i ruchu miejskiego. Mały ruch samochodowy na tych drogach minimalizuje ryzyko wypadków, co jest szczególnie ważne dla sportowców, którzy potrzebują odpowiednich warunków do intensywnych treningów. Asfaltowe nawierzchnie są dobrze utrzymane, co zapewnia płynność jazdy i umożliwia kolarzom skupienie się na doskonaleniu techniki oraz poprawie wydolności. Łagodne zmiany wysokości terenu, charakterystyczne dla Wzniesień Łódzkich, stanowią doskonałe urozmaicenie tras treningowych. Zróżnicowany teren, który obejmuje zarówno płaskie odcinki, jak i niewielkie wzniesienia, umożliwia kolarzom przeprowadzanie różnorodnych treningów – od długich, wytrzymałościowych przejażdżek po intensywne podjazdy i zjazdy. Takie warunki sprzyjają rozwijaniu wszechstronnych umiejętności kolarskich oraz poprawie kondycji fizycznej.

Naturalne centrum treningowe dla kolarzy w okolicach Strykowa ma również pozytywny wpływ na lokalną gospodarkę. Przyciągając sportowców i entuzjastów kolarstwa, region zyskuje na popularności, co może prowadzić do zwiększonego ruchu turystycznego. Kolarze odwiedzający Stryków często korzystają z lokalnych usług, takich jak hotele, restauracje i sklepy rowerowe, co przyczynia się do wzrostu dochodów lokalnych przedsiębiorców. Organizowane zawody kolarskie treningi grupowe oraz wydarzenia sportowe dodatkowo zwiększają atrakcyjność regionu i mogą przyciągać zarówno uczestników, jak i kibiców z różnych części kraju. Aby w pełni wykorzystać potencjał Strykowa jako centrum treningowego dla kolarzy, warto inwestować w rozwój infrastruktury sportowej i turystycznej. Budowa specjalistycznych tras kolarskich, punktów serwisowych oraz miejsc odpoczynku dla kolarzy zwiększy komfort i bezpieczeństwo treningów. Ponadto, organizacja regularnych wydarzeń sportowych, takich jak wyścigi kolarskie czy maratony rowerowe, może przyciągać większą liczbę uczestników i promować Stryków jako atrakcyjne miejsce do uprawiania kolarstwa.

Zalew w Strykowie jest dobrze zagospodarowany i stanowi ważne miejsce rekreacji dla mieszkańców oraz turystów. Obiekt ten oferuje plażę, place zabaw oraz różnorodne atrakcje, które przyciągają odwiedzających, zwłaszcza w ciepłe, letnie dni. Jednakże, jednym z poważnych problemów, z jakim boryka się zalew, są zakwity sinic, które występują w okresach gorących. Zakwity sinic, znane również jako cyjanobakterie, stanowią zagrożenie zarówno dla środowiska, jak i dla zdrowia ludzi. Wysokie temperatury w połączeniu z obecnością składników odżywczych, takich jak azot i fosfor, sprzyjają szybkiemu rozwojowi sinic. Gdy woda w zalewie staje się bogata w te składniki, sinice mogą się rozmnażać w alarmującym tempie, tworząc gęste, zielonkawe maty na powierzchni wody.

Niedobór wykwalifikowanej siły roboczej stanowi jedno z kluczowych wyzwań dla gospodarki Strykowa w obliczu jego dynamicznego rozwoju. Rosnące zapotrzebowanie na pracowników w różnych sektorach, takich jak przemysł, logistyka, handel i usługi, może prowadzić do poważnych niedoborów siły roboczej, szczególnie w przypadku wykwalifikowanych specjalistów. Ta sytuacja ma wieloaspektowe konsekwencje, które wpływają zarówno na przedsiębiorstwa, jak i na cały rynek pracy. Po pierwsze, niedobór wykwalifikowanych pracowników może znacząco hamować rozwój lokalnych przedsiębiorstw. Firmy, które nie są w stanie znaleźć odpowiednio wykwalifikowanej kadry, mogą mieć trudności z realizacją swoich celów biznesowych, co prowadzi do opóźnień w projektach, spadku produktywności i obniżenia jakości usług oraz produktów. W dłuższej perspektywie, brak wykwalifikowanej siły roboczej może wpłynąć na konkurencyjność firm na rynku oraz ich zdolność do innowacji i rozwoju.

Konkurencja o pracowników między przedsiębiorstwami dodatkowo komplikuje sytuację na rynku pracy. Firmy muszą rywalizować o dostęp do ograniczonej puli wykwalifikowanych pracowników, co często prowadzi do wzrostu kosztów pracy. Aby przyciągnąć i zatrzymać najlepszych pracowników, przedsiębiorstwa są zmuszone oferować wyższe wynagrodzenia, lepsze warunki pracy oraz dodatkowe benefity. Chociaż może to przynosić korzyści pracownikom, jednocześnie zwiększa koszty operacyjne firm, co może negatywnie wpłynąć na ich rentowność i stabilność finansową. Niedobór siły roboczej może również prowadzić do trudności w utrzymaniu stabilności zatrudnienia. Wysoka rotacja pracowników staje się powszechnym zjawiskiem, gdy firmy starają się przechwytywać pracowników od konkurencji. Brak stabilności zatrudnienia wpływa nie tylko na wydajność firm, ale także na morale i zaangażowanie pracowników. Pracownicy mogą czuć się mniej lojalni wobec pracodawcy, co prowadzi do dalszej rotacji i problemów z długoterminowym planowaniem zasobów ludzkich.

Aby przeciwdziałać niedoborom siły roboczej, konieczne jest podjęcie szeregu działań zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Przede wszystkim, warto inwestować w edukację i szkolenia, które przygotowują przyszłych pracowników do potrzeb rynku pracy. Programy kształcenia zawodowego, kursy doskonalące oraz współpraca między szkołami a przedsiębiorstwami mogą pomóc w rozwinięciu umiejętności niezbędnych w różnych sektorach gospodarki.

Niedobór wykwalifikowanej siły roboczej w Strykowie jest wyzwaniem, które wymaga kompleksowego podejścia i współpracy między przedsiębiorstwami, lokalnymi władzami oraz instytucjami edukacyjnymi. Inwestycje w edukację, poprawa warunków życia oraz elastyczne formy zatrudnienia mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju rynku pracy i gospodarki w Strykowie, zapewniając stabilność zatrudnienia oraz konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw.

Problemem, który pojawia się w Strykowie wraz z dynamicznym rozwojem gospodarczym i rosnącą liczbą miejsc pracy dla osób z wymaganymi kwalifikacjami, jest duża liczba osób z różnych krajów świata, które przyjeżdżają tu w poszukiwaniu zatrudnienia. Ten wielokulturowy charakter lokalnej społeczności niesie za sobą różnorodne wyzwania związane z integracją, religią, kulturą oraz edukacją, które wymagają kompleksowego podejścia i odpowiednich działań zarówno ze strony władz lokalnych, jak i społeczności. Napływ pracowników z różnych krajów powoduje, że Stryków staje się coraz bardziej zróżnicowany pod względem kulturowym i religijnym. Różnice te mogą prowadzić do napięć i nieporozumień wynikających z odmiennych tradycji, zwyczajów i wartości. Aby temu zaradzić, konieczne jest promowanie dialogu międzykulturowego oraz tworzenie przestrzeni do wzajemnego

poznawania się i zrozumienia. Organizacja festiwali, dni kultury i spotkań integracyjnych może pomóc w budowaniu atmosfery wzajemnego szacunku i tolerancji.

Kolejnym wyzwaniem jest zapewnienie odpowiednich warunków edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci pracowników pochodzących z różnych krajów. Integracja dzieci imigrantów w lokalnym systemie edukacyjnym jest kluczowa dla ich przyszłości oraz dla spójności społecznej. Szkoły muszą być przygotowane do przyjmowania uczniów o różnym tle kulturowym i językowym. Również nauczyciele powinni być odpowiednio przeszkoleni, aby skutecznie radzić sobie z wielokulturowymi klasami. Programy szkoleniowe i warsztaty dotyczące edukacji międzykulturowej mogą dostarczyć nauczycielom niezbędnych narzędzi i wiedzy do wspierania uczniów z różnych kultur i budowania przyjaznego środowiska nauki. Ważne jest także promowanie wartości takich jak tolerancja, empatia i współpraca wśród uczniów.

W kontekście różnorodności religijnej, istotne jest zapewnienie, że wszyscy mieszkańcy, niezależnie od wyznania, czują się szanowani i mają możliwość praktykowania swojej religii. Władze lokalne mogą wspierać organizowanie dni otwartych, które pozwolą społeczności lokalnej na lepsze zrozumienie różnych tradycji religijnych i zwyczajów, między innymi w celu zapobiegania tworzenia się konfliktów o podłożu wyznaniowym. Aby skutecznie zarządzać różnorodnością kulturową i religijną w Strykowie, niezbędna jest współpraca między władzami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz przedsiębiorstwami. Tworzenie strategii integracyjnych, które uwzględniają potrzeby i wyzwania związane z napływem imigrantów, jest kluczowe dla budowania spójnej i zintegrowanej społeczności.

Napływ pracowników z różnych krajów do Strykowa rodzi liczne wyzwania związane z integracją kulturową, religijną i edukacyjną. Promowanie dialogu międzykulturowego, zapewnienie odpowiednich warunków edukacyjnych dla dzieci imigrantów oraz wspieranie różnorodności religijnej są kluczowe dla budowania spójnej i harmonijnej społeczności. Współpraca między wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz tworzenie strategii integracyjnych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju Strykowa i zapewnienia wysokiej jakości życia dla wszystkich jego mieszkańców.

2.3. Sfera środowiskowa

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, kolejnym kryterium oceny jest stan środowiska naturalnego. Według klasyfikacji dziesiętnej na jednostki fizyczno-geograficzne Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) (opisanej przez Jerzego Kondrackiego, w „Geografia regionalna Polski”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002) gmina Stryków położona jest na obszarze Europy Zachodniej w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa (3), w obrębie prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), na obszarze podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), w makroregionach:

a) północna część gminy¹⁷:

- w makroregionie: Nizina Środkowomazowiecka (318.7),
- w mezoregionie: Równina Łowicko-Błońska (318.72);

b) południowa część gminy:

- w makroregionie: Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8),
- w mezoregionie: Wzniesienia Łódzkie (318.82).

¹⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Ukształtowanie powierzchni¹⁸

Ukształtowanie terenu gminy jest dość zróżnicowane. Ogólnie teren jest pochylony ku północy. Różnica między najwyższym a najniższym punktem wynosi 119,6 m.

Różnica w ukształtowaniu między częścią południową a północną jest bardzo wyraźna. W części południowej przeważają wysokofaliste i pagórkowate wysoczyzny morenowe głęboko rozcięte dolinami rzek Moszczenicy i Mrożycy oraz ich dopływów. Rzeźba jest tu urozmaicona, a deniwelacje dochodzą do kilkudziesięciu metrów. Większość obszaru części południowej znajduje się na wysokości 170-220 m n.p.m. W części środkowej gminy rzeźba łagodniejsza. Staje się falista lub lekko falista. Większość terenu leży na wysokości 170-150 m n.p.m. Przeważają spadki 1-3%.

W części północnej gminy dominują równiny aluwialne lub morenowe, płaskie lub lekko faliste tylko miejscami urozmaicone pagórkami wydmy. Znaczny kompleks wydmy występuje na terenie uroczyska leśnego Wola Błędowa. Doliny cieków są szerokie i słabo zarysowane w związku z czym nie wprowadzają większego urozmaicenia do płaskiej i monotonnej rzeźby tej części gminy.

Surowce mineralne

Poniżej wymienione zostały wszystkie udokumentowane złoża surowców mineralnych na terenie gminy z podaniem ich stanu zasobów geologicznych bilansowych i przemysłowych na podstawie „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r.” Warszawa 2024 r. Okolice gminy Stryków położone są na terenach ubogich w złoża surowców naturalnych. Według Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, na terenie gminy znajduje się 14 rozpoznanych i udokumentowanych złóż, w tym 12 złóż kruszyw naturalnych i 2 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Tabela 17 Złoża surowców mineralnych na terenie gminy Stryków wg stanu na 31.12.2023 r.

Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie
		Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
Surowce ilaste ceramiki budowlanej				
Kalinów	Z	45	-	-
Stryków	Z	82	-	-
Piaski i żwiry				
Kiełmina II*	E	187	178	5
Kiełmina III	E	56	56	21
Kiełmina IV	E	621	332	2
Koźle	Z	348	-	-
Nowostawy Górne	R	96	-	-
Tymianka IV	E	230	230	9
Wysoki*	Z	319	-	-
Wysoki I	R	2 971	-	-
Zelgoszcz	R	114	-	-
Zelgoszcz IX	M	-	-	-
Zelgoszcz VI	E	765	765	7
Zelgoszcz VII	R	248	-	-

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Oznaczenia stanu zagospodarowania złóża:

E – złoża eksploatowane

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B)

Z – złoża, z którego wydobyć zostało zaniechane

M – złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym

Źródło: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r.” Warszawa 2024 r.

¹⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Wody¹⁹

Gmina Stryków leży w dorzeczu Wisły na obszarze stanowiącym zlewnię rzeki Bzury. Przez środek obszaru gminy, wzdłuż linii Władysławów – Wola Błędowa – Buczek, biegnie dział wodny III rzędu między dwoma zlewniami, stanowiącymi dwa podstawowe systemy odwadniające teren gminy – zlewnię rzeki Moszczenicy i zlewnię rzeki Mrogi. Zlewnia Moszczenicy jest zlewnią IV rzędu, natomiast zlewnia Mrogi jest zlewnią V rzędu. Zlewnie IV rzędu na obszarze gminy to zlewnia Moszczenicy i zlewnia Bzury od Moszczenicy do Słudwi. Zlewnie V rzędu na obszarze gminy to zlewnia Mrogi, zlewnia Maliny, zlewnia Dopływu z Besiekierza, zlewnia Czerniawki i zlewnia Moszczenicy do Czerniawki.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, gmina Stryków, położona na obszarze Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód:

1) Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- RW20001027223 – Moszczenica do dopływu z Besiekierza
- RW200010272289 – Malina
- RW200010272345 – Mroga
- RW2000102723472 – Struga Domaradzka
- RW200011272349 – Mroga od Mrożycy do ujścia

2) Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd):

- PLGW200063.

Naturalna sieć rzeczna na terenie gminy Stryków w dużym stopniu została poddana działaniom regulacyjnym i obecnie stosunki wodne są w dużym stopniu przeobrażone.

Największym sztucznym zbiornikiem wodnym jest zalew miejski w Strykowie. Zbiornik o powierzchni lustra wody 12,3 ha zasilany jest wodą z rzeki Moszczenicy, która przez niego przepływa. Zbiornik wraz z plażą i strzeżonym kąpieliskiem jest atrakcją turystyczno-rekreacyjną miasta (zwłaszcza w okresie letnim). Na miejscu można wypożyczyć sprzęt pływający (rowery wodne, kajaki). Obok zalewu urządzono duży parking. Na zbiorniku znajduje się reaktywowana w 2015 r. mała elektrownia wodna.

Uregulowany został bieg Moszczenicy, Maliny oraz Strugi Domaradzkiej. Urządzenia hydrotechniczne wybudowane zostały na Strudze Dobieszkowskiej, na cieku płynącym z Bratoszewic oraz na Kiełmiczance.

Formy ochrony przyrody²⁰

Na obszarze gminy znajdują się obszary i obiekty cenne przyrodniczo, które są chronione jako rezerwat przyrody, park krajobrazowy, stanowisko dokumentacyjne, obszar Natura 2000, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Obejmują one głównie tereny dolinne, które nie są przydatne do intensywnego zagospodarowania.

Na obszarze gminy Stryków ochronie przyrodniczej podlegają:

- Rezerwat przyrody „Struga Dobieszkowska”;
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich;
- Obszar Natura 2000;
- Stanowisko dokumentacyjne;
- Pomniki przyrody;
- Użytki ekologiczne.

¹⁹ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

²⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Rezerwat przyrody „Struga Dobieszkowska” został powołany na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym, regulującym funkcjonowanie Rezerwatu jest Zarządzenie Nr 40/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Struga Dobieszkowska".

Powierzchnia rezerwatu wynosi 37,65 ha. Jest to rezerwat leśny typu fitocenotycznego, podtypu zbiorowisk leśnych. Ochroną objęty został ekosystem leśny i borowy, a celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego krajobrazu strumienia śródleśnego z interesującymi formami morfologicznymi oraz dobrze wykształconymi zbiorowiskami leśnymi, głównie łęgowymi i grądowymi.

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich jest to park krajobrazowy utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996, w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest Uchwała Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie: dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Obszar zajmuje powierzchnię 11580 ha, a jego otulina - 3083 ha. Obszar ten objęto ochroną prawną, a celem ochrony są:

1. Dla ochrony przyrody nieożywionej:

- 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
- 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
- 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej.

2. Dla ochrony szaty roślinnej:

- 1) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych;
- 2) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 3) ochrona zasobów genowych tradycyjnych odmian roślin uprawnych;
- 4) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
- 5) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów.

3. Dla ochrony fauny:

- 1) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 2) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i regionalnie zagrożonych;
- 3) zachowanie korytarzy ekologicznych.

4. Dla ochrony dóbr kultury:

- 1) zachowanie i ochrona zabytków kultury materialnej, a zwłaszcza dworów, kościołów, młynów, kapliczek przydrożnych;
- 2) zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu, w szczególności udokumentowanych stanowisk archeologicznych;

- 3) zachowanie charakterystycznych cech architektury wiejskiej: budownictwa drewnianego, z kamieni polnych, budownictwa charakterystycznego dla kolonistów niemieckich;
- 4) zachowanie i udostępnianie parków wiejskich (podworskich);
- 5) utrzymanie i przywracanie tradycji lokalnych i zachowanych elementów kultury wiejskiej;
- 6) porządkowanie rodzimego krajobrazu kulturowego polegające m.in. na ochronie i restauracji jego charakterystycznych elementów;
- 7) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych.

Sposób zagospodarowania terenów PKWŁ wynika z zapisów planu ochrony (przyjętego Rozporządzeniem nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich), natomiast zakazy obowiązujące na obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wynikają z treści Uchwały Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódz. 2010.165.1359).

Dla obszaru Parku przewiduje się odnowienie oznakowania szlaków turystycznych na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z uzupełnieniem systemu informacji turystyczno-przyrodniczej, zgodnie z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi”.

Obszar Natura 2000:

Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Szczypiorniak i Kowaliki” (kod obszaru PLH100033) został utworzony dnia 01.03.2011 r. na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Obszar zajmuje powierzchnię 28,54 ha.

Ostoja obejmuje dwa śródleśne zbiorniki o powierzchni lustra wody ok. 10 ha. Północny zbiornik płytki, w dużej mierze porośnięty szuwarem trzcinowym. Południowy głębszy, bardziej zacieniony i z większą powierzchnią otwartego lustra wody. Zbiorniki zasilane są bezimiennym ciekim oraz spływami powierzchniowymi. Poziom wody w zbiornikach podniesiony jest poprzez groble oraz jaz. Otoczenie stanowi głównie świeży bór oraz niewielkie powierzchnie olsu i łęgu. Od strony zachodniej brzeg jezior tworzy pasmo żwirowych i piaszczystych wzniesień pochodzenia polodowcowego. O jakości i znaczeniu Obszaru stanowi bogata mozaika siedlisk leśnych - od trudnodostępnych olsów poprzez świeże bory aż po fragmenty młodników oraz naturalne zbiorniki wodne z dobrze rozwiniętym litoralem są doskonałym środowiskiem życia płazów - występują tutaj licznie m.in. traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Dla obu gatunków jest to jedno z cenniejszych stanowisk w regionie. Jeziora położone w głębi lasu są stosunkowo rzadko odwiedzane przez ludzi, dzięki czemu stanowią również ostoję innych zwierząt - zwłaszcza ptaków wodno-błotnych.

Dla Obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Szczypiorniak i Kowaliki” (kod obszaru PLH100033) nie ustanowiono planu zadań ochrony ani planu ochrony.

Stanowisko dokumentacyjne:

„Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie-Kolonii” został ustanowiony 13.10.2003 r. na mocy Uchwały Nr XI/87/2003 Rady Miejskiej W Strykowie z dnia 29 sierpnia 2003 r. w sprawie utworzenia stanowiska dokumentacyjnego "Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie-Kolonii" w gminie Stryków.

Stanowisko dokumentacyjne jest położone w gminie Stryków, powiatu zgierskiego, w województwie łódzkim w miejscowości Niesułków-Kolonia na działce nr 44, znajdujące się na skraju oddziału 16d (według Planu Urządzania Gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Brzeziny obowiązującego od dnia 1 stycznia 2003 r.) obrębu Brzeziny, Nadleśnictwa Brzeziny. Celem ochrony jest zachowanie odsłonięcia pochodzenia antropogenicznego ukazującego strukturę osadów stokowych, rytmicznie

warstwowanych, fragmentu doliny Mroźcy, będących najbardziej typowymi seriami wypełnień dolinnych obszaru podłódzkiego. Nadzór nad użytkowaniem w imieniu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody sprawuje Dyrekcja Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich w porozumieniu z administracją leśną Nadleśnictwa Brzeziny.

Pomniki przyrody:

Na terenie gminy znajduje się 58 pojedynczych pomników przyrody, znajdujących się w m.in. w miejscowości Kłęk, Stary Imielnik, Nowostawy Górne, Dobra, w parku wiejskim w Kłęku, w Osse, w Dobieszkowie, w Bratoszewicach oraz w Woli Błędowej, w Strykowie przy ul. Warszawskiej, w obrębie Niesułów – Kolonia (Hydrofornia), oraz 1 grupa 6 drzew w Niesuławie Kolonii – „Niesuławskie Lipy” oraz 1 aleja dębowa przy drodze gminnej w Bratoszewicach, ul. Nowości - Kalinów – „Aleja Dębowa”. W skład alei wchodzi 132 dęby szypułkowe *Quercus robur*. Szczegółowe zestawienie znajduje się w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków.

Użytki ekologiczne:

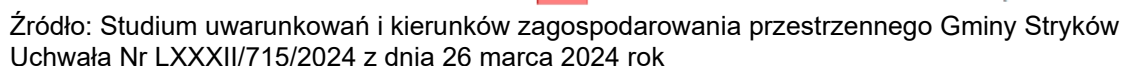
1) bagno położone na obszarze gmin Głowno i Stryków (Kalinów) – jest to użytk ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 6,71 ha obejmujący dolinę rzeki Mroźcy, w części zalany przez cały rok, pozostała część podmokła, porośnięty roślinnością bagienną i torfiastą.

2) naturalny zbiornik wodny położony na obszarze Woli Błędowej Domaradzyna – jest to użytk ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 10,46 ha obejmujący zbiornik wodny i podmokłą łąkę okresowo zalewaną, przylegającą bezpośrednio do zbiornika. Celem ochrony użytku jest zbiornik wodny podlegający naturalnej sukcesji, ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych, duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowiskowych;

3) naturalny zbiornik wodny położony na obszarze Woli Błędowej – jest to użytk ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 9,05 ha, obejmujący zbiornik wodny, teren podmokły okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną;

4) torfowisko położone na obszarze Ciołku – jest to użytk ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 1,28 ha, obejmujący teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną i stanowi zarastające torfowisko z licznymi gat. torfów i mchów.

Celem ochrony ww. użytków jest zachowanie miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego. ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych, duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności biologicznej.

Powietrze jest jednym z rodzajów kapitału przyrodniczego, stanowiącym zasób odnawialny, ale możliwy do wyczerpania. Negatywne skutki presji na powietrze rzadko ograniczają się do bliskiego otoczenia źródła. Powietrze pozbawione naturalnych granic umożliwia rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń na duże odległości. Wyemitowane zanieczyszczenia w zależności od ich charakteru,

wysokości emitora, warunków meteorologicznych i topograficznych mogą przekraczać granice państw i kontynentów. Rodzaj źródła zanieczyszczenia i związane z nim warunki wprowadzenia substancji do atmosfery są czynnikami determinującymi rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. W literaturze przedmiotu emisje do powietrza ze względu na źródło i sposób emisji ze źródła, najczęściej dzieli się na emisje:

- ze źródeł punktowych – zorganizowaną emisję powstającą podczas wytwarzania energii i w procesach technologicznych, posiadającą emitory o wysokości od kilku do kilkuset metrów;
- ze źródeł liniowych – emisję z ciągów komunikacji samochodowej, kolejowej czy rzecznej, w której źródło emisji znajduje się blisko powierzchni ziemi;
- ze źródeł powierzchniowych (określana też jako emisja rozproszona, niska) – z indywidualnych systemów grzewczych, dużych odkrytych zbiorników, pożarów wielkoobszarowych;
- ze źródeł rolniczych – upraw i hodowli zwierząt;
- emisję niezorganizowaną – powstającą wskutek pojedynczych pożarów, prac budowlanych i remontowych, nakładania na powierzchnie warstw kryjących, przypadkowych wycieków, itp.

Główne źródła zanieczyszczeń powietrza w gminie to²¹:

- 1) źródła komunalne i bytowe (powierzchniowe i punktowe): kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej – mają duży wpływ na lokalny stan powietrza, powodują tzw. niską emisję, emitują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe;
- 2) źródła przemysłowe - pochodzące z procesów produkcyjnych oraz kotłowni przemysłowych, w związku z przemianami gospodarczymi na obszarze gminy ich udział się sukcesywnie zmniejsza;
- 3) źródła transportowe (liniowe) – tzw. niska emisja, główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki;
- 4) pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu, w tym z nawierzchni ulic;
- 5) zanieczyszczenia napływające spoza gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

Problemy w sferze środowiskowej

Środowisko naturalne jest jednym z głównych zasobów gminy Stryków, pełniąc kluczową rolę w rozwoju jej funkcji gospodarczych i społecznych. Ochrona tego środowiska jest niezbędna nie tylko dla zachowania bioróżnorodności i ekosystemów, ale również dla zapewnienia trwałej podstawy dla przyszłego rozwoju i dobrobytu lokalnej społeczności.

Głównym problemem środowiskowym w Strykowie jest **olbrzymi ruch samochodowy na drogach**. Choć autostrady A1 i A2 omijają bezpośrednio miasto, to ruch na trasach dojazdowych do tych autostrad, zwłaszcza na drodze krajowej nr 14, jest ogromny. Intensywny ruch samochodowy, w tym duża liczba pojazdów ciężarowych, generuje poważne zanieczyszczenie powietrza, hałas oraz przyczynia się do degradacji infrastruktury drogowej.

²¹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Fotografia 7 Ruch samochodowy w centrum Strykowa

Źródło: Fotografia własna

Wzmożony ruch na drodze krajowej nr 14, która łączy Stryków z kluczowymi węzłami autostradowymi, powoduje znaczne obciążenie tej trasy. Codziennie tysiące pojazdów przemieszczają się przez miasto, co prowadzi do powstawania korków, zwłaszcza w godzinach szczytu. Koncentracja spalin samochodowych w miejscach o dużym natężeniu ruchu negatywnie wpływa na jakość powietrza, zwiększając poziom tlenków azotu, pyłów zawieszonych oraz innych szkodliwych substancji. To z kolei przekłada się na pogorszenie zdrowia mieszkańców, zwiększając ryzyko chorób układu oddechowego i krążenia.

Hałas generowany przez ruch samochodowy jest kolejnym problemem, który wpływa na jakość życia w Strykowie. Przekraczający normy poziom hałasu szczególnie dokuczliwy jest dla mieszkańców zamieszkujących w pobliżu głównych tras dojazdowych (głównie ulice: Warszawska, Kościuszki, Brzezińska). Ciągły hałas może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres, zaburzenia snu, a nawet problemy z koncentracją i wydajnością w pracy oraz nauce.

Fotografia 8 Droga krajowa nr 14 w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Intensywny ruch samochodowy powoduje również szybsze zużycie i degradację infrastruktury drogowej. Nawierzchnie dróg, zwłaszcza te, które nie były projektowane z myślą o tak dużym obciążeniu, ulegają szybszemu zniszczeniu, co wymaga częstszych i kosztownych napraw. Ponadto, zwiększona liczba pojazdów powoduje wzrost ryzyka wypadków drogowych, co stanowi dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców. Aby zaradzić problemowi olbrzymiego ruchu samochodowego i jego negatywnym skutkom dla środowiska i zdrowia publicznego, konieczne są kompleksowe działania. Jednym z kluczowych kroków jest rozwój i promowanie alternatywnych środków transportu. Inwestycje w infrastrukturę transportu publicznego, taką jak autobusy i pociągi, mogą znacząco zmniejszyć liczbę samochodów na drogach. Wprowadzenie wygodnych i regularnych połączeń komunikacji publicznej zachęci mieszkańców do rezygnacji z korzystania z prywatnych pojazdów na rzecz bardziej ekologicznych opcji. Promowanie transportu rowerowego i pieszego poprzez budowę ścieżek rowerowych i chodników może również przyczynić się do zmniejszenia ruchu samochodowego. Kampanie edukacyjne i programy zachęcające do korzystania z rowerów oraz chodzenia pieszo mogą zwiększyć świadomość mieszkańców na temat korzyści zdrowotnych i środowiskowych wynikających z rezygnacji z samochodów. Co istotne, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono wybudowanie południowej obwodnicy Strykowa, co w znacznym stopniu rozwiązałoby ww. problemy.

Otoczenie miasta Strykowa autostradami A1 i A2 niesie ze sobą szereg problemów środowiskowych, które mogą mieć znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców oraz na lokalne ekosystemy. Choć autostrady przynoszą korzyści gospodarcze i poprawiają dostępność komunikacyjną, ich obecność generuje również negatywne skutki, które wymagają uwagi i odpowiednich działań zaradczych. Jednym z głównych problemów środowiskowych związanych z otoczeniem autostradami jest zanieczyszczenie powietrza. Wysokie natężenie ruchu pojazdów, zwłaszcza ciężarowych, prowadzi do emisji spalin zawierających szkodliwe substancje, takie jak tlenki azotu, dwutlenek siarki, węglowodory oraz pyły zawieszone. Zanieczyszczenia te mogą mieć poważne konsekwencje dla zdrowia mieszkańców, zwiększając ryzyko chorób układu oddechowego, sercowo-naczyniowego oraz nowotworów. Ponadto, zanieczyszczenie powietrza wpływa negatywnie na jakość życia i może obniżać ogólne samopoczucie mieszkańców. Hałas jest kolejnym istotnym problemem środowiskowym wynikającym z bliskości autostrad. Ciągły ruch pojazdów generuje hałas, który może przekraczać dopuszczalne normy, szczególnie w nocy. Dla mieszkańców żyjących w pobliżu autostrad hałas stanowi poważne obciążenie, które negatywnie wpływa na jakość życia.

Autostrady mogą również prowadzić do fragmentacji krajobrazu i ekosystemów. Budowa i eksploatacja tych infrastrukturalnych obiektów wiąże się z wycinką lasów, zniszczeniem siedlisk i ograniczeniem dostępu do terenów naturalnych. Fragmentacja środowiska utrudnia migrację zwierząt, co może prowadzić do izolacji populacji i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Dla wielu gatunków roślin i zwierząt autostrady stanowią barierę nie do pokonania, co wpływa negatywnie na ich przetrwanie i rozwój.

Aby przeciwdziałać tym problemom, konieczne są zintegrowane działania w zakresie ochrony środowiska. Wprowadzenie ekranów akustycznych oraz zielonych pasów ochronnych wzdłuż autostrad może pomóc w redukcji hałasu oraz w poprawie jakości powietrza. Zastosowanie nowoczesnych technologii w pojazdach, takich jak silniki elektryczne czy hybrydowe, może przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń. Ochrona i renaturyzacja terenów zielonych oraz tworzenie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt to kluczowe działania na rzecz zachowania różnorodności biologicznej. Monitorowanie jakości wód i stosowanie systemów retencji wód deszczowych mogą ograniczyć negatywny wpływ autostrad na gospodarkę wodną. Dzięki tym działaniom możliwe będzie zminimalizowanie negatywnego wpływu autostrad na środowisko i poprawa jakości życia mieszkańców Strykowa.

Widoczne jest niekontrolowane zanieczyszczanie rzeki Moszczenicy, która przepływa przez Stryków. Śmieci i odpady zalegające w rzece stanowią poważny problem środowiskowy, który negatywnie wpływa na jakość wody, ekosystemy oraz estetykę okolicy. Rzeka Moszczenica, będąca niegdyś naturalnym atutem miasta, teraz staje się zaniedbana.. Zanieczyszczenie rzeki Moszczenicy

jest widoczne w postaci różnorodnych śmieci, takich jak plastikowe butelki, opakowania, stare opony i inne odpady komunalne. Niekontrolowane zanieczyszczanie wynika zarówno z niewłaściwego gospodarowania odpadami przez mieszkańców, jak i braku skutecznych systemów zbierania i utylizacji śmieci. Odpady te nie tylko szpecą krajobraz, ale także zagrażają faunie i florze rzeki, prowadząc do degradacji ekosystemów wodnych. Problem zanieczyszczenia rzeki Moszczenicy wpływa również na stan zalewu w centrum Strykowa, który boryka się z zakwitami sinic w okresach gorących. Zakwity sinic są wynikiem eutrofizacji, czyli nadmiernego wzbogacenia wód w składniki odżywcze, takie jak azot i fosfor, które pochodzą z zanieczyszczeń spływających z rzeki oraz z pobliskich terenów rolniczych. Sinice, znane również jako cyjanobakterie, produkują toksyny, które mogą być szkodliwe dla ludzi i zwierząt, uniemożliwiają kąpiele i korzystanie z innych wodnych atrakcji. To znacząco utrudnia rozwój turystyki i rekreacji, obniżając atrakcyjność zalewu jako miejsca wypoczynku. Aby skutecznie przeciwdziałać problemom zanieczyszczenia rzeki Moszczenicy i zakwitom sinic na zalewie, konieczne jest podjęcie kompleksowych działań. Wprowadzenie skutecznych systemów zbierania i utylizacji odpadów jest kluczowe. Edukacja mieszkańców na temat właściwego gospodarowania odpadami oraz zwiększenie liczby i dostępności punktów zbiórki śmieci mogą znacznie ograniczyć problem zanieczyszczenia rzeki.

Fotografia 9 Nieczystości stałe w rzece Moszczenicy

Źródło: Fotografia własna

Wprowadzenie stref buforowych wzdłuż rzeki, które będą zatrzymywać zanieczyszczenia z terenów rolniczych i przemysłowych, jest istotne dla ochrony jakości wód. Zastosowanie naturalnych metod filtracji, takich jak roślinność wodna, może pomóc w oczyszczaniu wód rzeki i zalewu.

Fotografia 10 Śmieci na terenie miasta

Źródło: Fotografia własna

Dużo zakładów przemysłowych na terenie Strykowa generuje zanieczyszczenia, jednak dzięki nowoczesnym technologiom, które są w nich stosowane, emisja szkodliwych substancji jest stosunkowo niewielka. Współczesne zakłady produkcyjne korzystają z zaawansowanych systemów filtracji, redukcji emisji oraz innych rozwiązań ekologicznych, które minimalizują ich wpływ na środowisko. Mimo to, znaczącym problemem pozostaje emisja zanieczyszczeń z domów prywatnych, która jest na znacznie wyższym poziomie. W mieście znajduje się wiele starych domów, które charakteryzują się niską efektywnością energetyczną. Wiele z tych budynków jest ogrzewanych przestarzałymi systemami grzewczymi, które wykorzystują paliwa stałe, takie jak węgiel czy drewno. Stare kotły i piece, często nie spełniające współczesnych norm emisji, przyczyniają się do znacznego zanieczyszczenia powietrza. W okresie grzewczym emisja pyłów zawieszonych, tlenków azotu oraz innych szkodliwych substancji z domowych kominów znacząco wzrasta, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców. Niska efektywność energetyczna starych budynków prowadzi do dużych strat ciepła, co z kolei zwiększa zapotrzebowanie na energię do ogrzewania. Brak odpowiedniej izolacji termicznej, nieszczelne okna i drzwi sprawiają, że mieszkańcy muszą zużywać więcej paliwa, aby utrzymać komfortowe warunki wewnątrz swoich domów. To nie tylko generuje wyższe koszty ogrzewania, ale także przyczynia się do większej emisji zanieczyszczeń.

Fotografia 11 Brak poprawnej izolacji w budynku

Źródło: Fotografia własna

Aby skutecznie zaradzić problemowi zanieczyszczeń generowanych przez prywatne gospodarstwa domowe, konieczne są zintegrowane działania na różnych poziomach. Wymiana starych, nieefektywnych kotłów i pieców na nowoczesne, niskoemisyjne urządzenia grzewcze jest kluczowa. Wprowadzenie programów dofinansowania na wymianę źródeł ciepła może zachęcić mieszkańców do inwestycji w ekologiczne systemy ogrzewania, takie jak kotły gazowe, pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne. Poprawa efektywności energetycznej starych domów poprzez ich docieplenie, wymianę okien i drzwi oraz zastosowanie nowoczesnych materiałów izolacyjnych może znacząco zmniejszyć zużycie energii na ogrzewanie. Programy wsparcia finansowego i doradztwa technicznego mogą pomóc mieszkańcom w realizacji tych inwestycji. Kampanie edukacyjne skierowane do mieszkańców na temat korzyści wynikających z modernizacji energetycznej oraz ekologicznych praktyk grzewczych mogą zwiększyć świadomość i zachęcić do proekologicznych działań. Informowanie o negatywnych skutkach zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i środowisko jest kluczowe dla zmiany postaw i nawyków. Podsumowując, choć zakłady przemysłowe w Strykowie stosują nowoczesne technologie redukujące emisję zanieczyszczeń, głównym problemem pozostaje wysoka emisja nieczystości z prywatnych domów, zwłaszcza tych starszych i nieefektywnych energetycznie. Modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków, edukacja ekologiczna, egzekwowanie przepisów oraz wsparcie lokalnych inicjatyw są kluczowe dla poprawy jakości powietrza i zapewnienia zrównoważonego rozwoju miasta.

Na terenie miasta Strykowa występuje zjawisko ubóstwa energetycznego, które stanowi poważny problem społeczno-ekonomiczny. Ubóstwo energetyczne to sytuacja, w której gospodarstwa domowe nie mają dostatecznych środków finansowych, aby zapewnić sobie odpowiedni poziom ogrzewania, chłodzenia, oświetlenia oraz innych podstawowych usług energetycznych. W konsekwencji, mieszkańcy tych gospodarstw doświadczają niskiej jakości życia, a także zwiększonego ryzyka zdrowotnego i społecznego wykluczenia.

Główną przyczyną ubóstwa energetycznego w Strykowie jest niska efektywność energetyczna wielu starych budynków mieszkalnych. Wielu mieszkańców żyje w domach, które są słabo izolowane, co prowadzi do dużych strat ciepła w zimie oraz nadmiernego nagrzewania się w lecie. Koszty utrzymania odpowiedniej temperatury wewnątrz takich budynków są wysokie, a mieszkańcy o niskich dochodach nie są w stanie pokryć tych wydatków bez rezygnacji z innych podstawowych potrzeb. W starych budynkach często używa się przestarzałych systemów grzewczych, które są nieefektywne i drogie w eksploatacji. Wysokie ceny paliw, takich jak węgiel czy drewno, dodatkowo obciążają budżety gospodarstw domowych. Ponadto, korzystanie z takich źródeł ciepła wiąże się z większą emisją zanieczyszczeń, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

Ubóstwo energetyczne ma poważne konsekwencje dla zdrowia i dobrostanu mieszkańców. Niewystarczające ogrzewanie w zimie może prowadzić do hipotermii, zaostrzenia chorób układu oddechowego oraz innych dolegliwości zdrowotnych. W lecie, brak możliwości efektywnego chłodzenia pomieszczeń może powodować przegrzanie organizmu, co jest szczególnie niebezpieczne dla dzieci, osób starszych i chorych. Stałe narażenie na nieodpowiednie warunki termiczne wpływa również na ogólne samopoczucie i jakość życia mieszkańców.

Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków są kluczowe. Docieplenie ścian, wymiana okien i drzwi oraz modernizacja systemów grzewczych mogą znacząco obniżyć koszty ogrzewania i chłodzenia. Programy wsparcia finansowego i technicznego, skierowane do właścicieli nieruchomości, mogą zachęcić do realizacji takich inwestycji. Kampanie edukacyjne dotyczące oszczędzania energii i korzyści płynących z modernizacji energetycznej mogą zwiększyć świadomość mieszkańców na temat możliwości redukcji kosztów energii. Warsztaty, poradniki i konsultacje z ekspertami mogą dostarczyć praktycznych wskazówek, jak efektywnie zarządzać zużyciem energii w gospodarstwie domowym.

Problemem miasta Strykowa jest niedostosowanie do zmian klimatu, co prowadzi głównie do zagrożeń związanych z okresowymi podtopieniami. Wzmoczone zjawiska pogodowe, takie jak intensywne ulewy, stają się coraz bardziej powszechne w wyniku zmian klimatycznych. Miasto posiada dużo powierzchni utwardzonych i betonowanych, co powoduje, że podczas ulew woda deszczowa

spływa szybko i nie jest odpowiednio wykorzystywana ani magazynowana. Jednym z kluczowych wyzwań jest niewystarczająca infrastruktura do zarządzania wodami opadowymi. Powierzchnie utwardzone, takie jak parkingi, chodniki i drogi, nie pozwalają wodzie na naturalne wsiąkanie w glebę. W efekcie, woda deszczowa szybko spływa po powierzchni, zbierając się w najniższych punktach miasta i powodując lokalne podtopienia.

Fotografia 12 Stan parkingu w centrum miasta Strykowa po deszczu

Źródło: Fotografia własna

Brak odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania wodami opadowymi nie tylko zwiększa ryzyko podtopień, ale także przyczynia się do problemów związanych z suszą w dłuższej perspektywie. Woda deszczowa, która mogłaby być wykorzystana do nawadniania zieleni miejskiej lub uzupełniania zasobów wodnych, jest tracona. Ponadto, szybki odpływ wody opadowej z utwardzonych powierzchni prowadzi do erozji gleby i degradacji naturalnych ekosystemów.

Wprowadzenie zielonych dachów, ogrodów deszczowych, zielonych ścian oraz bioswales (rowów infiltracyjnych) może znacząco zwiększyć zdolność miasta do zatrzymywania i wykorzystywania wody deszczowej. Te rozwiązania nie tylko pomagają w zarządzaniu wodami opadowymi, ale także poprawiają estetykę miejskiego krajobrazu i jakość powietrza. Zastosowanie przepuszczalnych nawierzchni, takich jak kostka brukowa o wysokiej przepuszczalności, asfalt przepuszczalny czy żwirowe ścieżki, pozwala wodzie deszczowej na naturalne wsiąkanie w glebę. Redukuje to szybki odpływ powierzchniowy i zmniejsza ryzyko podtopień. Inwestycje w zbiorniki retencyjne i systemy gromadzenia wody deszczowej mogą pomóc w magazynowaniu nadmiaru wody podczas ulewnych deszczy. Zebrana woda może być później wykorzystywana do nawadniania miejskiej zieleni, czyszczenia ulic czy w celach przemysłowych. Odtwarzanie i tworzenie nowych terenów zielonych w miejskich przestrzeniach jest istotne dla poprawy zdolności miasta do absorpcji wody deszczowej. Parki, skwery i zadrzewienia działają jako naturalne gąbki, które zatrzymują wodę, zmniejszając szybki odpływ powierzchniowy.

Występuje również problem okresów upalnych oraz burz, co dodatkowo podkreśla konieczność zwiększenia ilości zieleni w Strykowie, aby sprostać tym wyzwaniom. Klimatyczne anomalie, takie jak długotrwałe fale upałów, stają się coraz bardziej powszechne i mają znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie miasta. Upały mogą prowadzić do przegrzewania się budynków,

asfaltowych ulic i innych utwardzonych powierzchni, co powoduje nie tylko dyskomfort, ale także poważne zagrożenia zdrowotne, szczególnie dla osób starszych, dzieci i osób z przewlekłymi schorzeniami. Burze natomiast mogą powodować gwałtowne podtopienia, uszkodzenia infrastruktury i poważne utrudnienia w codziennym życiu. Zwiększenie ilości zieleni w mieście jest kluczowym rozwiązaniem, które może pomóc w łagodzeniu skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych. Drzewa, krzewy i inne rośliny działają jak naturalne klimatyzatory, obniżając temperaturę otoczenia poprzez proces transpiracji, czyli parowania wody z liści. Dzięki temu w miastach z dużą ilością zieleni panują niższe temperatury, co przyczynia się do poprawy komfortu życia mieszkańców podczas upałów. Dodatkowo rośliny pochłaniają dwutlenek węgla i produkują tlen, co poprawia jakość powietrza i pozytywnie wpływa na zdrowie ludzi.

Obecność zieleni miejskiej ma również kluczowe znaczenie podczas burz. Zieleń działa jak naturalna bariera, która zmniejsza szybkość spływu wody deszczowej, co pomaga w redukcji ryzyka podtopień. Systemy korzeniowe roślin stabilizują glebę i poprawiają jej zdolność do absorpcji wody, co zapobiega erozji i zwiększa retencję wód opadowych. W ten sposób roślinność miejska pomaga w zarządzaniu wodami opadowymi, zmniejszając obciążenie systemów kanalizacyjnych i ograniczając ryzyko zalewania ulic i budynków. Miasto potrzebuje strategicznego podejścia do rozwoju zieleni miejskiej. Warto inwestować w tworzenie nowych parków, skwerów i ogrodów oraz w rewitalizację istniejących terenów zielonych. Zadrzewianie ulic, sadzenie drzew wzdłuż chodników i w innych dostępnych przestrzeniach może znacząco poprawić mikroklimat miasta. Tworzenie zielonych dachów i ścian na budynkach jest kolejnym innowacyjnym rozwiązaniem, które może pomóc w zwiększeniu powierzchni zielonych bez konieczności zajmowania dodatkowej przestrzeni miejskiej. Zielone dachy i ściany nie tylko obniżają temperaturę budynków, ale także poprawiają izolację termiczną, co przyczynia się do oszczędności energii. Edukacja mieszkańców na temat korzyści płynących z obecności zieleni oraz zaangażowanie ich w projekty sadzenia i pielęgnacji roślin może zwiększyć świadomość ekologiczną i wspólnotowe podejście do dbania o środowisko miejskie. Organizacja lokalnych inicjatyw, takich jak dni sadzenia drzew czy warsztaty ogrodnicze, może wzmocnić więzi społeczne i zachęcić mieszkańców do aktywnego udziału w tworzeniu zielonej przestrzeni miejskiej.

Na terenie miasta Strykowa zmniejsza się ilość owadów, co stanowi poważny problem ekologiczny i może mieć dalekosiężne skutki dla ekosystemów miejskich oraz zdrowia i dobrobytu mieszkańców. Owady pełnią kluczową rolę w wielu procesach ekologicznych, takich jak zapylenie roślin, rozkład materii organicznej oraz jako źródło pożywienia dla innych organizmów. Ich spadek liczebności może zaburzać równowagę ekologiczną i wpływać negatywnie na różnorodność biologiczną w mieście.

Fotografia 13 Domek dla owadów w parku w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Jedną z głównych przyczyn spadku liczby owadów jest intensywna urbanizacja i związane z nią zmiany w środowisku. Wzrost powierzchni utwardzonych, takich jak betonowe chodniki, parkingi i asfaltowe drogi, prowadzi do zanikania naturalnych siedlisk owadów. Brak odpowiednich miejsc do gniazdowania i żerowania utrudnia przetrwanie wielu gatunków. Ponadto, rosnąca liczba budynków i infrastruktury technicznej ogranicza dostęp do zielonych przestrzeni, które są niezbędne dla różnorodnych gatunków owadów.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na zmniejszenie liczby owadów jest stosowanie pestycydów i innych środków chemicznych w rolnictwie oraz w miejskich ogrodach i parkach. Substancje te, mające na celu zwalczanie szkodników, często oddziałują również na pożyteczne owady, takie jak pszczoły, motyle i chrząszcze. Długotrwałe narażenie na pestycydy może prowadzić do osłabienia populacji owadów oraz do ich masowego wymierania. Zmiany klimatyczne również odgrywają istotną rolę w spadku liczby owadów. Ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak fale upałów, susze czy intensywne burze, mogą negatywnie wpływać na przetrwanie owadów, szczególnie tych, które są wrażliwe na zmiany temperatury i wilgotności. Zmieniające się warunki klimatyczne mogą również zakłócać cykle życiowe owadów, wpływając na ich zdolność do rozmnażania i migracji.

Aby przeciwdziałać spadkowi liczby owadów na terenie Strykowa, konieczne są działania na różnych poziomach. Jednym z kluczowych kroków jest tworzenie i utrzymywanie odpowiednich siedlisk dla owadów. Inwestycje w zielone przestrzenie, takie jak parki, ogrody, łąki kwietne i zielone dachy, mogą zapewnić owadom miejsca do gniazdowania, żerowania i rozmnażania. Sadzenie różnorodnych gatunków roślin, które kwitną w różnych okresach roku, zapewni owadom stały dostęp do pożywienia.

Fotografia 14 Ciekawa aranżacja przestrzeni na osiedlu mieszkaniowym

Źródło: Fotografia własna

Kolejnym problemem jest eternit. Dachy pokryte eternitem, materiałem zawierającym azbest, są znaczącym problemem w sołectwach: Anielin, Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Gozdów, Koźle, Lipka, Ługi, Michałówek, Niesułków-Kolonia, Nowostawy Górne, Osse, Pludwiny, Sadówka, Sierźnia, Sosnowiec, Stary Imielnik, podobnie jak w wielu innych miejscach, gdzie ten materiał był popularny w przeszłości ze względu na swoje właściwości izolacyjne i trwałość. Azbest, obecny w eternicie, jest jednak substancją niebezpieczną dla zdrowia, a jego obecność w otoczeniu mieszkańców może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych. Wdychanie pyłu azbestowego, który może się uwolnić przy zniszczeniu czy rozkładzie eternitu, wiąże się z poważnym ryzykiem chorób układu

oddechowego, w tym między innymi z azbestozą, rakiem płuc oraz mezoteliomą. Dlatego obecność dachów pokrytych eternitem stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Ponadto, problem ten ma również wymiar środowiskowy. Elementy zawierające azbest, które nie są prawidłowo utylizowane, mogą zanieczyszczać glebę i wody gruntowe. Proces usuwania eternitu jest również problematyczny, ponieważ wymaga stosowania specjalnych procedur i środków bezpieczeństwa, aby zminimalizować ryzyko uwolnienia włókien azbestowych do otoczenia. Władze lokalne powinny zintensyfikować działania w celu rozwiązania problemu dachów pokrytych eternitem, w tym poprzez promowanie programów dotacyjnych lub pomocnych w finansowaniu wymiany dachów. Warto zauważyć, iż gmina Stryków już od kilku lat pozyskuje środki finansowe na bezpłatny odbiór azbestu. Wymiana eternitu na bezpieczniejsze materiały dachowe nie tylko zmniejszy ryzyko zdrowotne, ale także może przyczynić się do poprawy estetyki budynków oraz wartości nieruchomości. Edukacja mieszkańców na temat zagrożeń związanych z azbestem i informowanie o dostępnych programach wsparcia w wymianie dachów są kluczowe dla skutecznego rozwiązania tego problemu. Tylko poprzez wspólne wysiłki mieszkańców, władz lokalnych i specjalistów można zminimalizować zagrożenia związane z obecnością azbestu w środowisku i zapewnić bezpieczniejsze warunki życia.

Azbest to występujący w przyrodzie minerał składający się z włókien, które można rozdzielić na cienkie i trwałe wiązki. Posiada szerokie zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu, z uwagi na znakomite właściwości izolacyjne włókien azbestowych (odporność na wysokie temperatury, ogień i substancje chemiczne, nieprzewodzenie prądu itp.). Azbest jest także często używany do wzmacniania cementu i innych materiałów. Pomimo swojej przydatności, azbest pozostaje substancją szczególnie niebezpieczną (zaklasyfikowaną jako rakotwórcza - kategoria 1A w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin). Naruszenie struktury produktu zawierającego azbest, skutkować może dostaniem się włókien azbestowych do układu oddechowego, co prowadzić może do chorób, takich jak azbestoza czy międzybłoniak opłucnej. Aktualnie, na podstawie art. 1 Ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tj.. Dz. U. z 2020 r. poz. 1680.), produkcja wyrobów zawierających azbest jest na terenie Polski zakazana.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Na terenie gminy nie ma centralnego systemu ciepłowniczego. Ciepło w domach zapewniają kotłownie komunalne i paleniska indywidualne. Budynki wielorodzinne ogrzewane są różnymi źródłami ciepła. Część budynków wielorodzinnych na terenie miasta Strykowa, tj. 6 bloków z centrum miasta oraz 3 budynki użyteczności publicznej, w których mieszczą się m.in.: Urząd Miejski w Strykowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ośrodek zdrowia i świetlica środowiskowa zaopatrywanych jest w ciepło z opalanej olejem kotłowni lokalnej. Inne budynki zlokalizowane przy zalewie miejskim w Strykowie korzystają np. z ogrzewania elektrycznego czy ekogroszku. Urządzenia grzewcze w budynkach indywidualnych w mieście i na terenach wiejskich opalane są głównie paliwami stałymi, ze względów ekonomicznych paliwa płynne stosowane są marginalnie. Indywidualne ogrzewanie domków jednorodzinnych jest problemem dla gminy, gdyż powoduje lokalne zanieczyszczenie powietrza. Do poprawy warunków aerosanitarnych mogłaby się przyczynić budowa gazociągu. Od 2019 roku widać intensyfikację działań podejmowanych przez Polską Spółkę Gazowniczą na terenie gminy Stryków, co przełoży się na zwiększenie możliwości podłączeniowych prywatnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznych²².

Gmina Stryków w 2022 roku realizowała zadanie inwestycyjne, polegające na budowie instalacji gazowej zewnętrznej i wewnętrznej dla budynku Przedszkola w Strykowie, instalacji wewnętrznej w budynku OSP w Strykowie a także przebudowie kotłowni przy SP Nr 2 w Strykowie. W ramach dbałości o poprawę stanu powietrza, gmina Stryków prowadzi także program dotacji celowych na wymianę dotychczasowego nieekologicznego źródła ciepła opartego na paliwie stałym na nowe

²² Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022 - 2030

ekologiczne źródło ciepła, co jest dobrym kierunkiem działań proekologicznych, ale nie są to wciąż działania wystarczające²³.

Ponieważ większość zasobów mieszkaniowych w gminie Stryków zaopatrywanych jest w energię ciepłą z palenisk indywidualnych, to niska emisja jest czynnikiem, który faktycznie decyduje o jakości powietrza na terenie gminy, w szczególności w sezonie grzewczym²⁴.

Zjawisko negatywne: zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych

Wskaźnik: liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców, zestawienie źródeł ciepła na węgiel oraz ww. wskaźnik. Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników powyżej średniej dla gminy oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary koncentracji występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 18 Liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze

Obszar	liczba mieszkańców	ilości źródeł ciepła na węgiel - źródło CEEB	wskaźnik
gmina ogółem	12616	3289	0,26²⁵
Stryków - miasto	3302	779	0,24
Anielin	108	40	0,37
Anielin Swędowski	334	85	0,25
Bartolin	89	20	0,22
Bratoszewice	1060	288	0,27
Ciołek	76	29	0,38
Dobieszków	444	66	0,15
Dobra	608	145	0,24
Dobra-Nowiny	281	33	0,12
Gozdów	129	38	0,29
Kalinów	143	48	0,34
Kielmina	468	110	0,24
Koźle	218	69	0,32
Lipka	205	55	0,27
Ługi	172	51	0,30
Michałówek	214	62	0,29
Niesułek	194	57	0,29
Niesułek-Kolonia	278	78	0,28
Nowostawy Górne	173	53	0,31
Osse	214	76	0,36
Pludwiny	105	33	0,31
Rokitnica	236	71	0,30
Sadówka	132	37	0,28
Sierżnia	90	29	0,32
Smolice	402	103	0,26
Sosnowiec	112	38	0,34
Sosnowiec-Pieńki	107	23	0,21
Stary Imielnik	187	62	0,33
Swędów	589	143	0,24
Tymianka	629	164	0,26
Warszewice	242	69	0,29
Wola Błędowa	247	95	0,38
Wrzask	115	36	0,31
Wysoki	218	75	0,34
Zagłoba	111	26	0,23
Zelgoszcz	384	103	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

²³ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022 - 2030

²⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

²⁵ Wartość referencyjna dla gminy

Zjawisko negatywne: pokrycie wyrobami zawierającymi azbest

Wskaźnik: udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]

Przedstawiono ww. wskaźnik, kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej oraz odpowiadające im obszary, wskazując obszar koncentracji występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 19 Udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na obszarze miasta oraz danego sołectwa w powierzchni danego obszaru ogółem w porównaniu do średniej dla gminy Stryków [%]

Obszar	powierzchnia azbestu pozostała do unieszkodliwienia [ha]	powierzchnia sołectwa [ha]	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	43,70641	15792,06	0,28²⁶
Stryków - miasto	1,5823	815,08	0,19
Anielin	1,0181	279,59	0,36
Anielin Swędowski	0,5708	294,74	0,19
Bartolin	0,00	99,02	0,00
Bratoszewice	3,57304	1200,88	0,30
Ciołek	2,049	212,79	0,96
Dobieszków	0,00	391,56	0,00
Dobra	1,4487	470,52	0,31
Dobra-Nowiny	0,3109	235,18	0,13
Gozdów	2,1602	357,74	0,60
Kalinów	1,5708	754,39	0,21
Kielmina	0,4818	634,5	0,08
Koźle	1,8956	525,43	0,36
Lipka	1,1375	324,61	0,35
Ługi	1,5168	253,14	0,60
Michałowek	1,3433	311,65	0,43
Niesułków	1,0469	396,66	0,26
Niesułków-Kolonia	1,3209	390,23	0,34
Nowostawy Górne	1,9481	321,45	0,61
Osse	2,456013	563,74	0,44
Pludwiny	1,1344	357,4	0,32
Rokitnica	1,1646	434,88	0,27
Sadówka	1,5375	374,42	0,41
Sierżnia	1,3471	287,23	0,47
Smolice	0,7437	402,53	0,18
Sosnowiec	1,611	209,67	0,77
Sosnowiec-Pieńki	0,0668	239,87	0,03
Stary Imielnik	0,9869	239,28	0,41
Swędów	0,8842	407,31	0,22
Tymianka	2,20546	796,74	0,28
Warszewice	1,2812	557,43	0,23
Wola Błędowa	1,3617	1192,12	0,11
Wrzask	0,0644	278,96	0,02
Wyskoki	0,4267	332,38	0,13
Zagłoba	0,1093	298,77	0,04
Zelgoszcz	1,4819	550,17	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

²⁶ Wartość referencyjna dla gminy

2.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Analizie mogą podlegać aspekty przestrzenno-funkcjonalne – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.

Poniżej przedstawiono powierzchnię miasta Strykowa oraz sołectw na obszarze gminy.

Tabela 20 Powierzchnia miasta Stryków oraz sołectw w gminie Stryków

Obszar	powierzchnia [ha]
gmina ogółem	15792,06
Stryków - miasto	815,08
Anielin	279,59
Anielin Swędowski	294,74
Bartolin	99,02
Bratoszewice	1200,88
Ciołek	212,79
Dobieszków	391,56
Dobra	470,52
Dobra-Nowiny	235,18
Gozdów	357,74
Kalinów	754,39
Kiełmina	634,5
Koźle	525,43
Lipka	324,61
Ługi	253,14
Michałówek	311,65
Niesułek	396,66
Niesułek-Kolonia	390,23
Nowostawy Górne	321,45
Osse	563,74
Pludwiny	357,4
Rokitnica	434,88
Sadówka	374,42
Sierżnia	287,23
Smolice	402,53
Sosnowiec	209,67
Sosnowiec-Pieńki	239,87
Stary Imielnik	239,28
Swędów	407,31
Tymianka	796,74
Warszewice	557,43
Wola Błędowa	1192,12
Wrzask	278,96
Wysoki	332,38
Zagłoba	298,77
Zelgoszcz	550,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

W użytkowaniu ziemi przeważają użytki rolne oraz grunty leśne. Wyraźnie dominujący odsetek ich powierzchni w całkowitej powierzchni gminy świadczy o znaczącej roli rolnictwa na jej terenie. Gmina ma charakter rolniczy, z którego wyłącza się obszar miasta oraz tereny o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych. Głównymi elementami tożsamości funkcjonalno-przestrzennej gminy, mającymi swe wyrażne odniesienie także w strukturze samego miasta, są zatem: walory przyrodnicze, cenne obiekty architektoniczne, rolnicza przestrzeń produkcyjna, zabudowa mieszkaniowa, korytarze infrastrukturalne

przy głównych ciągach komunikacyjnych. Powierzchnia gminy wynosi około 15 792,06 ha. Według danych Urzędu Miejskiego w Strykowie, największy udział w całkowitej powierzchni gminy mają użytki rolne – ok. 74,78%, a wśród nich grunty orne – ok. 62,04%. Grunty leśne stanowią ok. 12,85% powierzchni gminy, w tym lasy ok. 11,76%. Grunty zabudowane i zurbanizowane to ok. 11,46% powierzchni, zaś grunty pod wodami ok. 0,24%.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

W ujęciu przestrzennym gmina Stryków jest obszarem wyraźnie rozdzielonym przestrzennie, w którym wyróżniają się trzy części (strefy)²⁷:

- strefa przyrodnicza (obejmująca południową część gminy):

obejmuje tereny Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z otuliną oraz tereny między granicą Parku a autostradą A2, w ramach których konieczne jest podporządkowanie charakteru zagospodarowania elementom ochrony środowiska. Walory wynikające z położenia, warunków przyrodniczych, krajobrazowych i klimatycznych stwarzają warunki dla rozwoju różnych form wypoczynku i rekreacji, budownictwa letniskowego i rezydencjonalnego oraz rolnictwa ekologicznego i sadownictwa,

- strefa wzmożonej urbanizacji (obejmująca środkową część gminy):

obejmuje tereny gminy od Swędowa i Zelgoszczy, poprzez miasto Stryków po Niesułków i Nowostawy Górne oraz Wysoki i Bratoszewice. Silnym uwarunkowaniem rozwojowym są autostrady A1 i A2 oraz węzły autostradowe: „Łódź - Północ”, „Stryków II”. W strefie znajduje się dolina rzeki Moszczenicy, która podlega ochronie jako ciąg ekologiczny. Położenie i powiązania zewnętrzne stwarzają możliwości kształtowania strategicznego pasma rozwoju gospodarczego. Możliwości lokalizacyjne dla funkcji gospodarczych, usługowych i przemysłowych dają szansę rozwoju gminy. Miasto Stryków pełni funkcję ośrodka gminnego (lokalnego). Jego centrum wpisuje się w historyczny układ urbanistyczny, skupia obiekty użyteczności publicznej i usługi obsługujące mieszkańców gminy. Działania rewaloryzacyjne, modernizacyjne i uzupełniające dla istniejącej struktury urbanistycznej pozwolą na kształtowanie tożsamości kulturowej zwiększając atrakcyjność i szanse rozwoju gminy Stryków,

- strefa o charakterze rolniczym (obejmująca północną część gminy oraz uzupełnienie stref wzmożonej urbanizacji od wschodu i zachodu):

obejmuje pas terenów stosunkowo słabo zainwestowanych oraz tereny najlepszych gleb w rejonie Bratoszewic, Kalinowa, Nowostawów Górnych. Część terenów posiada walory przyrodnicze, zwłaszcza kompleksy lasów w rejonie Ciołka i Woli Błędowej. Sprzyjające warunki stwarzają możliwości dla rozwoju rolnictwa i sadownictwa oraz zwiększania lesistości gminy.

Ta różnorodność obszaru i szeroki wachlarz możliwości rozwoju różnych funkcji daje gminie szansę na wzrost konkurencyjności w regionie i poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców.

Struktura osadnicza²⁸

Struktura przestrzenna gminy Stryków ma charakter złożony. Pierwotnie gmina rozwijała się dwutorowo – w centralnej części gminy, gdzie zlokalizowane jest Miasto Stryków, następowały procesy intensywnej urbanizacji, w tym koncentracji osadniczej w oparciu o handel i rzemiosło. Pozostałe obszary stanowiły obszary ekstensywnej gospodarki, szczególnie rolnej. Dalszy rozwój opierał się

²⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

²⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

o ekspansję przestrzenną i wchłanianie mniejszych miejscowości, wsi oraz rozwój osiedli mieszkaniowych. W związku z powyższym struktura przestrzenna oraz sposób ukształtowania zabudowy w poszczególnych obszarach gminy są znacznie zróżnicowane.

Różnorodność historyczna, kulturowa, funkcjonalna i przyrodnicza stanowi o niewątpliwym walorze gminy, będąc jednocześnie czynnikiem, który znacząco ogranicza możliwość stworzenie jednej, spójnej polityki przestrzennej dla całego jej obszaru. Fakt ten zdeterminował podejście do oceny struktur przestrzennych oraz określenia polityki przestrzennej gminy. Zróżnicowanie to skłoniło do budowania polityki gminy dwutorowo.

W strukturze przestrzennej wyraźnie zauważalny jest fakt przemysłowego charakteru centralnej części gminy, w której położone jest Miasto Stryków wraz z sąsiadującymi sołectwami. Tereny inwestycyjne wykształciły się przede wszystkim wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym, tj. autostrad i dróg krajowych. Zauważalny jest także fakt, iż południowa i północna część gminy charakteryzuje się mniejszym stopniem zainwestowania (głównie zabudowa mieszkaniowa), przechodzącym dość płynnie w tereny otwarte.

Przełom XX i XXI wieku to dla gminy Stryków czas intensywnego rozwoju gospodarczego. Wskutek budowy linii kolejowej, budowy i otwarcia autostrad A1 i A2 wraz z węzłami gmina zyskała przewagę konkurencyjną nad innymi obszarami centralnej Polski dzięki poprawie dostępności komunikacyjnej. Wskutek budowy sieci komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym, gmina zyskała wielu potencjalnych inwestorów, dla których przygotowała tereny inwestycyjne pod rozwój działalności dużych przedsiębiorców. Stąd też w centralnej części gminy przeważa zabudowa przemysłowo-usługowa, z licznymi centrami logistycznymi.

W ramach struktury przestrzennej gminy występują także tereny rolne oraz tereny o dużym potencjale przyrodniczym, które pozostają w dużej części niezagospodarowane. Są to także tereny częściowo wykorzystywane na potrzeby działalności rolniczej, a w części stanowią nieużytki, pozostawione jako tereny otwarte.

Jako skutek rozwoju przemysłu i usług oraz powstawania wielu nowych miejsc pracy, w gminie rosło zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową, głównie wielorodzinną. Niemniej jednak gmina nie wkroczyła jeszcze w fazę intensywnego rozwoju dużych osiedli mieszkaniowych, a na istniejących obszarach dominowała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinną o dość niskiej intensywności.

Analizując strukturę przestrzenną gminy wskazać należy, iż w ramach poszczególnych sołectw w większości dominuje zabudowa mieszkaniowa, a tereny działalności gospodarczej tworzą zwarte, przylegające do siebie kompleksy.

Wskutek przemian w gminie podejmowane są działania mające na celu rozwój tkanki mieszkaniowej, także na obszarze miasta, m.in. ożywienie gospodarcze i zwiększenie jego atrakcyjności inwestycyjnej w kontekście podnoszenia standardów i jakości życia.

Na obszarze gminy Stryków w związku z omówioną wcześniej historią rozwoju gminy, zauważalny jest częściowo odmienny charakter zamieszkiwania w poszczególnych częściach gminy i miejscowościach. Wyodrębnione osady i osiedla posiadają zabudowę o różnej intensywności, wysokości, charakterze i cechach. Również otoczenie terenów mieszkaniowych jest różne w poszczególnych osadach. Niektóre z nich sąsiadują z kompleksami terenów zielonych, inne zaś ze względu na intensywne zagospodarowanie cechują się znacznie bardziej ograniczonym dostępem do terenów zielonych. Zauważalny jest również fakt, iż lokalizacja zabudowy mieszkaniowej koncentruje się głównie na obszarze miasta, a na terenach wiejskich w pewnym oddaleniu od głównych dróg, tj. przede wszystkim autostrad i dróg krajowych, natomiast zagęszcza się głównie wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych, gdzie jest ona mocno skoncentrowana i zlokalizowana w przestrzeni pomiędzy drogami. W mniejszym stopniu nastąpił rozwój mieszkalnictwa w kierunku północnym, gdzie zabudowa ta jest lokalizowana plamowo jako obszary rolnicze oraz w kierunku południowym, stanowiącym tereny najcenniejsze przyrodniczo.

Powiązania infrastrukturalne i funkcjonalne

Relacje z otoczeniem, w skali regionu, są uwidaczniane najczytelniej na przykładzie powiązań administracyjnych, gospodarczych i usługowych. Zasięg oddziaływania gminy jest różny w poszczególnych sferach życia i posiada różną intensywność.

Stryków jest miastem stanowiącym regionalny ośrodek gospodarczo-usługowy, w którym zlokalizowane są usługi z zakresu administracji, edukacji, handlu i inne, a także obszary aktywności gospodarczej, zapewniające miejsca pracy dla mieszkańców oraz pracowników z regionu.

Komplet instytucji sprawujących funkcję administracji samorządowej szczebla powiatowego oraz administracji specjalnych dla obszaru gminy jest umiejscowiony w Zgierzu. Podobnie odnosi się to do obiektów o funkcjach użyteczności publicznej w szczególności służby zdrowia, szkolnictwa ponadpodstawowego, kultury, sportu, turystyki i wypoczynku, bankowości, handlu i bezpieczeństwa publicznego.

Mieszkańcy mają dostęp do dość szerokiej oferty placówek handlowych i usługowych, co oznacza, że ich potrzeby w zakresie dostępu do różnego rodzaju produktów - spożywczych, środków czystości, artykułów gospodarstwa domowego, odzieży, etc. oraz usług są w pełni zaspokojone. W miarę większego zapotrzebowania, mieszkańcy korzystają z asortymentu i usług dostępnych na terenie niedaleko położonej Łodzi.

Gmina posiada wysoki potencjał społeczny i kulturowy, który wzmacnia bliskość Łodzi, będącej ważnym centrum administracyjnym i kulturalnym dla gminy. Mimo, że całe zaplecze teatralne, filmowe, artystyczne, znajduje się w oddalonej o około 20 km Łodzi, to jednak okoliczna społeczność w celu wypełnienia wolnego czasu, chętnie korzysta z działających klubów sportowych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, zespołów tanecznych i wokalnych.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXIV/275/2005 z dnia 24 marca 2005 r. zadania w zakresie kultury i rekreacji realizuje powołana przez Gminę Stryków samorządowa instytucja kultury, czyli Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie, w skład którego wchodzi: Dom Kultury w Strykowie, Dom Kultury w Strykowie - filia w Niesułkowie i Ośrodek Wodniacki w Strykowie. Przy Ośrodku Kultury i Rekreacji w Strykowie działają²⁹:

- Zespół tańca współczesnego „AGAT”;
- Grupa Teatralna „Pod sceną”;
- Zespół wokalny „Samosiejka”;
- Chór Seniora „ECHO”.

Korzystna lokalizacja gminy, biorąc pod uwagę przebieg głównych szlaków komunikacyjnych oraz położenie pod względem fizjograficznym jest niewątpliwym atutem gminy. W przestrzennej strukturze regionu miasto Stryków stanowi naturalny węzeł osadniczy o charakterze ośrodka lokalnego.

W centralnej części gminy przebiegają dwie kluczowe autostrady: autostrada A1 i autostrada A2, stanowiące istotny korytarz transportowy o znaczeniu ogólnoeuropejskim (autostrada A1 jest to fragment międzynarodowej trasy E75, leżącej w VI transeuropejskim korytarzu transportowym, natomiast autostrada A2 jest to fragment międzynarodowej trasy E30 wiodącej z irlandzkiego portu Cork do Omska w Rosji, często uznawana za najważniejszy europejski szlak komunikacyjny na osi wschód-zachód). Dzięki nim możliwe jest szybkie połączenie komunikacją drogową ze stolicą regionu, Poznaniem (około 2 godzin), z Łodzią (około 15 minut) oraz ze stolicą kraju Warszawą (około 1 godziny).

Przez obszar gminy Stryków przebiegają dwie drogi krajowe: DK 14 Łowicz-Pabianice i DK 71, która komunikuje Stryków ze Zgierzem, siedzibą powiatu.

²⁹ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

Z punktu widzenia potrzeb rozwoju sieci transportowej istotnym jest przede wszystkim dalsza poprawa powiązań wewnętrznych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, a także powiązań wewnętrznych gminy.

Istotnym z punktu widzenia powiązań komunikacyjnych gminy Stryków jest również system transportu kolejowego. Początki kolei w Strykowie sięgają pierwszej dekady XX wieku. Z czasem kolej traciła na znaczeniu, upowszechniał się transport samochodowy. Niemniej jednak istniejąca baza infrastrukturalna i możliwości integracji różnych środków transportu, stwarzają nowe możliwości aktywnego wykorzystania kolei, zwłaszcza w obsłudze połączeniu lokalnych, w ramach MOF Łodzi.

Studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru gminy i struktura przeznaczenia terenów

Podstawą prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Stryków jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków* uchwalone w dniu 26 marca 2024 rok uchwałą Nr LXXXII/715/2024 Rady Miejskiej w Strykowie.

Głównym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, będące aktami prawa miejscowego.

W gminie Stryków uznano, iż jest on najskuteczniejszym instrumentem kształtowania ładu przestrzennego, dającym największe gwarancje realizacji polityki przestrzennej określonej w studium. W związku z czym przyjęto zasadę dążenia do całkowitego pokrycia planami miejscowymi obszaru gminy. Na terenie gminy obowiązuje 79 planów miejscowych (stan na 8 października 2024 r.), są na bieżąco aktualizowane, a informacje są dostępne na stronie internetowej gminy pod adresem <https://strykow.e-mapa.net/>. Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem wynosi około 99,4%.

Wyznaczenie tego ambitnego planu nastąpiło zaraz po uchwaleniu przez Sejm w 1994 r. nowych przepisów dotyczących planowania przestrzennego, będących kolejnym etapem transformacji ustrojowej kraju. Podzielono wówczas obszar gminy na kilkanaście obszarów planistycznych, dla których opracowano plany miejscowe. Sytuacja ta ma wpływ na znaczne uproszczenie procedur administracyjnych związanych z zagospodarowywaniem terenów, co sprzyja rozwojowi. W związku z powyższym zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy opierają się na ustaleniach zawartych w obowiązujących planach miejscowych.

Tabela 21 Akty planowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Stryków (dostęp: 15.10.2024 r.)

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków	26.03.2024		LXXXII/715/2024
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Kielmina	18.06.1998	nr 21, poz. 144 z 1998-08-18	XLIX/357/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Zelgoszcz i Kielmina Mała	18.06.1998	nr 21, poz. 143 z 1998-06-18	XLIX/356/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Ługi - Dobieszków	18.06.1998	nr 21, poz. 147 z 1998-08-18	XLIX/360/98
zmieniająca miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w gminie Stryków	11.06.1998	nr 21, poz. 153 z 1998-08-18	XLIX/367/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Smolice i Tymianka	18.06.1998	nr 21, poz. 151 z 1998-08-18	XLIX/365/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Warszewice	18.06.1998	nr 21, poz. 149 z 1998-08-18	XLIX/363/98

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Bartolin	18.06.1998	nr 21, poz. 147 z 1998-08-18	XLIX/364/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Michałówek	18.06.1998	o nr 21, poz. 148 z 1998-08-18	XLIX/361/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsiach Dobra, Dobra Nowiny	18.06.1998	nr 21, poz. 146 z 1998-08-18	XLIX/359/98
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Zelgoszcz	04.04.2001	nr 132, poz. 1508 z 2001-07-14	XXIX/235/2001
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Zelgoszcz	30.08.2002	nr 18, poz. 208 z 2003-01-31	XLVII/321/2002
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Dobra	29.09.2003	nr 187, poz. 1812 z 2003-11-07	XII/93/2003
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Kiełmina (dz. nr 50/1)	20.11.2003	nr 356, poz. 3645 z 2003-12-24	XIII/99/2003
w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Zelgoszcz, Smolice, Swędów, Sosnowiec	29.11.2004	nr 31, poz. 354 z 2005-02-05	XXX/238/2004
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Ługi - Dobieszków w gminie Stryków położonego pomiędzy: wschodnią granicą działki nr ew. 54 - drogi gminnej, północną granicą działek nr ew. 146/1, 146/2, 147/4, zachodnią granicą rzeki Struga Dobieszkowska oraz południową granicą działki nr ew. 151/1	23.06.2005	nr 247, poz. 2472 z 2005-08-08	XXXVIII/287/2005
w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strykowa	28.09.2005	nr 340, poz. 3070 z 2005-11-25	XLI/317/2005
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Kiełmina – Kłęk w gminie Stryków	30.06.2006	nr 338, poz. 2591 z 2006-10-04	LIV/388/2006
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Imielnik Stary w gminie Stryków	27.10.2006	nr 422, poz. 3613 z 2006-12-16	LVIII/402/2006
w sprawie zmiany "Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Michałówek"	05.12.2008	nr 5, poz. 13 z 2009-01-22	XXVIII/199/2008
zmieniająca uchwałę w sprawie "Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla obszaru położonego we wsiach Dobra - Michałówek w części dotyczącej wsi Dobra"	25.02.2009	nr 81, poz. 763 z 2009-04-04	XXXI/247/2009
zmieniająca uchwałę w sprawie „Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla obszaru położonego we wsi Sosnowiec – Pieńki”	25.02.2009	nr 81, poz. 764 z 2009-04-04	XXXI/248/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	28.07.2009	nr 263, poz. 2313 z 2009-09-09	XXXVI/290/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Kiełmina i Zelgoszcz w gminie Stryków	30.10.2009	nr 355, poz. 2888 z 2009-12-04	XXXIX/313/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Niesułków, Rokitnica i Nowostawy Górne w gminie Stryków	30.07.2010	nr 275, poz. 2270 z 2010-09-22	L/408/2010
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stryków obejmującej północną obwodnicę miasta Strykowa (droga wojewódzka 708) wraz z przyległymi terenami	10.11.2010	poz. 3653 z 2010-12-17	LIV/446/2010

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Wola Błędowa w gminie Stryków	10.11.2010	nr 376, poz. 3654 z 2010-12-17	LIV/447/2010
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Dobra	16.08.2011	nr 251, poz. 2611 z 2011-09-02	XII/83/2011
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strykowa z fragmentami wsi Smolice i Tymianka, będącymi w granicach opracowania planu	29.02.2012	poz. 1214 z 2012-04-13	XX/145/2012
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Kiełmina	28.06.2012	poz. 2345 z 2012-08-01	XXIV/191/2012
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Smolice - Tymianka	15.03.2013	poz. 2119 z 2013-04-16	XXXIV/258/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	29.05.2013	poz. 3736 z 2013-07-18	XXXVII/282/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Kiełmina, gmina Stryków	28.10.2013	poz. 5274 z 2013-12-05	XLII/322/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Tymianka	28.10.2013	poz. 5314 z 2013-12-06	XLII/323/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Zelgoszcz	28.10.2013	poz. 5315 z 2013-12-06	XLII/324/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	26.03.2014	poz. 1945 z 2014-04-25	XLVIII/371/2014
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec Pieńki	28.05.2015	poz. 2587 z 2015-06-26	IX/66/2015
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice - część A	22.04.2016	poz. 2411 z 2016-06-03	XXI/159/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Dobra i Kiełmina	22.04.2016	poz. 2412 z 2016-06-03	XXI/160/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Dobra Nowiny i Dobieszków - obręb Ługi	22.04.2016	poz. 2413 z 2016-06-03	XXI/161/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Gozdów, Sadówka, Zagłoba - obręb Ciołek, Koźle i Wyskoki	22.04.2016	poz. 2414 z 2016-06-03	XXI/162/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Cesarka - obręb Sosnowiec	22.04.2016	poz. 2415 z 2016-06-03	XXI/163/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	28.10.2016	poz. 4850 z 2016-11-18	XXVI/214/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Smolice i Sosnowiec	26.01.2017	poz. 859 z 2017-02-16	XXX/258/2017
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Strykowa oraz gminy Stryków na obszarze wsi Rokitnica	30.03.2017	poz. 2234 z 2017-04-20	XXXIII/274/2017
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	28.12.2017	poz. 260 z 2018-01-18	XLIV/383/2017

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Zelgoszcz i Smolice	22.02.2018	poz. 1264 z 2018-03-15	XLVI/395/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice – część B	22.02.2018	poz. 1265 z 2018-03-15	XLVI/396/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Anielin Swędowski i Swędów	18.10.2018	poz. 6160 z 2018-11-26	LV/473/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Tymianka, Wola Błędowa i Koźle	18.10.2018	poz. 6124 z 2018-11-22	LV/474/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Tymianka	18.10.2018	poz. 6099 z 2018-11-21	LV/475/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec i Zelgoszcz	31.01.2019	poz. 1535 z 2019-03-19	V/35/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Lipka i Niesułków Kolonia	27.02.2019	poz. 1564 z 2019-03-20	VI/48/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Wrzask obręb Gozdów, wsi Gozdów i wsi Bronin obręb Ciołek	27.02.2019	poz. 2387 z 2019-04-19	VI/47/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Orzechówek obręb Michałówek i Sosnowiec	18.04.2019	poz. 3223 z 2019-05-31	VIII/73/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Niesułków i Rokitnica oraz części miasta Strykowa	30.09.2019	poz. 5714 z 2019-10-24	XIV/135/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Smolice	29.10.2019	poz. 7206 z 2019-12-18	XV/142/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Koźle	29.10.2019	poz. 7207 z 2019-12-18	XV/143/2019
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kiełmina	30.12.2019	poz. 888 z 2020-02-10	XVIII/177/2019
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kiełmina, Zelgoszcz i Kalinów	30.12.2019	poz. 977 z 2020-02-12	XVIII/178/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec oraz wsi Sosnowiec-Pieńki, obręb Sosnowiec	27.01.2020	poz. 1247 z 2020-02-21	XIX/193/2020
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Rokitnica	28.02.2020	poz. 1888 z 2020-03-23	XX/203/2020
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa oraz gminy Stryków na obszarze części wsi Warszawice	28.02.2020	poz. 2205 z 2020-04-08	XX/202/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kiełmina i Kalinów	07.08.2020	poz. 4777 z 2020-08-26	XXV/244/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	07.08.2020	poz. 4779 z 2020-08-26	XXV/247/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Wysoki	07.08.2020	poz. 5159 z 2020-09-23	XXV/246/2020

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Cesarka, obręb Sosnowiec i Warszewice oraz części miasta Strykowa	28.09.2020	poz. 5750 z 2020-10-30	XXVI/259/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa oraz gminy Stryków na części obszaru wsi Sosnowiec-Pierki obręb Sosnowiec	12.11.2020	poz. 241 z 2021-01-21	XXVII/265/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Smolice i Tymianka oraz części miasta Strykowa	25.01.2021	poz. 1410 z 2021-03-29	XXXI/306/2021
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Niesułków, Anielin, Warszewice wraz z fragmentami miasta Strykowa	20.05.2021	poz. 2989 z 2021-06-30	XXXV/338/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Dobra, Kiełmina, Swędów i Żelgoszcz	03.08.2021	poz. 4141 z 2021-09-07	XXXVIII/369/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa - część A	09.09.2021	poz. 4760 z 2021-10-20	XXXIX/370/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice	09.09.2021	poz. 4617 z 2021-10-13	XXXIX/371/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice i Wola Błędowa	09.09.2021	poz. 4652 z 2021-10-18	XXXIX/372/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków dla fragmentów wsi Anielin, Anielin Swędowski, Kalinów, Kiełmina, Niesułków, Sierźnia, Smolice, Swędów, Warszewice oraz Wola Błędowa	11.04.2022	poz. 2784 z 2022-05-17	LII/466/2022
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla fragmentów miasta Strykowa	29.09.2022	poz. 6143 z 2022-11-07	LX/515/2022
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze części wsi Dobra, Michałówek i Sosnowiec	24.11.2022	poz. 8049 z 2022-12-29	LXII/530/2022
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa - część B	23.02.2023	poz. 2710 z 2023-03-30	LXVI/566/2023
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków dla fragmentów wsi Sosnowiec	29.02.2024	poz. 3478 z 2024-04-23	LXXXI/694/2024
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Dobra - Nowiny, Dobieszków, Ługi i Stary Imielnik	29.02.2024	poz. 3175 z 2024-04-15	LXXXI/695/2024

Źródło: <https://strykow.e-mapa.net/>.

Zabytki

Stryków został wyróżniony w *Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027*. Jak wskazano w programie: „Mając na uwadze potrzebę wzmocnienia opieki nad specyficznymi i cennymi pod względem kulturowym i krajobrazowym układami przestrzennymi miast i wsi województwa łódzkiego Wojewódzki Program Opieki nad zabytkami w Województwie Łódzkim na lata 2024-2027 definiuje sieć ośrodków historycznych. Aktualny zbiór 66 miejscowości stanowi kontynuację wskazanego w poprzedniej edycji Programu, które tworzą sieć ośrodków historycznych o zróżnicowanej randze (europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej) i potrzebach

działań rewaloryzacyjnych w ich historycznych przestrzeniach i zabytkowych zespołach zabudowy.” Podstawowym kryterium wytypowania ośrodków były walory przestrzenne i aspekty niematerialne, a także instytucjonalne atrybuty pozwalające pełnić im rolę centrów kulturotwórczych na różnych poziomach. W ramach sieci wskazano:

- 1 ośrodek o randze europejskiej: Łódź;
- 5 ośrodków o randze krajowej: Łowicz, Łęczyca, Piotrków Trybunalski, Sieradz, Wieluń;
- 11 ośrodków o randze regionalnej: Kutno, Opoczno, Pabianice, Radomsko, Rawa Mazowiecka, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Uniejów, Wieruszów, Wolbórz, Zgierz;
- 49 ośrodków o randze lokalnej: Aleksandrów Łódzki, Bełchatów, Biała Rawska, Będków, Białaczów, Błaszki, Bolesławiec, Bolimów, Brzeziny, Burzenin, Drzewica, Działoszyn, Gidle, Głowno, Gorzkowice, Grabów, Inowłódz, Jeżów, Kamieńsk, Kiernoż, Konstantynów Łódzki, Krośnice, Lutomiersk, Łask, Oporów, Osjaków, Ozorków, Pajęczno, Parzęczew, Piątek, Poddębice, Poświętne, Przedbórz, Rozprza, Spała, **Stryków**, Sulejów, Szadek, Tuszyn, Ujazd, Warta, Widawa, Zduny, Zduńska Wola, Żelów, Żłoczew, Żarnów, Żychlin, Żyto.

W programie wyróżniono jako obiekty i obszary reprezentatywne z terenu gminy Stryków:

Tabela 22 Obiekty i obszary reprezentatywne – ocena stanu zachowania (na koniec 2023 r.) oraz rekomendowane działania do podjęcia w latach 2024-2027

Miejscowość	Obiekt	Chronologia	Adres	Stan zachowania na 2020 r.	Stan zachowania na 2023 r.	Rekomendowane działania
Bratoszewice	zespół pałacowo - parkowy	XX	Staszica S. 14	zły	zły	kompleksowa rewaloryzacja/rewitalizacja
Bratoszewice	kościół parafialny św. Augustyna	XV	Staszica S. 14	dobry	dobry	kontynuacja rewaloryzacji/rewitalizacji
Koźle	kościół parafialny św. Szczepana	XVIII	Koźle 57	bardzo dobry	bardzo dobry	bieżące prace utrzymaniowe
Niesułków	kościół parafialny św. Wojciecha	XVII	Niesułków 70	dobry	bardzo dobry	bieżące prace utrzymaniowe

Pogrubicą, czerwoną czcionką wyróżniono priorytetowe rekomendacje do prac dla zabytków reprezentatywnych w złym stanie zachowania.

Źródło: Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027

Zgodnie z programem, zespół pałacowo – parkowy Rzewuskich w Bratoszewicach jest jednym z 30 obiektów krytycznie zagrożonych degradacją w województwie łódzkim.

Na walory kulturowe gminy Stryków mają wpływ obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków. Poniżej wskazano obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 23 Wykaz obiektów zamieszczony w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Stryków

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
1	Spichlerz w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
2	Stodoła w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
3	Warsztaty w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
4	Obora w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
5	Budynek mieszkalny w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1A	574/5	
6	Lamus drewniany w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	4	458	A/330/218 z dn. 27.05.1967 r.
7	Dzwonnica drewniana w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	6	459	A/329/131 z dn. 27.05.1967 r.
8	Kościół w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	6	459	A/4/132 z dn. 27.05.1967 r.
9	Pałac rodziny Rzewuskich w zespole pałacowym	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	gru.13	575/9	A/263 z dn. 12.12.1978 r.
10	Założenie parkowe, ogrodowe i ogrodzenie z bramą wjazdową	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica		575/3, 575/4, 575/5, 575/6, 575/7, 575/9, 575/10, fragment działki 574/5	A/263 z dn. 12.12.1978 r.
11	Cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica		457	
12	Ośmiorak	Bratoszewice	Szkolna	16	617	
13	Zespół folwarczny	Bratoszewice	Nowości	1	574/5, 575/7, 575/10	
14	Młyn wodny	Dobieszków		7	124	
15	Dwór	Dobieszków		69	294	
16	Park podworski	Dobieszków			294	
17	Dzwonnica kościoła p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	15	372	
18	Kościół par. p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	15	372	
19	Plebania kościoła par. p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	17	371	
20	Kościół mariawicki p. w. Jana Chrzciciela	Dobra	Starowiejska	105	299	
21	Cmentarz mariawicki	Dobra	Starowiejska		301	
22	Cmentarz par. rzymsko katolickiej	Dobra	Starowiejska		240/2	
23	Park	Klęk			299/4, 296/3	
24	Dzwonnica drewniana w zespole kościoła par. p.w. św. Szczepana	Koźle		57	436	A/378/137 z dn. 30.05.1967 r.
25	Kościół w zespole kościoła par. p. w. św. Szczepana	Koźle		57	436	A/12/136 z dn. 30.05.1967 r.
26	Cmentarz rzymsko-katolicki	Koźle			326	
27	Kościół mariawicki pw. Matki Boskiej Szkaplerznej i św. Wojciecha	Lipka		2	86	
28	Dzwonnica przy kościele par. rzymsko-katolickiej pw. św. Wojciecha	Niesułków		70	428/1	

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
29	Kościół par. rzymsko katolickiej pw. Św. Wojciecha	Niesułków		70	428/1	A/336/147 z dn. 30.05.1967 r.
30	Cmentarz mariawicki	Niesułków			358/1	
31	Cmentarz rzymsko katolicki	Niesułków			439	
32	Oficyna dworska	Niesułków-Kolonia		56	239/2	
33	Park podworski	Niesułków-Kolonia		56	238/1, 238/2, 239/2, 239/6	
34	Dwór	Osse			33/13	
35	Park	Osse			33/3, 33/4, 33/5, 33/6, 33/13, 34, część 403	
36	Dom mieszkalny	Stryków	Adama Mickiewicza	9/9A	316, 313	
37	Cmentarz rzymsko katolicki	Stryków	Cmentarna/Cicha		111, 112/1	
38	Cmentarz ewangelicko augsburski	Stryków	Cmentarna/Cicha		110	
39	Dom	Stryków	Kościuszki	37	431/4, 431/2	
40	Cmentarz mariawicki starokatolicki	Stryków	Legionów		131	
41	Młyn elektryczny	Stryków	Macieja Strykowski	6	345/1	
42	Dom	Stryków	Mickiewicza	1	292/2	
43	Dom	Stryków	Mickiewicza	3	321	
44	Dom	Stryków	Mickiewicza	13	308	
45	Budynek dworca kolejowego	Stryków	Stefana Batorego	6	72/4	
46	Dom mieszkalny	Stryków	Tadeusza Kościuszki	1/1A	456, 455, 454/2	
47	Dom	Stryków	Targowa	15	8	
48	Kościół rzymsko-katolicki par. p.w. św. Marcina	Stryków	Warszawska	19	352	
49	Ogródzenie wokół kościoła św. Marcina	Stryków	Warszawska	19	352	
50	Dom mieszkalny	Stryków	Warszawska	30	102, 101	
51	Kościół mariawitów par. św. Anny	Stryków	Warszawska	32	100	
52	Dom par. mariawicki przy kościele pw. św. Anny i św. Marcina	Stryków	Warszawska	34	99/4	
53	Ratusz miejski (ob. szkoła)	Stryków	Warszawska	39	290/7	
54	Cmentarz ewangelicko augsburski	Swędów	Główna		570/1	
55	Obora	Swędów	Strykowska	15	366/5	
56	Dom	Swędów	Strykowska	15	366/5	
57	Dom mieszkalny	Tymianka		23	274/1	
58	Cmentarz ewangelicki augsburski	Warszewice Cesarka			144	
59	Pałac Teodora Endera	Wola Błędowa		6	9/2	
60	Oficyna pałacowa w zespole folwarcznym	Wola Błędowa		7	11/1	
61	Obora w zespole folwarcznym	Wola Błędowa			9/2	
62	Park pałacowy	Wola Błędowa			9/2, 10	
63	Zespół folwarczny	Wola Błędowa			9/2	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

Tereny zamknięte³⁰

Na terenie Gminy Stryków wyznaczone zostały tereny zamknięte na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. (Dz.Urz.MI.2020.38), zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na których usytuowane są linie kolejowe. Gospodarowanie na tych terenach winno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. Łączna powierzchnia terenów zamkniętych na terenie gminy wynosi 72,6588 ha.

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Stryków jako dynamicznie rozwijające się miasto, boryka się z szeregiem problemów przestrzenno-funkcjonalnych, które wpływają na jakość życia mieszkańców, funkcjonowanie gospodarki oraz zrównoważony rozwój urbanistyczny. Wymienione poniżej kwestie wymagają uwagi i zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego, aby miasto mogło skutecznie sprostać wyzwaniom i zapewnić harmonijny rozwój.

Fotografia 15 Stryków z lotu ptaka – widok w kierunku północno-wschodnim

Źródło: Fotografia własna

³⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Fotografia 16 Stryków z lotu ptaka

Źródło: Fotografia własna

Jednym z głównych problemów przestrzenno-funkcjonalnych Strykowa jest niewystarczająca infrastruktura transportowa, która nie nadąża za dynamicznym wzrostem liczby podmiotów gospodarczych oraz liczbą pracowników tymczasowych. Wzmożony ruch pojazdów, zwłaszcza na drogach dojazdowych do autostrad A1 i A2, prowadzi do częstych korków i opóźnień, co negatywnie wpływa na codzienne funkcjonowanie miasta. Brak odpowiednich rozwiązań komunikacyjnych, takich jak obwodnice czy modernizacja istniejących dróg, dodatkowo pogłębia problem.

W godzinach szczytu drogi są często zakorkowane, co znacząco wydłuża czas dojazdu do pracy, szkół czy innych ważnych miejsc. To nie tylko powoduje frustrację mieszkańców, ale również ma negatywny wpływ na lokalną gospodarkę. Opóźnienia w dostawach, problemy z logistyką oraz trudności w transporcie towarów mogą prowadzić do zwiększenia kosztów operacyjnych firm, a także utraty konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw. Przeciążenie dróg prowadzi również do szybszego zużywania się nawierzchni, co z kolei wymaga częstych i kosztownych napraw. Brak rozwiązań alternatywnych, takich jak dobrze rozwinięty transport publiczny, sprawia, że większość mieszkańców jest zmuszona korzystać z własnych samochodów. To z kolei przyczynia się do wzrostu emisji spalin, zanieczyszczenia powietrza i hałasu, co negatywnie wpływa na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Niedostateczna infrastruktura dla pieszych i rowerzystów dodatkowo utrudnia rozwój bardziej zrównoważonych form transportu, które mogłyby odciążyć ruch samochodowy.

Brak obwodnic wokół miasta powoduje, że ruch tranzytowy przechodzi przez jego centrum, co prowadzi do dalszego przeciążenia głównych arterii miejskich. Ciężkie pojazdy ciężarowe, które często przemieszczają się przez miasto, nie tylko przyczyniają się do zniszczenia dróg, ale również stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców. Wąskie i często niewystarczająco przystosowane ulice miejskie nie są w stanie efektywnie obsłużyć tak dużego natężenia ruchu.

Fotografia 17 Parking w centrum miasta

Źródło: Fotografia własna

Podjęcie tych działań wymaga jednak zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego oraz odpowiednich inwestycji. Współpraca z regionalnymi i krajowymi władzami, a także z lokalnymi przedsiębiorcami i społecznością, jest kluczowa dla skutecznego rozwiązania problemów transportowych Strykowa. Dzięki temu miasto będzie mogło rozwijać się w sposób zrównoważony, poprawiając jakość życia swoich mieszkańców oraz zwiększając swoją atrakcyjność jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Niedobór przestrzeni publicznej jest kolejnym istotnym problemem w Strykowie. W miarę jak miasto się rozwija, rośnie zapotrzebowanie na miejsca do rekreacji, spotkań społecznych i aktywności na świeżym powietrzu. Obecnie istnieje ograniczona liczba parków, skwerów i placów zabaw, co wpływa na jakość życia mieszkańców. Brak zielonych przestrzeni miejskich ogranicza możliwości spędzania wolnego czasu i negatywnie wpływa na zdrowie i samopoczucie społeczności.

Mieszkańcy Strykowa potrzebują miejsc, gdzie mogą odpocząć, spotkać się z rodziną i przyjaciółmi oraz zaangażować się w różnorodne formy aktywności fizycznej. Parki i skwery pełnią ważną rolę w miejskiej tkance, oferując przestrzeń do relaksu, rekreacji i organizacji wydarzeń kulturalnych. Niestety, w Strykowie liczba takich miejsc jest niewystarczająca, co prowadzi do ich przepełnienia i ogranicza możliwości korzystania z nich przez wszystkich zainteresowanych. Brak przestrzeni publicznej niekorzystnie wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Zielone tereny miejskie są nie tylko miejscem rekreacji, ale również przyczyniają się do poprawy jakości powietrza, redukują stres i wspierają zdrowie psychiczne. Regularne korzystanie z parków i terenów zielonych sprzyja aktywności fizycznej, co jest kluczowe w zapobieganiu wielu chorobom cywilizacyjnym, takim jak otyłość, cukrzyca czy choroby serca. Ponadto, obecność zieleni miejskiej ma pozytywny wpływ na estetykę miasta, czyniąc je bardziej atrakcyjnym miejscem do życia. Niedobór przestrzeni publicznej ogranicza również możliwości społecznej integracji i budowania więzi społecznych. Miejsca publiczne, takie jak parki i place zabaw, są naturalnymi punktami spotkań, gdzie ludzie w różnym wieku i z różnych środowisk mogą się spotykać i nawiązywać kontakty. Brak takich miejsc może prowadzić do izolacji społecznej i osłabienia więzi społecznych, co z kolei wpływa na spójność i solidarność społeczności lokalnej.

Aby zaradzić tym problemom, konieczne jest wprowadzenie zintegrowanych działań w zakresie planowania przestrzennego i inwestycji w rozwój zieleni miejskiej. Miasto powinno przeznaczyć

odpowiednie tereny na nowe parki, skwery i place zabaw oraz zrewitalizować istniejące przestrzenie, aby uczynić je bardziej atrakcyjnymi i funkcjonalnymi. Warto również wprowadzić programy wspierające tworzenie ogrodów społecznych, które mogą stać się miejscem spotkań i wspólnej pracy dla mieszkańców. W planowaniu nowych przestrzeni publicznych ważne jest, aby uwzględniać potrzeby różnych grup społecznych, w tym dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Projektowanie inkluzywnych i dostępnych terenów zielonych zapewni, że będą one mogły być wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku czy możliwości fizycznych. Edukacja społeczna i zaangażowanie mieszkańców w proces planowania i zarządzania przestrzeniami publicznymi są kluczowe dla ich sukcesu. Organizacja konsultacji społecznych, warsztatów i spotkań z mieszkańcami pozwoli na lepsze zrozumienie ich potrzeb i oczekiwań oraz na tworzenie przestrzeni, które będą dobrze służyć lokalnej społeczności.

Chaotyczna zabudowa to kolejny problem, z którym boryka się Stryków. Brak spójnej strategii planowania przestrzennego prowadzi do nierównomiernego rozmieszczenia budynków mieszkalnych, usługowych i przemysłowych. Powoduje to konflikty funkcjonalne, takie jak uciążliwe sąsiedztwo zakładów przemysłowych i terenów mieszkalnych, co wpływa na komfort życia mieszkańców. Chaotyczna zabudowa utrudnia również efektywne wykorzystanie przestrzeni miejskiej i może prowadzić do problemów z dostępem do usług i infrastruktury.

W Strykowie można zaobserwować wiele przypadków, gdzie osiedla mieszkaniowe sąsiadują bezpośrednio z obiektami przemysłowymi (np. ulice Kilińskiego, Batorego). Taka bliskość źródeł hałasu, zanieczyszczeń powietrza i intensywnego ruchu ciężarowego negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Hałas generowany przez zakłady przemysłowe i pojazdy ciężarowe może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres, zaburzenia snu i obniżenie ogólnego samopoczucia. Zanieczyszczenia powietrza, wynikające z działalności przemysłowej, mogą dodatkowo przyczyniać się do problemów zdrowotnych, w tym chorób układu oddechowego.

Nieprzemyślane rozmieszczenie budynków prowadzi także do trudności w organizacji efektywnego systemu komunikacyjnego (głównie w centrum – ulice Grunwaldzka, Mickiewicza). Brak odpowiednich dróg dojazdowych i miejsc parkingowych w rejonach handlowych prowadzi do korków i chaosu komunikacyjnego. W efekcie, zarówno mieszkańcy, jak i przedsiębiorcy, tracą czas na dojazdy, co negatywnie wpływa na produktywność i jakość życia.

Chaotyczna zabudowa może również prowadzić do problemów z dostępem do usług publicznych. Nierównomierne rozmieszczenie szkół, przedszkoli, przychodni zdrowia i innych usług publicznych sprawia, że niektóre obszary miasta są lepiej wyposażone, podczas gdy inne pozostają zaniedbane. Mieszkańcy mniej uprzywilejowanych rejonów muszą pokonywać większe odległości, aby skorzystać z podstawowych usług, co jest szczególnie uciążliwe dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin z małymi dziećmi.

Niedostateczna infrastruktura techniczna, w tym systemy kanalizacyjne, wodociągowe i energetyczne, jest poważnym wyzwaniem dla Strykowa. Istniejące systemy stają się przeciążone i niewystarczające, co znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych firm. System wodociągowy w Strykowie jest stopniowo modernizowany, tak aby sprostać zapotrzebowaniu na wodę przez mieszkańców jak i przez firmy. Rozbudowa SUW-ów w miejscowości Stryków, Żelgoszcz wpłynęła znacznie na powiększenie retencji wody uzdatnionej. Przestarzała infrastruktura wodociągowa prowadzi do częstych awarii. Niewystarczające zasoby wodne mogą również wpływać na rozwój nowych inwestycji mieszkaniowych i przemysłowych, ograniczając potencjał wzrostu miasta. Systemy kanalizacyjne w Strykowie również borykają się z poważnymi problemami. Przeciążone i niewystarczająco modernizowane sieci kanalizacyjne prowadzą do częstych zatorów i awarii, co powoduje zalania i podtopienia, zwłaszcza podczas intensywnych opadów deszczu. Sytuacja ta nie tylko powoduje szkody materialne, ale także stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego, zwiększając ryzyko skażenia środowiska i rozprzestrzeniania się chorób.

Aby sprostać tym wyzwaniom, konieczne są znaczące inwestycje w modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej Strykowa. Przede wszystkim, modernizacja systemów wodociągowych jest

kluczowa dla zapewnienia stałego dostępu do czystej wody. Inwestycje w nowoczesne technologie, takie jak inteligentne systemy zarządzania wodą, mogą pomóc w monitorowaniu i szybkim reagowaniu na awarie, poprawiając efektywność zarządzania zasobami wodnymi. Również systemy kanalizacyjne wymagają pilnej modernizacji. Wprowadzenie zaawansowanych technologii do zarządzania ściekami oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych są niezbędne, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu i zapobiegać awariom. Budowa zbiorników retencyjnych i systemów odprowadzania wód deszczowych może pomóc w zarządzaniu nadmiarem wód opadowych, zmniejszając ryzyko zalania i podtopień.

W związku z rosnącą liczbą mieszkańców oraz rozwojem obszarów przemysłowych konieczne jest zwiększenie wydajności hydraulicznej oczyszczalni ścieków w Strykowie. Umożliwi to nieprzerwany odbiór ścieków, ich skuteczne oczyszczanie zgodnie z obowiązującymi normami oraz bezpieczne odprowadzenie do środowiska.

Zwiększająca się liczba paneli fotowoltaicznych w Strykowie, choć przyczynia się do zmniejszenia emisji CO₂ i promowania odnawialnych źródeł energii, prowadzi również do niestabilności sieci energetycznej. Fotowoltaika, zależna od warunków pogodowych, generuje energię w sposób nieregularny, co sprawia, że sieć musi radzić sobie z dużymi wahaniami produkcji. W słoneczne dni produkcja energii może znacznie przewyższać zapotrzebowanie, powodując nadmiar energii w sieci, podczas gdy w pochmurne dni i nocą produkcja spada do zera, zmuszając sieć do zaspokojenia pełnego zapotrzebowania z innych źródeł. Ta niestabilność stanowi poważne wyzwanie dla operatorów sieci energetycznej, którzy muszą balansować dostawy i zużycie energii w czasie rzeczywistym. Nadmiar energii w sieci może prowadzić do przeciążeń i awarii, a brak wystarczającej produkcji zmusza do korzystania z rezerwowych źródeł energii, często mniej efektywnych i bardziej szkodliwych dla środowiska. Ponadto, sieci energetyczne nie były pierwotnie zaprojektowane do obsługi tak dużych ilości energii wytwarzanej rozproszenie, co może prowadzić do problemów z napięciem i częstotliwością w sieci.

Integracja dużej liczby instalacji fotowoltaicznych wymaga modernizacji infrastruktury sieciowej. Potrzebne są inteligentne systemy zarządzania energią, które będą w stanie dynamicznie balansować produkcję i zużycie, magazyny energii, które mogą przechowywać nadmiar energii wytworzonej w okresach dużej produkcji i oddawać ją do sieci, gdy produkcja jest niska, oraz technologie zarządzania popytem, które pozwalają na elastyczne zarządzanie zużyciem energii przez konsumentów.

Niestabilność sieci energetycznej wynikająca z rosnącej liczby paneli fotowoltaicznych może również wpływać na koszty operacyjne i inwestycyjne. Operatorzy sieci muszą inwestować w zaawansowane technologie i systemy zarządzania, aby zapewnić stabilność dostaw energii, co może prowadzić do wyższych kosztów dla konsumentów. W dłuższej perspektywie, brak odpowiednich inwestycji w modernizację sieci może zagrażać niezawodności dostaw energii i ograniczać potencjał dalszego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Podsumowując, choć zwiększająca się liczba paneli fotowoltaicznych w Strykowie ma wiele pozytywnych aspektów, takich jak zmniejszenie emisji CO₂ i promowanie zrównoważonej energii, prowadzi również do niestabilności sieci energetycznej. Aby skutecznie zarządzać tym wyzwaniem, konieczne są inwestycje w modernizację infrastruktury sieciowej, wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią, magazynów energii oraz technologii zarządzania popytem. Dzięki tym działaniom Stryków będzie mógł korzystać z korzyści płynących z odnawialnych źródeł energii, jednocześnie zapewniając stabilność i niezawodność dostaw energii dla wszystkich mieszkańców.

Fotografia 18 Osiedle mieszkaniowe w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Brak spójnej polityki mieszkaniowej jest kolejnym problemem, który wpływa na rozwój przestrzenny Strykowa. Brakuje odpowiednich strategii i planów dotyczących budownictwa mieszkaniowego, co prowadzi do niedoboru mieszkań, zwłaszcza tych o przystępnych cenach. Rosnące ceny nieruchomości i wynajmu powodują wykluczenie społeczne i utrudniają młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Potrzebne są działania mające na celu rozwój zrównoważonego budownictwa mieszkaniowego, które uwzględniałoby potrzeby różnych grup społecznych. Obecnie w Strykowie można zaobserwować znaczny niedobór mieszkań dostępnych finansowo dla szerokiego grona mieszkańców. Brak nowych inwestycji mieszkaniowych, zwłaszcza tych oferujących lokale na wynajem i sprzedaż w przystępnych cenach, prowadzi do wzrostu cen na rynku nieruchomości. Rosnące koszty zakupu mieszkań i wynajmu sprawiają, że coraz więcej osób, w szczególności młodych rodzin oraz osób o niższych dochodach, nie jest w stanie znaleźć odpowiedniego miejsca do zamieszkania.

Sytuacja ta prowadzi do wykluczenia społecznego, gdyż osoby te muszą często szukać mieszkań poza miastem, co z kolei wiąże się z dłuższymi dojazdami do pracy, szkoły i innych usług. Długie dojazdy nie tylko obniżają jakość życia, ale także przyczyniają się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza i zatłoczenia dróg, co dodatkowo obciąża infrastrukturę transportową miasta. Brak dostępnych mieszkań może również prowadzić do migracji ludności, gdzie młode, wykształcone osoby decydują się na przeprowadzkę do innych miast oferujących lepsze warunki mieszkaniowe, co z kolei negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy i demograficzny Strykowa.

Aby zaradzić tym problemom, konieczne jest opracowanie i wdrożenie spójnej polityki mieszkaniowej, która uwzględni potrzeby różnych grup społecznych. Władze lokalne powinny skupić się na tworzeniu strategii rozwoju budownictwa mieszkaniowego, która obejmuje budowę nowych mieszkań o zróżnicowanym standardzie i cenach. Ważnym elementem takiej polityki jest wspieranie budownictwa socjalnego i komunalnego, które zapewni dostęp do mieszkań osobom o najniższych dochodach oraz rodzinom wielodzietnym.

Ważnym aspektem jest również zagospodarowanie przestrzeni miejskich w sposób, który uwzględnia potrzeby wszystkich mieszkańców. Planowanie nowych osiedli powinno obejmować tworzenie infrastruktury społecznej, takiej jak przedszkola, szkoły, przychodnie zdrowia, sklepy oraz przestrzenie rekreacyjne i tereny zielone. Tego typu kompleksowe podejście do planowania przestrzennego zapewni, że nowe osiedla będą przyjazne i funkcjonalne dla mieszkańców.

Dodatkowo, władze lokalne powinny aktywnie współpracować z deweloperami oraz instytucjami finansowymi, aby stworzyć atrakcyjne warunki inwestycyjne i zachęcić do realizacji projektów

mieszkańciowych. Wsparcie dla inwestorów w postaci ulg podatkowych, grantów czy preferencyjnych warunków kredytowych może znacząco przyspieszyć rozwój budownictwa mieszkaniowego w mieście.

Podsumowując, brak spójnej polityki mieszkaniowej w Strykowie prowadzi do niedoboru mieszkań i wzrostu cen nieruchomości, co powoduje wykluczenie społeczne i utrudnia młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Opracowanie i wdrożenie zrównoważonej polityki mieszkaniowej, która uwzględnia potrzeby różnych grup społecznych oraz promuje inwestycje w ekologiczne i funkcjonalne budownictwo, jest kluczowe dla zapewnienia harmonijnego rozwoju miasta oraz poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Dostęp do usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny, jest kolejnym wyzwaniem przestrzenno-funkcjonalnym w Strykowie. Wzrost liczby mieszkańców zwiększa zapotrzebowanie na te usługi, co prowadzi do ich przeciążenia. Niewystarczająca liczba szkół, przedszkoli, przychodni oraz słaba dostępność transportu publicznego wpływają negatywnie na jakość życia mieszkańców. Konieczne jest inwestowanie w rozwój i modernizację infrastruktury usług publicznych, aby sprostać rosnącym potrzebom społeczności.

W obszarze edukacji, Stryków zmagają się z problemem niedostatecznej liczby szkół i przedszkoli, co prowadzi do przepełnienia istniejących placówek. Klasy są zbyt liczne, co utrudnia nauczycielom efektywne nauczanie, a uczniom - przyswajanie wiedzy. Brak miejsc w przedszkolach zmusza rodziców do poszukiwania alternatywnych rozwiązań, często daleko od miejsca zamieszkania, co generuje dodatkowe koszty i utrudnia organizację codziennego życia. Konieczne jest budowanie nowych placówek oświatowych oraz rozbudowa istniejących, aby zapewnić odpowiednie warunki do nauki dla dzieci i młodzieży.

Opieka zdrowotna w Strykowie również wymaga pilnych inwestycji. Obecna liczba przychodni i ośrodków zdrowia jest niewystarczająca, co prowadzi do długich kolejek i utrudnionego dostępu do lekarzy specjalistów. Mieszkańcy często muszą czekać tygodniami na wizyty, co wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

Transport publiczny to kolejny istotny element infrastruktury usług publicznych, który wymaga modernizacji. Obecna sieć transportowa jest niewystarczająca, co utrudnia mieszkańcom codzienne dojazdy do pracy, szkół i innych miejsc. Kluczowa jest komunikacja z Łodzią. Łódzka Kolej Aglomeracyjna zapewnia połączenia z dworcami kolejowymi w Łodzi jednak połączenia są zbyt rzadkie. To samo dotyczy się komunikacji autobusowej. Słaba dostępność transportu publicznego zmusza wiele osób do korzystania z samochodów prywatnych, co prowadzi do wzrostu natężenia ruchu drogowego, zanieczyszczenia powietrza i zatłoczenia ulic.

Ponadto, konieczne jest również uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w planowaniu infrastruktury usług publicznych. Dostępność architektoniczna budynków użyteczności publicznej oraz środków transportu jest niezbędna, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom równy dostęp do usług. Inwestycje w windy, podjazdy, przystosowanie transportu publicznego oraz edukacja personelu w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami są krokami, które mogą znacznie poprawić jakość życia tych grup społecznych.

Stryków jako jedyne miasto w Polsce posiada rozwiniętą i w pełni wystarczającą infrastrukturę dla pojazdów elektrycznych. Według danych za rok 2024, miasto dysponuje ponad 10 stanowiskami do szybkiego ładowania oraz szeregiem stacji wolnego ładowania zlokalizowanych przy firmach i instytucjach. Ta zaawansowana sieć ładowarek sprawia, że Stryków staje się atrakcyjnym miejscem dla właścicieli pojazdów elektrycznych, promując ekologiczne rozwiązania transportowe i przyczyniając się do zmniejszenia emisji CO₂. Dzięki tej infrastrukturze miasto przyciąga zarówno mieszkańców, jak i przedsiębiorców, którzy cenią sobie dostępność nowoczesnych technologii i ekologicznych rozwiązań. Stanowiska do szybkiego ładowania umożliwiają szybkie uzupełnianie energii w pojazdach, co jest kluczowe dla użytkowników, którzy potrzebują sprawnych i efektywnych rozwiązań na co dzień. Z kolei stacje wolnego ładowania, zlokalizowane przy firmach, pozwalają na wygodne ładowanie pojazdów podczas godzin pracy, co zwiększa komfort i wygodę użytkowników. Ta rozwinięta infrastruktura jest

również dowodem na to, że Stryków aktywnie uczestniczy w transformacji energetycznej i wspiera rozwój zrównoważonego transportu. Miasto stawia na innowacje i inwestycje w nowoczesne technologie, co przyczynia się do poprawy jakości powietrza i zmniejszenia hałasu, jednocześnie promując zdrowy i ekologiczny styl życia. Dodatkowo, rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych wspiera lokalną gospodarkę, przyciągając nowych inwestorów i tworząc nowe miejsca pracy związane z obsługą i utrzymaniem stacji ładowania. Podsumowując, Stryków jako jedyne miasto w Polsce z rozwiniętą i w pełni wystarczającą infrastrukturą dla pojazdów elektrycznych, stanowi przykład, jak inwestycje w ekologiczne rozwiązania mogą przynieść korzyści zarówno mieszkańcom, jak i lokalnej gospodarce. Dzięki zaawansowanej sieci ładowarek, miasto promuje zrównoważony transport, poprawia jakość życia mieszkańców i przyczynia się do ochrony środowiska. To czyni Stryków liderem w dziedzinie nowoczesnych i ekologicznych technologii transportowych w Polsce.

Podsumowując, Stryków boryka się z szeregiem poważnych problemów przestrzenno-funkcjonalnych, które znacząco wpływają na jakość życia mieszkańców oraz rozwój miasta. Niewystarczająca infrastruktura transportowa prowadzi do częstych korków i opóźnień, co utrudnia codzienne funkcjonowanie i negatywnie wpływa na lokalną gospodarkę. Niedobór przestrzeni publicznej ogranicza możliwości rekreacji, spotkań społecznych i aktywności na świeżym powietrzu, co z kolei odbija się na zdrowiu i samopoczuciu mieszkańców. Chaotyczna zabudowa, wynikająca z braku spójnej strategii planowania przestrzennego, prowadzi do konfliktów funkcjonalnych oraz trudności w efektywnym wykorzystaniu przestrzeni miejskiej. Niedostateczna infrastruktura techniczna, obejmująca systemy kanalizacyjne, wodociągowe i energetyczne, jest przeciążona i niewystarczająca, co powoduje awarie i przerwy w dostawach, wpływając negatywnie na codzienne życie mieszkańców i działalność firm. Ponadto, brak spójnej polityki mieszkaniowej skutkuje niedoborem mieszkań o przystępnych cenach, co prowadzi do wykluczenia społecznego i utrudnia młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Problemy z dostępem do usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny, dodatkowo komplikują sytuację, przeciążając istniejącą infrastrukturę i obniżając jakość życia w mieście.

Kompleksowe podejście do rewitalizacji miasta jest niezbędne, aby sprostać wyzwaniom przestrzenno-funkcjonalnym i zapewnić harmonijny rozwój. Inwestycje w modernizację infrastruktury technicznej, rozwój przestrzeni publicznej, spójne planowanie przestrzenne, zwiększenie dostępności mieszkań oraz poprawa usług publicznych są kluczowe dla poprawy jakości życia mieszkańców i stworzenia przyjaznego, zrównoważonego środowiska miejskiego. Rewitalizacja Strykowa powinna uwzględniać potrzeby różnych grup społecznych, promować zrównoważony rozwój i tworzyć warunki sprzyjające zarówno mieszkańcom, jak i lokalnej gospodarce. Dzięki zintegrowanym działaniom Stryków może stać się nowoczesnym, dobrze zorganizowanym miastem, oferującym wysoką jakość życia i atrakcyjnym miejscem do zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Działalność w zakresie kultury, sportu i rekreacji odgrywa istotne znaczenie w rozwiązywaniu problemów społecznych. Poprzez te sfery aktywności można realizować różne formy zapobiegania problemom. Upowszechnianie oraz udostępnianie kultury, sportu i rekreacji wpływa na jakość życia mieszkańców. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna oferuje doskonałą okazję do prowadzenia aktywnego trybu życia dla różnych grup społecznych w gminie, już od najmłodszych lat. Regularna aktywność fizyczna sprzyja kształtowaniu zdrowych nawyków wśród mieszkańców i może skutecznie zapobiegać wielu chorobom, takim jak miażdżyca, cukrzyca czy otyłość. Brak dostępu do takich obiektów może skłonić ludzi do spędzania wolnego czasu w inny sposób lub poza obszarem gminy, a w skrajnych przypadkach może prowadzić nawet do wzrostu zjawisk takich jak akty wandalizmu i przestępczości. Przestrzeń sportowa i rekreacyjna, gdy jest dobrze zagospodarowana i zorganizowana, staje się centralnym punktem dla społeczności lokalnej, umożliwiając spotkania, integrację międzypokoleniową oraz rozwijanie relacji społecznych. Dlatego istnieje konieczność

poszerzenia dostępu do takich miejsc, aby jak najwięcej mieszkańców miało możliwość korzystania z nich i czerpania z tych doświadczeń.

Zjawisko negatywne: niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji

Wskaźnik: liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie liczby ogólnodostępnych miejsc infrastruktury sportowej/rekreacyjnej. Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników poniżej średniej – wartości referencyjnej dla gminy (0,82) oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary występowania koncentracji zjawiska negatywnego.

Tabela 24 Liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]

Obszar	Liczba mieszkańców	miejsca infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej ogólnodostępnej	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	12616	104	0,82³¹
Stryków - miasto	3302	12	0,36
Anielin	108	0	0,00
Anielin Swędowski	334	1	0,30
Bartolin	89	0	0,00
Bratoszewice	1060	2	0,19
Ciołek	76	2	2,63
Dobieszków	444	4	0,90
Dobra	608	4	0,66
Dobra-Nowiny	281	3	1,07
Gozdów	129	1	0,78
Kalinów	143	4	2,80
Kielmina	468	4	0,85
Koźle	218	3	1,38
Lipka	205	4	1,95
Ługi	172	1	0,58
Michałówek	214	3	1,40
Niesułków	194	4	2,06
Niesułków-Kolonia	278	3	1,08
Nowostawy Górne	173	2	1,16
Osse	214	3	1,40
Pludwiny	105	3	2,86
Rokitnica	236	2	0,85
Sadówka	132	3	2,27
Sierżnia	90	3	3,33
Smolice	402	4	1,00
Sosnowiec	112	0	0,00
Sosnowiec-Pieńki	107	3	2,80
Stary Imielnik	187	1	0,53
Swędów	589	4	0,68
Tymianka	629	4	0,64
Warszewice	242	3	1,24
Wola Błędowa	247	3	1,21
Wrzask	115	2	1,74
Wysoki	218	3	1,38
Zagłoba	111	2	1,80
Zelgoszcz	384	4	1,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

³¹ Wartość referencyjna dla gminy

Zjawisko negatywne: koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Wskaźnik: udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]

Do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) z terenu gminy Stryków wpisano 63 obiekty. W tabeli poniżej przedstawiono ich zestawienie wg sołectw, kolorem żółtym oznaczono liczbę obiektów powyżej średniej dla gminy oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary koncentracji zjawiska.

Tabela 25 Udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]

obszar	liczba obiektów zabytkowych wpisanych do GEZ	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	63	średnia = 2,78³²
Stryków - miasto	18	28,57
Anielin	0	0,00
Anielin Swędowski	0	0,00
Bartolin	0	0,00
Bratoszewice	13	20,63
Ciołek	0	0,00
Dobieszków	3	4,76
Dobra	6	9,52
Dobra-Nowiny	0	0,00
Gozdów	0	0,00
Kalinów	0	0,00
Kielmina	1	1,59
Koźle	3	4,76
Lipka	1	1,59
Ługi	0	0,00
Michałówek	0	0,00
Niesułków	4	6,35
Niesułków-Kolonia	2	3,17
Nowostawy Górne	0	0,00
Osse	2	3,17
Pludwiny	0	0,00
Rokitnica	0	0,00
Sadówka	0	0,00
Sierżnia	0	0,00
Smolice	0	0,00
Sosnowiec	0	0,00
Sosnowiec-Pieńki	0	0,00
Stary Imielnik	0	0,00
Swędów	3	4,76
Tymianka	1	1,59
Warszewice	1	1,59
Wola Błędowa	5	7,94
Wrzask	0	0,00
Wyskoki	0	0,00
Zagłoba	0	0,00
Zelgoszcz	0	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

³² Wartość referencyjna dla gminy

2.5. Sfera techniczna

Analizie podlegają również problemy techniczne – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych, umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W dalszej części rozdziału skupiono się głównie wokół tematyki związanej z zasobami mieszkaniowymi, infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną oraz opisano zjawiska zdiagnozowane podczas przeprowadzonej wizji lokalnej.

Zasoby mieszkaniowe³³

Mieszkaniowy zasób gminy Stryków tworzą lokale usytuowane w budynkach stanowiących w całości własność gminy oraz lokale położone w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy Stryków. Według stanu na dzień 01.01.2022 roku liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminnym wynosiła 182.

Gmina Stryków nie dysponuje lokalami socjalnymi, zamiennymi i tymczasowymi. W przypadku zaistnienia takiego zapotrzebowania, istnieje możliwość przeznaczenia na ten cel lokali o obniżonej wartości użytkowej i z uboższym wyposażeniem technicznym. Zasoby mieszkaniowe komunalne wymagają remontów, bieżących napraw oraz konserwacji.

Na terenie gminy dominuje budownictwo jednorodzinne, typowe dla terenów wiejskich i małych miast. Co roku oddawanych jest do użytku kilkadziesiąt nowych mieszkań: w 2017 roku – 92 mieszkania, w 2019 roku – 45 mieszkań, w 2020 roku - 50 nowych mieszkań. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy są jednak ciągle niewystarczające. W związku z bardzo dobrze rozwijającym się rynkiem pracy i związanym z tym napływem siły roboczej, należy podejmować działania zachęcające inwestorów z branży budowlanej do tworzenia na terenie gminy lokali mieszkalnych oraz budownictwa wielorodzinnego. W chwili obecnej wielu pracowników centrów logistyczno-magazynowo-przemysłowych, będących mieszkańcami bardziej odległych gmin (np. Łowicz, Łęczyca, Ozorków, Piątek, Zgierz, Aleksandrów Łódzki), a także aglomeracji łódzkiej, korzysta z transportu organizowanego przez pracodawców. Władze gminy zaobserwowały problem z brakiem dostępności w sektorze nieruchomości mieszkaniowych, w związku z czym od 2019 roku zachęcają inwestorów prywatnych do tworzenia bazy mieszkaniowej na terenie gminy Stryków. Zaczynają powstawać osiedla mieszkaniowe m.in. w Tymiance, Lipie, Strykowie - rejon ulicy Słonecznej (budynki szeregowy). Powstał także hotel w Tymiance, który stał się odpowiedzią na lokalne potrzeby mieszkaniowe związane z coraz większą ilością osób zatrudnianych na terenie gminy Stryków. Planowana jest także budowa osiedli w Strykowie przy ulicy Targowej (blok TBS), przy ul. Zakładowej (budynki wielorodzinne o niskiej intensywności) oraz trwa budowa osiedla w rejonie ulicy Polnej (budynki wielorodzinne).

W sytuacji zwiększenia dostępności indywidualnych lokali użytkowych, wielu pracowników mogłoby osiedlić się w okolicach miejsca pracy na terenie gminy Stryków, co przyniosłoby wiele wymiernych korzyści – znaczące zmniejszenie ruchu ulicznego, a także rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Ponadto z uwagi na znaczącą liczbę pracowników tymczasowych, głównie z zagranicy, równie ważne jest zwiększenie zasobów mieszkaniowych na rynku najmu. Obecnie osoby te wynajmują mieszkania w dużej mierze poza granicami Strykowa.

³³ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

Zaopatrzenie w wodę

W gminie Stryków zadania w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych są realizowane sukcesywnie i zgodnie z kierunkami rozwoju gminy Stryków, określonymi w dokumentach strategicznych. Potrzebne są jednak znaczne środki finansowe, aby system ten rozbudować i zmodernizować. Gmina Stryków odznacza się dużym stopniem zwodociągowania, na koniec 2023 r. ponad 86% mieszkań w gminie wyposażonych było w instalację wodociągową. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy według danych GUS, stanu na dzień 31.12.2023 roku wynosiła ponad 207,1 km (w tym miasto Stryków 28,9 km, obszar wiejski 178,2 km). Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej w 2023 roku wynosił w gminie 98,5%, w mieście Stryków 96,7%, a na obszarze wiejskim 99,1%.

Systemem zaopatrywania w wodę gminy zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie. Jako zarządca sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ZGKiM eksploatuje 9 czynnych niezależnych systemów wodociągowych opartych o ujęcia wykonane w miejscowościach: Stryków, Dobra, Koźle, Warszawice, Sierźnia, Zelgoszcz, Bratoszewice, Niesułków - Kolonia i Ługi. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zgodna z obowiązującymi normami.

Kanalizacja

Gospodarka ściekowa na terenie gminy wymaga kompleksowego uporządkowania. Zrealizowany dotychczas układ gminnej sieci kanalizacji sanitarnej obejmuje obsługą około 40,3% mieszkań w gminie, w mieście ponad 87,2% zurbanizowanych terenów, a na obszarze wiejskim 27,7% - dane GUS.

Odsetek ludności korzystającej z instalacji w 2023 roku wynosił w gminie 50,2%, w mieście Stryków 79,5%, a na obszarze wiejskim 39,9% - dane GUS.

Zgodnie z przyjętą dyrektywą 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych ustawa *Prawo wodne* nałożyła na aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 (RLM) obowiązek wyposażenia ich w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków, w czasie wskazanym w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej KPOŚK). Na mocy Uchwały nr XXX/298/2020 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Stryków, na obszarze gminy wyznaczona została aglomeracja dla gospodarki ściekowej, o równoważnej liczbie mieszkańców 11647, z oczyszczalnią ścieków w Strykowie, której obszar obejmuje miejscowości w gminie Stryków: Stryków, Dobra, Smolice, Dobieszków, Ługi, Stary Imielnik, część miejscowości: Tymianka, Sosnowiec, Sosnowiec-Pieńki, Dobra-Nowiny, Orzechówek, Kielmina. Aglomeracja spełnia warunki wskaźnika intensywności sieci kanalizacyjnej, który to wskaźnik stanowi iloraz liczby mieszkańców do długości sieci kanalizacyjnej obsługującej tych mieszkańców.

Podstawowy szkielet istniejącego układu stanowi kolektor zbiorczy w dolinie rzeki Moszczenicy, doprowadzający ścieki do oczyszczalni oraz lewo- i prawobrzeżne dopływy kolektora, bezpośrednio obsługujące tereny zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej na terenie gminy, z których najważniejszymi są:

- kanał sanitarny prowadzący ścieki z terenów położonych po północnej stronie torów PKP, w tym z rejonu ul. Podlipie i z Tymianki,
- kanał sanitarny przy ul. Kopernika i ul. Warszawskiej,
- kanał sanitarny w ul. Targowej i Kościuszki,
- kolektor lewobrzeżny wraz z przepompownią ścieków, odbierający ścieki z układu kanalizacji grawitacyjno-pompowej Smolic, Sosnowca, Dobrej i Dobrej-Nowiny.

Ścieki odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przy ul. Ozorkowskiej 18, w dolinie rzeki Moszczenicy. Oczyszczalnia zrealizowana została jako mechaniczno-biologiczna

w technologii niskoobciążonego osadu czynnego, w tym odpływy wody deszczowej, infiltracyjnej i przypadkowej oraz ścieki dowożone z szamb.

W 2019 r. wykonano modernizację oczyszczalni ścieków w Strykowie w zakresie gospodarki osadowej. W 2021 r. zakończono również prace nad rozbudową oczyszczalni ścieków w Bratoszewicach, która obsługuje m. Bratoszewice i Rokitnica. Wcześniej działająca oczyszczalnia ścieków była za mała i nie była w stanie przyjąć większej ilości ścieków kanalizacyjnych. Dodatkowo w 2020 r. wybudowano kanalizację w miejscowości Tymianka o długości ponad 1,5 km oraz w Swędowie.

Nie wszystkie tereny posiadają dostęp do kanalizacji. W związku z tym część mieszkańców w zakresie gromadzenia ścieków bytowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych (szamb) lub oczyszczalni przydomowych. Zbiorniki bezodpływowe po pewnym czasie stają się nieszczelne i powodują przenikanie do gleby takich substancji jak BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Należy zatem podejmować skuteczne działania inwestycyjne, zmierzające do skanalizowania tej części gminy, która nie posiada jeszcze dostępu do sieci³⁴.

Strefa problemowa

Stryków, mimo dynamicznego rozwoju i wprowadzenia nowoczesnych technologii, boryka się z wieloma problemami technicznymi, które wpływają na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie gospodarki. Wyzwania te wymagają pilnych działań i inwestycji, aby zapewnić stabilność i efektywność infrastruktury miejskiej. W poniższym rozdziale omówione zostaną kluczowe problemy techniczne, z którymi zmagają się mieszkańcy.

Wiele dróg i chodników w Strykowie nie jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz starszych, co stanowi poważne wyzwanie w kontekście dostępności i integracji społecznej. Brak odpowiednich udogodnień, takich jak podjazdy, obniżone krawężniki, szerokie chodniki czy sygnalizacja świetlna dostosowana do osób z problemami wzrokowymi, znacząco utrudnia codzienne poruszanie się po mieście. Osoby starsze i niepełnosprawne napotykają na liczne bariery architektoniczne, które ograniczają ich mobilność i dostęp do usług publicznych, placówek zdrowotnych, sklepów oraz miejsc rekreacji. Niedostateczne dostosowanie infrastruktury miejskiej wpływa na izolację społeczną tych grup, ograniczając ich aktywność i możliwość uczestnictwa w życiu społecznym. Starsze osoby, które mają trudności z poruszaniem się, często rezygnują z wyjść na zewnątrz z obawy przed upadkiem czy brakiem możliwości bezpiecznego przemieszczania się po nierównych chodnikach. Podobnie osoby niepełnosprawne, korzystające z wózków inwalidzkich, napotykają na przeszkody w postaci schodów, wąskich przejść i wysokich krawężników, co czyni ich codzienne życie znacznie trudniejszym. Brak dostosowanych chodników i dróg ma również wpływ na bezpieczeństwo. Osoby o ograniczonej mobilności są bardziej narażone na wypadki, gdy muszą poruszać się po nieprzystosowanych powierzchniach lub omijać przeszkody, często wchodząc na jezdnię, co zwiększa ryzyko kolizji z pojazdami. Niedostosowana infrastruktura nie tylko zagraża ich bezpieczeństwu fizycznemu, ale również obniża ich poczucie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się po mieście.

Aby skutecznie zaradzić tym problemom, konieczne są skoordynowane działania na rzecz dostosowania infrastruktury miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Modernizacja istniejących chodników i dróg, w tym obniżenie krawężników, poszerzenie przejść dla pieszych oraz instalacja ramp i podjazdów, jest kluczowa dla poprawy dostępności. Wprowadzenie sygnalizacji świetlnej z dźwiękowymi sygnałami oraz oznaczeń dla osób z problemami wzrokowymi zwiększy bezpieczeństwo i komfort poruszania się po mieście. Konieczne jest również uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w planowaniu nowych inwestycji infrastrukturalnych. Współpraca z organizacjami reprezentującymi te grupy społeczne oraz konsultacje społeczne mogą pomóc w identyfikacji kluczowych potrzeb i opracowaniu efektywnych rozwiązań. Dostosowanie infrastruktury

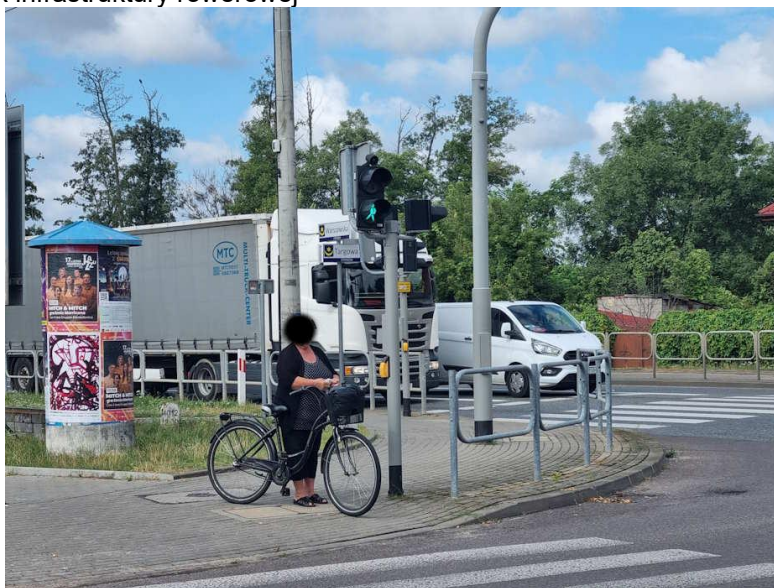
³⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 i z dnia 26 marca 2024 rok

miejskiej do potrzeb wszystkich mieszkańców przyczyni się do poprawy jakości życia, zwiększenia integracji społecznej oraz stworzenia bardziej przyjaznego i dostępnego środowiska miejskiego.

Brakuje również wydzielonych tras dla rowerów, co stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców Strykowa, którzy chcieliby korzystać z rowerów jako środka transportu. Brak dedykowanych ścieżek rowerowych zmusza rowerzystów do poruszania się po jezdniach, gdzie muszą dzielić przestrzeń z samochodami, co jest nie tylko niewygodne, ale również niebezpieczne. W rezultacie wielu mieszkańców rezygnuje z jazdy na rowerze, obawiając się o swoje bezpieczeństwo, co ogranicza możliwości promowania zdrowego i ekologicznego stylu życia w mieście. Niebezpieczne warunki dla rowerzystów przyczyniają się również do zwiększenia ruchu samochodowego, gdyż osoby, które mogłyby korzystać z rowerów, wybierają samochody jako bardziej bezpieczny środek transportu. To z kolei prowadzi do wzrostu zanieczyszczenia powietrza, hałasu i zatłoczenia ulic, pogarszając ogólną jakość życia w mieście.

Brak tras rowerowych ogranicza również możliwości rekreacji i aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, co ma negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę rowerową, takie jak budowa wydzielonych ścieżek rowerowych, stojaków na rowery oraz stacji naprawczych, mogą znacząco poprawić sytuację. Wydzielone trasy rowerowe zapewniają bezpieczne i wygodne warunki do jazdy na rowerze, co zachęca więcej osób do korzystania z tego ekologicznego środka transportu. Stworzenie spójnej sieci ścieżek rowerowych, łączących kluczowe punkty miasta, takie jak centra handlowe, szkoły, parki i osiedla mieszkaniowe, ułatwi codzienne dojazdy i podróże rekreacyjne. Promowanie jazdy na rowerze jako alternatywy dla transportu samochodowego może przynieść wiele korzyści, zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska. Zmniejszenie liczby samochodów na ulicach przyczyni się do poprawy jakości powietrza, redukcji hałasu i zmniejszenia zatłoczenia dróg. Ponadto, regularna jazda na rowerze sprzyja poprawie kondycji fizycznej, redukcji stresu i ogólnemu zdrowiu mieszkańców, co przekłada się na niższe koszty opieki zdrowotnej i wyższą jakość życia. Wprowadzenie edukacyjnych kampanii promujących korzyści z jazdy na rowerze oraz organizacja wydarzeń, takich jak dni bez samochodu czy rajdy rowerowe, mogą dodatkowo zwiększyć świadomość i zainteresowanie mieszkańców jazdą na rowerze. Współpraca z lokalnymi organizacjami rowerowymi oraz społecznościami może pomóc w identyfikacji najważniejszych potrzeb i opracowaniu efektywnych planów rozwoju infrastruktury rowerowej.

Fotografia 19 Brak infrastruktury rowerowej

Źródło: Fotografia własna

Brak wydzielonych tras dla rowerów w Strykowie stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców i ogranicza możliwość promowania zdrowego, ekologicznego stylu życia. Inwestycje w infrastrukturę rowerową, takie jak budowa ścieżek rowerowych i stojaków na rowery, są kluczowe dla zapewnienia

bezpiecznych i wygodnych warunków do jazdy na rowerze. Promowanie jazdy na rowerze jako alternatywy dla transportu samochodowego przyniesie korzyści zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska, poprawiając jakość życia w mieście.

W centrum Strykowa wiele domów i kamienic znajduje się w fatalnym stanie, co stanowi poważny problem dla estetyki miasta oraz jakości życia jego mieszkańców. Wiele z tych budynków jest starych i zaniedbanych, a brak odpowiednich remontów i modernizacji prowadzi do ich stopniowej degradacji. Popękane elewacje, odpadające tynki, nieszczelne dachy i zniszczone okna to tylko niektóre z widocznych oznak zaniedbania. Wiele budynków nie spełnia współczesnych standardów bezpieczeństwa ani efektywności energetycznej, co sprawia, że ich mieszkańcy zmagają się z licznymi problemami, takimi jak wilgoć, niska izolacyjność termiczna czy problemy z instalacjami.

Fotografia 20 Budynek w mieście

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 21 Obiekt w centrum Strykowa (zabytek wpisany do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków) – własność prywatna

Źródło: Fotografia własna

Stan tych budynków negatywnie wpływa na jakość życia ich mieszkańców, którzy muszą mierzyć się z wyższymi kosztami ogrzewania i częstymi awariami. Ponadto, zaniedbane budynki obniżają ogólną

estetykę miasta, co zniechęca potencjalnych inwestorów i turystów, ograniczając możliwości rozwoju gospodarczego i społecznego Strykowa. Dla wielu rodzin zamieszkujących te budynki, brak środków na remonty i modernizacje sprawia, że są one zmuszone żyć w niekomfortowych i niebezpiecznych warunkach. Problem ten ma również szersze konsekwencje dla społeczności lokalnej. Zaniebane budynki w centrum miasta często stają się miejscami gromadzenia się odpadów, graffiti i innych form wandalizmu, co dodatkowo pogarsza wizerunek miasta i wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Degradacja budynków może prowadzić do wykluczenia społecznego mieszkańców tych rejonów, którzy czują się zapomniani i pozbawieni wsparcia.

Fotografia 22 Graffiti w centrum miasta

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 23 Klatka schodowa kamienicy w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 24 Kamienica w mieście

Źródło: Fotografia własna

Aby skutecznie zaradzić temu problemowi, konieczne są zintegrowane działania na rzecz rewitalizacji centrum miasta. Programy wsparcia finansowego dla właścicieli budynków, które umożliwią przeprowadzenie niezbędnych remontów i modernizacji, mogą znacznie poprawić stan techniczny i estetyczny tych nieruchomości. Zachęcanie do inwestycji w renowację i adaptację starych budynków do nowych funkcji, takich jak lokale usługowe, biura czy mieszkania na wynajem, może również przyczynić się do ożywienia centrum miasta. Rewitalizacja centrum powinna obejmować również działania na rzecz poprawy infrastruktury publicznej, takie jak modernizacja ulic, chodników, oświetlenia oraz tworzenie przestrzeni zielonych i miejsc rekreacji. Współpraca z lokalnymi społecznościami, organizacjami pozarządowymi i inwestorami może pomóc w opracowaniu i wdrożeniu skutecznych strategii rewitalizacyjnych, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności miasta.

Fotografia 25 Plebania przy Kościele Starokatolickim Mariawitów przy ulicy Warszawskiej w Strykowie

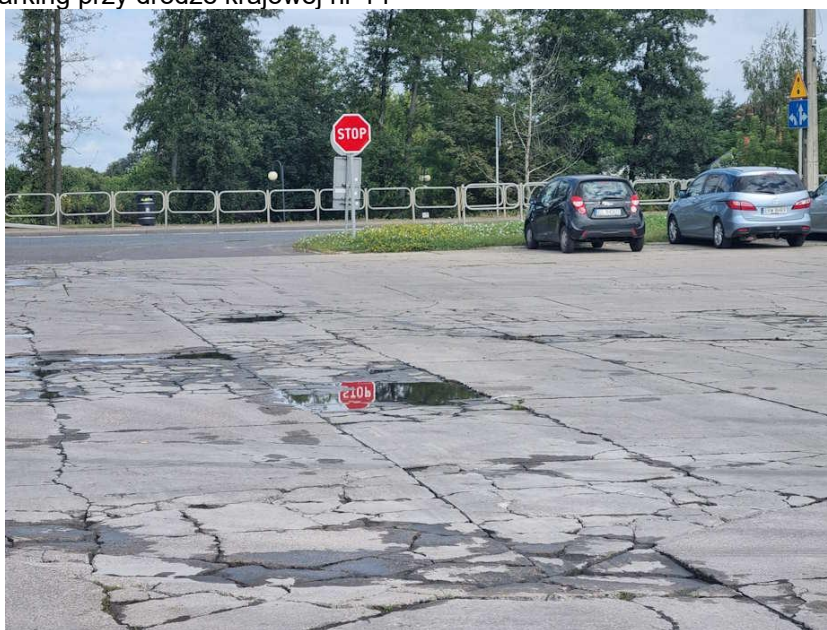

Źródło: Fotografia własna

W Strykowie brakuje odpowiedniej liczby parkingów, co prowadzi do sytuacji, w której wiele samochodów parkuje na terenach zielonych, niszcząc je i degradując miejską przestrzeń. Problem ten jest szczególnie widoczny w obszarach o dużym natężeniu ruchu oraz w miejscach, gdzie infrastruktura parkingowa jest niewystarczająca w stosunku do liczby pojazdów. Brak miejsc parkingowych zmusza kierowców do parkowania na chodnikach, skwerach, a nawet na trawnikach, co nie tylko obniża estetykę miasta, ale także prowadzi do niszczenia infrastruktury i zieleni miejskiej. Parkowanie na terenach zielonych przyczynia się do degradacji środowiska naturalnego w mieście. Niszczenie trawników i innych terenów zielonych powoduje utratę roślinności, która pełni ważne funkcje ekologiczne, takie jak poprawa jakości powietrza, retencja wody opadowej oraz zapewnienie siedlisk dla miejskiej fauny. Zniszczone tereny zielone tracą swoją estetyczną i rekreacyjną wartość, co negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców, ograniczając im dostęp do zielonych przestrzeni publicznych, które są niezbędne do rekreacji i odpoczynku.

Ponadto, nieprawidłowe parkowanie na chodnikach i skwerach utrudnia poruszanie się pieszym i rowerzystom, zwłaszcza osobom starszym, niepełnosprawnym oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Zajęte przez samochody chodniki zmuszają pieszych do poruszania się po jezdni, co zwiększa ryzyko wypadków i obniża bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Problemy z parkowaniem wpływają również na płynność ruchu miejskiego, powodując zatory i opóźnienia, co dodatkowo pogarsza sytuację na drogach.

Fotografia 26 Parking przy drodze krajowej nr 14

Źródło: Fotografia własna

Biorąc pod uwagę powyższe problemy, uzasadnione jest uznanie terenu miasta Strykowa za zdegradowany i objęcie go kompleksowym programem rewitalizacji. Rewitalizacja powinna obejmować zintegrowane działania mające na celu modernizację i rozwój infrastruktury technicznej, transportowej i społecznej, poprawę stanu technicznego budynków, rozwój przestrzeni publicznych oraz wprowadzenie ekologicznych i zrównoważonych rozwiązań urbanistycznych. Dzięki temu możliwe będzie przywrócenie świetności miasta, poprawa jakości życia mieszkańców oraz stworzenie przyjaznego, bezpiecznego i zrównoważonego środowiska miejskiego. Rewitalizacja Strykowa jest kluczowa dla jego przyszłości. Inwestycje w poprawę infrastruktury, rozwój przestrzeni publicznych, modernizację budynków oraz wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań transportowych i ekologicznych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta. Dzięki temu Stryków stanie się bardziej atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i inwestowania, co z kolei przyciągnie nowych mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. W rezultacie rewitalizacja przyczyni się do wzrostu gospodarczego, poprawy jakości życia oraz zwiększenia spójności społecznej w Strykowie.

2.6. Podsumowanie negatywnych zjawisk/ problemów

Negatywne zjawiska / problemy na obszarze Gminy Stryków:

- Degradacja budynków i obiektów

Na terenie Gminy Stryków obserwuje się systematyczną degradację substancji budowlanej licznych obiektów zarówno o charakterze mieszkalnym, jak i użyteczności publicznej. Pomimo znaczącego potencjału historycznego, wiele budynków wymaga kompleksowych działań renowacyjnych, aby mogły odzyskać swoją pierwotną funkcjonalność i stanowić wizytówkę gminy. Stan ten jest konsekwencją wieloletnich zaniedbań inwestycyjnych, niedostatecznych nakładów na prace konserwatorskie oraz braku systemowej dbałości o stan techniczny obiektów. Zdegradowane elewacje, uszkodzone pokrycia dachowe oraz przestarzałe instalacje nie tylko stanowią potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników, ale również w znacznym stopniu obniżają walory estetyczne i atrakcyjność turystyczną Strykowa.

- Zaniedbana przestrzeń publiczna

Obszary wspólne, które powinny pełnić funkcję miejsc integracji mieszkańców i wypoczynku, w wielu lokalizacjach wykazują znaczny stopień zaniedbania i wymagają natychmiastowych działań naprawczych. Niedostateczna infrastruktura towarzysząca, w tym niewystarczająca liczba miejsc siedzących, nieodpowiednie oświetlenie oraz zniszczone ciągi piesze i tereny zielone, skutkują niechęcią mieszkańców do korzystania z tych przestrzeni, co negatywnie oddziałuje na życie społeczne i ogólny wizerunek gminy. Liczne place, skwery i tereny rekreacyjne w centralnej części Strykowa utraciły swoją pierwotną atrakcyjność, przekształcając się w obszary marginalizowane i niewykorzystywane zarówno przez lokalną społeczność, jak i osoby przyjezdne. Szczególnie problematycznym obszarem jest teren dawnego targowiska miejskiego.

- Niski poziom aktywności społecznej i kulturalnej

W analizowanym obszarze diagnozuje się wyraźny deficyt aktywności społecznej i kulturalnej, co istotnie wpływa na jakość życia lokalnej wspólnoty. Ograniczona oferta wydarzeń kulturalnych, niewystarczająca liczba inicjatyw integracyjnych oraz niewielkie zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne przyczyniają się do zubożenia sfery społecznej. Mieszkańcy, zwłaszcza przedstawiciele młodego pokolenia, mają ograniczone możliwości uczestnictwa w przedsięwzięciach wspólnotowych, co prowadzi do poczucia wyobcowania i osłabienia więzi z miejscem zamieszkania.

- Zanik działalności gospodarczej w centrum miasta Strykowa

Centralna część Strykowa, która historycznie stanowiła tętniący życiem ośrodek aktywności ekonomicznej, obecnie doświadcza zauważalnego regresu w zakresie działalności handlowej i usługowej. Znaczna liczba punktów handlowych, zakładów usługowych i mikroprzedsiębiorstw zakończyła działalność z powodu malejącej liczby klientów, rosnącej konkurencji ze strony dużych obiektów handlowych oraz nieodpowiednich warunków funkcjonowania w zdegradowanych i nieatrakcyjnych lokalach. W konsekwencji śródmieście, zamiast pełnić funkcję dynamicznego centrum społeczno-gospodarczego gminy, stopniowo traci swoją żywotność, co przyczynia się do dalszej degradacji przestrzeni i osłabienia lokalnej ekonomii. Mimo rozwijających się stref przemysłowych przy autostradach maleje liczba małych sklepów, punktów usługowych.

- Przestrzeń niedostosowana do osób z niepełnosprawnościami i starszych

Przestrzeń publiczna oraz infrastruktura miejska, szczególnie w centrum miasta Strykowa, wykazuje znaczące braki w zakresie dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów. Niedostateczna liczba odpowiednich podjazdów, brak wind oraz nieprzystosowane przejścia dla pieszych istotnie utrudniają codzienne funkcjonowanie tych grup mieszkańców. Dla osób starszych, które stanowią rosnącą część lokalnej społeczności, istniejące bariery architektoniczne ograniczają

dostępność podstawowych usług, miejsc rekreacji i obiektów kultury. Sytuacja ta sprzyja marginalizacji tych grup społecznych i pogłębia zjawisko wykluczenia.

- Duży ruch na drogach w centrum miasta Strykowa

Centrum Strykowa zmaga się z problemem intensywnego ruchu drogowego, który w znaczącym stopniu obniża komfort życia mieszkańców oraz negatywnie wpływa na funkcjonowanie lokalnych podmiotów gospodarczych. Wzmożony ruch samochodowy, w tym znaczący udział transportu ciężkiego, prowadzi do tworzenia się zatorów komunikacyjnych, podwyższonego poziomu hałasu oraz zwiększonej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Ponadto, duże natężenie ruchu pojazdów utrudnia bezpieczne przemieszczanie się pieszych, w szczególności osób starszych i dzieci, oraz obniża walory estetyczne przestrzeni publicznej. Problem ten jest szczególnie odczuwalny w godzinach największego natężenia ruchu, kiedy to centrum miasta staje się trudno dostępne zarówno dla mieszkańców, jak i osób odwiedzających gminę. Przy węźle autostradowym oraz zbiegu ulic Warszawskiej i Brzezińskiej tworzą się duże zatory w ruchu.

- Problemy związane z ochroną środowiska

Miasto Stryków, podobnie jak inne ośrodki miejskie, mierzy się z istotnymi wyzwaniami w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Zanieczyszczenie powietrza, wód oraz gleb stanowi realne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz lokalnych ekosystemów. Problemy te są rezultatem zwiększonego ruchu drogowego, działalności przemysłowej oraz niedoskonałości w systemie gospodarki odpadami. Niewystarczająca infrastruktura do segregacji i przetwarzania odpadów, a także ograniczone działania na rzecz ochrony terenów zielonych, przyczyniają się do systematycznego pogarszania stanu środowiska przyrodniczego. Dodatkowo, niewłaściwe zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, które często pozostają skażone i niepoddane rekultywacji, stanowi dodatkowe obciążenie dla lokalnego ekosystemu.

- Problem długotrwałego bezrobocia

Długotrwałe bezrobocie stanowi jeden z kluczowych problemów społecznych w Gminie Stryków. Bezrobocie zwłaszcza wśród ludzi młodych oraz w wieku przedemerytalnym, prowadzi do marginalizacji ekonomicznej i pogłębiającego się ubóstwa. Osoby doświadczające długotrwałego bezrobocia często zmagają się z trudnościami w reintegracji społecznej, brakiem motywacji do poszukiwania zatrudnienia oraz ograniczonym dostępem do odpowiednich programów aktywizacyjnych i szkoleń zawodowych. Problem ten negatywnie oddziałuje również na kondycję lokalnej gospodarki, zmniejszając potencjał nabywczy mieszkańców i hamując rozwój mikro i małych przedsiębiorstw. Brak stabilnych perspektyw zatrudnienia i niewystarczająca liczba miejsc pracy skłaniają wielu mieszkańców, szczególnie młodych, do migracji zarobkowej, co z kolei przyczynia się do niekorzystnych zmian demograficznych w gminie.

- Starzenie się społeczeństwa

Starzenie się społeczeństwa to narastający problem, z którym konfrontuje się obszar gminy, w tym w większej mierze miasta Stryków. Systematycznie zwiększający się udział osób w wieku poprodukcyjnym stawia przed gminą wyzwania związane z zapewnieniem odpowiednich usług opiekuńczych, medycznych oraz infrastruktury dostosowanej do specyficznych potrzeb seniorów. Zmieniająca się struktura demograficzna wymaga również intensyfikacji wsparcia ze strony instytucji lokalnych oraz społeczności, jednak niewystarczające środki finansowe oraz ograniczona liczba dedykowanych programów prowadzą do marginalizacji osób starszych. Problem ten jest szczególnie dotkliwy w kontekście odpływu ludzi młodych, którzy emigrują w poszukiwaniu lepszych warunków życia i pracy, co dodatkowo osłabia spójność społeczną i redukuje potencjał rozwojowy gminy.

- Alkoholizm

Uzależnienie od alkoholu, stanowi poważne wyzwanie społeczne na obszarze gminy, oddziałując negatywnie zarówno na życie jednostek, jak i całych rodzin. Problem nadmiernego spożycia alkoholu generuje liczne patologie społeczne, takie jak przemoc domowa, pogłębiające się ubóstwo,

problemy zdrowotne oraz trudności w utrzymaniu stabilnego zatrudnienia. Podwyższony poziom zjawiska alkoholizmu jest również powiązany z niskim poziomem świadomości zdrowotnej i ograniczonym dostępem do efektywnych programów profilaktycznych i terapeutycznych. Mieszkańcy zmagający się z uzależnieniami często doświadczają stygmatyzacji i wykluczenia społecznego, co dodatkowo utrudnia im powrót do pełnego uczestnictwa w życiu wspólnoty. Ponadto, uzależnienia w środowisku rodzinnym często skutkują zaniedbywaniem obowiązków opiekuńczych wobec dzieci, co może generować długofalowe negatywne konsekwencje dla kolejnych pokoleń.

- **Bierność społeczna**

Niska partycypacja obywatelska to problem, który istotnie ogranicza rozwój lokalnych społeczności oraz podejmowanie inicjatyw ukierunkowanych na poprawę jakości życia w gminie. W Strykowie zauważalny jest deficyt zaangażowania części mieszkańców w życie społeczne i kulturalne, co wynika z obniżonego poziomu zaufania do instytucji publicznych, poczucia braku realnego wpływu na decyzje oraz ogólnej apatii wobec działań na rzecz dobra wspólnego. Niska aktywność obywatelska przejawia się również w stosunkowo niskiej frekwencji wyborczej, ograniczonej liczbie oddolnych inicjatyw oraz niewielkim zaangażowaniu w działalność organizacji pozarządowych. Problem ten intensyfikuje się w obszarach dotkniętych długotrwałym bezrobociem oraz wykluczeniem społecznym, gdzie mieszkańcy często doświadczają poczucia bezradności wobec wyzwań, z którymi się konfrontują.

- **Bariery społeczne i demograficzne**

W gminie Stryków identyfikuje się różnorodne bariery społeczne i demograficzne, które utrudniają integrację i harmonijny rozwój wspólnoty lokalnej. Wyzwania te są pochodną nierówności ekonomicznych, zjawisk dyskryminacyjnych oraz izolacji niektórych grup społecznych, w tym seniorów, osób z niepełnosprawnościami, a także przedstawicieli mniejszości. Istniejące bariery prowadzą do wykluczenia społecznego i ograniczają dostęp do edukacji, rynku pracy oraz usług publicznych dla znaczącej części mieszkańców. Dodatkowo, niekorzystne trendy demograficzne, takie jak depopulacja i starzenie się społeczeństwa, osłabiają lokalne więzi społeczne i redukują potencjał rozwojowy gminy. Niewystarczające działania na rzecz integracji społecznej oraz ograniczone programy wspierające różnorodność kulturową i społeczną przyczyniają się do pogłębiania tych problemów.

- **Wyzwania związane z napływem pracowników międzynarodowych**

Gmina Stryków, ze względu na dynamiczny rozwój strefy przemysłowo-logistycznej, doświadcza znaczącego napływu pracowników z innych krajów, zatrudnianych głównie w licznych centrach logistycznych, zakładach produkcyjnych i magazynach. Ta zwiększona migracja zarobkowa, choć przyczynia się do rozwoju gospodarczego regionu, generuje jednocześnie szereg wyzwań społeczno-przestrzennych wymagających systemowego podejścia. Napływ pracowników międzynarodowych, pochodzących głównie z Ukrainy i Białorusi, ale również z krajów azjatyckich, powoduje wzmożoną presję na lokalny rynek mieszkaniowy, co przejawia się wzrostem cen najmu i niedoborem dostępnych lokali. W konsekwencji, zarówno nowo przybyli pracownicy, jak i lokalni mieszkańcy odczuwają trudności w znalezieniu odpowiednich i przystępnych cenowo miejsc zamieszkania.

Istotnym aspektem jest również kwestia integracji społeczno-kulturowej. Bariera językowa, różnice kulturowe oraz ograniczone możliwości uczestnictwa w życiu społecznym gminy prowadzą do tworzenia się zamkniętych enklaw cudzoziemców, co utrudnia budowanie spójności społecznej. Niedostateczna liczba programów integracyjnych, kursów językowych oraz wydarzeń umożliwiających międzykulturową wymianę dodatkowo pogłębia ten problem.

Zwiększony napływ pracowników transgranicznych generuje także wyzwania dla lokalnej infrastruktury i usług publicznych. Placówki oświatowe, służba zdrowia oraz transport publiczny odczuwają zwiększone obciążenie, nie zawsze będąc odpowiednio przygotowane na obsługę osób nieposługujących się językiem polskim. Brak wielojęzycznych informacji w przestrzeni publicznej oraz ograniczona dostępność tłumaczy w instytucjach utrudniają codzienne funkcjonowanie pracowników z zagranicy.

Warto również zauważyć, że w niektórych przypadkach występują napięcia społeczne wynikające z niezrozumienia i stereotypów, zarówno ze strony lokalnej społeczności, jak i przyjezdnych. Niewystarczająca edukacja międzykulturowa oraz ograniczona liczba inicjatyw promujących dialog i wzajemne poznanie utrudniają budowanie atmosfery wzajemnego szacunku i zrozumienia.

Jednocześnie należy podkreślić, że wielokulturowość stanowi potencjalne bogactwo dla gminy Stryków, które odpowiednio wykorzystane mogłoby przyczynić się do jej rozwoju społeczno-kulturalnego, wzbogacenia oferty gastronomicznej i usługowej oraz zwiększenia różnorodności kulturowej. Wymaga to jednak przemyślanych działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na tworzenie przyjaznej przestrzeni dla międzykulturowego dialogu i integracji.

Każdy z wymienionych problemów stanowi istotne wyzwanie dla procesu rewitalizacji i wymaga kompleksowych, skoordynowanych działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz odbudowy społeczno-gospodarczego potencjału Gminy Stryków.

3. Obszar rewitalizacji Gminy Stryków

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, gmina musi wyznaczyć obszar zdegradowany oraz obszar podlegający rewitalizacji (Art. 8). Zgodnie z zapisami Art. 9 ustawy o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Z podsumowania diagnozy sfery społecznej wynika, iż obszarem gminy Stryków znajdującym się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest miasto Stryków oraz obszar sołectw: Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kiełmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wysoki, Zagłoba, Zelgoszcz. Na obszarze tym odnotowano:

- zmniejszenie się liczby ludności;
- ujemny przyrost naturalny;
- ujemne saldo migracji;
- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej;
- wyższy odsetek osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym;
- zwiększającą się liczbę Procedur Niebieska Karta;
- obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw;
- niższą aktywność społeczną mieszkańców.

Wytczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami Art. 9 ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Z tego powodu w poniższej tabeli przedstawiono tylko obszary występowania koncentracji zjawisk negatywnych w sferze społecznej, podając dla nich liczbę zidentyfikowanych zjawisk negatywnych o wartościach wskaźników gorszych od wartości referencyjnej dla gminy. Wypisano zatem wszystkie obszary, dla których liczba tych zjawisk była wyższa od średniej – wartości referencyjnej dla gminy ogółem (2,27).

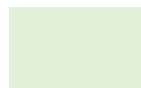
Dla tych obszarów podano wyniki analiz wskaźnikowych dla pozostałych negatywnych zjawisk występujących w sferach innych niż społeczna, opisane wcześniej w diagnozie. Kolorem zielonym oznaczono wartości wskaźników destymulujące w stosunku do średniej – wartości referencyjnej dla gminy. Dla każdego ze wskaźników oznaczono zatem wartości wyższe od wartości referencyjnej dla gminy, z wyjątkiem wskaźnika „liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]”, dla którego oznaczono wartości niższe.

W ostatniej kolumnie podano liczbę wskaźników gorszych od wartości referencyjnych dla gminy poza sferą społeczną (oznaczonych kolorem zielonym) dla każdego z obszarów w gminie. Obliczono ich sumę (31) oraz średnią – wartość referencyjną dla gminy (2,38). Kolorem różowym oznaczono wartości od niej wyższe, wskazując na obszar koncentracji zjawisk negatywnych poza sferą społeczną.

Legenda oznaczeń użytych w tabeli:

wartości wskaźników gorsze od wartości referencyjnej dla gminy w sferze społecznej – koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

wartości wskaźników gorsze od wartości referencyjnej dla gminy w sferach innych niż społeczna

liczba wskaźników gorszych od wartości referencyjnych dla gminy poza sferą społeczną wyższa od średniej dla gminy - obszar koncentracji zjawisk negatywnych poza sferą społeczną

Tabela 26 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie diagnozy

		Zjawiska negatywne poza sferą społeczną					Liczba wskaźników gorszych od wartości referencyjnych dla gminy poza sferą społeczną
		zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców	zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych	pokrycie wyrobami zawierającymi azbest	niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji	koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	
		Wskaźniki					
Obszar	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych - liczba zjawisk o wartościach wskaźnika gorszych od wartości referencyjnych dla gminy	liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych - liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla gminy wartość poszczególnego wskaźnika	liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze	udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]	liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]	udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]	31
gmina ogółem ³⁵	2,27	1,33	0,26	0,28	0,82	2,78	średnia = 2,38
Stryków - miasto	7	3	0,24	0,19	0,36	28,57	3
Bratoszewice	4	4	0,27	0,30	0,19	20,63	5
Ciołek	3	2	0,38	0,96	2,63	0,00	3
Dobra	3	2	0,24	0,31	0,66	9,52	4
Kielmina	3	2	0,24	0,08	0,85	1,59	1
Niesułków	3	0	0,29	0,26	2,06	6,35	2
Pludwiny	3	1	0,31	0,32	2,86	0,00	2
Sadówka	3	0	0,28	0,41	2,27	0,00	2
Sosnowiec	4	3	0,34	0,77	0,00	0,00	4
Wola Błędowa	5	0	0,38	0,11	1,21	7,94	2
Wyskoki	3	2	0,34	0,13	1,38	0,00	2
Zagłoba	4	0	0,23	0,04	1,80	0,00	0
Zelgoszcz	3	0	0,27	0,27	1,04	0,00	1

Źródło: Opracowanie własne

³⁵ Wartości referencyjne dla gminy

W oparciu o powyższą tabelę, poniżej przedstawiono wskaźniki dla obszaru zdegradowanego. Są to miasto Stryków oraz sołectwa: Bratoszewice, Ciołek, Dobra i Sosnowiec.

Tabela 27 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie

		Zjawiska negatywne poza sferą społeczną					Liczba wskaźników gorszych od wartości referencyjnych dla gminy poza sferą społeczną
		zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców	zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych	pokrycie wyrobami zawierającymi azbest	niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji	koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	
		Wskaźniki					
Obszar	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych	liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych	liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze	udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]	liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]	udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]	31
gmina ogółem³⁶	2,27	średnia = 1,33	wskaźnik = 0,26	wskaźnik = 0,28	wskaźnik = 0,82	wskaźnik = 2,78	średnia = 2,38
Stryków - miasto	7	3	0,24	0,19	0,36	28,57	3
Bratoszewice	4	4	0,27	0,30	0,19	20,63	5
Ciołek	3	2	0,38	0,96	2,63	0,00	3
Dobra	3	2	0,24	0,31	0,66	9,52	4
Sosnowiec	4	3	0,34	0,77	0,00	0,00	4

Źródło: Opracowanie własne

³⁶ Wartości referencyjne dla gminy

Obszar zdegradowany w gminie Stryków zgodnie z powyższą tabelą stanowią tereny miasta Stryków oraz sołectw: Bratoszewice, Ciołek, Dobra i Sosnowiec³⁷. Zgodnie z analizą kumulują się tam problemy: społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz funkcjonalno-przestrzenne. Poniżej przedstawiono dane dotyczące obszaru zdegradowanego. W jego skład wchodzi 5 podobszarów zdegradowanych: Stryków, Sosnowiec, Bratoszewice, Ciołek oraz Dobra. Powierzchnia podobszarów zdegradowanych została ograniczona do obszarów zamieszkałych. Podobszary zajmują zatem maksymalnie 18,42% powierzchni gminy Stryków oraz zamieszkuje je maksymalnie 40,88% mieszkańców gminy Stryków.

Tabela 28 Obszar zdegradowany – powierzchnia oraz liczba mieszkańców w odniesieniu do zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

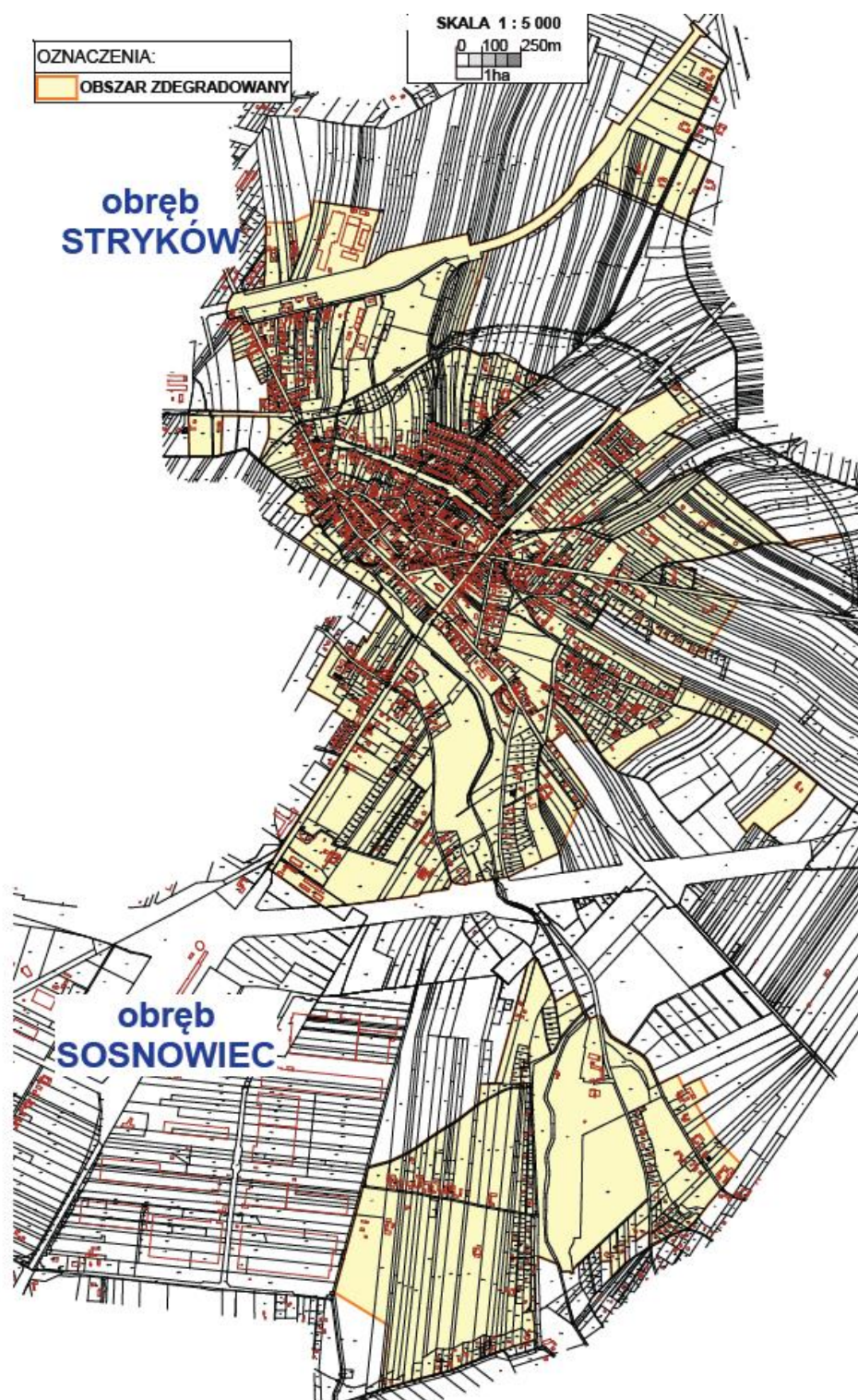
	podobszar	max powierzchnia [ha]	liczba mieszkańców
obszar zdegradowany	Stryków	815,08	3302
	Sosnowiec	209,67	max. 112
	Bratoszewice	1200,88	1060
	Ciołek	212,79	76
	Dobra	470,52	608
	Razem	2908,94	5158
gmina Stryków ogółem		15792,06	12616
udział % obszaru zdegradowanego w stosunku do gminy ogółem		18,42%	40,88%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

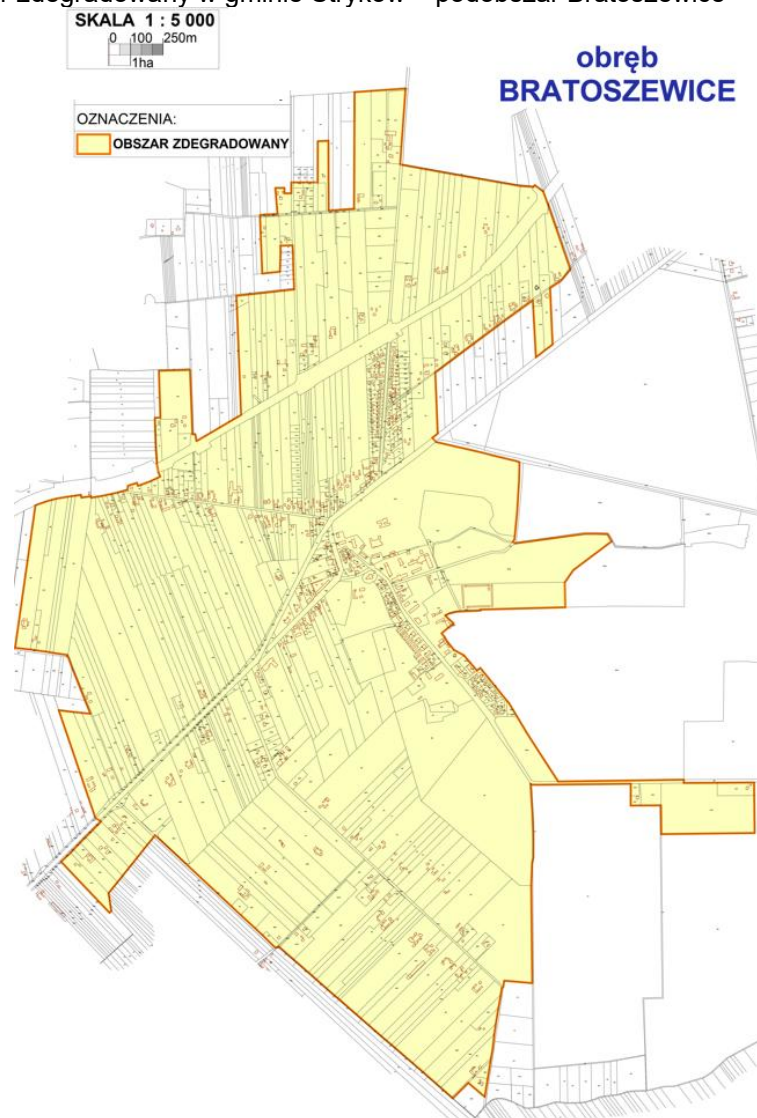
Na mapach poniżej przedstawiono granice podobszarów zdegradowanych.

³⁷ W przypadku sołectwa Sosnowiec, z obszaru zdegradowanego wyłączono tereny inwestycyjne, co potwierdza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Mapa 1 Podobszary zdegradowane w gminie Stryków – podobszar miasto Stryków i podobszar Sosnowiec

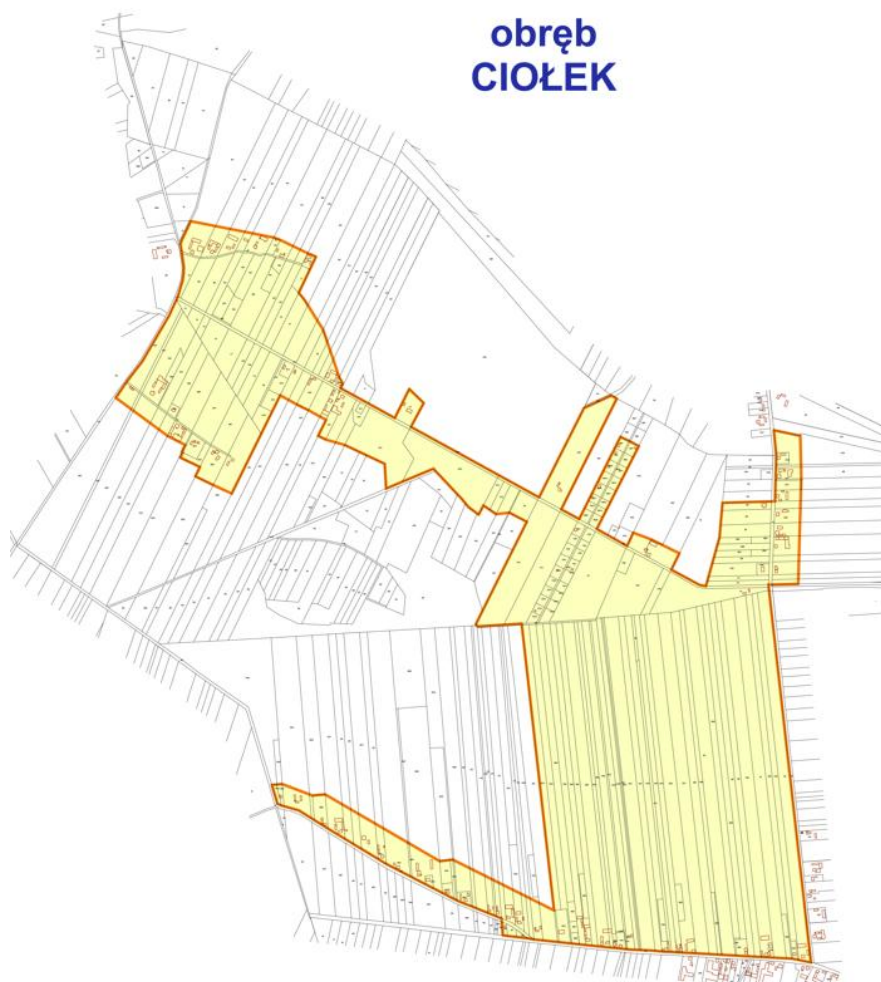
Mapa 2 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Bratoszewice

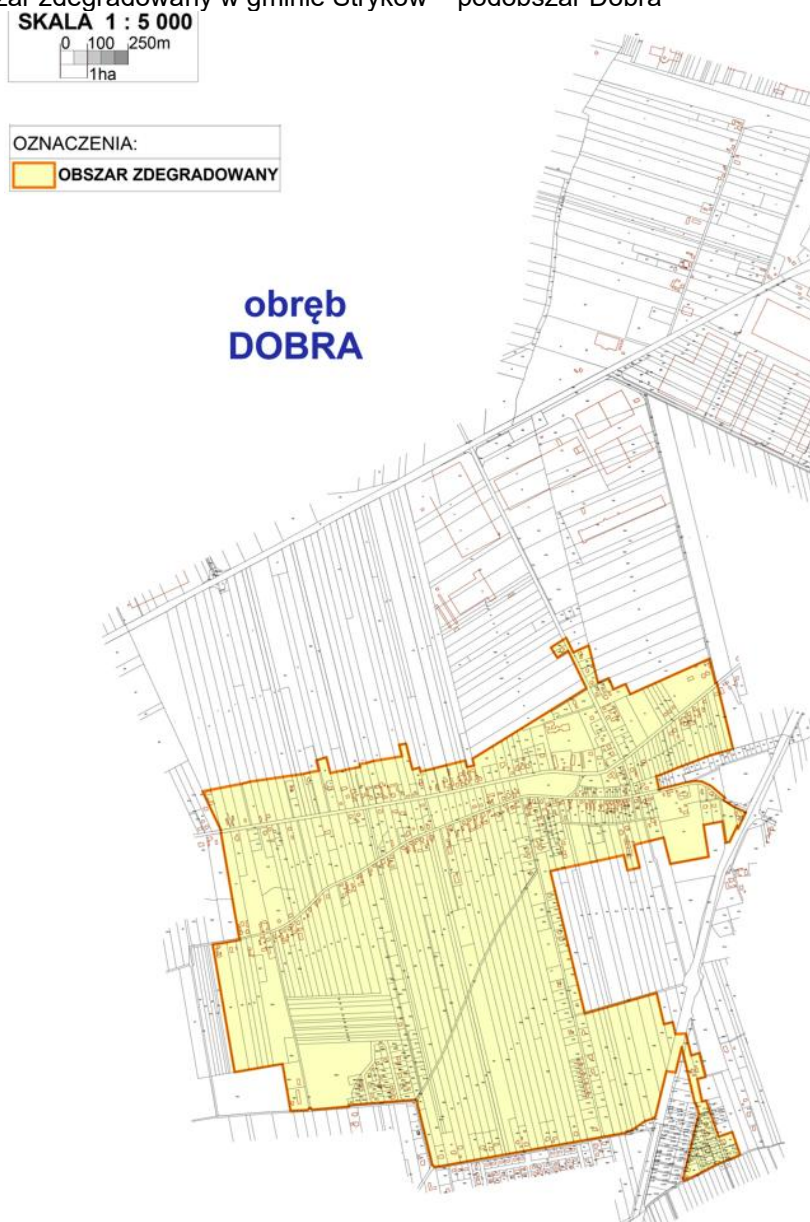
Mapa 3 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Ciołek

SKALA 1 : 5 000
0 100 250m
1ha

OZNACZENIA:
 OBSZAR ZDEGRADOWANY

Mapa 4 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Dobra

Zgodnie z Art. 10 pkt 1. „Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.”

Zgodnie zaś z Art. 10 pkt 2 ustawy o rewitalizacji „obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”.

OBSZAR REWITALIZACJI

Na obszarze zdegradowanym wyznaczono obszar rewitalizacji. Zgodnie z powyższymi zapisami nie można uznać całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji – nie zostałyby spełnione przesłanki zawarte w ustawie.

Dlatego, zgodnie z ustawą, **wytyczono obszar rewitalizacji**, stanowiący część obszaru zdegradowanego, **cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a także mający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**. Obszar rewitalizacji ze względu na największą skalę negatywnych zjawisk w sferze społecznej ograniczono do podobszaru zdegradowanego Stryków, gdzie na 8 badanych negatywnych zjawisk wystąpiło ich aż 7, przy średniej w gminie wynoszącej 2,27. W pozostałych sołectwach liczba negatywnych zjawisk w sferze społecznej była niższa i wynosiła: Bratoszewice (4), Ciołek (3), Dobra (3), Sosnowiec (4).

Zjawiska negatywne zdiagnozowane w sferze społecznej w Strykowie to:

- zmniejszenie liczby ludności,
- ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności,
- ujemne saldo migracji na 1000 ludności,
- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej,
- wysoki odsetek osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym,
- występowanie obszaru koncentracji zarejestrowanych przestępstw,
- niska aktywność społeczna mieszkańców.

Tym samym **obszar rewitalizacji zlokalizowany na terenie miasta Stryków zamieszkują około 3 302 osoby, które stanowią 26,17% mieszkańców gminy Stryków**. Warunek zawarty w Ustawie o rewitalizacji zostaje zatem spełniony. Powierzchnia całkowita obszaru miasta stanowi **5,16%** powierzchni gminy Stryków, natomiast obszar rewitalizacji stanowi część obszaru miasta, zatem warunek zawarty w ustawie o rewitalizacji dotyczący powierzchni obszaru rewitalizacji także pozostaje spełniony. Granice obszaru rewitalizacji pokrywają się z graniami podobszaru zdegradowanego Stryków.

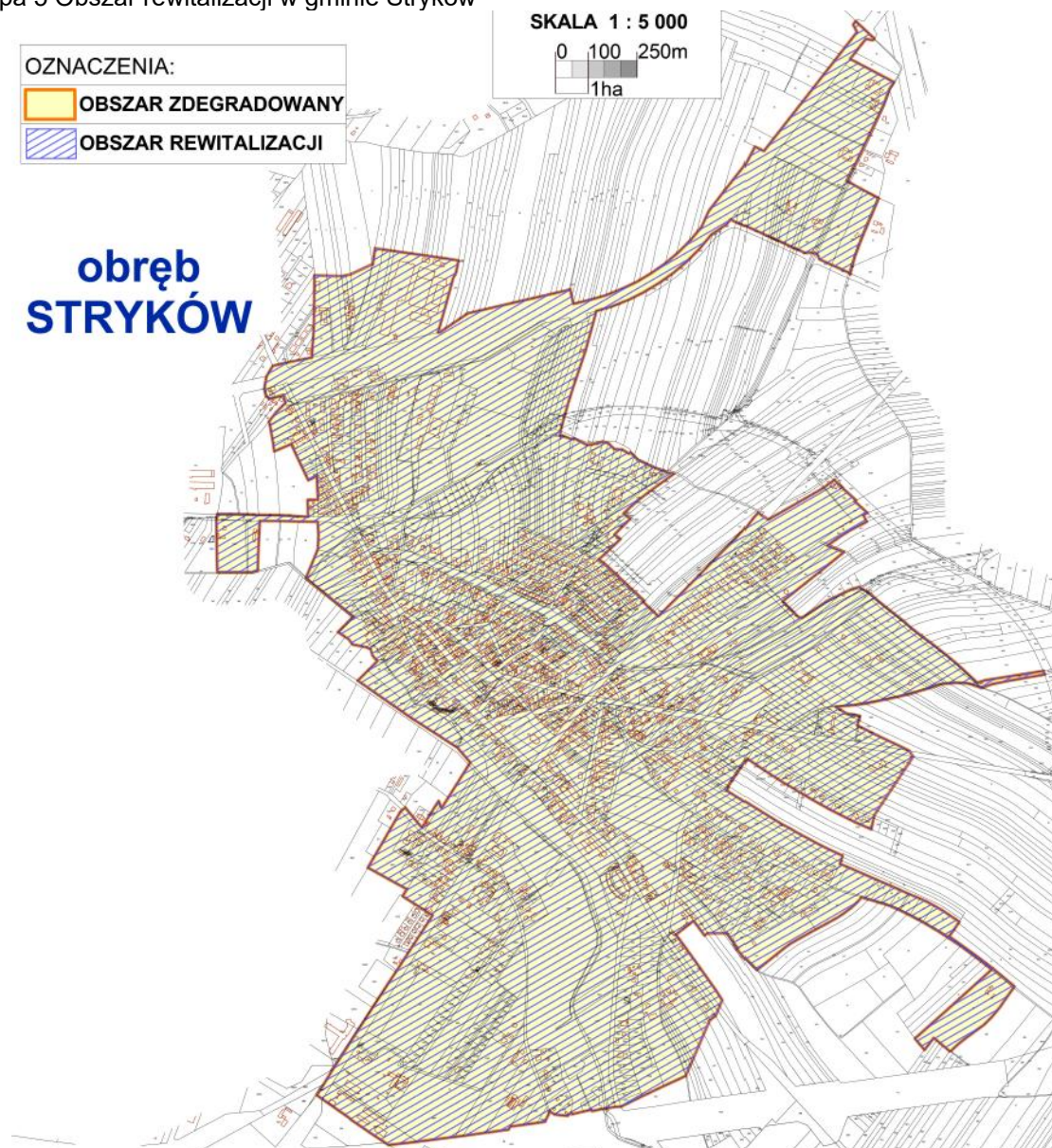
Wśród zjawisk negatywnych w sferach inna niż społeczna, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano:

- zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców,
- niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji,
- koncentrację problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Dodatkowo we wcześniejszych rozdziałach wskazano szereg problemów występujących na obszarze miasta Strykowskiego w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, a także technicznej, które dotyczą bezpośrednio jego mieszkańców, a zatem mieszkańców obszaru rewitalizacji. Problemy te zdiagnozowano dokonując wizji lokalnej oraz dokumentując je fotografiami.

Poniżej przedstawiono mapę z oznaczonym obszarem rewitalizacji.

Mapa 5 Obszar rewitalizacji w gminie Stryków

POGŁĘBIONA DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Dla obszaru rewitalizacji przeprowadzono również pogłębioną diagnozę sfery społecznej. Na początku przedstawiono wskaźniki mówiące o aktywności społecznej mieszkańców, na przykładzie frekwencji wyborczej w ponownym głosowaniu w Wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 01 czerwca 2025 r.

Frekwencja wyborcza na obszarze miasta Stryków (73,78%) była niższa, niż w gminie ogółem (75,76%). Wskaźniki te potwierdzają poziom aktywności społecznej mieszkańców analizowanej w diagnozie sfery społecznej, na przykładzie frekwencji wyborczej podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. Wtedy również frekwencja na obszarze miasta Stryków była niższa niż w gminie ogółem.

Widoczna jest dość znaczna różnica we frekwencji w podziale na 2 obwody wyborcze utworzone w mieście. Różnica pomiędzy obwodami wynosi niemalże 8 punktów procentowych.

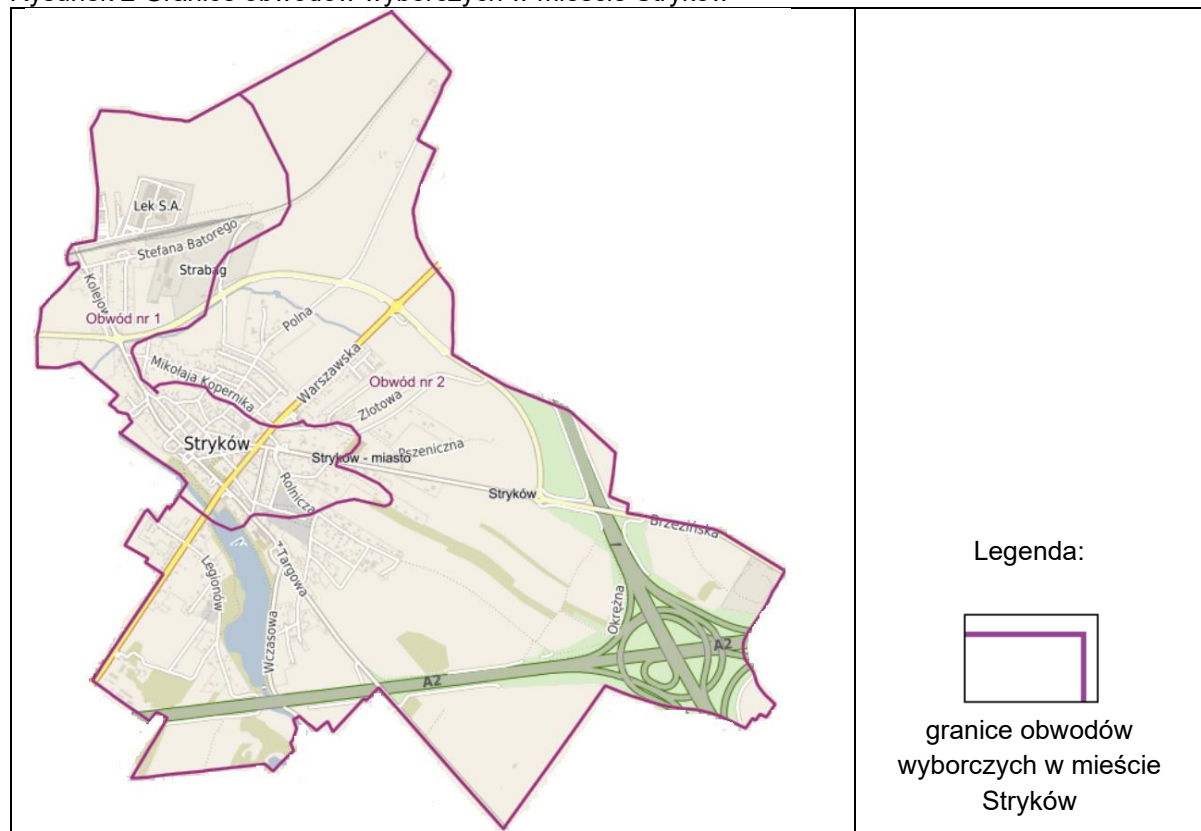
Tabela 29 Frekwencja wyborcza mieszkańców w ponownym głosowaniu w Wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 01 czerwca 2025 r.

obszar	frekwencja [%]
gmina ogółem	75,76
Stryków – miasto; obwody wyborcze i ich granice:	73,78
Obwód nr 1: Komisja wyborcza w Ośrodku Kultury i Rekreacji w Strykowie – granice - ul.: Stefana Batorego, Browarna, Brzezińska parzyste od 2 do 22, nieparzyste od 1 do 31, Cicha, Wojciecha Głowackiego, Grunwaldzka, Jana Pawła II, Jana Kilińskiego, Kolejowa, Tadeusza Kościuszki, Krótka, Adama Mickiewicza, Ogrodowa, Ozorkowska, Ignacego Paderewskiego, Plac Waleriana Łukasińskiego, Emilii Plater, Podlipie, Władysława Reymonta, Rolnicza, Henryka Sienkiewicza, Stary Rynek, Macieja Strykowski, Targowa parzyste od 2 do 8, nieparzyste od 1 do 17A, Warszawska nieparzyste od 19 do 49, parzyste od 36 do 78, Wolska, Wschodnia, Złotowa nieparzyste od 1 do 9, Stefana Żeromskiego, Żytnia nieparzyste od 1 do 9	70,13
Obwód nr 2: Komisja wyborcza w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Noblistów Polskich w Strykowie – granice - ul.: Akacyjowa, Bitumiczna, Władysława Broniewskiego, Brzezińska parzyste od 24 do końca, nieparzyste od 33 do końca, Cmentarna, Dojazdowa, Mikołaja Kopernika, Ignacego Krasickiego, Legionów, Mechaników, Okrężna, Elizy Orzeszkowej, Boguchwała Panasa, Józefa Piłsudskiego, Polna, Bolesława Prusa, Pszeniczna, Słoneczna, Juliusza Słowackiego, Generała Józefa Sowińskiego, Stanisława Staszica, Władysława Szafera, Stodolniana, Targowa parzyste od 10 do końca i nieparzyste od 19 do końca, Juliana Tuwima, Warszawska nieparzyste od 1 do 17A i od 51 do końca, parzyste od 2 do 34 i od 80 do końca, Wczasowa, Wincentego Witosa, Zacisze, Zakładowa, Zielona, Złotowa parzyste, nieparzyste z wyłączeniem od 1 do 9, Żytnia parzyste, nieparzyste z wyłączeniem od 1 do 9	78,04

Źródło: <https://wybory.gov.pl/pe2024/pl/frekwencja/Koniec/gm/102008>

Granice obwodu nr 1, gdzie frekwencja była niższa i wyniosła 70,13%, obejmują centralną oraz północno-zachodnią część miasta Stryków. Na rysunku poniżej zaprezentowano granice obwodów wyborczych w mieście. Rysunek służy wskazaniu podziału miasta – granic obwodów wyborczych.

Rysunek 2 Granice obwodów wyborczych w mieście Stryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Strykowie <https://strykow.e-mapa.net/>

Poniżej przedstawiono ulice w mieście Stryków, które zostały przyporządkowane do czterech osiedli na obszarze miasta. Zgodnie z Uchwałą Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/45/2007 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia statutów jednostek pomocniczych na terenie Gminy Stryków zmienionej Uchwałą Nr XXXV/281/2009 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 26 czerwca 2009 r. oraz Uchwałą Nr L/414/2010 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 30 lipca 2010 r.:

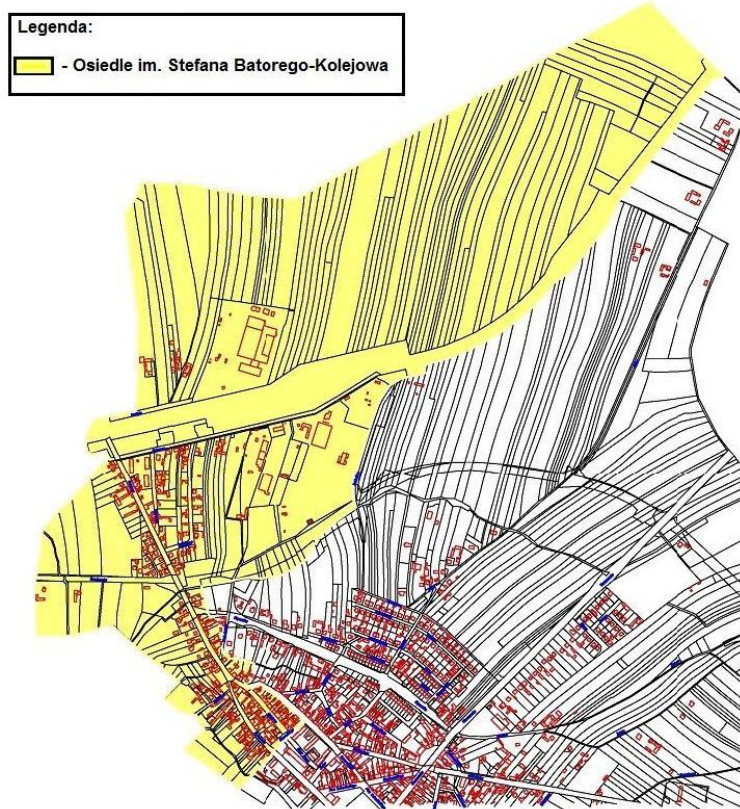
- Osiedle im. Stefana Batorego - Kolejowa, obejmuje ulice: Batorego, Browarna, Głowackiego - nr nieparzyste, Grunwaldzka - nr parzyste od 14 do 34, Kilińskiego, Kolejowa, Kościuszki – nr parzyste od 6 i nr nieparzyste od 35 (od ul. Głowackiego do ul. Kolejowej), Ozorkowska, Podlipie, Reymonta.;
- Osiedle im. Mikołaja Kopernika - Zacisze, obejmuje ulice: Broniewskiego, Kopernika, Krasickiego, Orzeszkowej, Polna, Prusa, Słowackiego, Staszica, Szafera, Stodolniana, Tuwima, Warszawska nieparzyste od 51 i nr parzyste od 80 (od ul. Kopernika i od ul. Złotowej), Witosa, Zacisze, Zakładowa.;
- Osiedle Wschód, obejmuje ulice: Bitumiczna, Brzezińska - nr parzyste od 24 i nr nieparzyste od 33 (od ul. Wschodniej), Cmentarna, Dojazdowa, Legionów, Okrężna, Piłsudskiego, Pszeniczna, Słoneczna, Sowińskiego, Targowa - nr parzyste od 10 i nr nieparzyste od 19, Warszawska - nr nieparzyste od 1 do 17A i nr parzyste od 2 do 34, Wczasowa, Złotowa – nr parzyste oraz nr nieparzyste z wyłączeniem od 1 do 9, Żytia - nr parzyste oraz nr nieparzyste z wyłączeniem od 1 do 9;
- Osiedle Centrum, obejmuje ulice: Brzezińska - nr parzyste od 2 do 22 i nr nieparzyste od 1 do 31 (od ul. Warszawskiej do ul. Wschodniej), Cicha, Głowackiego - nr parzyste, Grunwaldzka - nr parzyste od 2 do 12 i nr nieparzyste od 1 do 39A, Jana Pawła II, Kościuszki - nr nieparzyste od 1 do 33 i nr parzyste od 2 do 4 (od ul. Warszawskiej do ul. Głowackiego), Krótka, Mickiewicza, Ogrodowa, Paderewskiego, Plac Łukasińskiego, Plater, Rolnicza, Sienkiewicza, Stary Rynek, Strykowski, Warszawska - nr nieparzyste od 19 do 49 (do ul. Kopernika) i nr parzyste od 36 do 78, Targowa - nr parzyste od 2 do 8 i nr nieparzyste od 1 do 17A, Wolska, Wschodnia, Złotowa - nr nieparzyste od 1 do 9, Żeromskiego, Żytia - nr nieparzyste od 1 do 9.

Widoczny jest następujący podział:

- obwód wyborczy nr 1, do którego należą Osiedle im. Stefana Batorego – Kolejowa oraz Osiedle Centrum;
- obwód wyborczy nr 2, do którego należą Osiedle im. Mikołaja Kopernika – Zacisze oraz Osiedle Wschód.

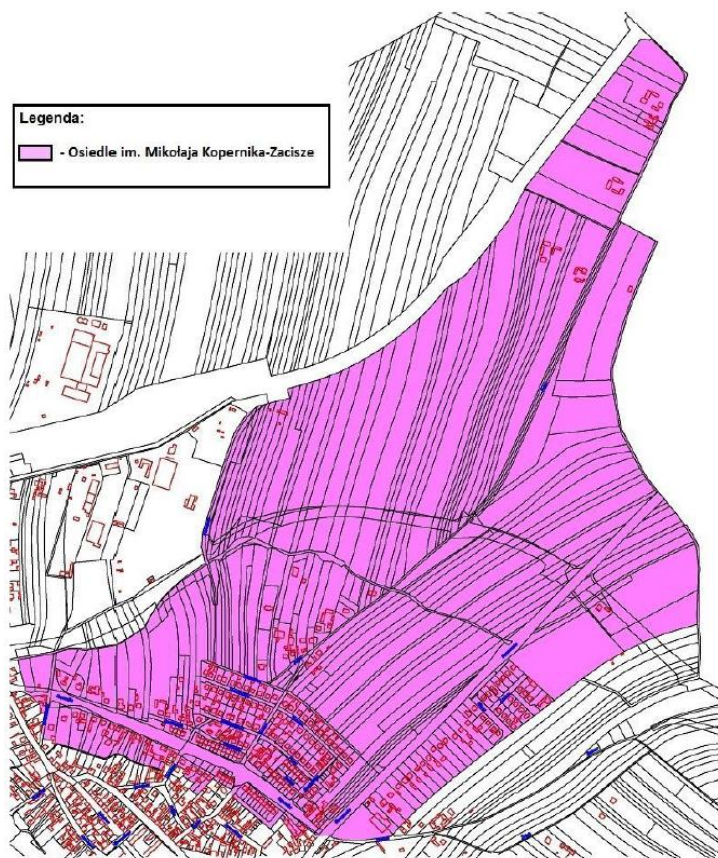
Zgodnie z Załącznikami Nr 1, 2, 3 i 4 do Uchwały Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r., poniżej na rysunkach przedstawiono obszary osiedli w mieście Stryków.

Rysunek 3 Obszar Osiedla im. Stefana Batorego - Kolejowa

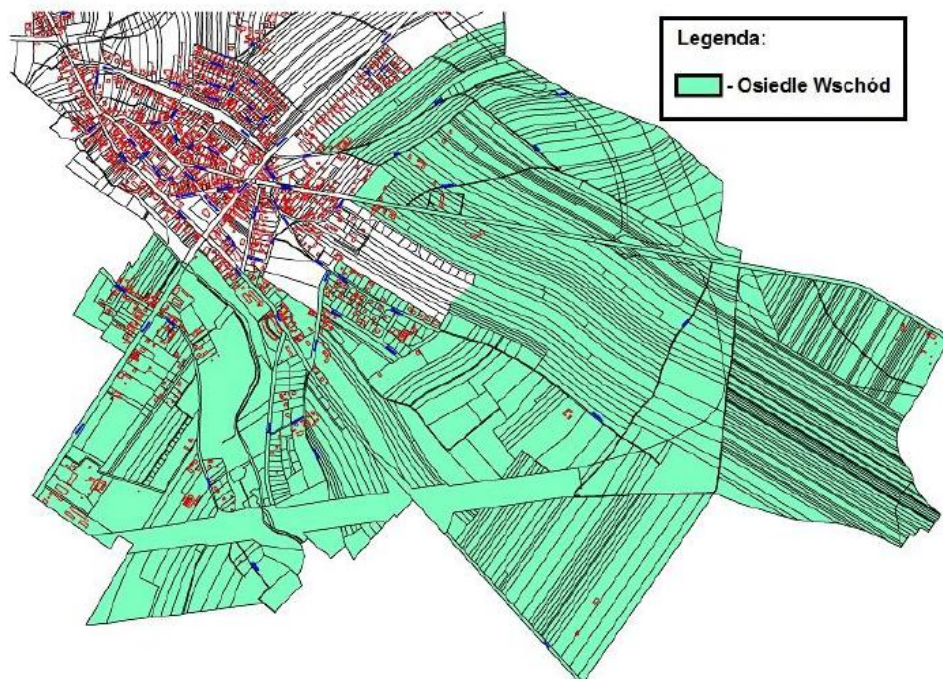
Źródło: Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r.

Rysunek 4 Obszar Osiedla im. Mikołaja Kopernika - Zacisze

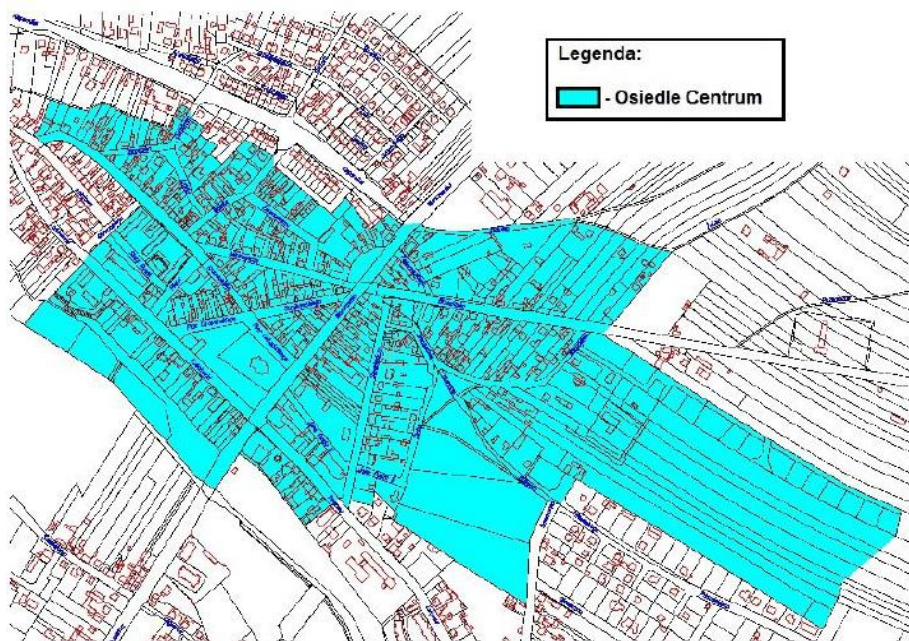
Źródło: Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r.

Rysunek 5 Obszar Osiedla Wschód

Źródło: Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r.

Rysunek 6 Obszar Osiedla Centrum

Źródło: Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XII/88/2015 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 7 sierpnia 2015 r.

Poniżej przedstawiono wskaźniki dla obszaru rewitalizacji w mieście Stryków w podziale na osiedla, ponieważ niemożliwym było pozyskanie liczby mieszkańców miasta Stryków w podziale na poszczególne ulice. Nazwy osiedli oznaczono kolorami użytymi do oznaczenia ich obszarów na rysunkach powyżej.

Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji zmniejsza się, wskaźnik dla miasta Stryków jest destymulujący i znacznie niższy w stosunku do wartości referencyjnej dla gminy. Najtrudniej sytuacja kształtuje się na Osiedlu im. Stefana Batorego – Kolejowa, tylko na Osiedlu Wschód liczba mieszkańców nieznacznie wzrosła – o 11 osób.

Tabela 30 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.

Obszar	2020	2021	2022	2023	różnica 2023/2020 [%]
gmina ogółem	12710	12643	12595	12616	-0,74³⁸
Stryków - miasto	3516	3420	3349	3302	-6,09
Osiedle im. Stefana Batorego - Kolejowa	717	652	639	616	-14,09
Osiedle im. Mikołaja Kopernika – Zacisze	797	765	750	743	-6,78
Osiedle Wschód	786	789	786	797	1,40
Osiedle Centrum	1216	1214	1174	1146	-5,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Niekorzystne zmiany w trendach dotyczących liczby i struktury ludności przedstawiono w oparciu o podział mieszkańców na ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w latach 2020 – 2023 zmniejszyła się na obszarze miasta Stryków w ujęciu ogólnym, wskaźnik dla miasta jest ujemny, podczas gdy dla gminy ogółem przyjmuje wartość dodatnią. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym zwiększyła się tylko na Osiedlu Wschód i to zaledwie o 8 osób. Na pozostałym obszarze miasta zmniejszyła się.

Tabela 31 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku przedprodukcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.

Obszar	2020	2021	2022	2023	różnica 2023/2020 [%]
gmina ogółem	2554	2576	2595	2593	1,53³⁹
Stryków - miasto	669	669	650	634	-5,23
Osiedle im. Stefana Batorego - Kolejowa	121	118	113	109	-9,92
Osiedle im. Mikołaja Kopernika – Zacisze	151	145	144	137	-9,27
Osiedle Wschód	195	198	199	203	4,10
Osiedle Centrum	202	208	194	185	-8,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2020 – 2023 również uległa zmniejszeniu na obszarze miasta w ujęciu ogólnym. Wskaźnik dla miasta jest niższy od wartości referencyjnej dla gminy. Na każdym z osiedli wskaźnik przyjmuje wartość ujemną, tylko na Osiedlu Wschód jest ona nieco lepsza w stosunku do wartości referencyjnej dla gminy.

Tabela 32 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.

Obszar	2020	2021	2022	2023	różnica 2023/2020 [%]
gmina ogółem	7502	7372	7264	7231	-3,61⁴⁰
Stryków - miasto	2062	1964	1894	1854	-10,09
Osiedle im. Stefana Batorego - Kolejowa	443	378	365	345	-22,12
Osiedle im. Mikołaja Kopernika – Zacisze	465	440	416	416	-10,54
Osiedle Wschód	467	465	464	461	-1,28
Osiedle Centrum	687	681	649	632	-8,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na obszarze rewitalizacji w latach 2020 – 2023 wzrasta, wskaźnik dla miasta jest niższy od wartości referencyjnej dla gminy, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 29. Wskaźniki gorsze od wartości referencyjnej dla gminy odnotowano dla Osiedla im. Stefana Batorego – Kolejowa oraz dla Osiedla Wschód.

³⁸ Wartość referencyjna dla gminy

³⁹ Wartość referencyjna dla gminy

⁴⁰ Wartość referencyjna dla gminy

Tabela 33 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku poprodukcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.

Obszar	2020	2021	2022	2023	różnica 2023/2020 [%]
gmina ogółem	2654	2695	2736	2792	5,20⁴¹
Stryków - miasto	785	787	805	814	3,69
Osiedle im. Stefana Batorego - Kolejowa	153	156	161	162	5,88
Osiedle im. Mikołaja Kopernika – Zacisze	181	180	190	190	4,97
Osiedle Wschód	124	126	123	133	7,26
Osiedle Centrum	327	325	331	329	0,61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Można zauważyć, iż w trzech przypadkach na 4 wyżej analizowane zjawiska, niekorzystne wskaźniki względem wartości referencyjnej dla gminy dotyczą Osiedla Mikołaja Kopernika – Zacisze (część obwodu wyborczego nr 2) oraz osiedli w granicach obwodu wyborczego nr 1, gdzie odnotowano niższą frekwencję w Wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, czyli Osiedla im. Stefana Batorego – Kolejowa oraz Osiedla Centrum.

Przeprowadzona pogłębiona diagnoza sfery społecznej potwierdza, iż obszar rewitalizacji boryka się z problemami dotyczącymi liczby i struktury ludności na całym jego obszarze. Zmniejsza się liczba mieszkańców ogółem, w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a zwiększa w wieku poprodukcyjnym. Dochodzi zatem do zjawiska starzenia się społeczeństwa, które jest bardzo niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Spółeczeństwo miasta Stryków, wykazuje cechy starzenia się. Wydłużanie czasu trwania życia oraz wyższa jego jakość dodatkowo przyczyniają się do wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Nie idzie jednak za tym w sposób proporcjonalny wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Oznacza to, że w strukturze społeczeństwa coraz większy odsetek będą stanowić ludzie starsi.

Postępowanie tego zjawiska może w przyszłości wpłynąć na kierunki rozwoju gminy, a także strukturę budżetu. Wpływy do budżetu mogą się zmniejszać, natomiast rosnać będą potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Istotne będzie m.in. funkcjonowanie i dostosowanie do potrzeb społecznych, instytucjonalnego i organizacyjnego systemu wsparcia osób starszych o ograniczonej sprawności oraz zwiększenie dostępności usług. Ważna będzie także poprawa dostępu do służby zdrowia.

DODATKOWA DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ W OBSZARZE REWITALIZACJI

Dla obszaru rewitalizacji przeprowadzono również dodatkową diagnozę sfery społecznej, analizując dane dla miasta Stryków w podziale na wyodrębnione w mieście ulice.

POMOC SPOŁECZNA I BEZROBOCIE

Poniżej przedstawiono zjawiska negatywne oraz wskaźniki z zakresu pomocy społecznej i bezrobocia. Ze względu na wrażliwość danych, posłużono się wskaźnikami, do obliczenia których wykorzystano dane udostępnione przez Urząd Miejski w Strykowie oraz MGOPS w Strykowie. W celu uwypuklenia zjawisk negatywnych degradujących sferę społeczną w mieście, czyli:

- niską aktywność społeczną przedstawioną w oparciu o dane dotyczące frekwencji wyborczej oraz
- niekorzystne zmiany w kształtowaniu się liczby i struktury mieszkańców obszaru rewitalizacji,

dokonano podziału Miasta Stryków na ulice. Ponieważ niemożliwe było pozyskanie danych dotyczących liczby mieszkańców w mieście w podziale na poszczególne ulice, zdecydowano się na przedstawienie poniższych zjawisk negatywnych w odniesieniu do wartości referencyjnych dla miasta Stryków (dane w odniesieniu do wartości referencyjnych dla gminy nie byłyby w tych przypadkach miarodajne). W ten

⁴¹ Wartość referencyjna dla gminy

sposób zobrazowano natężenie występowania zjawisk w samym mieście. Ta dodatkowa analiza ma na celu wskazanie przestrzennego rozkładu zjawisk negatywnych na obszarze miasta.

W tabelach poniżej kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wartości referencyjnych dla miasta dla każdej z ulic kolejno w latach 2020 - 2023. W ostatniej kolumnie podano liczbę tych wartości dla każdego z obszarów, podsumowano ich liczbę, obliczono średnią dla miasta, czyli wartość referencyjną i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe, wskazując obszar koncentracji danego zjawiska negatywnego.

POMOC SPOŁECZNA

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 34 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy ogółem w mieście Stryków ogółem [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 52
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴²	3,03	3,03	3,03	3,03	średnia = 2,26
Batorego	7,95	5,16	7,83	4,84	4
Brzezińska	3,98	5,16	8,7	5,65	4
Cmentarna	1,14	1,29	0,87	0	0
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	2,27	7,74	3,48	4,84	3
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	6,82	3,23	1,74	2,42	2
Kopernika	3,41	1,29	1,74	3,23	2
Kościuszki	10,8	12,26	14,78	9,68	4
Krasickiego	2,27	2,58	2,61	6,45	1
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	4,55	5,16	0	0	2
Mickiewicza	13,07	14,19	9,57	11,29	4
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	4,55	5,81	5,22	4,84	4
Ozorkowska	6,82	3,87	1,74	1,61	2
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	1,14	1,29	0,87	0,81	0
Reymonta	1,14	3,87	2,61	3,23	2
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	3,98	7,1	5,22	5,65	4
Stary Rynek	3,41	2,58	4,35	4,03	3
Szafera	2,84	3,23	3,48	3,23	3
Targowa	1,14	0,65	3,48	6,45	2
Warszawska	15,34	10,32	14,78	20,16	4
Wczasowa	0	2,58	3,48	0	1
Witosa	brak	brak	brak	brak	brak
Wolska	3,41	0,65	0,87	0,81	1
Wschodnia	0	0	1,74	0	0
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	0	0	0,87	0,81	0
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

⁴² Wartości referencyjne

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 35 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 45
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴³	1,19	1,17	1,08	1,15	średnia = 2,14
Batorego	3,98	1,29	2,61	3,23	4
Brzezińska	1,14	1,94	3,48	1,61	3
Cmentarna	0,57	0,65	0	0	0
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	0	2,58	0	0	1
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	2,84	1,29	0	0,81	2
Kopernika	1,7	1,29	1,74	1,61	4
Kościuszki	3,41	5,81	3,48	3,23	4
Krasickiego	0	0,65	0	2,42	1
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	brak	brak	brak	brak	brak
Mickiewicza	6,82	3,87	1,74	4,84	4
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	2,27	3,23	2,61	2,42	4
Ozorkowska	2,84	3,23	0,87	0,81	2
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	0,57	0,65	0,87	0,81	0
Reymonta	1,14	1,29	1,74	0	2
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	1,7	2,58	0,87	1,61	3
Stary Rynek	0,57	0,65	0,87	0,81	0
Szafera	2,27	1,29	1,74	1,61	4
Targowa	0	0	0	2,42	1
Warszawska	6,82	5,16	10,43	9,68	4
Wczasowa	0	1,29	1,74	0	2
Witosa	brak	brak	brak	brak	brak
Wolska	0,57	0	0	0	0
Wschodnia	0	0	0,87	0	0
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 36 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 46
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁴	0,93	0,96	1,26	1,05	średnia = 2,42
Batorego	2,84	3,23	4,35	0,81	3

⁴³ Wartości referencyjne

⁴⁴ Wartości referencyjne

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 46
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁴	0,93	0,96	1,26	1,05	średnia = 2,42
Brzezińska	1,7	1,29	2,61	2,42	4
Cmentarna	0,57	0,65	0,87	0	0
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	2,27	2,58	3,48	4,84	4
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	1,14	0,65	0,87	0,81	1
Kopernika	0,57	0	0	0	0
Kościuszki	3,41	2,58	6,09	3,23	4
Krasickiego	1,14	1,94	2,61	0,81	3
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	brak	brak	brak	brak	brak
Mickiewicza	1,7	5,16	3,48	3,23	4
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	1,7	1,94	2,61	2,42	4
Ozorkowska	1,14	0	0	0	1
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	brak	brak	brak	brak	brak
Reymonta	0	1,29	0,87	0,81	1
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	1,7	3,23	3,48	3,23	4
Stary Rynek	2,84	1,29	1,74	2,42	4
Szafera	brak	brak	brak	brak	brak
Targowa	1,14	0,65	3,48	4,03	2
Warszawska	3,98	3,23	1,74	4,03	4
Wczasowa	0	1,29	1,74	0	2
Witosa	brak	brak	brak	brak	brak
Wolska	2,84	0,65	0,87	0,81	1
Wschodnia	brak	brak	brak	brak	brak
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	0	0	0,87	0,81	0
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu bezrobocia

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 37 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 40
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁵	0,91	0,90	0,69	0,83	średnia = 2,22
Batorego	1,14	0,65	0,87	0,81	2
Brzezińska	1,14	1,94	2,61	1,61	4
Cmentarna	brak	brak	brak	brak	brak
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	0	2,58	0	0	1
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	2,84	1,29	0,87	0,81	3
Kopernika	1,14	0	0	1,61	2
Kościuszki	3,98	3,87	5,22	3,23	4
Krasickiego	1,14	0	0	3,23	2
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak

⁴⁵ Wartości referencyjne

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 40
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁵	0,91	0,90	0,69	0,83	średnia = 2,22
Legionów	4,55	5,16	0	0	2
Mickiewicza	4,55	5,16	4,35	3,23	4
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	0,57	0,65	0	0	0
Ozorkowska	2,84	0,65	0,87	0,81	2
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	0,57	0,65	0	0	0
Reymonta	0	1,29	0	2,42	2
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	0,57	1,29	0,87	0,81	2
Stary Rynek	0	0,65	1,74	0,81	2
Szafera	0,57	1,94	1,74	1,61	3
Targowa	brak	brak	brak	brak	brak
Warszawska	4,55	1,94	2,61	6,45	4
Wczasowa	brak	brak	brak	brak	brak
Witosa	brak	brak	brak	brak	brak
Wolska	brak	brak	brak	brak	brak
Wschodnia	0	0	0,87	0	1
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

BEZROBOCIE

Zjawisko negatywne: bezrobocie

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 38 Udział liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 38
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁶	3,03	3,03	3,03	3,03	średnia = 1,22
Batorego	7,14	7,02	2,08	5,08	3
Brzezińska	7,14	5,26	2,08	1,69	2
Cmentarna	1,43	5,26	2,08	1,69	1
Głowackiego	2,86	0,00	0,00	0,00	0
Grunwaldzka	2,86	5,26	2,08	0,00	1
Kilińskiego	2,86	7,02	2,08	3,39	2
Kolejowa	2,86	7,02	14,58	8,47	3
Kopernika	2,86	1,75	8,33	1,69	1
Kościuszki	14,29	8,77	8,33	6,78	4
Krasickiego	1,43	1,75	0,00	1,69	0
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	2,86	1,75	4,17	5,08	2
Mickiewicza	2,86	1,75	2,08	6,78	1
Ogrodowa	0,00	0,00	2,08	0,00	0
Orzeszkowej	1,43	0,00	2,08	5,08	1
Ozorkowska	0,00	0,00	0,00	1,69	0
Piłsudskiego	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Polna	1,43	0,00	0,00	0,00	0

⁴⁶ Wartości referencyjne

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 38
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁶	3,03	3,03	3,03	3,03	średnia = 1,22
Reymonta	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Rolnicza	0,00	0,00	2,08	1,69	0
Sowińskiego	1,43	3,51	2,08	5,08	2
Stary Rynek	5,71	5,26	12,50	3,39	4
Szafera	1,43	0,00	0,00	1,69	0
Targowa	10,00	14,04	6,25	8,47	4
Warszawska	11,43	12,28	16,67	15,25	4
Wczasowa	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	0
Wolska	2,86	3,51	4,17	3,39	3
Wschodnia	1,43	1,75	0,00	1,69	0
Zacisze	1,43	0,00	2,08	1,69	0
Złotowa	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	0,00	1,75	2,08	1,69	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: bezrobocie długotrwałe

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych długotrwałe zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 39 Udział liczby osób bezrobotnych długotrwałe zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 44
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁷	1,56	1,33	0,76	0,98	średnia = 1,91
Batorego	2,86	3,51	0,00	1,69	3
Brzezińska	2,86	3,51	0,00	0,00	2
Cmentarna	1,43	1,75	0,00	0,00	1
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kilińskiego	1,43	3,51	2,08	1,69	3
Kolejowa	1,43	1,75	0,00	3,39	2
Kopernika	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Kościuszki	10,00	8,77	4,17	3,39	4
Krasickiego	brak	brak	brak	brak	brak
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	0,00	1,75	2,08	1,69	3
Mickiewicza	2,86	1,75	2,08	0,00	3
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	1,43	0,00	0,00	1,69	1
Ozorkowska	brak	brak	brak	brak	brak
Piłsudskiego	1,43	1,75	0,00	0,00	1
Polna	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Reymonta	brak	brak	brak	brak	brak
Rolnicza	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Sowińskiego	0,00	0,00	2,08	0,00	1
Stary Rynek	2,86	1,75	4,17	3,39	4
Szafera	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Targowa	4,29	7,02	6,25	5,08	4
Warszawska	7,14	1,75	0,00	5,08	3
Wczasowa	2,86	1,75	0,00	0,00	2
Witosa	brak	brak	brak	brak	brak
Wolska	2,86	1,75	0,00	1,69	3

⁴⁷ Wartości referencyjne

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 44
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁷	1,56	1,33	0,76	0,98	średnia = 1,91
Wschodnia	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	0,00	0,00	2,08	1,69	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: wysokie bezrobocie wśród osób do 25 r.ż.

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych do 25 r.ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 40 Udział liczby osób bezrobotnych do 25 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 18
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁸	0,17	0,27	0,38	0,31	średnia = 1,5
Batorego	1,43	3,51	0,00	0,00	2
Brzezińska	0,00	1,75	2,08	0,00	2
Cmentarna	brak	brak	brak	brak	brak
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	brak	brak	brak	brak	brak
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	brak	brak	brak	brak	brak
Kopernika	0,00	1,75	6,25	0,00	2
Kościuszki	brak	brak	brak	brak	brak
Krasickiego	brak	brak	brak	brak	brak
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	brak	brak	brak	brak	brak
Mickiewicza	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Ozorkowska	brak	brak	brak	brak	brak
Piłsudskiego	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Polna	brak	brak	brak	brak	brak
Reymonta	brak	brak	brak	brak	brak
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Stary Rynek	0,00	0,00	2,08	0,00	1
Szafera	brak	brak	brak	brak	brak
Targowa	1,43	1,75	0,00	0,00	2
Warszawska	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Wczasowa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Wolska	1,43	0,00	0,00	1,69	2
Wschodnia	brak	brak	brak	brak	brak
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

⁴⁸ Wartości referencyjne

Zjawisko negatywne: wysokie bezrobocie wśród osób po 50 r. ż.

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych po 50 r.ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 41 Udział liczby osób bezrobotnych po 50 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Obszar	wskaźnik [%]				liczba lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika = 45
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto⁴⁹	1,00	1,01	0,82	1,03	średnia = 1,95
Batorego	1,43	0,00	0,00	1,69	2
Brzezińska	2,86	3,51	0,00	1,69	3
Cmentarna	0,00	3,51	0,00	0,00	1
Głowackiego	2,86	0,00	0,00	0,00	1
Grunwaldzka	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kilińskiego	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kolejowa	1,43	5,26	6,25	5,08	4
Kopernika	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Kościuszki	7,14	5,26	2,08	1,69	4
Krasickiego	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak
Legionów	brak	brak	brak	brak	brak
Mickiewicza	1,43	0,00	0,00	3,39	2
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Ozorkowska	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Reymonta	brak	brak	brak	brak	brak
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Stary Rynek	1,43	3,51	6,25	3,39	4
Szafera	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Targowa	1,43	3,51	4,17	3,39	4
Warszawska	2,86	1,75	4,17	8,47	4
Wczasowa	1,43	1,75	0,00	0,00	2
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Wolska	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Wschodnia	brak	brak	brak	brak	brak
Zacisze	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

NIEBIESKA KARTA

Zjawisko negatywne: Aktywna Procedura Niebieska Karta

Wskaźnik: udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 - 2023 [%]

W celu uwypuklenia obszarów degradacji dla wcześniej omawianego zjawiska negatywnego: obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw, przeanalizowano występowanie na obszarze Miasta Stryków aktywnych procedur Niebieska Karta, według podziału miasta na ulice. Liczba aktywnych procedur Niebieska Karta na obszarze miasta wzrasta. W 2023 r. odnotowano ich 10, podczas gdy w roku 2020 funkcjonowały 3. Ze względu na wrażliwość danych nie podawano danych liczbowych, zaś ze względu na destrukcyjny charakter zjawiska, wszystkie obszary występowania przedstawiono jako

⁴⁹ Wartości referencyjne

objęte zjawiskiem negatywnym, oznaczono je w tabeli kolorem żółtym. Są to ulice: Cmentarna, Krótka, Legionów, Mickiewicza, Reymonta, Sowińskiego, Stary Rynek, Targowa, Warszawska i Wolska.

Tabela 42 Udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 - 2023

Obszar	udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 – 2023 [%]			
	2020	2021	2022	2023
Stryków – miasto – liczba NK	3	brak	2	10
Batorego	brak	brak	brak	brak
Brzezińska	brak	brak	brak	brak
Cmentarna	brak	brak	brak	10%
Głowackiego	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	brak	brak	brak	brak
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	brak	brak	brak	brak
Kopernika	brak	brak	brak	brak
Kościuszki	brak	brak	brak	brak
Krasickiego	brak	brak	brak	brak
Krótka	brak	brak	50%	brak
Legionów	33,33%	brak	brak	10,00%
Mickiewicza	33,33%	brak	brak	30,00%
Ogródowa	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	brak	brak	brak	brak
Ozorkowska	brak	brak	brak	brak
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak
Polna	brak	brak	brak	brak
Reymonta	brak	brak	brak	10,00%
Rolnicza	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	33,33%	brak	brak	brak
Stary Rynek	brak	brak	brak	20,00%
Szafera	brak	brak	brak	brak
Targowa	brak	brak	50,00%	brak
Warszawska	brak	brak	brak	10,00%
Wczasowa	brak	brak	brak	brak
Witosa	brak	brak	brak	brak
Wolska	brak	brak	brak	10,00%
Wschodnia	brak	brak	brak	brak
Zacisze	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak
Żeromskiego	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Podsumowanie dodatkowej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie zjawisk negatywnych w sferze społecznej, zawartych w dodatkowej diagnozie sfery społecznej obszaru rewitalizacji. Tabela przedstawia ostateczne podsumowania wskaźników z ostatnich kolumn w powyższych tabelach, w przypadku aktywnej Procedury Niebieska Karta przedstawiono dane za lata 2020 - 2023. Kolorem żółtym oznaczono liczbę lat w jakich wystąpiła wyższa od średniej dla miasta wartość poszczególnego wskaźnika i była ona wyższa od średniej dla miasta. W przypadku aktywnej Procedury Niebieska Karta kolorem żółtym oznaczono wszystkie obszary, gdzie procedura funkcjonowała (ze względu na destrukcyjny charakter zjawiska).

Tabela 43 Podsumowanie dodatkowej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji

obszar	wskaźnik wyższy od średniej dla miasta								udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 - 2023			
	pomoc społeczna				bezrobotni				2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
	ogółem	ubóstwo	niepełnosprawność	bezrobocie	ogółem	długotrwale	do 25 r.ż.	powyżej 50 r.ż.				
Stryków - miasto⁵⁰	2,26	2,14	2,42	2,22	1,22	1,91	1,50	1,95	3 NK = 100%	brak	2 NK = 100%	10 NK = 100%
Batorego	4	4	3	2	3	3	2	2	brak	brak	brak	brak
Brzezińska	4	3	4	4	2	2	2	3	brak	brak	brak	brak
Cmentarna	0	0	0	brak	1	1	brak	1	brak	brak	brak	10%
Głowackiego	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	1	brak	brak	brak	brak
Grunwaldzka	3	1	4	1	1	1	brak	1	brak	brak	brak	brak
Kilińskiego	brak	brak	brak	brak	2	3	brak	1	brak	brak	brak	brak
Kolejowa	2	2	1	3	3	2	brak	4	brak	brak	brak	brak
Kopernika	2	4	0	2	1	0	2	2	brak	brak	brak	brak
Kościuszki	4	4	4	4	4	4	brak	4	brak	brak	brak	brak
Krasickiego	1	1	3	2	0	brak	brak	1	brak	brak	brak	brak
Krótką	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	50%	brak
Legionów	2	brak	brak	2	2	3	brak	brak	33,33%	brak	brak	10,00%
Mickiewicza	4	4	4	4	1	3	1	2	33,33%	brak	brak	30,00%
Ogrodowa	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Orzeszkowej	4	4	4	0	1	1	1	1	brak	brak	brak	brak
Ozorkowska	2	2	1	2	0	brak	brak	1	brak	brak	brak	brak
Piłsudskiego	brak	brak	brak	brak	0	1	1	brak	brak	brak	brak	brak
Polna	0	0	brak	0	0	0	brak	1	brak	brak	brak	brak
Reymonta	2	2	1	2	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak	10,00%
Rolnicza	brak	brak	brak	brak	0	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Sowińskiego	4	3	4	2	2	1	brak	1	33,33%	brak	brak	brak
Stary Rynek	3	0	4	2	4	4	1	4	brak	brak	brak	20,00%
Szafera	3	4	brak	3	0	0	brak	1	brak	brak	brak	brak
Targowa	2	1	2	brak	4	4	2	4	brak	brak	50,00%	brak
Warszawska	4	4	4	4	4	3	2	4	brak	brak	brak	10,00%
Wczasowa	1	2	2	brak	0	2	1	2	brak	brak	brak	brak
Witosa	brak	brak	brak	brak	0	brak	1	1	brak	brak	brak	brak
Wolska	1	0	1	brak	3	3	2	2	brak	brak	brak	10,00%
Wschodnia	0	0	brak	1	0	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Zacisze	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Złotowa	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	1	brak	brak	brak	brak

⁵⁰ Wartości referencyjne

obszar	wskaźnik wyższy od średniej dla miasta								udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 - 2023			
	pomoc społeczna				bezrobotni							
	ogółem	ubóstwo	niepełnosprawność	bezrobocie	ogółem	długotrwale	do 25 r.ż.	powyżej 50 r.ż.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Stryków - miasto⁵⁰	2,26	2,14	2,42	2,22	1,22	1,91	1,50	1,95	3 NK = 100%	brak	2 NK = 100%	10 NK = 100%
Żeromskiego	0	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Żytnia	brak	brak	brak	brak	0	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Wśród mieszkańców ulic: Głowackiego, Ogrodowej, Ozorkowskiej, Piłsudskiego, Polnej, Rolniczej, Witosa, Wschodniej, Zacisze, Złotowej i Żeromskiego w Strykowie nie odnotowano zjawisk negatywnych w dodatkowej diagnozie sfery społecznej o wartościach wskaźników gorszych od wartości referencyjnej. Jednak przy większości z tych ulic (w przypadku 8 na 11 ww. ulic): Głowackiego, Ozorkowskiej, Piłsudskiego, Polnej, Rolniczej, Witosa, Wschodniej i Złotowej, odnotowano minimum raz wystąpienie zjawiska negatywnego, choć wartość wskaźnika nie była gorsza od wartości referencyjnej dla gminy. Na pozostałym obszarze zdiagnozowano przynajmniej jeden raz zjawisko negatywne o wartości wskaźnika gorszej od wartości referencyjnej dla gminy.

Na wyłonionym obszarze, gdzie odnotowano najwyższą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w mieście Stryków, zgodnie z dodatkową diagnozą sfery społecznej, zaobserwowano:

- Wysoki udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa, niepełnosprawności i bezrobocia zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób objętych pomocą ogółem w mieście Stryków;
- Wysoki udział liczby osób bezrobotnych, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych do 25 r.ż. oraz po 50 roku życia zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków;
- Obszary koncentracji funkcjonowania Niebieskiej Karty

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż największymi problemami na obszarze rewitalizacji są:

- Niska aktywność społeczna mieszkańców;
- Problemy dotyczące liczby i struktury ludności;
- Korzystanie z pomocy społecznej;
- Bezrobocie;
- Zjawisko przemocy w rodzinie.

Z uwagi na powyższe, na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji niezbędne jest wdrażanie kompleksowych działań ukierunkowanych na wzmacnianie więzi społecznych oraz zwiększanie poziomu aktywności obywatelskiej mieszkańców. Istotnym elementem tego procesu jest tworzenie trwałych fundamentów dla rozwoju kapitału społecznego, obejmującego zaufanie, współpracę i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne.

W szczególności konieczne są inicjatywy wspierające rozwój kompetencji społecznych, komunikacyjnych i obywatelskich, zwiększające zdolność mieszkańców do identyfikowania i rozumienia potrzeb innych osób, a także do wspólnego rozwiązywania lokalnych problemów. Równocześnie należy zapewnić odpowiednie warunki infrastrukturalne, sprzyjające uczeniu się, integracji społecznej oraz aktywnemu uczestnictwu w życiu społeczności lokalnej. Inwestycje w przestrzeń publiczną powinny stanowić istotny komponent tych działań, umożliwiając tworzenie przyjaznego, estetycznego i funkcjonalnego otoczenia.

Wszelkie przedsięwzięcia mające na celu aktywizację mieszkańców w zakresie edukacji, zatrudnienia, działalności społecznej czy wolontariatu powinny prowadzić do nabywania nowych umiejętności, zwiększenia szans na rynku pracy oraz poprawy jakości życia. Jednocześnie powinny przyczyniać się do stopniowego niwelowania barier społecznych i ekonomicznych, przeciwdziałania marginalizacji oraz budowania silnego poczucia przynależności i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Zintegrowane i partycypacyjne podejście do procesu rewitalizacji sprzyjać będzie długofalowej poprawie warunków życia mieszkańców, wzrostowi ich zaangażowania w życie publiczne, a także zrównoważonemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu całego obszaru objętego interwencją.

Jakość i poziom życia mieszkańców jest jednym z czynników decydujących o zrównoważonym rozwoju obszaru rewitalizacji gminy Stryków. Wśród mieszkańców można zdefiniować wiele istotnych problemów, które ten rozwój hamują. Występujące problemy i dysfunkcje społeczne stanowią poważne wyzwanie.

Do dominujących problemów społecznych na obszarze rewitalizacji gminy Stryków należy zaliczyć: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność. Przewycięzanie tych problemów jest bardzo trudne, ponieważ najczęściej mają one utrwalony charakter. Znaczna liczba rodzin dotkniętych powyższymi dysfunkcjami prawdopodobnie będzie korzystać ze świadczeń pomocy społecznej.

W okresie ostatnich lat można zauważyć spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jednak w wielu rodzinach występujące problemy są trudne do przewycięzania ze względu na dziedziczenie problemów przez kolejne pokolenie. Ponadto w wielu rodzinach problemy występują równocześnie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej bez wątpienia należy zaliczyć przemoc w rodzinie. Stosowanie przemocy przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny. Jej skutkiem mogą być nie tylko szkody w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego, ale również długotrwałe negatywne konsekwencje dla rozwoju dzieci. Specyfika przemocy domowej jest niejednokrotnie trudna do rozpoznania i trwa wiele lat. Związek emocjonalny ofiary ze sprawcą, brak wiary w możliwość zmiany sytuacji sprawiają, że ofiary nie ujawniają przemocy i trzymają ją w tajemnicy. Ponadto traktowanie przemocy jako prywatnej sprawy rodziny powoduje, że wiele jej przypadków nie wychodzi na jaw.

Ograniczenie zdolności danej osoby do samodzielnej egzystencji stanowi barierę w wypełnianiu ról w środowisku rodzinnym, w miejscu zamieszkania czy pracy. Powodem może być obniżona sprawność ruchowa, intelektualna, psychofizyczna, funkcjonowania w społeczeństwie spowodowana wadami wrodzonymi, przewlekłymi chorobami, przebytymi urazami, a także obniżeniem się sprawności fizycznej i umysłowej wraz ze starzeniem się organizmu. Osoby starsze, chorujące i niepełnosprawne skarżą się na trudny dostęp do lekarzy specjalistów i rehabilitacji, niskie emerytury, samotność, brak wsparcia ze strony rodziny. Ponadto na terenie gminy Stryków brak jest infrastruktury wsparcia osób starszych w formie ośrodków zapewniających opiekę całodobową lub pobyt dzienny. Osoby samotne, wymagające opieki całodobowej są umieszczane w Domach Pomocy Społecznej oraz Środowiskowych Domach Samopomocy poza terenem gminy.

Osoby starsze najczęściej potrzebują usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienia kontaktów z otoczeniem. Dla większości osób wymagających usług opiekuńczych – opiekę zapewnia rodzina. Członkowie rodziny, którzy nie podejmują pracy z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi rodzicami lub dzieckiem pobierają z tego tytułu świadczenia opiekuńcze: świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekuna, specjalne zasiłki opiekuńcze. Seniorzy rzadko pobierają zasiłki stałe czy zasiłki okresowe z pomocy społecznej, ponieważ zazwyczaj posiadają uprawnienia do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z tym ich dochód przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i nie kwalifikują się do w/w zasiłków. Natomiast w grupie długotrwale chorujących oraz niepełnosprawnych beneficjentów MGOPS jest sporo osób w wieku aktywności zawodowej, którzy są niezdolni do pracy z powodu wyniszczającego zdrowie trybu życia (alkoholizm).

Na terenie obszaru rewitalizacji dobra jest dostępność usług społecznych w zakresie edukacji, opieki przedszkolnej, sportu, bezpieczeństwa publicznego i pomocy społecznej. MGOPS prowadzi w Strykowie Świetlicę Środowiskową będącą placówką wsparcia dziennego skierowaną do dzieci w wieku 6-16 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Słaby jest dostęp do lekarzy specjalistów, rehabilitacji. Ponadto brak jest instytucji wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością oraz starszych i chorych.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi długotrwały proces. Efektywne rozwiązywanie problemów społecznych wymaga podejmowania działań zapobiegawczych, służących wczesnemu wykryciu dysfunkcji, edukacji i informowaniu społeczeństwa o zagrożeniach i możliwości ich zapobiegania czy likwidowania, a także pobudzaniu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców.

Osoby z innych krajów

Jednym z problemów społecznych, z którymi boryka się gmina Stryków, jest duża liczba osób pochodzących z innych krajów, głównie pracowników tymczasowych. To zjawisko, choć przynosi wiele korzyści w postaci różnorodności kulturowej i wzbogacenia lokalnej społeczności, rodzi również szereg problemów społecznych, które wymagają uwagi i skutecznych rozwiązań. Przede wszystkim, obecność dużej liczby obcokrajowców może prowadzić do trudności integracyjnych. Osoby z innych krajów często napotykają na bariery językowe i kulturowe, które utrudniają im pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Brak znajomości języka polskiego i różnice w normach kulturowych mogą powodować nieporozumienia i konflikty, zarówno w miejscach pracy, jak i w życiu codziennym. Dzieci obcokrajowców często mają trudności w szkołach, gdzie muszą nie tylko nadrobić różnice programowe, ale również przystosować się do nowego środowiska i nauczyć się nowego języka.

Ponadto, różnice religijne i kulturowe mogą prowadzić do napięć i braku zrozumienia między społecznościami. Mieszkańcy Strykowa mogą odczuwać niepokój i niepewność wobec nowych sąsiadów, co może prowadzić do izolacji i marginalizacji obcokrajowców. Brak odpowiednich działań integracyjnych i edukacyjnych może pogłębiać te podziały, prowadząc do wzrostu nietolerancji i uprzedzeń.

Kolejnym problemem jest kwestia zatrudnienia. Choć obecność obcokrajowców może przynosić korzyści lokalnej gospodarce, w tym w postaci uzupełnienia braków na rynku pracy, może również prowadzić do napięć związanych z konkurencją o miejsca pracy. Miejscowi pracownicy mogą odczuwać zagrożenie ze strony tańszej siły roboczej, co może prowadzić do frustracji i konfliktów.

Aby skutecznie zaradzić tym problemom, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, władze lokalne powinny wprowadzić programy integracyjne, które pomogą obcokrajowcom w nauce języka polskiego oraz zrozumieniu lokalnych norm i zwyczajów. Organizacja kursów językowych, warsztatów kulturowych oraz spotkań integracyjnych może znacząco ułatwić proces adaptacji i zbliżyć różne grupy społeczne. Ważne jest również promowanie tolerancji i wzajemnego zrozumienia poprzez edukację i kampanie społeczne. Szkoły, miejsca pracy i instytucje publiczne powinny być wyposażone w odpowiednie narzędzia i zasoby, aby wspierać różnorodność i przeciwdziałać dyskryminacji. Wprowadzenie programów edukacyjnych, które uczą o korzyściach płynących z różnorodności kulturowej, może pomóc w budowaniu bardziej zintegrowanej i otwartej społeczności. Ponadto, władze lokalne powinny współpracować z organizacjami pozarządowymi i społecznościami obcokrajowców, aby lepiej zrozumieć ich potrzeby i problemy. Tworzenie platform dialogu i współpracy może pomóc w opracowaniu skutecznych strategii integracyjnych oraz zapewnić, że głosy wszystkich mieszkańców są słyszalne i uwzględniane w procesie decyzyjnym.

Podsumowując, duża liczba osób z innych krajów w gminie Stryków rodzi szereg problemów społecznych, takich jak trudności integracyjne, bariery językowe i kulturowe, napięcia religijne oraz konkurencja na rynku pracy. Skuteczne działania integracyjne, edukacyjne i promujące tolerancję są kluczowe dla budowania zintegrowanej, otwartej i harmonijnej społeczności, która czerpie korzyści z różnorodności kulturowej i wspiera rozwój wszystkich mieszkańców.

Bezrobocie długotrwałe

W Strykowie, pomimo obecności wielu dużych firm i centrów magazynowych, które zatrudniają pracowników z Łodzi, Zgierza, Głowna i okolic, nadal istnieje zjawisko długotrwałego bezrobocia. Wiele osób, pomimo dostępnych miejsc pracy, nie chce podejmować zatrudnienia, co stanowi poważny problem społeczno-gospodarczy dla miasta. Przyczyn tego zjawiska jest kilka. Po pierwsze, brak motywacji do pracy często wynika z niskich wynagrodzeń oferowanych na lokalnym rynku pracy. Prace

w centrach magazynowych i dużych firmach, choć dostępne, często są nisko płatne i wymagają dużego wysiłku fizycznego, co zniechęca osoby do ich podejmowania. Wiele osób, zwłaszcza tych o niższych kwalifikacjach, woli korzystać z systemu wsparcia społecznego, który choć skromny, zapewnia podstawowe środki do życia bez konieczności ciężkiej pracy. Po drugie, problem długotrwałego bezrobocia jest związany z brakiem odpowiednich kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Współczesny rynek pracy, zwłaszcza w sektorze logistycznym i magazynowym, często wymaga umiejętności obsługi nowoczesnych technologii oraz znajomości specyficznych procesów operacyjnych. Osoby, które nie mają odpowiedniego wykształcenia lub doświadczenia, mogą mieć trudności ze znalezieniem pracy, która odpowiadałaby ich kompetencjom.

Problem długotrwałego bezrobocia w Strykowie ma również swoje korzenie w aspektach psychologicznych i społecznych. Osoby długotrwale bezrobotne często zmagają się z niską samooceną, brakiem motywacji oraz wykluczeniem społecznym. Długotrwałe pozostawanie bez pracy prowadzi do utraty nawyków zawodowych i demotywacji, co dodatkowo utrudnia powrót na rynek pracy. Brak perspektyw zawodowych i wsparcia w postaci programów aktywizacyjnych pogłębia problem i utrudnia reintegrację zawodową.

Aby skutecznie przeciwdziałać długotrwałemu bezrobociu w Strykowie, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, istotne jest tworzenie bardziej atrakcyjnych warunków pracy, w tym oferowanie wyższych wynagrodzeń i lepszych warunków zatrudnienia. Pracodawcy powinni inwestować w programy szkoleniowe i edukacyjne, które pozwolą pracownikom zdobyć niezbędne kwalifikacje i umiejętności. Władze lokalne mogą również wspierać programy aktywizacji zawodowej, które pomagają długotrwale bezrobotnym w powrocie na rynek pracy. Mogą to być programy szkoleń, doradztwa zawodowego, a także subsydiowanego zatrudnienia, które oferują dodatkowe wsparcie finansowe dla pracodawców zatrudniających osoby długotrwale bezrobotne. Dodatkowo, konieczne jest rozwijanie infrastruktury społecznej i wsparcia psychologicznego dla osób pozostających bez pracy. Organizacja warsztatów, spotkań grup wsparcia oraz indywidualne doradztwo mogą pomóc osobom bezrobotnym odzyskać motywację i pewność siebie, co jest kluczowe dla ich powrotu na rynek pracy.

Choroba alkoholowa

Na terenie miasta Strykowa, chociaż nie jest widoczny problem z narkotykami, występuje poważny problem z alkoholizmem. Potwierdzają to rozmowy z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Strykowie. Ten problem nie ogranicza się tylko do osób ubogich, ale dotyczy wszystkich grup społecznych. Po alkohol sięgają coraz młodsze osoby, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i przyszłości młodego pokolenia.

Alkoholizm w Strykowie jest problemem wielowymiarowym, mającym szerokie konsekwencje społeczne, zdrowotne i ekonomiczne. Nadużywanie alkoholu prowadzi do szeregu problemów zdrowotnych, takich jak choroby wątroby, układu sercowo-naczyniowego, problemy psychiczne oraz zwiększone ryzyko wypadków i urazów. Ponadto, uzależnienie od alkoholu często prowadzi do destrukcji życia rodzinnego, zawodowego i społecznego, powodując rozpad rodzin, problemy w pracy oraz izolację społeczną.

Jednym z najbardziej niepokojących aspektów tego zjawiska jest fakt, że po alkohol sięgają coraz młodsze osoby. Młodzież, która eksperymentuje z alkoholem, narażona jest na szereg negatywnych konsekwencji, takich jak problemy w nauce, zaburzenia emocjonalne, a także zwiększone ryzyko rozwinięcia się uzależnienia w późniejszym życiu. Wczesne rozpoczęcie konsumpcji alkoholu może również prowadzić do problemów z prawem oraz negatywnego wpływu na rozwój społeczny i psychiczny młodych ludzi. Problem alkoholizmu dotyczy nie tylko jednostki, ale całej społeczności. Zwiększona liczba osób nadużywających alkoholu prowadzi do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej, interwencji policyjnych oraz programów wsparcia społecznego. Ponadto, alkoholizm przyczynia się do obniżenia produktywności w pracy oraz wzrostu liczby dni chorobowych, co ma negatywny wpływ na lokalną gospodarkę.

Aby skutecznie przeciwdziałać problemowi alkoholizmu w Strykowie, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, ważna jest edukacja i profilaktyka. Programy edukacyjne w szkołach, kampanie społeczne oraz warsztaty dla rodziców i nauczycieli mogą pomóc w zwiększeniu świadomości na temat ryzyk związanych z nadużywaniem alkoholu oraz promowaniu zdrowego stylu życia. Ważnym elementem walki z alkoholizmem jest również dostęp do odpowiednich usług wsparcia i leczenia. Ośrodki zdrowia powinny oferować programy terapeutyczne, wsparcie psychologiczne oraz grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, które specjalizują się w terapii uzależnień, może również znacząco zwiększyć skuteczność tych działań.

Dodatkowo, konieczne są działania mające na celu zmniejszenie dostępności alkoholu, zwłaszcza dla młodzieży. Wprowadzenie surowszych kontroli sprzedaży alkoholu, ograniczenie liczby punktów sprzedaży oraz zaostrzenie przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim mogą pomóc w redukcji konsumpcji alkoholu wśród młodych osób. Władze lokalne powinny również promować alternatywne formy spędzania wolnego czasu, które nie są związane z konsumpcją alkoholu. Organizacja wydarzeń sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych, które oferują zdrowe i konstruktywne formy aktywności, może pomóc w zmniejszeniu atrakcyjności picia alkoholu, zwłaszcza wśród młodzieży.

Problem alkoholizmu w Strykowie jest poważnym wyzwaniem, które dotyka wszystkie grupy społeczne i coraz młodsze osoby. Skuteczna walka z tym problemem wymaga skoordynowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych oraz regulacyjnych. Dzięki zintegrowanym działaniom można zmniejszyć skalę problemu alkoholizmu, poprawić jakość życia mieszkańców oraz zapewnić zdrowszą i bardziej zintegrowaną społeczność.

3.1. Analiza potrzeb i potencjałów obszaru rewitalizacji

Analiza potrzeb – potrzeby rewitalizacyjne:

Rewitalizacja gminy Stryków wymaga zidentyfikowania kluczowych obszarów, w których istnieje pilna potrzeba interwencji. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze potrzeby rewitalizacyjne, które wynikają z obecnych problemów i wyzwań, z jakimi boryka się obszar rewitalizacji.

- Wsparcie Lokalnej Gospodarki
- Aktywizacja Społeczna i Kulturalna
- Rozwój Infrastruktury Technicznej
- Ochrona Środowiska
- Modernizacja Budynków i Obiektów
- Poprawa Estetyki i Funkcjonalności Przestrzeni Publicznych
- Rozwiązywanie Problemów Społecznych i Demograficznych
- Włączenie Społeczności Lokalnej w Proces Rewitalizacji

Analiza potrzeb obszaru rewitalizacji wskazuje na konieczność wieloaspektowego podejścia do procesu odnowy. Każdy z wyżej wymienionych obszarów wymaga pilnej interwencji, aby przywrócić obszarowi rewitalizacji, a w konsekwencji miastu, jego dawny blask i stworzyć warunki sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

Potencjał obszaru rewitalizacji

Strategiczne położenie komunikacyjne

Stryków zajmuje wyjątkowe miejsce na mapie Polski, będąc usytuowanym w centralnym punkcie kraju, na przecięciu dwóch kluczowych arterii komunikacyjnych - autostrady A1 (północ-południe) oraz autostrady A2 (wschód-zachód). To strategiczne położenie na skrzyżowaniu najważniejszych szlaków transportowych w Polsce czyni z gminy prawdziwy hub logistyczny o znaczeniu nie tylko krajowym, ale i europejskim. Odległość zaledwie 20 km od Łodzi - stolicy województwa oraz bliskość do międzynarodowego lotniska im. Władysława Reymonta dodatkowo wzmacnia pozycję Strykowa jako ośrodka doskonale skomunikowanego z resztą kraju i Europy.

Ten niezwykle atut lokalizacyjny przekształcił Stryków w jeden z najbardziej atrakcyjnych punktów na inwestycyjnej mapie Polski. Obecność węzła autostradowego A1/A2 zapewnia wyjątkową dostępność transportową, umożliwiając szybkie przemieszczanie się w kierunku: Warszawy, Poznania, Gdańska, Katowic czy granicy z Niemcami. Położenie to stanowi fundament rosnącego zainteresowania inwestorów, a także otwiera szereg możliwości rozwojowych w obszarze turystyki tranzytowej, biznesowej oraz wypoczynkowej, co stanowi duży potencjał dla rozwoju obszaru rewitalizacji.

Dynamika rozwoju stref inwestycyjnych

Stryków na przestrzeni ostatnich dwóch dekad doświadczył bezprecedensowego rozwoju stref przemysłowo-logistycznych, które przekształciły charakter gminy i stworzyły imponujący potencjał gospodarczy. W regionie ulokowały się liczne światowej klasy centra logistyczne, zakłady produkcyjne oraz magazyny należące do renomowanych firm krajowych i międzynarodowych. Obecność takich gigantów jak: Amazon, Lidl, Castorama, Procter & Gamble czy Arvato Polska, świadczy o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych przekracza 500 hektarów, co czyni strefę inwestycyjną w Strykowie jedną z największych w Polsce centralnej. Dominujące sektory to logistyka, e-commerce, produkcja przemysłowa oraz dystrybucja. Firmy działające w strefie zatrudniają tysiące pracowników, generując znaczące wpływy do budżetu gminy oraz stwarzając możliwości zatrudnienia dla mieszkańców całego regionu.

Istotną przewagą konkurencyjną Strykowa jest znaczny potencjał do dalszego rozwoju stref inwestycyjnych. Gmina dysponuje rezerwami terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, z pełnym uzbrojeniem i dostępem do infrastruktury technicznej. Władze lokalne aktywnie wspierają nowych inwestorów, oferując kompleksową obsługę administracyjną i przyjazny klimat biznesowy, co dodatkowo zwiększa atrakcyjność gminy jako miejsca lokowania kapitału.

Obszary te podnoszą atrakcyjność inwestycyjną i konkurencyjność całej gminy, w tym obszaru rewitalizacji.

Potencjał środowiskowy i krajobrazowy

Stryków, mimo intensywnego rozwoju przemysłowego, zachował wyjątkowe walory przyrodnicze i krajobrazowe, które stanowią istotny element potencjału rozwojowego gminy, w tym obszaru rewitalizacji. Przepływająca przez teren gminy rzeka Moszczenica tworzy malownicze doliny oraz użytki ekologiczne, które mogą stanowić podstawę do rozwoju turystyki przyrodniczej oraz rekreacji wodnej. Dolina rzeki, z charakterystycznymi meandrami i naturalną roślinnością nadbrzeżną, oferuje doskonałe warunki do utworzenia ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych czy miejsc wypoczynku.

Krajobraz gminy Stryków charakteryzuje się urozmaiconym ukształtowaniem terenu, z łagodnymi wzgórzami, kompleksami leśnymi – część Gminy położona jest na obszarze Parku Krajobrazowego

Wzniesień Łódzkich - oraz malowniczymi polami uprawnymi. Szczególnie cenne są fragmenty lasów mieszanych, które stanowią nie tylko płuca regionu, ale również siedliska różnorodnych gatunków flory i fauny. Te naturalne zasoby tworzą doskonałe warunki do rozwoju ścieżek przyrodniczych, punktów widokowych oraz miejsc wypoczynku weekendowego dla mieszkańców aglomeracji łódzkiej.

Gmina posiada także potencjał do rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki, wykorzystując zachowane tradycyjne gospodarstwa rolne oraz czyste środowisko naturalne. Rozległe tereny wiejskie gminy, z charakterystycznym krajobrazem kulturowym, mogą stać się bazą dla tworzenia gospodarstw agroturystycznych, oferujących autentyczne doświadczenia związane z polską wsią oraz regionalną kulturą i tradycją.

Ten endogeniczny potencjał sprawia, iż obszar rewitalizacji posiada dobre warunki do wyjścia ze strefy kryzysu.

Dziedzictwo kulturowe województwa łódzkiego

Stryków jako integralna część województwa łódzkiego, dziedziczy bogactwo kulturowe tego regionu, które może zostać wykorzystane jako istotny element strategii rozwoju lokalnego, w tym obszaru rewitalizacji. Region łódzki to obszar o fascynującej historii przemysłowej, tradycjach włókienniczych oraz wielokulturowym dziedzictwie, które ukształtowało specyficzny charakter tej części Polski.

Na terenie gminy Stryków znajdują się liczne obiekty zabytkowe, w tym kościoły, dwory, historyczne zabudowania oraz miejsca pamięci, które stanowią materialne świadectwo bogatej przeszłości tych ziem. Szczególnie cenny jest układ urbanistyczny historycznego centrum Strykowa, który zachował swój małomiasteczkowy charakter z charakterystycznym rynkiem oraz przyległymi uliczkami.

Bliskość Łodzi, będącej unikatowym na skalę europejską przykładem miasta przemysłowego z XIX wieku, stwarza możliwość włączenia Strykowa w regionalne szlaki turystyczne, prezentujące dziedzictwo industrialne województwa. Ponadto, regionalna kultura łódzka, z jej specyficznym folklorem, kuchnią oraz tradycjami rzemieślniczymi, może zostać wykorzystana do kreowania unikalnej oferty turystycznej i kulturalnej gminy z uwzględnieniem w szczególności obszaru rewitalizacji.

Warto również podkreślić potencjał związany z wielokulturową historią regionu, gdzie przez wieki współistnieli Polacy, Niemcy, Żydzi i Rosjanie, tworząc unikatową tożsamość kulturową. Ta wielokulturowość może być atrakcyjnym motywem przewodnim w działaniach promocyjnych oraz edukacyjnych gminy.

Możliwości rozwoju sektora turystycznego i hotelarskiego

Stryków, wykorzystując swoje strategiczne położenie komunikacyjne oraz walory przyrodniczo-kulturowe, posiada znaczący potencjał do rozwoju różnorodnych form turystyki. Lokalizacja na skrzyżowaniu autostrad predestynuje gminę do rozwijania infrastruktury obsługującej turystykę tranzytową oraz biznesową, w tym wysokiej jakości obiektów hotelarskich, centrów konferencyjnych oraz kompleksów gastronomiczno-rekreacyjnych.

Rosnąca liczba przedsiębiorstw funkcjonujących w strefach inwestycyjnych generuje zapotrzebowanie na profesjonalne zaplecze hotelowe i konferencyjne, które mogłoby obsługiwać delegacje biznesowe, szkolenia oraz spotkania korporacyjne. Inwestycje w nowoczesne obiekty hotelowe o zróżnicowanym standardzie, od ekonomicznych do luksusowych, mogłyby znacząco wzbogacić ofertę gminy i stworzyć nowe miejsca pracy w sektorze usług.

Równolegle, naturalne walory przyrodnicze gminy stwarzają doskonałe warunki do rozwoju agroturystyki oraz turystyki weekendowej. Malownicze tereny wiejskie, z zachowaną tradycyjną zabudową, mogą stać się bazą dla tworzenia kameralnych gospodarstw agroturystycznych, oferujących wypoczynek w ciszy, kontakt z naturą oraz poznawanie tradycyjnego stylu życia. Dolina rzeki

Moszczenicy stwarza możliwości do rozwoju turystyki aktywnej, w tym kajakarstwa, wędkarstwa czy turystyki rowerowej.

Dodatkowo, bliskość Łodzi i dobra dostępność komunikacyjna czynią ze Strykowa potencjalne zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców aglomeracji, poszukujących miejsc do weekendowego wypoczynku. Inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną, taką jak ścieżki rowerowe, trasy biegowe, miejsca do piknikowania czy parki rozrywki, mogłyby przyciągnąć turystów jednodniowych z pobliskich obszarów miejskich.

Kapitał społeczny i zaangażowanie mieszkańców

Jednym z najcenniejszych zasobów gminy Stryków i wytyczonego obszaru rewitalizacji jest kapitał ludzki - społeczność lokalna charakteryzująca się przedsiębiorczością, otwartością na zmiany oraz głębokim przywiązaniem do swojej małej ojczyzny. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji wykazują się znaczącym zaangażowaniem w sprawy gminy, aktywnie uczestnicząc w lokalnych inicjatywach, konsultacjach społecznych oraz działaniach na rzecz rozwoju swojego miejsca zamieszkania.

Na terenie gminy funkcjonują liczne organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne oraz grupy nieformalne, które inicjują i realizują projekty służące lokalnej społeczności. Ta aktywność obywatelska stanowi bezcenny potencjał dla procesów rewitalizacyjnych, które wymagają szerokiego zaangażowania mieszkańców oraz ich współodpowiedzialności za wprowadzane zmiany.

Szczególnie cenne jest międzypokoleniowe zaangażowanie mieszkańców - od seniorów, kultywujących lokalne tradycje i przekazujących wiedzę o historii regionu, po młodzież, wnoszącą świeże pomysły i energię do działań społecznych. Ta różnorodność perspektyw i doświadczeń stanowi unikalny zasób, który może być wykorzystany w procesie planowania i wdrażania projektów rozwojowych.

Warto również podkreślić, że dynamiczny rozwój ekonomiczny gminy przyczynił się do wzrostu kompetencji zawodowych mieszkańców oraz podniesienia poziomu przedsiębiorczości lokalnej. Coraz więcej osób podejmuje inicjatywy gospodarcze, zakłada własne firmy oraz aktywnie poszukuje nowych możliwości rozwoju, co tworzy solidne fundamenty pod długofalowy rozwój społeczno-gospodarczy Strykowa.

Perspektywy rozwoju nowoczesnych technologii i innowacji

Stryków, ze względu na swoją lokalizację oraz obecność dużych międzynarodowych firm, posiada potencjał do rozwoju w kierunku centrum innowacji i nowoczesnych technologii. Obecność zaawansowanych logistycznie centrów dystrybucyjnych i produkcyjnych stwarza możliwości implementacji najnowocześniejszych rozwiązań z zakresu automatyzacji, robotyki czy Internetu Rzeczy.

Gmina mogłaby wykorzystać ten potencjał na obszarze rewitalizacji, tworząc warunki do rozwoju startupów technologicznych, parków innowacji czy inkubatorów przedsiębiorczości, które wspierałyby lokalne inicjatywy biznesowe oraz przyciągały talenty z regionu łódzkiego. Współpraca z uczelniami wyższymi z Łodzi, w szczególności z Politechniką Łódzką czy Uniwersytetem Łódzkim, mogłaby zaowocować projektami badawczo-rozwojowymi oraz transferem wiedzy do lokalnej gospodarki.

Rozwój w kierunku inteligentnego miasta (smart city) z zastosowaniem nowoczesnych technologii w zarządzaniu infrastrukturą miejską, energetyką czy transportem publicznym, stanowiłby odpowiedź na współczesne wyzwania związane ze zrównoważonym rozwojem oraz efektywnością energetyczną. Stryków mógłby stać się modelowym przykładem gminy łączącej tradycję z nowoczesnością, zachowując swój lokalny charakter przy jednoczesnym wykorzystaniu najnowszych zdobyczy techniki.

Podsumowanie

Obszar rewitalizacji w Strykowie posiada imponujący i wielowymiarowy potencjał rozwojowy, który odpowiednio wykorzystany może uczynić z niego, oraz w konsekwencji gminy, jeden z najbardziej dynamicznie rozwijających się ośrodków w województwie łódzkim i w Polsce centralnej. Unikatowe położenie komunikacyjne, rozwinięte strefy inwestycyjne, walory przyrodniczo-krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe oraz zaangażowana społeczność lokalna tworzą solidne fundamenty pod zrównoważony rozwój gminy.

Kluczem do sukcesu będzie umiejętne zbalansowanie różnych aspektów rozwoju - ekonomicznego, społecznego, kulturowego i środowiskowego – tak, aby wzrost gospodarczy szedł w parze z poprawą jakości życia mieszkańców oraz ochroną lokalnych zasobów naturalnych i kulturowych. Gmina Stryków stoi przed szansą wykreowania unikalnego modelu rozwoju, łączącego nowoczesność z poszanowaniem tradycji, przedsiębiorczość z troską o środowisko oraz globalną perspektywę z lokalną tożsamością.

Realizacja tego potencjału wymaga strategicznego podejścia, konsekwentnej realizacji przyjętych celów oraz szerokiej współpracy wszystkich interesariuszy - od władz samorządowych, przez przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, aż po samych mieszkańców. Tylko takie kompleksowe i partycypacyjne podejście pozwoli w pełni wykorzystać niezwykle potencjał, jakim dysponuje obszar rewitalizacji w Strykowie.

4. Powiązanie gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi województwa i gminy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków jest zgodny z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu lokalnym. Oto, krótki opis komplementarności:

▪ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi

Program wpisuje się w wizję Planu o brzmieniu: *„REGION SPÓJNY TERYTORIALNIE I WIZERUNKOWO, KREATYWNY I KONKURENCYJNY W SKALI KRAJU I EUROPY, O NAJLEPSZEJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ, WYRÓŻNIAJĄCY SIĘ ATRAKCYJNOŚCIĄ INWESTYCYJNĄ I WYSOKĄ JAKOŚCIĄ ŻYCIA.”*

W Planie zapisano również: „(...) do priorytetowych kierunków działań w najbliższych latach należy rewitalizacja obszarów zdegradowanych w miastach, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych struktur przestrzennych, w tym w ośrodkach pełniących rolę regionalnych, subregionalnych i ponadlokalnych biegunów wzrostu, przeprowadzana w sposób kompleksowy i systemowy, obejmująca aspekty społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz przestrzenne. Zakłada się, że w wyniku działań rewitalizacyjnych w wymiarze technicznym i przestrzennym, nastąpi zasadnicza zmiana jakościowa zdegradowanych struktur miejskich, w tym mieszkaniowych i przemysłowych, związana m.in. z wprowadzaniem rozwiązań energooszczędnych i niskoemisyjnych w budownictwie, jak również poprawa jakości przestrzeni publicznych, w tym zwiększanie terenów zieleni urządzonej, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych oraz osób niepełnosprawnych. Stosowanie nowoczesnych proekologicznych rozwiązań infrastrukturalnych przyczyni się do przekształcania

struktur miejskich w miasta inteligentne oferujące wysoką jakość życia. Podnoszenie standardu zasobów mieszkaniowych w miastach i kształtowanie atrakcyjnych osadniczo obszarów mieszkaniowych z dostępem do usług publicznych wpłynie na zahamowanie procesów suburbanizacji i przyczyni się do kształtowania ładu przestrzennego. Jednocześnie rewitalizacja w aspekcie gospodarczym i społecznym wpłynie na aktywizację społeczności lokalnych oraz rozwój konkurencyjnych i atrakcyjnych obszarów działalności gospodarczej oferujących nowe miejsca pracy. Procesy rewitalizacyjne obszarów zabytkowych w miastach przyczynią się do poprawy ich atrakcyjności turystycznej. Przyjmuje się, że w perspektywie długookresowej poprawa warunków mieszkaniowych i ekonomicznych w ośrodkach miejskich przyczyni się do wzrostu ich atrakcyjności osadniczej i zahamowania procesu wyludniania się miast.” W przytoczonym fragmencie podkreślono aspekty szczególnie ważne dla realizacji niniejszego GPR. Widoczne jest ogromne powiązanie pomiędzy zapisami dokumentów.

Poniżej przedstawiono kierunki działań i działania, w które szczególnie wpisuje się GPR:

Kierunek działań	działanie
OSADNICTWO	
CEL SZCZEGÓŁOWY I. REGION SPÓJNY, O ZRÓWNOWAŻONYM SYSTEMIE OSADNICZYM	
I.3. Rozwój atrakcyjnych osadniczo miast pełniących funkcje krajowego, regionalnych, subregionalnych i ponadlokalnych biegunów wzrostu, zapewniających wysoką jakość życia m.in. poprzez:	I.3.1. kształtowanie zasobów mieszkaniowych o wysokim standardzie
	I.3.2. zapewnienie dostępności do ponadlokalnych i podstawowych usług publicznych o wysokim standardzie, dostosowanych do różnych grup wiekowych ludności,
	I.3.4 kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom
I.5. Rozwój miast o znaczeniu lokalnym i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	I.5.1. wzrost zasięgu oddziaływania przestrzennego miast o znaczeniu lokalnym,
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
CEL SZCZEGÓŁOWY III. REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
III.2. Rozwój energetyki wykorzystującej OZE	III.2.2. budowę elektrowni słonecznych
III.4. Rozwój systemów ciepłowniczych w miastach	III.4.1. budowę, rozbudowę ciepłowni i kotłowni miejskich
	III.4.2. budowę, rozbudowę, modernizację sieci ciepłowniczych
III.6. Rozwój systemów kanalizacyjnych,	III.6.1. budowę, rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji w wyznaczonych zasięgach aglomeracji oraz budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK),
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
CEL SZCZEGÓŁOWY IV. REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	
IV.3. Poprawa jakości powietrza,	IV.3.1. wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń
IV.5. Zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,	IV.5.1. ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej,
IV.7. Przeciwdziałanie zagrożeniom	IV.7.1. poprawę klimatu akustycznego
	IV.7.6. przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu
DZIEDZICTWO KULTUROWE	
CEL SZCZEGÓŁOWY V. REGION O DOBRZE ZACHOWANYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM	
V.1. Zachowanie materialnych zasobów dziedzictwa kulturowego	V.1.6. poprawę stanu zachowania i właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego regionu
V.2. Zachowanie niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego	V.2.3. kreowanie sieci ośrodków historycznych o randze europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej

TURYSTYKA I REKREACJA	
CEL SZCZEGÓŁOWY VI. REGION O WYSOKIEJ ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ	
VI.1. Rozwój różnorodnych form turystyki w obszarach i ośrodkach recepcji turystycznej	VI.1.1. wzmacnianie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
KRAJOBRAZ I ŁĄD PRZESTRZENNY	
CEL SZCZEGÓŁOWY VII. REGION O KRAJOBRAZIE WYSOKIEJ JAKOŚCI	
VII.2. Ochrona i wzmacnianie walorów krajobrazu kulturowego	VII.2.1. poprawę jakości przestrzeni publicznych, szczególnie w otoczeniu obiektów zabytkowych

▪ **Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (SRWL 2030)**

GPR jest spójny z wizją Strategii o brzmieniu: *HARMONIJNIE ROZWIJAJĄCE SIĘ WOJEWÓDZTWO W CENTRUM POLSKI, PRZYJAZNE RODZINOM, MIESZKAŃCOM MIAST I OBSZARÓW WIEJSKICH. REGION, W KTÓRYM NOWOCZESNA GOSPODARKA IDZIE W PARZE Z OCHRONĄ WALORÓW KULTUROWYCH I PRZYRODNICZYCH.*

Poniżej przedstawiono cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, w które szczególnie wpisuje się GPR:

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań
NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego	1.2.2 Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego 1.2.3 Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo, w tym bezrobotnych 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych
	2.1. Rozwój kapitału społecznego	2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich, promowanie wartości rodzinnych 2.1.2. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury 2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej
	2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych
OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS	2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego	2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem 2.3.2. Rozwój placówek i usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług) 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej
ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ	3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
	3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu	3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni
	3.3. Zwiększenie dostępności transportowej	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa

Niniejszy GPR wpisuje się również w cel horyzontalny SRWŁ 2030:

EFEKTYWNIE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANE WOJEWÓDZTWO i jego kierunki działań:

- b. Upowszechnienie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem
- d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego

▪ WOJEWÓDZKI PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2024 - 2027

GPR jest spójny z zapisami programu, w szczególności zakłada się realizację następujących zadań do realizacji wskazanych w dokumencie w okresie 2024 – 2027 dla Strykowa:

Cel operacyjny 1:

ATRAKCYJNY KRAJOBRAZ KULTUROWY

Działanie 1.1: Tworzenie uwarunkowań dla skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego

Zadanie 1.1.1: Tworzenie uwarunkowań prawnych i programowych

- Opracowanie i cykliczna aktualizacja gminnego programu opieki nad zabytkami
- Wpisanie do rejestru zabytków nieruchomości kościoła rzymskokatolickiego oraz założenia kościoła starokatolickiego mariawitów z plebanią
- Objęcie ochroną konserwatorską układu przestrzennego Strykowa
- Opracowanie i cykliczna aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych
- Opracowanie gminnego programu rewitalizacji

Zadanie 1.1.2: Tworzenie uwarunkowań finansowych

- Przyznawanie dotacji na poziomie gminy na prace przy zabytkach

Działanie 1.2: Poprawa stanu zachowania i zabezpieczenia zabytków

Zadanie 1.2.1: Prowadzenie badań i opracowanie dokumentacji wartości dziedzictwa kulturowego

- Opracowanie studium historyczno-konserwatorskiego układu urbanistycznego Strykowa
- Opracowanie katalogu projektów architektonicznych domów nawiązujących do lokalnej tradycji i dziedzictwa kulturowego

Zadanie 1.2.2: Rewaloryzacja i właściwe zagospodarowanie oraz zabezpieczenie zabytków z uwzględnieniem ich wartości i kontekstu krajobrazowego oraz adaptacji do zmian klimatycznych

- Kontynuacja rewaloryzacji układu urbanistycznego z uwzględnieniem historycznej zabudowy (w tym zespołów sakralnych)
- Kontynuacja rewaloryzacji zakomponowanej zieleni

Zadanie 1.2.3: Poprawa jakości przestrzeni publicznych historycznych założeń przestrzennych miejskich i wiejskich z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatycznych

- Uzupełnianie struktury budowlanej układu przestrzennego, z uwzględnieniem specyfiki miejsca, poprzez nawiązanie do lokalnych form architektonicznych
- Poprawa jakości przestrzeni publicznych w aspekcie estetycznym i użytkowym
- Zwiększenie udziału zieleni w przestrzeni miasta, zwłaszcza w obszarze priorytetowym

Cel operacyjny 2:

TOŻSAMOŚĆ WIELOKULTUROWA REGIONU

Działanie 2.1: Kreowanie marki Łódzkie poprzez elementy związane z dziedzictwem kulturowym

Zadanie 2.1.1: Identyfikacja, wsparcie i promocja unikatowych i specyficznych form tradycji

- Zachowanie i promocja reliktyw wielokulturowości (dziedzictwo mniejszości)
- Włączenie się w ideę tworzenia Listy Produktów Tradycyjnych, poprzez zgłaszanie rekomendacji

Zadanie 2.1.2: Aktywizacja lokalnych społeczności na rzecz opieki nad zabytkami i zwiększania atrakcyjności zabytków

- Aktywizacja twórców ludowych oraz objęcie ich merytorycznym wsparciem przez instytucje kultury
- Organizacja punktów dystrybucji pamiątek regionalnych
- Wspieranie sieciowania współpracy na rzecz rozwijania wizerunkowych produktów turystycznych, w tym potencjalnych produktów turystycznych związanych ze Szlakiem Filmowym

Zadanie 2.1.3: Tworzenie, znakowanie i promocja szlaków kulturowych

- Plenery filmowe w Strykowie na Szlaku Filmowym
- Promocja szlaku turystycznego „Front Wschodni 1914–1918”

Działanie 2.2: Edukacja kulturowa i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym

Zadanie 2.2.2: Organizacja i udział w wydarzeniach promujących materialne i niematerialne walory województwa łódzkiego

- Udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa i/lub Nocy Muzeów

Zadanie 2.2.3: Wykorzystanie ICT do promocji dziedzictwa kulturowego

- Prowadzenie strony internetowej promującej dziedzictwo kulturowe
- Prowadzenie tematycznych profili na portalach społecznościowych

Cel operacyjny 3:

SPRAWNY SYSTEM ZARZĄDZANIA OPIEKĄ NAD DZIEDZICTWEM KULTUROWYM

Działanie 3.1: Tworzenie i udostępnianie cyfrowych baz danych oraz zasobów

Zadanie 3.1.1: Weryfikacja i digitalizacja zasobu wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnych ewidencji zabytków

- Bieżąca aktualizacja i digitalizacja zasobu gminnej ewidencji zabytków

Zadanie 3.1.2: Stworzenie kompleksowego Systemu Informacji Przestrzennej o zabytkach

- Prowadzenie i bieżące zasilanie SIP w zakresie danych o zasobach dziedzictwa kulturowego

Działanie 3.2: Wzmacnianie potencjału organizacyjnego instytucji działających na rzecz dziedzictwa kulturowego

Zadanie 3.2.2: Wspieranie działalności instytucji i organizacji sektora kultury w zakresie ochrony dziedzictwa

- Podejmowanie współpracy w podregionie z innymi instytucjami kultury (zwłaszcza niepublicznymi)

▪ **Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022 - 2030**

Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków z celami rozwoju zawartymi w „Strategii Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022–2030” jest wyraźna i wielowymiarowa, szczególnie w kontekście przyjęcia jako obszaru rewitalizacji wyłącznie miasta Stryków – lokalnego centrum administracyjnego, społecznego i gospodarczego gminy. Główne cele strategii rozwoju gminy wskazują na konieczność zrównoważonego rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego, w tym zwłaszcza wzmocnienia funkcji centrotwórczych miasta, poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej oraz poprawy dostępności usług publicznych i infrastruktury.

Przede wszystkim rewitalizacja miasta Stryków wpisuje się w strategiczne kierunki działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie depopulacji i starzeniu się społeczeństwa, a także na poprawę jakości przestrzeni publicznej. Dokument strategiczny jasno wskazuje, że Gmina Stryków musi intensyfikować działania w zakresie rozwoju lokalnego centrum – miasta Stryków – poprzez tworzenie warunków sprzyjających osiedlaniu się, rozwijaniu usług społecznych i poprawie estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni miejskiej. W tym kontekście rewitalizacja obszarów zdegradowanych w obrębie miasta służy bezpośrednio podniesieniu jakości życia mieszkańców, aktywizacji społecznej i gospodarczej oraz przeciwdziałaniu marginalizacji społecznej, co odpowiada zapisanym w Strategii celom społecznym i przestrzennym.

Jednym z kluczowych priorytetów strategii rozwoju gminy jest wzmacnianie potencjału społecznego, co obejmuje zarówno integrację społeczną, jak i tworzenie warunków dla aktywności mieszkańców. Włączenie miasta Stryków do obszaru rewitalizacji wspiera te działania poprzez realizację przedsięwzięć w zakresie rozwoju lokalnych centrów aktywności, modernizacji infrastruktury społecznej, poprawy bezpieczeństwa i integracji grup zagrożonych wykluczeniem. Zwiększenie dostępności usług edukacyjnych, kulturalnych i opiekuńczych, a także działania z zakresu partycypacji społecznej, planowane w ramach GPR, wpisują się w te założenia.

Strategia rozwoju zakłada również rozwój gospodarczy poprzez wspieranie przedsiębiorczości i wzmacnianie lokalnego rynku pracy. Rewitalizacja centrum miasta – przestrzeni publicznych, obiektów usługowych i lokalnych punktów handlowych – jest działaniem pobudzającym lokalną przedsiębiorczość, zwiększającym atrakcyjność miasta dla inwestorów i przedsiębiorców oraz przeciwdziałającym odpływowi funkcji gospodarczych do stref peryferyjnych. Rewitalizacja miasta Stryków może zatem stanowić impuls dla odnowy funkcji gospodarczych, w szczególności w sektorze usług lokalnych, gastronomii czy usług społecznych.

Z kolei na płaszczyźnie przestrzennej, zgodność GPR z celami strategicznymi gminy przejawia się w działaniach ukierunkowanych na poprawę ładu przestrzennego, estetyki i funkcjonalności miasta. Strategia wskazuje na potrzebę uporządkowania przestrzeni miejskiej, modernizacji dróg, infrastruktury technicznej i publicznej oraz zwiększenia dostępu do zieleni miejskiej i terenów rekreacyjnych. Rewitalizacja centrum miasta w sposób bezpośredni przyczynia się do realizacji tych zamierzeń poprzez nadanie nowych funkcji zdegradowanym terenom, wprowadzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych i rekreacyjnych oraz poprawę dostępności i jakości przestrzeni miejskiej.

Istotna jest także zgodność z celami ekologicznymi i klimatycznymi gminy. Strategia zakłada działania na rzecz ochrony środowiska, zwiększenia efektywności energetycznej i rozwoju zielonej infrastruktury. GPR uwzględniający np. modernizację budynków użyteczności publicznej, wprowadzenie zieleni, systemów retencji wód opadowych czy ekologicznych źródeł ciepła wpisuje się w te cele i wspiera transformację w kierunku gminy niskoemisyjnej i odpornej klimatycznie.

Podsumowując, przyjęcie jako obszaru rewitalizacji wyłącznie części miasta Stryków jest w pełni zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022–2030. GPR stanowi instrument wdrażania założeń strategicznych, koncentrując się na przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym i przestrzennym oraz na aktywizacji potencjału społeczno-gospodarczego miasta. W ten sposób dokumenty te tworzą spójną całość, umożliwiającą skuteczną realizację lokalnej polityki rozwoju.

▪ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków**

Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków”, zatwierdzonym uchwałą Nr XLI/312/2013 Rady Miejskiej, jest wysoka i jednoznaczna, szczególnie w kontekście przyjęcia jako obszaru rewitalizacji wyłącznie części miasta Stryków. Studium pełni funkcję nadrzędnego dokumentu planistycznego, który wyznacza politykę przestrzenną całej gminy, a jego cele, kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę do działań rewitalizacyjnych ujętych w GPR.

W studium wskazano, że miasto Stryków powinno pełnić funkcję lokalnego ośrodka usługowego, administracyjnego i społecznego, który skupia życie zbiorowe mieszkańców całej gminy. Studium kładzie szczególny nacisk na potrzebę uporządkowania i wzmocnienia funkcji centrotwórczych Strykowa, zarówno w zakresie zagospodarowania przestrzennego, jak i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych. Rewitalizacja przestrzeni miejskiej wpisuje się bezpośrednio w te założenia, ponieważ zakłada przywracanie zdegradowanym terenom miejskim ich funkcji użytkowej, estetycznej i społecznej. Działania te wzmacniają atrakcyjność miasta jako miejsca zamieszkania, pracy i spędzania wolnego czasu.

Jednym z kluczowych kierunków rozwoju określonych w studium jest poprawa jakości przestrzeni publicznych oraz kształtowanie ładu przestrzennego w mieście, w tym uporządkowanie terenów o zdegradowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. GPR odpowiada na ten postulat, przewidując działania inwestycyjne i społeczne w przestrzeni miejskiej – remonty budynków, zagospodarowanie terenów zieleni, podniesienie standardu przestrzeni wspólnych, a także działania społeczne ukierunkowane na aktywizację mieszkańców i poprawę integracji społecznej.

Studium wskazuje również na potrzebę objęcia szczególną troską obszarów wymagających rehabilitacji i rekultywacji, w tym zdegradowanych funkcjonalnie części miasta, co bezpośrednio uzasadnia wybór centrum miasta Stryków jako obszaru rewitalizacji. W GPR przewidziano działania dotyczące nie tylko modernizacji infrastruktury, ale również rozwoju społecznego, przeciwdziałania wykluczeniu i poprawy warunków życia mieszkańców – co w pełni koresponduje z intencją dokumentu studialnego.

W studium odnaleźć można również wskazania dotyczące potrzeby wzmacniania i rozwijania obszarów przestrzeni publicznej oraz sieci usług społecznych, a także wspierania lokalnych inicjatyw społecznych i kulturalnych. GPR jako dokument realizacyjny przekłada te zapisy na konkretne działania, w tym m.in. tworzenie i rewitalizację miejsc spotkań, placówek integracyjnych, centrów aktywności lokalnej i infrastruktury kulturalnej. Działania te mają służyć budowie spójnej i aktywnej społeczności miejskiej, zgodnie z polityką społeczną i przestrzenną zawartą w studium.

Ważnym elementem zgodności GPR z zapisami studium jest także uwzględnienie ochrony i ekspozycji dziedzictwa kulturowego. Studium identyfikuje wartościowe historyczne układy urbanistyczne, zabytki oraz stanowiska archeologiczne zlokalizowane w Strykowie, wskazując jednocześnie na potrzebę ich ochrony oraz włączenia do współczesnej struktury miasta. GPR, poprzez działania rewitalizacyjne, w tym odnowę budynków zabytkowych czy eksponowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, realizuje te założenia, włączając dziedzictwo w proces aktywizacji społecznej i gospodarczej.

Zgodność występuje także w sferze infrastrukturalnej. Studium określa potrzebę modernizacji systemów infrastruktury technicznej (m.in. gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, systemów komunikacji) oraz konieczność dostosowania ich do współczesnych standardów funkcjonalności i ekologii. Rewitalizacja miasta Stryków ujęta w GPR zawiera elementy odpowiadające tym postulatом, m.in. poprawę efektywności energetycznej budynków, modernizację oświetlenia, wdrożenie rozwiązań retencyjnych oraz uporządkowanie przestrzeni komunikacyjnych.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków jest w pełni zgodny ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków”. GPR stanowi narzędzie realizacji strategicznych i planistycznych założeń polityki przestrzennej gminy, przekładając je na konkretny plan działania na obszarze miasta Stryków. Dzięki temu możliwa jest skuteczna, skoordynowana i zgodna z prawem realizacja działań rewitalizacyjnych w sposób, który odpowiada rzeczywistym potrzebom mieszkańców i wyzwaniom rozwojowym całego miasta.

5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Realizacja kompleksowego programu rewitalizacji przekształci Stryków w nowoczesne, prężnie rozwijające się miasto, które stanowić będzie wzór zrównoważonego rozwoju urbanistycznego w regionie łódzkim. Planowane zmiany obejmą wszystkie kluczowe aspekty funkcjonowania miejskiego organizmu, tworząc synergię między rozwojem gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

Modernizacja infrastruktury technicznej miasta obejmie gruntowną przebudowę systemów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych rozwiązań technologicznych. Wymiana przestarzałych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na nowoczesne systemy charakteryzujące się wysoką niezawodnością i efektywnością energetyczną przyczyni się do znacznego obniżenia kosztów eksploatacyjnych. Implementacja inteligentnych systemów zarządzania energią elektryczną, opartych na odnawialnych źródłach energii, takich jak panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, zapewni miastu energetyczną niezależność oraz redukcję emisji dwutlenku węgla. Rozbudowa sieci telekomunikacyjnej z wykorzystaniem technologii światłowodowych stworzy podstawy dla rozwoju gospodarki cyfrowej i e-administracji.

Kompleksowa modernizacja budownictwa mieszkaniowego zakłada termomodernizację istniejących budynków wielorodzinnych oraz realizację nowych inwestycji mieszkaniowych zgodnych z najwyższymi standardami energooszczędności. Wprowadzenie systemu ocieplenia budynków z wykorzystaniem materiałów ekologicznych, wymiana stolarki okiennej na energooszczędną oraz instalacja nowoczesnych systemów grzewczych przyczynią się do znacznego obniżenia kosztów utrzymania lokali mieszkalnych. Nowe osiedla mieszkaniowe będą projektowane jako kompleksy o charakterze zielonego budownictwa, wyposażone w systemy zarządzania deszczówką, ogrody na dachach oraz strefy rekreacyjne dla mieszkańców.

Rewitalizacja przestrzeni publicznej miasta obejmie całościowe przekształcenie centrum Strykowa w reprezentacyjną strefę miejską, która stanie się magnesem przyciągającym mieszkańców oraz turystów.

Rozwój gospodarczy Strykowa będzie oparty na utworzeniu specjalnej strefy ekonomicznej, która wykorzysta strategiczne położenie miasta na przecięciu ważnych szlaków komunikacyjnych. Powstanie nowoczesnego centrum logistycznego obsługującego przedsiębiorstwa z branży e-commerce oraz dystrybucji towarów stworzy setki nowych miejsc pracy dla mieszkańców regionu. Rozwój sektora usług turystycznych, gastronomicznych oraz handlowych w centrum miasta przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej oraz wzrostu dochodów budżetu miejskiego. Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw zapewni lokalnym przedsiębiorcom dostęp do nowoczesnych narzędzi biznesowych, szkoleń oraz możliwości finansowania rozwoju działalności gospodarczej.

Ochrona środowiska naturalnego stanowi fundament planowanych działań rewitalizacyjnych w Strykowie. Realizacja programu zwiększenia powierzchni terenów zielonych obejmie nasadzenia drzew i krzewów rodzimych gatunków wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych oraz utworzenie korytarzy ekologicznych łączących tereny naturalne.

System edukacji w Strykowie zostanie gruntownie zmodernizowany poprzez budowę nowych placówek oświatowych wyposażonych w najnowocześniejsze technologie informacyjno-komunikacyjne. Nowa szkoła podstawowa będzie oferować innowacyjne programy nauczania. Powstanie nowej infrastruktury umożliwi mieszkańcom wszystkich grup wiekowych podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz uczestnictwo w kursach językowych i komputerowych. Biblioteka miejska zostanie przekształcona w nowoczesne centrum wiedzy i kultury, wyposażone w czytelnie multimedialne, sale konferencyjne oraz przestrzenie coworkingowe dla freelancerów i start-upów.

Kultura i sport w Strykowie będą rozwijane poprzez budowę nowoczesnego centrum kulturalno-sportowego, które stanie się miejscem organizacji wydarzeń artystycznych, koncertów oraz imprez sportowych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym. Sala widowiskowa z profesjonalnym nagłośnieniem oraz oświetleniem scenicznym umożliwi organizację spektakli teatralnych, koncertów oraz konferencji biznesowych. Utworzenie szkółek sportowych dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych przyczyni się do rozwoju talentów oraz promocji zdrowego stylu życia wśród najmłodszych mieszkańców.

Integracja społeczna mieszkańców będzie wspierana przez realizację programów aktywizacji zawodowej skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem

społecznym. Organizacja cyklicznych wydarzeń integracyjnych, festynów sąsiedzkich oraz konkursów lokalnych wzmocni więzi społeczne między mieszkańcami różnych dzielnic miasta.

Planowanie przestrzenne miasta będzie realizowane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju urbanistycznego, z zachowaniem harmonii między nowoczesnymi inwestycjami a historycznym charakterem centrum Strykowa. Rewitalizacja zabytkowych budynków w centrum miasta z wykorzystaniem tradycyjnych materiałów budowlanych oraz technik konserwatorskich pozwoli zachować unikalne dziedzictwo kulturowe Strykowa. Nowe inwestycje mieszkaniowe i komercyjne będą realizowane zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który uwzględnia potrzeby mieszkańców oraz ochronę środowiska naturalnego.

Cyfryzacja usług publicznych obejmie wdrożenie platformy e-administracji umożliwiającej mieszkańcom załatwianie spraw urzędowych przez Internet, rezerwację usług publicznych oraz dostęp do informacji o życiu miasta.

Turystyka w Strykowie będzie rozwijana poprzez utworzenie atrakcyjnych szlaków turystycznych łączących najważniejsze zabytki oraz miejsca przyrodnicze w okolicy miasta. Organizacja cyklicznych festiwali kulturalnych, targów regionalnych oraz imprez sportowych przyciągnie odwiedzających z całego regionu oraz przyczyni się do rozwoju lokalnej gastronomii i rzemiosła artystycznego.

Współpraca międzynarodowa miasta obejmie nawiązanie partnerstw z miastami europejskimi o podobnym charakterze oraz wielkości, co umożliwi wymianę doświadczeń w zakresie zarządzania miejskiego oraz realizacji projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Uczestnictwo w międzynarodowych programach rozwoju zrównoważonego oraz ochrony klimatu pozwoli na implementację najlepszych praktyk w zakresie zarządzania środowiskiem miejskim.

Realizacja tak kompleksowego programu rewitalizacji przekształci Stryków w modelowe miasto XXI wieku, które łączy nowoczesność z tradycją, rozwój gospodarczy z ochroną środowiska oraz indywidualny komfort mieszkańców z silną wspólnotą lokalną. Dzięki przemyślanym inwestycjom oraz zrównoważonemu planowaniu rozwoju, Stryków stanie się miejscem, gdzie kolejne pokolenia mieszkańców będą mogły realizować swoje życiowe aspiracje w harmonii z otoczeniem naturalnym oraz społecznym.

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Jak już wcześniej wskazano, **wytyczono obszar rewitalizacji**, stanowiący część obszaru zdegradowanego, **cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a także mający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**. Obszar rewitalizacji ze względu na największą skalę negatywnych zjawisk w sferze społecznej ograniczono do podobszaru zdegradowanego Stryków.

Tym samym **obszar rewitalizacji zlokalizowany na terenie miasta Stryków zamieszkują około 3 302 osoby, które stanowią 26,17% mieszkańców gminy Stryków**. Warunek zawarty w Ustawie o rewitalizacji zostaje zatem spełniony. Powierzchnia całkowita obszaru miasta stanowi **5,16%** powierzchni gminy Stryków, natomiast obszar rewitalizacji stanowi część obszaru miasta, zatem warunek zawarty w ustawie o rewitalizacji dotyczący powierzchni obszaru rewitalizacji także pozostaje spełniony. Granice obszaru rewitalizacji pokrywają się z granicami podobszaru zdegradowanego Stryków.

Wśród zjawisk negatywnych w sferach innych niż społeczna, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano:

- zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców,

- niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji,
- koncentrację problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Dodatkowo we wcześniejszych rozdziałach wskazano szereg problemów występujących na obszarze miasta Strykowa w sferze społecznej oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, a także technicznej, które dotyczą bezpośrednio jego mieszkańców, a zatem mieszkańców obszaru rewitalizacji

Działania rewitalizacyjne w gminie Stryków będą realizowane zgodnie z określonymi celami rewitalizacji, dostosowanymi do lokalnych warunków i potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cele te wynikają z przeprowadzonej diagnozy i koncentrują się głównie na eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. Są one również zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych gminy Stryków oraz wynikają z wizji przyszłości obszaru po zakończeniu rewitalizacji.

Oto trzy główne cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków:

- Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców
- Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska
- Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym

Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców

Kierunki działań / Cele szczegółowe:

- 1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych.
- 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
- 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
- 1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
- 1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych.
- 1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
- 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
- 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.

Cel 1. odnosi się do jednego z kluczowych wyzwań stojących przed obszarem rewitalizacji w Gminie Stryków, jakim jest odbudowa relacji społecznych, podniesienie poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu lokalnym oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania podejmowane w tym zakresie będą koncentrować się na tworzeniu warunków sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej, integracji międzypokoleniowej oraz rozwoju kompetencji osobistych i obywatelskich.

Ważnym kierunkiem będzie rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych, które stanowią nie tylko przestrzeń do budowania więzi, ale również umożliwiają wyrażenie tożsamości lokalnej i dziedzictwa kulturowego. Aktywność kulturalna będzie traktowana jako narzędzie integracji i wzmacniania wspólnoty. Równolegle realizowane będą działania ukierunkowane na ożywienie gospodarcze, poprzez wspieranie przedsiębiorczości lokalnej oraz inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej, szczególnie wśród osób zagrożonych wykluczeniem lub długotrwale bezrobotnych.

Integralną częścią działań będzie również aktywizacja zawodowa mieszkańców, poprzez organizację szkoleń, doradztwa zawodowego, programów wspierających powrót na rynek pracy oraz inicjatyw edukacyjnych sprzyjających podnoszeniu kwalifikacji. Wzmacniana będzie także integracja społeczna i obywatelska poprzez wsparcie inicjatyw oddolnych, rozwijanie wolontariatu, organizację wydarzeń lokalnych oraz działania z zakresu partycypacji społecznej.

Szczególny nacisk zostanie położony na przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym, takim jak uzależnienia, przemoc w rodzinie czy problemy wychowawcze. W tym celu przewiduje się rozwój działań profilaktycznych oraz systemowego wsparcia instytucji i służb pracujących z osobami zagrożonymi wykluczeniem. Dodatkowo, planowane są działania wspierające rozwój organizacji pozarządowych, które pełnią istotną rolę w budowaniu lokalnej aktywności i dostarczaniu usług społecznych.

Ważnym elementem będzie również budowanie lokalnej tożsamości i wzmacnianie poczucia wspólnoty poprzez działania edukacyjne, integracyjne i kulturalne, sprzyjające utożsamianiu się mieszkańców z miejscem zamieszkania i zwiększaniu ich odpowiedzialności za najbliższe otoczenie. Przeciwdziałanie izolacji społecznej, szczególnie osób starszych, samotnych czy z niepełnosprawnościami, będzie realizowane poprzez inicjatywy wzmacniające uczestnictwo w życiu społecznym i niwelujące bariery w dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej i społecznej.

Realizacja powyższych działań ma na celu wzmocnienie spójności społecznej, zwiększenie kapitału społecznego mieszkańców oraz stworzenie podstaw do trwałej poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji.

Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska

Kierunki działań / Cele szczegółowe:

- 2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
- 2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
- 2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych.
- 2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
- 2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
- 2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu.
- 2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska odpowiada na potrzebę stworzenia przyjaznego, bezpiecznego i zdrowego otoczenia dla mieszkańców gminy Stryków, zwłaszcza w obrębie obszaru rewitalizacji. Działania realizowane w ramach tego celu będą koncentrować się na przekształceniu przestrzeni publicznych w bardziej dostępne, funkcjonalne i estetyczne miejsca, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów środowiskowych oraz adaptacyjnych wobec zmian klimatycznych.

Jednym z podstawowych kierunków będzie podejmowanie kompleksowych działań służących ochronie środowiska naturalnego i poprawie jego jakości. Obejmuje to m.in. zagospodarowanie terenów zieleni, eliminację źródeł zanieczyszczeń, wspieranie bioróżnorodności, a także promowanie proekologicznych postaw i rozwiązań wśród mieszkańców. Rozwój zielonej infrastruktury nie tylko przyczyni się do poprawy warunków życia, ale będzie również sprzyjać integracji społecznej i aktywności na świeżym powietrzu.

Istotnym elementem działań będzie rozbudowa i unowocześnienie ogólnodostępnych przestrzeni rekreacyjnych i sportowych – parków, placów zabaw, siłowni plenerowych, boisk oraz tras spacerowych i rowerowych. Takie miejsca staną się lokalnymi centrami aktywności, sprzyjającymi wypoczynkowi, zdrowemu stylowi życia oraz integracji międzypokoleniowej.

W obliczu postępujących zmian klimatu, gmina będzie podejmować również działania służące adaptacji przestrzeni miejskiej do ekstremalnych zjawisk pogodowych. Będą to m.in. inwestycje w systemy retencji wody opadowej, zazielenianie terenów utwardzonych czy tworzenie stref chłodu. Takie rozwiązania zwiększą odporność obszaru rewitalizacji na skutki zmian klimatycznych i poprawią komfort życia mieszkańców.

Ważnym aspektem będzie modernizacja infrastruktury technicznej – sieci wodno-kanalizacyjnych, oświetlenia, nawierzchni i elementów małej architektury – z uwzględnieniem potrzeb osób starszych oraz z niepełnosprawnościami. Przestrzeń publiczna powinna być projektowana w sposób inkluzywny i funkcjonalny, aby każdy mieszkaniec mógł z niej swobodnie i bezpiecznie korzystać. Przeciwdziałanie barierom w dostępie do infrastruktury będzie sprzyjać aktywizacji społecznej i zwiększeniu udziału różnych grup w życiu lokalnym.

Jednocześnie istotne będzie motywowanie właścicieli nieruchomości do podejmowania działań modernizacyjnych, w szczególności tych związanych z poprawą efektywności energetycznej budynków oraz ograniczaniem emisji zanieczyszczeń. Gmina będzie promować i wspierać inicjatywy zmierzające do termomodernizacji, wymiany źródeł ciepła i stosowania odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do redukcji tzw. niskiej emisji i poprawy jakości powietrza.

Wdrażanie rozwiązań mających na celu ograniczenie smogu i poprawę czystości powietrza to kolejny istotny priorytet, który bezpośrednio wpływa na zdrowie mieszkańców i komfort życia. Poprawa jakości powietrza będzie osiągnięta poprzez działania inwestycyjne, edukacyjne i systemowe, obejmujące zarówno przestrzeń publiczną, jak i prywatne zasoby mieszkaniowe.

Komplementarnym kierunkiem będzie również zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej poprzez lepsze oświetlenie ulic i podwórek, monitoring wizyjny, modernizację zaniedbanych przestrzeni oraz działania prewencyjne i edukacyjne. Bezpieczne otoczenie sprzyja aktywności mieszkańców, zwiększa ich poczucie komfortu i wpływa na pozytywny wizerunek gminy.

Realizacja działań w ramach tego celu przyczyni się do całościowej poprawy warunków życia mieszkańców, podniesienia atrakcyjności przestrzeni oraz wzmocnienia zrównoważonego i odpowiedzialnego podejścia do rozwoju Gminy Stryków.

Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym

Kierunki działań / Cele szczegółowe:

3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.

3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.

3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.

3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym stanowi odpowiedź na potrzebę nadania nowej jakości przestrzeniom publicznym na obszarze rewitalizacji gminy Stryków. Celem podejmowanych działań będzie zarówno poprawa estetyki i funkcjonalności otoczenia, jak i jego wykorzystanie jako narzędzia wspierającego rozwój społeczny, gospodarczy oraz turystyczny.

Ważnym kierunkiem działań będzie ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego, które stanowi istotny zasób gminy Stryków. Zachowanie i udostępnienie materialnych i niematerialnych przejawów kultury lokalnej może stać się impulsem do rozwoju turystyki oraz wzmocnienia tożsamości społeczności lokalnej. Wsparcie otrzymają inicjatywy polegające na rewitalizacji obiektów zabytkowych, organizacji wydarzeń kulturalnych oraz tworzeniu przestrzeni, w których tradycja łączy się z nowoczesnością.

Rewitalizacja przestrzeni publicznych stanowi kolejny kluczowy element tego celu. Modernizacja ulic, placów, skwerów, rynków i innych przestrzeni wspólnych będzie miała na celu nie tylko poprawę ich wyglądu, ale również przywrócenie im funkcji społecznej, integracyjnej i gospodarczej. Przestrzenie te powinny być przyjazne, estetyczne, bezpieczne i dostępne dla wszystkich grup mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów. Zmiana charakteru zaniedbanych lub zdegradowanych miejsc będzie sprzyjać lokalnej aktywności i wzmocnianiu kapitału społecznego.

Równolegle podejmowane będą działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, które powinny stać się miejscami wspólnego spędzania czasu, rozwijania relacji społecznych i inicjatyw obywatelskich. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, tereny zielone oraz przestrzenie kultury i rekreacji będą miały charakter inkluzyjny, wspierający budowanie otwartego, aktywnego społeczeństwa lokalnego.

Modernizacja obiektów publicznych, w tym ich kompleksowa termomodernizacja, będzie służyła poprawie jakości świadczonych usług społecznych – edukacyjnych, kulturalnych czy opiekuńczych – oraz zwiększeniu efektywności energetycznej i dostępności tych budynków. Inwestycje w infrastrukturę społeczną przyczynią się nie tylko do podniesienia komfortu życia mieszkańców, ale również do tworzenia przestrzeni bardziej przyjaznych, funkcjonalnych i odpowiadających na potrzeby różnych grup użytkowników.

Realizacja tego celu ma służyć przekształceniu zdegradowanych przestrzeni w miejsca atrakcyjne, żywe i pełne potencjału – zarówno dla lokalnych społeczności, jak i odwiedzających. Dobrze zaprojektowana i zmodernizowana przestrzeń publiczna będzie katalizatorem pozytywnych zmian społecznych i gospodarczych, wzmacniając spójność terytorialną oraz jakość życia w gminie Stryków.

Podsumowując, zaplanowane działania rewitalizacyjne na terenie Gminy Stryków mają na celu budowanie nowoczesnej, spójnej i aktywnej społeczności lokalnej, która potrafi wykorzystywać swój potencjał kulturowy, troszczy się o wysoką jakość życia mieszkańców oraz stwarza dogodne warunki dla rozwoju gospodarczego i turystyki. Ich wdrożenie przyczyni się do długofalowej poprawy funkcjonowania gminy, czyniąc ją atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, podejmowania aktywności zawodowej i spędzania czasu wolnego.

Potrzeby rewitalizacyjne, cele rewitalizacji, kierunki działania – komplementarność problemowa

Poniżej w tabelach przedstawiono potrzeby rewitalizacyjne, odpowiadające im cele i kierunki działania.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Wsparcie Lokalnej Gospodarki	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.
	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Aktywizacja Społeczna i Kulturalna	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych.
	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
	1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
	1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.
	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.
	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Rozwój Infrastruktury Technicznej	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
	2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Rozwój Infrastruktury Technicznej	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Ochrona Środowiska	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
	2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych.
	2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
	2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu.
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Modernizacja Budynków i Obiektów	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych.
	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
	1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
	2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
	2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Modernizacja Budynków i Obiektów	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.
	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.
	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Poprawa Estetyki i Funkcjonalności Przestrzeni Publicznych	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych.
	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Rozwiązywanie Problemów Społecznych i Demograficznych	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
	1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
	1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Rozwiązywanie Problemów Społecznych i Demograficznych	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.
	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

POTRZEBA REWITALIZACYJNA	
Włączenie Społeczności Lokalnej w Proces Rewitalizacji	
cel rewitalizacji	kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie więzi społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych.
	1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.
	1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji.
	1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej.
	1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych.
	1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora.
	1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości.
	1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój przestrzeni i środowiska	2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu.
	2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku.
	2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności.
	2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń.
	2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
Cel 3. Kształtowanie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, sprzyjającej przemianom społecznym i gospodarczym	3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.
	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym.
	3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.
	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.

7. Opis przedsięwzięć

Wszelkie przedsięwzięcia dotyczące obiektów i obszarów zabytkowych (w tym przedsięwzięcia podstawowe, dopuszczalne i inne przedsięwzięcia realizacyjne) należy uzgadniać i konsultować z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków."

7.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej przedstawiono najważniejsze przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których realizacja jest kluczowa dla osiągnięcia celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków. Bez ich wdrożenia nie będzie możliwe skuteczne przeciwdziałanie zidentyfikowanym problemom na obszarze rewitalizacji. Proponowane projekty zostały ściśle powiązane z obszarem wymagającym interwencji, wyznaczonym na podstawie szczegółowych analiz diagnostycznych. Działania te zostały tak zaplanowane, aby się wzajemnie uzupełniały, obejmując różne wymiary – społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne oraz środowiskowe – co zapewnia spójność i kompleksowy charakter całego programu.

Szczególne uwagę poświęcono temu, aby zaplanowane przedsięwzięcia nie ograniczały się jedynie do aspektów technicznych, lecz obejmowały szerokie spektrum zagadnień, w tym społeczne, edukacyjne i integracyjne. Zakłada się, że projekty z zakresu aktywizacji społecznej będą miały wpływ na całość obszaru rewitalizacji, w tym na miejsca szczególnie dotknięte problemami społecznymi, a tam, gdzie będzie to możliwe – również na tereny sąsiednie i pozostałą część gminy. Rozszerzenie oddziaływania projektów poza granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji będzie wartością dodaną i stanowić będzie istotny element wzmacniający efekty podejmowanych działań.

Grupa docelowa

Grupą docelową kluczowych projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków są przede wszystkim mieszkańcy obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi. W szczególności, beneficjentami planowanych przedsięwzięć będą:

- osoby zamieszkujące tereny wymagające interwencji,
- pracownicy instytucji pomocowych oraz osoby korzystające ze wsparcia społecznego,
- odwiedzający gminę i miasto turyści, którzy będą mogli korzystać z nowych przestrzeni i oferty kulturalno-rekreacyjnej.

Ze względu na skalę oraz charakter planowanych inwestycji, z rezultatów projektów infrastrukturalnych skorzystają również mieszkańcy spoza bezpośredniego obszaru rewitalizacji – w tym użytkownicy przebudowanej infrastruktury drogowej, osoby odwiedzające instytucje publiczne czy korzystające z oferty kulturalnej i społecznej dostępnej w zmodernizowanych obiektach. Grupę odbiorców stanowią dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorzy, a także osoby bezrobotne oraz te, które planują rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub potrzebują wsparcia w rozwoju zawodowym.

Projekty wpisane do GPR mają komplementarny charakter – mogą być łączone i wzajemnie się uzupełniać, co pozwala skuteczniej realizować przyjęte cele strategiczne i zwiększać efektywność podejmowanych działań.

Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

Przedsięwzięcie 1.	
Nazwa projektu	Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 1
Podmiot realizujący	Gmina Stryków
Lokalizacja	obszar podlegający rewitalizacji; 1. Zagospodarowanie i adaptacja pomieszczenia w budynku gminnym na potrzeby kulturalne Lokalizacja: działka nr 373/19, obręb S-2, miasto Stryków. 2. Przebudowa chodnika i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej wzdłuż ul. Kościuszki (na odcinku od ul. Warszawskiej do ul. Głowackiego) Lokalizacja: działka nr 414/3, obręb S-2, miasto Stryków. 3. Rewitalizacja parku przy kościele w Strykowie Lokalizacja: działka nr 353, obręb S-2, miasto Stryków. 4. Budowa tężni solankowej w parku miejskim nad rzeką Moszczenicą Lokalizacja: działki nr 458/1, 458/2, 464, 465, 466, 467, obręb S-2, miasto Stryków. 5. Przebudowa parkingu przy ul. Warszawskiej w Strykowie, z zastosowaniem nawierzchni przepuszczalnej Lokalizacja: działki nr 159/5, 2/3, 160/1, obręb S-5, miasto Stryków. 6. Wymiana opraw oświetleniowych na LED w mieście Stryków cz. I Lokalizacja: obszar rewitalizacji
Realizowane cele GPR	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji. 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości. 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców. 2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu. 2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku. 2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych. 2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności. 2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń. 2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu. 2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. 3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki.

	3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym. 3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw. 3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.
Oddziaływanie przedsięwzięcia	sfera społeczna, sfera gospodarcza, sfera przestrzenno-funkcjonalna, sfera środowiskowa, sfera techniczna
Główny problem	Obszar rewitalizacji w mieście Stryków charakteryzuje się niedostatecznym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych, niskim poziomem estetyki i funkcjonalności infrastruktury miejskiej oraz ograniczoną ofertą kulturalną i rekreacyjną. Występuje także deficyt miejsc integracji społecznej, a zaniedbane obszary, takie jak park miejski czy ciągi piesze, nie sprzyjają aktywności mieszkańców. Dodatkowo istnieje problem niewystarczającej dostępności usług publicznych dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów, jak również zbyt wysoki poziom zużycia energii w infrastrukturze oświetleniowej.
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest kompleksowa poprawa jakości przestrzeni publicznej w centrum miasta Stryków, zwiększenie dostępności usług kulturalnych, poprawa funkcjonalności i estetyki obszaru, integracja społeczna mieszkańców oraz wdrażanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i poprawie efektywności energetycznej.
Zakres realizowanych zadań inwestycyjnych	• Zagospodarowanie i adaptacja pomieszczenia w budynku gminnym na potrzeby działalności kulturalnej (np. organizacja spotkań, warsztatów, wystaw). • Przebudowa chodnika i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej wzdłuż ul. Kościuszki (od ul. Warszawskiej do ul. Głowackiego), w tym nowe nasadzenia zieleni, elementy małej architektury oraz dostosowanie przestrzeni do potrzeb pieszych. • Rewitalizacja parku przy kościele w Strykowie – odnowienie alejek, montaż ławek, oświetlenia, elementów integracyjnych. • Budowa tężni solankowej w parku nad rzeką Moszczenicą – miejsce służące zdrowiu, rekreacji i integracji społecznej. • Przebudowa obecnie funkcjonującego parkingu na parking ekologiczny przy ul. Warszawskiej – nawierzchnia przepuszczalna, umożliwiająca retencję wód opadowych. • Wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne typu LED na terenie miasta Stryków.
Zakres realizowanych zadań społecznych	• Utworzenie i prowadzenie zajęć kulturalnych i edukacyjnych w zaadaptowanym pomieszczeniu gminnym. • Organizacja wydarzeń integracyjnych i rekreacyjnych w zrewitalizowanym parku i przy tężni. • Działania promujące aktywność obywatelską i współodpowiedzialność za przestrzeń wspólną, w tym konsultacje społeczne i spotkania z mieszkańcami. • Włączenie lokalnych grup społecznych i organizacji pozarządowych w realizację i utrzymanie efektów projektów.

Wpływ realizacji przedsięwzięcia na niwelację zdiagnozowanych problemów	Projekt przyczyni się do ożywienia przestrzeni publicznych, zwiększenia ich atrakcyjności i funkcjonalności oraz poprawy komfortu życia mieszkańców. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę rekreacyjną i kulturalną wzrośnie poziom integracji społecznej oraz liczba dostępnych usług dla różnych grup wiekowych. Wdrożenie energooszczędnego oświetlenia LED zmniejszy zużycie energii, a ekologiczne rozwiązania w zakresie zagospodarowania terenu (tężnia, parking przepuszczalny) pozytywnie wpłyną na środowisko. Projekt będzie miał również oddziaływanie poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, stanowiąc przykład dobrych praktyk i inspirację dla kolejnych działań.
Szacowana wartość projektu (w PLN)	15 000 000,00
Okres realizacji	2027 - 2028
Prognozowane produkty i rezultaty	Liczba obiektów poddanych rewitalizacji – 1 sztuka Liczba osób odwiedzających Stryków rocznie – 5 000 osób Liczba parków poddanych renowacji – 1 sztuka
Pomiar rezultatów	Dane Gminy Stryków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami zostaną wyszczególnione w projekcie technicznym. Działania te będą zgodne ze <i>Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027</i> . Przestrzenie publiczne i budynki będą wyposażone w elementy ułatwiające poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami, w tym obniżone krawężniki, oznaczenia kontrastowe, nawierzchnie antypoślizgowe, poręcze oraz miejsca spoczynku. Wejścia do pomieszczeń adaptowanych na cele kulturalne będą dostępne dla osób poruszających się na wózkach. W wydarzeniach społecznych uwzględniona zostanie możliwość udziału osób z różnymi potrzebami (np. tłumaczenia PJM, materiały w wersji łatwej do czytania).

Przedsięwzięcie 2.	
Nazwa projektu	Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 2
Podmiot realizujący	Gmina Stryków
Lokalizacja	obszar podlegający rewitalizacji; 1. Modernizacja Placu Łukasińskiego w Strykowie wraz z przystankami komunikacyjnymi Lokalizacja: działki nr 351 i 353, obręb S-2, miasto Stryków. 2. Zagospodarowanie terenu wokół zalewu poprzez budowę skateparku. Lokalizacja: działka nr 160/7, obręb S-5, miasto Stryków. 3. Zagospodarowanie zielenią terenu skweru przy ul. Kościuszki Lokalizacja: działka nr 367/3, obręb S-2, miasto Stryków. 4. Rozbudowa parku miejskiego nad rzeką Moszczenicą wraz ze strefą zabaw

	Lokalizacja: działki nr.: 463, 462/3, 462/2, 458/1, 459/3, 434/14 i 432, obręb S-2, miasto Stryków. 5. Wymiana opraw oświetleniowych na LED w mieście Stryków cz. II Lokalizacja: obszar rewitalizacji.
Realizowane cele GPR	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji. 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości. 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców. 2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu. 2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku. 2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych. 2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności. 2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń. 2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu. 2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. 3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki. 3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym. 3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw. 3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.
Oddziaływanie przedsięwzięcia	sfera społeczna, sfera gospodarcza, sfera przestrzenno-funkcjonalna, sfera środowiskowa, sfera techniczna
Główny problem	W centrum miasta Stryków nadal występują zdegradowane przestrzenie publiczne, które są mało funkcjonalne, pozbawione atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i niedostosowane do potrzeb różnych grup mieszkańców. Plac Łukasieńskiego wymaga modernizacji zarówno pod względem estetyki, jak i funkcjonalności, podobnie jak tereny zielone i rekreacyjne wzdłuż rzeki Moszczenicy. Brakuje infrastruktury przyjaznej młodzieży i rodzinom z dziećmi, a przestarzałe oświetlenie nie zapewnia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i generuje nadmierne zużycie energii.
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest podniesienie jakości przestrzeni publicznych w centrum miasta Stryków poprzez ich modernizację, nadanie im nowych funkcji społecznych i rekreacyjnych, a także zwiększenie dostępności, bezpieczeństwa i efektywności energetycznej. Projekt ma również na celu poprawę estetyki

	miasta oraz stworzenie atrakcyjnych warunków do spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i odwiedzających.
Zakres realizowanych zadań inwestycyjnych	• Modernizacja Placu Łukasieńskiego w Strykowie, w tym przebudowa nawierzchni, montaż małej architektury, uporządkowanie układu przestrzennego oraz modernizacja przystanków komunikacyjnych. • Budowa skateparku nad zalewem w Strykowie jako odpowiedź na potrzeby młodzieży i osób aktywnych. • Zagospodarowanie terenu skweru przy ul. Kościuszki – nowe nasadzenia zieleni, alejki, ławki i elementy małej architektury. • Rozbudowa parku miejskiego nad rzeką Moszczenicą, obejmująca stworzenie nowej strefy zabaw dla dzieci oraz rozwój funkcji integracyjnych. • Wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne typu LED na terenie miasta.
Zakres realizowanych zadań społecznych	• Organizacja warsztatów i wydarzeń plenerowych w nowo zagospodarowanych przestrzeniach (m.in. na Placu Łukasieńskiego, nad zalewem i w parku). • Współpraca z lokalną młodzieżą przy projektowaniu i użytkowaniu skateparku – działania angażujące społeczność. • Prowadzenie działań edukacyjnych i ekologicznych na terenie skwerów i parku – np. konkursy, zajęcia plenerowe, działania promujące dbanie o zieleni i wspólne przestrzenie. • Włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne i planistyczne związane z rewitalizacją przestrzeni.
Wpływ realizacji przedsięwzięcia na niwelację zdiagnozowanych problemów	Realizacja projektu znacząco poprawi jakość przestrzeni publicznych w mieście, zwiększając ich funkcjonalność, estetykę i bezpieczeństwo. Skatepark oraz strefa zabaw nad Moszczenicą wypełnią lukę w ofercie rekreacyjnej dla młodzieży i rodzin z dziećmi. Nowoczesne oświetlenie poprawi komfort korzystania z przestrzeni po zmroku i zmniejszy zużycie energii. Przestrzenie zmodernizowane w ramach projektu będą sprzyjały integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców, co przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i poprawy jakości życia w obszarze rewitalizacji.
Szacowana wartość projektu (w PLN)	10 000 000,00
Okres realizacji	2028 - 2029
Prognozowane produkty i rezultaty	Liczba placów poddanych rewitalizacji – 1 sztuka Liczba osób odwiedzających Stryków rocznie – 4 000 osób Liczba parków poddanych renowacji – 1 sztuka
Pomiar rezultatów	Dane Gminy Stryków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami zostaną wyszczególnione w projekcie technicznym. Działania te będą zgodne ze <i>Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027</i>. Przebudowane przestrzenie zostaną wyposażone w rozwiązania ułatwiające poruszanie się osobom z ograniczeniami mobilności – m.in. obniżone krawężniki, nawierzchnie antypoślizgowe, ławki z podłokietnikami, szerokie przejścia. W skateparku i na placach zabaw przewidziano elementy

	odpowiednie także dla dzieci z niepełnosprawnościami. Podczas organizowanych wydarzeń będzie stosowany dostępny język.
--	--

Przedsięwzięcie 3.	
Nazwa projektu	Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 3
Podmiot realizujący	Gmina Stryków
Lokalizacja	obszar podlegający rewitalizacji; 1. Modernizacja budynku po SP nr 1 w Strykowie Lokalizacja: działka nr 290/7, obręb S-2, miasto Stryków. 2. Zagospodarowanie terenu przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej z ul. Kościuszki w Strykowie Lokalizacja: działki nr: 455, 456, 457, 454/1, 454/2, 454/3, 453, 452, obręb S-2, miasto Stryków. 3. Remonty chodników w Strykowie Lokalizacja: obszar rewitalizacji
Realizowane cele GPR	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji. 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości. 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców. 2.1 Wzmacnianie działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jego stanu. 2.2 Rozbudowa ogólnodostępnych przestrzeni do rekreacji, sportu i wypoczynku. 2.3 Podejmowanie inicjatyw dostosowujących przestrzeń miejską do skutków zmian klimatycznych. 2.4 Modernizacja infrastruktury technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami – jako element wspierający rozwój lokalnej aktywności. 2.5 Motywowanie właścicieli budynków do podejmowania działań modernizacyjnych oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń. 2.6 Wdrażanie rozwiązań na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia smogu. 2.7 Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. 3.1 Ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego jako fundament rozwoju turystyki i lokalnej gospodarki. 3.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznych z myślą o zwiększeniu ich funkcjonalności, estetyki i roli w życiu społecznym i gospodarczym. 3.3 Zwiększenie atrakcyjności i dostępności przestrzeni miejskich i wiejskich, służących integracji społecznej i rozwojowi lokalnych inicjatyw.

	3.4 Modernizacja obiektów publicznych – w tym ich termomodernizacja – w celu poprawy jakości usług społecznych i podniesienia komfortu życia mieszkańców.
Oddziaływanie przedsięwzięcia	sfera społeczna, sfera gospodarcza, sfera przestrzenno-funkcjonalna, sfera środowiskowa, sfera techniczna
Główny problem	W centrum miasta Stryków wciąż występują niedobory w zakresie infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, przestrzeni publicznych oraz dostępności i bezpieczeństwa komunikacyjnego. Planowane jest przeniesienie Szkoły Podstawowej nr 1 do powstającego obecnie Centrum Rozwoju Strykowa; zgodnie z planami ma to nastąpić w 2027 roku. Opuszczony i wyłączony z użytkowania budynek po Szkole Podstawowej nr 1 będzie wymagał modernizacji, aby zapewnić odpowiednie warunki dla celów użyteczności publicznej oraz nadania mu nowych funkcji. Tereny w rejonie skrzyżowania ul. Warszawskiej i ul. Kościuszki pozostają niezagospodarowane i nie spełniają współczesnych standardów estetycznych ani funkcjonalnych. Dodatkowo, wiele chodników w mieście jest w złym stanie technicznym, co ogranicza bezpieczeństwo i komfort poruszania się pieszych.
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury użyteczności publicznej w Strykowie, poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej, nadanie nowych funkcji, zagospodarowanie terenów w kluczowych lokalizacjach miejskich i podniesienie standardu infrastruktury pieszej. Realizacja projektu ma sprzyjać integracji społecznej, poprawie bezpieczeństwa oraz podniesieniu komfortu życia mieszkańców.
Zakres realizowanych zadań inwestycyjnych	• Modernizacja budynku po Szkole Podstawowej nr 1 w Strykowie – obejmująca m.in. termomodernizację, wymianę instalacji, poprawę dostępności architektonicznej oraz dostosowanie budynku do współczesnych standardów edukacyjnych i energetycznych. • Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej z ul. Kościuszki – obejmujące uporządkowanie terenu, nowe nasadzenia zieleni, elementy małej architektury oraz rozwiązania sprzyjające integracji społecznej i estetyzacji przestrzeni. • Remonty chodników w różnych częściach miasta Stryków – wymiana nawierzchni, dostosowanie wysokości krawężników, poprawa odwodnienia oraz zapewnienie dostępności dla osób z ograniczeniami mobilności. Planowane przedsięwzięcie zostanie wykonane w zakresie uprzednio zaakceptowanym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
Zakres realizowanych zadań społecznych	• Prowadzenie zajęć i warsztatów edukacyjnych oraz integracyjnych w zmodernizowanym budynku po szkole podstawowej. • Organizacja lokalnych wydarzeń w zagospodarowanej przestrzeni miejskiej przy głównym skrzyżowaniu, promujących współpracę sąsiedzką i aktywność obywatelską. • Działania promujące bezpieczne poruszanie się po mieście oraz kształtowanie postaw prospołecznych wśród dzieci i młodzieży w ramach programów szkolnych.
Wpływ realizacji przedsięwzięcia na niwelację zdiagnozowanych problemów	Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na poprawę stanu infrastruktury użyteczności publicznej, co bezpośrednio przełoży się na jakość świadczonych usług. Przestrzeń przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej i Kościuszki zyska nowe funkcje społeczne i estetyczne, stając się miejscem spotkań, wypoczynku i działań animacyjnych. Poprawa infrastruktury pieszej zwiększy bezpieczeństwo

	użytkowników ruchu oraz poprawi dostępność przestrzeni publicznych, szczególnie dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.
Szacowana wartość projektu (w PLN)	8 000 000,00
Okres realizacji	2028 - 2029
Prognozowane produkty i rezultaty	Liczba obszarów poddanych rewitalizacji – 1 sztuka Liczba osób odwiedzających Stryków rocznie – 4 000 osób Liczba obiektów poddanych rewitalizacji – 1 sztuka
Pomiar rezultatów	Dane Gminy Stryków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami zostaną wyszczególnione w projekcie technicznym. Działania te będą zgodne ze <i>Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027</i> . W budynku po szkole zastosowane zostaną odpowiednie oznaczenia ułatwiające orientację. Remontowane chodniki będą miały obniżone krawężniki, nawierzchnie antypoślizgowe i kontrastowe oznaczenia. Nowe elementy małej architektury zostaną zaprojektowane z myślą o osobach starszych, z niepełnosprawnościami i rodzinach z dziećmi. Planowane przedsięwzięcie zostanie wykonane w zakresie uprzednio zaakceptowanym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Przedsięwzięcie 4	
Nazwa projektu	Warsztaty międzypokoleniowe z zakresu m.in. obsługi komputera, rękodzielnictwa, gier i zabaw z dawnych lat
Podmiot realizujący	Gmina Stryków, organizacje pozarządowe
Lokalizacja	obszar podlegający rewitalizacji
Realizowane cele GPR	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji. 1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej. 1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych. 1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora. 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości. 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Oddziaływanie przedsięwzięcia	sfera społeczna
Główny problem	W społeczności lokalnej Strykowa zauważalne jest ograniczenie w zakresie integracji międzypokoleniowej oraz niedostateczny dostęp mieszkańców do różnorodnych form aktywności edukacyjnej i społecznej. Brakuje przestrzeni sprzyjających kontaktowi i współpracy między osobami młodszymi i starszymi, co prowadzi do osłabienia więzi społecznych, zanikania tradycji oraz zwiększonego ryzyka wykluczenia niektórych grup, zwłaszcza seniorów.

Cel przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest rozwijanie współpracy i relacji międzypokoleniowych poprzez organizację warsztatów i spotkań łączących różne grupy wiekowe. Działania te będą sprzyjać wymianie doświadczeń, rozwijaniu kompetencji cyfrowych i manualnych, a także zachowywaniu elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego. Projekt ma służyć budowaniu więzi społecznych, zwiększeniu aktywności mieszkańców oraz integracji środowiska lokalnego.
Zakres realizowanych zadań inwestycyjnych	W ramach części infrastrukturalnej planowana jest adaptacja wybranych pomieszczeń na potrzeby prowadzenia zajęć, w tym ich doposażenie w sprzęt komputerowy, materiały edukacyjne, zestawy do zajęć rękodzielniczych oraz wyposażenie niezbędne do organizacji spotkań i gier międzypokoleniowych.
Zakres realizowanych zadań społecznych	Projekt przewiduje cykliczne działania animacyjne i edukacyjne, w których uczestniczyć będą zarówno osoby starsze, jak i młodsze. Zakres obejmuje: 1. Warsztaty komputerowe – prowadzone przez młodzież dla seniorów, z zakresu podstaw obsługi komputera, korzystania z Internetu, poczty elektronicznej oraz aplikacji mobilnych. 2. Zajęcia z rękodzieła – prowadzone przez osoby starsze, przekazujące tradycyjne techniki twórcze (np. haft, szydełkowanie, wikliniarstwo, tworzenie biżuterii). 3. Warsztaty tradycyjnych gier i zabaw – spotkania, podczas których starsi mieszkańcy będą przybliżać młodszym uczestnikom zabawy z czasów swojego dzieciństwa, sprzyjające wspólnemu spędzaniu czasu i poznawaniu dawnych zwyczajów. 4. Spotkania integracyjne – organizacja wydarzeń otwartych (pikniki, wieczory tematyczne, dni sąsiedzkie), które pozwolą na budowanie relacji, wymianę międzypokoleniową i wspólne tworzenie lokalnej wspólnoty.
Wpływ realizacji przedsięwzięcia na niwelację zdiagnozowanych problemów	Zrealizowanie projektu przyczyni się do zmniejszenia dystansu społecznego między grupami wiekowymi, przeciwdziałania izolacji społecznej oraz aktywizacji osób starszych i młodszych. Wspólne działania pozwolą na lepsze zrozumienie wzajemnych potrzeb, wzmocnią solidarność międzypokoleniową i dadzą możliwość rozwijania umiejętności przydatnych w życiu codziennym. Efektem będzie także zachowanie lokalnych tradycji i wartości, co wpłynie pozytywnie na poczucie tożsamości i przynależności do wspólnoty lokalnej. Projekt odpowiada na rzeczywiste potrzeby mieszkańców i stanowi istotny krok w kierunku budowy społeczeństwa opartego na wzajemnym szacunku, otwartości i współpracy.
Szacowana wartość projektu (w PLN)	500 000,00 PLN
Okres realizacji	2026 - 2027
Prognozowane produkty i rezultaty	Prognozowane produkty i rezultaty obejmują zorganizowanie regularnych warsztatów międzypokoleniowych, które będą dostępne dla mieszkańców Strykowa w różnym wieku. Zwiększona liczba osób uczestniczących w warsztatach oraz ich zaangażowanie w życie społeczne przyczyni się do poprawy jakości życia oraz wzmocnienia więzi międzypokoleniowych. Realizacja projektu przyczyni się również do budowania pozytywnego wizerunku Strykowa jako miejsca sprzyjającego integracji i aktywności społecznej. Ilość osób uczestniczących w projekcie – 100 osób
Pomiar rezultatów	Dane Gminy Stryków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami zostaną wyszczególnione w projekcie technicznym. Działania te będą zgodne ze <i>Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027</i> .

szczególnymi potrzebami	Sale zostaną odpowiednio wyposażone w wygodne, ergonomiczne meble oraz dostosowane oświetlenie, aby zapewnić komfort osobom z różnymi ograniczeniami ruchowymi czy wzrokowymi. Materiały edukacyjne i informacyjne będą przygotowane w wersjach dostosowanych do potrzeb osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu Wsparcie asystenckie i indywidualne podejście to kolejny element zwiększający dostępność. W razie potrzeby uczestnicy będą mogli skorzystać z pomocy asystentów wspierających osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi lub poznawczymi. Organizatorzy zadbają także o indywidualne dostosowanie tempa i metod prowadzenia warsztatów, aby każdy uczestnik miał możliwość aktywnego udziału zgodnie ze swoimi możliwościami.
-------------------------	---

Przedsięwzięcie 5	
Nazwa projektu	Organizacja spotkań promujących idee wolontariatu dla osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji
Podmiot realizujący	Gmina Stryków, organizacje pozarządowe
Lokalizacja	obszar podlegający rewitalizacji
Realizowane cele GPR	1.1 Rozwój i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. 1.2 Stymulowanie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 1.3 Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy oraz w podnoszeniu kwalifikacji. 1.4 Inicjowanie działań sprzyjających integracji społecznej i obywatelskiej. 1.5 Ograniczanie zjawisk kryzysowych i wspieranie działań profilaktycznych. 1.6 Tworzenie warunków do rozwoju trzeciego sektora. 1.7 Wzmacnianie poczucia wspólnoty i lokalnej tożsamości. 1.8 Zmniejszanie barier społecznych i przeciwdziałanie izolacji mieszkańców.
Oddziaływanie przedsięwzięcia	sfera społeczna
Główny problem	W lokalnej społeczności Strykowa zauważalny jest niski poziom zaangażowania mieszkańców w działania o charakterze wolontariackim, a jednocześnie brakuje wystarczającego wsparcia dla osób starszych, które często borykają się z samotnością i ograniczonym dostępem do codziennej pomocy. Jednym z głównych wyzwań jest niewystarczająca wiedza na temat roli i wartości wolontariatu oraz brak wykształconych mechanizmów ułatwiających łączenie potrzebujących seniorów z osobami gotowymi do niesienia pomocy.
Cel przedsięwzięcia	Projekt zakłada zwiększenie aktywności mieszkańców w działaniach wolontariackich poprzez organizację cyklicznych spotkań informacyjnych i warsztatowych, które będą promować ideę wzajemnego wsparcia oraz rozwijać kompetencje społeczne i empatyczne. Inicjatywa ma na celu pobudzenie poczucia wspólnoty i odpowiedzialności społecznej, a także stworzenie lokalnej sieci wsparcia dla osób starszych, opierającej się na zaangażowaniu mieszkańców w różnym wieku.
Zakres realizowanych zadań inwestycyjnych	W ramach inwestycji przewidziana jest adaptacja i przygotowanie przestrzeni do prowadzenia spotkań i zajęć – w tym wyposażenie sal w sprzęt multimedialny, materiały edukacyjne i promocyjne, a także elementy niezbędne do komfortowej i bezpiecznej realizacji działań społecznych.
Zakres realizowanych	Projekt zakłada realizację różnorodnych działań edukacyjnych i integracyjnych:

zadań społecznych	1. Spotkania edukacyjne – prezentacje prowadzone przez przedstawicieli organizacji pozarządowych i doświadczonych wolontariuszy, ukazujące społeczne znaczenie wolontariatu oraz możliwości zaangażowania w pomoc osobom starszym i samotnym. 2. Praktyczne warsztaty umiejętności – zajęcia, podczas których uczestnicy zdobędą wiedzę z zakresu udzielania pomocy seniorom, prowadzenia rozmowy wspierającej, organizacji czasu wolnego oraz podstaw pierwszej pomocy. 3. Spotkania sieciujące – okazje do wymiany doświadczeń, rozmów i współpracy z innymi wolontariuszami oraz przedstawicielami instytucji i organizacji działających na rzecz seniorów. 4. Lokalne kampanie promujące wolontariat – działania informacyjne prowadzone w mediach społecznościowych, serwisach lokalnych i materiałach drukowanych, których celem będzie zwiększenie widoczności inicjatyw wolontariackich i zachęcenie nowych osób do zaangażowania.
Wpływ realizacji przedsięwzięcia na niwelację zdiagnozowanych problemów	Projekt przyczyni się do budowania bardziej otwartego, solidarnego społeczeństwa lokalnego, w którym wolontariat stanie się realną i powszechnie dostępną formą zaangażowania. Poprzez rozwijanie wiedzy i umiejętności uczestników, wzrośnie liczba osób gotowych do działania na rzecz innych, zwłaszcza seniorów. Zwiększy się również świadomość społeczna dotycząca potrzeb osób starszych, co przyczyni się do poprawy ich jakości życia i zmniejszenia poczucia izolacji. Inicjatywa umożliwi rozwój trwałych relacji międzyludzkich, wzmocni więzi sąsiedzkie oraz podniesie poziom aktywności obywatelskiej w całej gminie.
Szacowana wartość projektu (w PLN)	500 000,00 PLN
Okres realizacji	2027 - 2028
Prognozowane produkty i rezultaty	Prognozowane produkty i rezultaty obejmują zorganizowanie regularnych spotkań i warsztatów promujących idee wolontariatu, które będą dostępne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zwiększona liczba osób zaangażowanych w działalność wolontariacką oraz ich wsparcie dla osób starszych przyczyni się do poprawy jakości życia seniorów oraz wzmocnienia więzi społecznych. Realizacja projektu przyczyni się również do budowania pozytywnego wizerunku Strykowa jako miejsca sprzyjającego aktywności społecznej i wsparciu międzyludzkiemu. Ilość osób uczestniczących w projekcie – 100 osób
Pomiar rezultatów	Dane Gminy Stryków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami zostaną wyszczególnione w projekcie technicznym. Działania te będą zgodne ze <i>Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027</i>. Salony zostaną odpowiednio wyposażone w wygodne, ergonomiczne meble oraz dostosowane oświetlenie, aby zapewnić komfort osobom z różnymi ograniczeniami ruchowymi czy wzrokowymi. Materiały edukacyjne i informacyjne będą przygotowane w wersjach dostosowanych do potrzeb osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu. Wsparcie asystenckie i indywidualne podejście to kolejny element zwiększający dostępność. W razie potrzeby uczestnicy będą mogli skorzystać z pomocy asystentów wspierających osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi lub poznawczymi. Organizatorzy zadbają także o indywidualne dostosowanie tempa i metod prowadzenia warsztatów, aby każdy uczestnik miał możliwość aktywnego udziału zgodnie ze swoimi możliwościami.

7.2. Dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej przedstawiono opis innych możliwych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które odpowiadają przyjętym kierunkom działań i mają na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom występującym na obszarze rewitalizacji.

Zwiększenie efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez instalację odnawialnych źródeł energii (OZE)

Dopuszczalne przedsięwzięcie polega na poprawie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie objętym rewitalizacją, m.in. placówek oświaty, świetlic czy obiektów kultury. W ramach działań możliwa będzie instalacja odnawialnych źródeł energii, takich jak panele fotowoltaiczne, pompy ciepła czy kolektory słoneczne. Inwestycje te przyczynią się do zmniejszenia zużycia energii z paliw kopalnych, obniżenia kosztów eksploatacyjnych budynków oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych będzie miała także pozytywny wpływ na jakość środowiska oraz może pełnić funkcję edukacyjną, promując wśród mieszkańców idee zrównoważonego rozwoju.

Promocja lokalnej przedsiębiorczości

W ramach działań dopuszczających możliwa będzie realizacja inicjatyw wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości, w szczególności wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Działania te mogą obejmować organizację szkoleń, doradztwa biznesowego, kampanii promujących lokalne produkty i usługi, a także tworzenie warunków do rozwoju mikro- i małych firm. Szczególny nacisk położony zostanie na wsparcie przedsiębiorstw społecznych oraz inicjatyw prowadzonych przez osoby bezrobotne, młodzież lub kobiety powracające na rynek pracy. Realizacja takich przedsięwzięć przyczyni się do wzrostu zatrudnienia, aktywizacji zawodowej mieszkańców oraz ożywienia lokalnej gospodarki, co bezpośrednio wpłynie na ograniczenie problemów społecznych i poprawę sytuacji ekonomicznej w obszarze rewitalizacji.

Przebudowa dróg na terenie obszaru rewitalizacji

Kolejnym dopuszczalnym działaniem jest przebudowa dróg lokalnych zlokalizowanych w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Inwestycje w infrastrukturę drogową mogą obejmować modernizację nawierzchni, budowę lub przebudowę chodników, instalację energooszczędnego oświetlenia ulicznego oraz poprawę odwodnienia. Celem tych działań jest zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz podniesienie jakości przestrzeni publicznej. Przebudowa dróg wpłynie również na estetykę i funkcjonalność miejskiego krajobrazu, ułatwiając poruszanie się pieszym, osobom starszym i z niepełnosprawnościami, co będzie spójne z ideą dostępnej i przyjaznej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców.

8. Szacunkowe ramy finansowe oraz ramowy harmonogram realizacji programu

Głównym źródłem finansowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych będą środki publiczne. Możliwe jest finansowanie projektów m.in. ze środków takich jak: Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, środki budżetu państwa (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Edukacji Narodowej, środki rządowe), środki województwa łódzkiego (samorząd województwa, Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków) oraz środki pochodzące z budżetu Gminy Stryków.

Nie planuje się realizacji i finansowania przedsięwzięć ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie określonym w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w ramach Działania FELD.05.03.

Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji zostały zaprogramowane na cały okres realizacji Programu tj. na lata 2024 - 2030.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej zamieszczono wykaz podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi kosztami ich realizacji i możliwymi źródłami finansowania.

Przedsięwzięcie	Podmiot realizujący	Szacowana wartość [PLN]	Możliwe źródła finansowania
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 1	Gmina Stryków	15 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Działanie FELD.05.02 – 85%, Budżet Gminy Stryków - 5% Wojewódzki Konserwator Zabytków – 5% Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – 5%
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 2	Gmina Stryków	10 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Działanie FELD.05.02 – 85%, Budżet Gminy Stryków - 10% Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – 5%
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 3	Gmina Stryków	8 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Działanie FELD.05.02 – 85%, Budżet Gminy Stryków - 10% Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – 5%
Warsztaty międzypokoleniowe z zakresu m.in. obsługi komputera, rękodzielnictwa, gier i zabaw z dawnych lat	Gmina Stryków, organizacje pozarządowe	500 000,00	Budżet Gminy Stryków - 50% Lokalna Grupa Działania – 50%
Organizacja spotkań promujących idee wolontariatu dla osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji	Gmina Stryków, organizacje pozarządowe	500 000,00	Budżet Gminy Stryków – 10% Ministerstwo Edukacji Narodowej – 40% Samorząd województwa łódzkiego – 50%

Harmonogram realizacji podstawowych przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stryków.

Harmonogram może ulec zmianie i jest uzależniony od konkursów ogłaszanych przez Instytucje Zarządzające programami UE i innymi.

Przedsięwzięcie	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 1						
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 2						
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 3						
Warsztaty międzypokoleniowe z zakresu m.in. obsługi komputera, rękodzielnictwa, gier i zabaw z dawnych lat						
Organizacja spotkań promujących idee wolontariatu dla osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji						

Dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej zamieszczono wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych dopuszczalnych wraz z szacunkowymi kosztami ich realizacji i możliwymi źródłami finansowania.

Przedsięwzięcie	Planowane lata realizacji	Szacunkowy koszt [mln zł]	Podmiot odpowiedzialny	Możliwe źródła finansowania
Zwiększenie efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez instalację odnawialnych źródeł energii (OZE)	2026-2027	3,00	Gmina Stryków	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – 40% Budżet Gminy Stryków - 60%
Promocja lokalnej przedsiębiorczości	2027-2028	1,00	Gmina Stryków	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Działanie FELD.01.05 – 85%, Budżet Gminy Stryków - 15%
Przebudowa dróg na terenie obszaru rewitalizacji	2028-2029	5,00	Gmina Stryków	Samorząd Województwa Łódzkiego – 40% Budżet Gminy Stryków - 60%

Planowany harmonogram realizacji przedsięwzięć dopuszczalnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stryków.

Przedsięwzięcie	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Zwiększenie efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez instalację odnawialnych źródeł energii (OZE)						
Promocja lokalnej przedsiębiorczości						
Przebudowa dróg na terenie obszaru rewitalizacji						

9. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W programie zintegrowano różnorodne działania, które mają na celu osiągnięcie celów rewitalizacji, co gwarantuje spójność dokumentu we wszystkich aspektach związanych z planowanymi przedsięwzięciami i projektami rewitalizacyjnymi. Głównym założeniem realizowanych działań jest kompleksowe rozwiązanie problemów występujących na terenach zdegradowanych.

Poniżej przedstawiono metody zapewnienia spójności działań (projektów i przedsięwzięć) w ramach programu w kontekście przestrzennym, problemowym, instytucjonalno-proceduralnym, międzyokresowym oraz z perspektywy źródeł finansowania:

1. Spójność przestrzenna: Działania są planowane tak, aby wzajemnie się uzupełniały na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, co umożliwia osiągnięcie synergii i kompleksowe rozwiązanie problemów przestrzennych.
2. Spójność problemowa: Projekty i przedsięwzięcia są dostosowane do zidentyfikowanych problemów, takich jak bezrobocie, ubóstwo, starzenie się społeczności, a także kwestie środowiskowe, techniczne i gospodarcze, co zapewnia ich skuteczne rozwiązanie.
3. Spójność instytucjonalno-proceduralna: Program obejmuje jasno określone procedury i mechanizmy współpracy między instytucjami odpowiedzialnymi za realizację projektów, co gwarantuje efektywne zarządzanie i koordynację działań.
4. Spójność międzyokresowa: Działania są zaplanowane i realizowane w sposób ciągły, z uwzględnieniem długoterminowych celów i efektów, co zapewnia trwałe osiągnięcie założonych rezultatów.
5. Spójność finansowa: Projekty są finansowane z różnorodnych źródeł, co gwarantuje stabilność finansową programu i umożliwia realizację wszystkich zaplanowanych działań.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w ujęciu przestrzennym

Na podstawie przeprowadzonego badania zidentyfikowano rejon, w którym koncentrują się najbardziej intensywne problemy społeczne, takie jak bezrobocie, niedostatek materialny, niekorzystne trendy demograficzne oraz deficyty środowiskowe, techniczne, funkcjonalno-przestrzenne i ekonomiczne na terenie Gminy Stryków. Zaplanowane inicjatywy rewitalizacyjne koncentrują się w tym właśnie obszarze i pozostają z nim w ścisłej korelacji. Implementacja tych przedsięwzięć umożliwi zarówno rezydentom strefy rewitalizacji, jak i mieszkańcom pozostałych terenów, szczególnie wymagających działań włączających, korzystanie z powstałej infrastruktury i realizowanych projektów. Przewidziane interwencje tworzą spójną całość w wymiarze przestrzennym i zostały zaprojektowane w oparciu o priorytety wynikające z szerokiego dialogu społecznego oraz pogłębionej analizy diagnostycznej.

Warto zaakcentować, że lokalizacje objęte procesami odnowy tworzą komplementarny system przestrzenny. Systematyczna realizacja wszystkich zaplanowanych interwencji przyczyni się do przezwyciężenia sytuacji kryzysowej w strefach cechujących się najwyższą kumulacją zjawisk problemowych w aspekcie terytorialnym, społecznym, gospodarczym, technicznym, funkcjonalno-przestrzennym oraz środowiskowym. W konsekwencji, obszary te przekształcą się w tereny o obniżonym poziomie marginalizacji w skali Gminy Stryków. Istotne jest, że inicjatywy realizowane w określonej lokalizacji będą oddziaływać również na inne miejscowości dotknięte zbliżonymi problemami.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w ujęciu problemowym

W celu osiągnięcia trwałych i zrównoważonych efektów rewitalizacji, kluczowe znaczenie ma zachowanie komplementarności podejmowanych działań, zarówno w kontekście przestrzennym, jak i społecznym, gospodarczym, środowiskowym oraz infrastrukturalnym. Projekty ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stryków zostały zaplanowane w taki sposób, aby wzajemnie się uzupełniały i tworzyły spójny system odpowiedzi na najistotniejsze problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji.

Podstawowym mechanizmem zapewnienia komplementarności jest powiązanie działań infrastrukturalnych z działaniami społecznymi i animacyjnymi. Przykładem tego podejścia jest przedsięwzięcie rewitalizacyjne pn. „Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 1”, w ramach którego zaplanowano zarówno poprawę jakości przestrzeni publicznych – poprzez przebudowę chodników, modernizację parku, budowę tężni i przebudowę parkingu – jak i adaptację pomieszczeń na cele kulturalne. Inwestycje te stanowią bazę do realizacji działań miękkich, takich jak warsztaty, spotkania czy wydarzenia integrujące mieszkańców. Ich fizyczna dostępność i atrakcyjność umożliwiają skuteczniejszą aktywizację lokalnej społeczności, w szczególności osób starszych, dzieci i młodzieży.

Podobne podejście zastosowano w przypadku przedsięwzięcia pn. „Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 2”, które obejmuje rewitalizację przestrzeni rekreacyjnych i zielonych, takich jak Plac Łukasińskiego, skatepark nad zalewem czy park nad Moszczenicą. Te przestrzenie zaprojektowano tak, aby odpowiadały na różnorodne potrzeby mieszkańców i były miejscem integracji społecznej. Umożliwiają one nie tylko wypoczynek, ale także realizację zajęć edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych, a tym samym wzmacniają inne działania przewidziane w Programie.

Przedsięwzięcie pn. „Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 3” skupia się z kolei na infrastrukturze użyteczności publicznej i drogowej. Modernizacja budynku po Szkole Podstawowej nr 1, dzięki nadaniu budynkowi nowych funkcji stworzy m.in. warunki do realizacji działań międzypokoleniowych i wolontariackich, których uczestnikami będą zarówno osoby młode, jak i seniorzy. Udostępnione pomieszczenia mogą służyć jako miejsca organizacji warsztatów komputerowych czy rękodzielniczych, opisanych w projektach społecznych, takich jak „Warsztaty międzypokoleniowe”. Ponadto, remonty chodników w przestrzeni publicznej poprawią dostępność infrastruktury i umożliwią bezpieczne przemieszczanie się wszystkich grup wiekowych, w tym osób z ograniczoną mobilnością.

Działania społeczne zawarte w projektach miękkich – „Warsztaty międzypokoleniowe” oraz „Organizacja spotkań promujących idee wolontariatu” – pełnią kluczową rolę w integrowaniu mieszkańców obszaru rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Ich charakter i sposób realizacji zostały zaplanowane w sposób odpowiadający na konkretne problemy społeczne – samotność osób starszych, brak aktywności obywatelskiej, niski poziom integracji międzypokoleniowej czy brak wiedzy o możliwościach zaangażowania w życie lokalnej wspólnoty. Te działania wzmacniają również efekty inwestycji infrastrukturalnych, dostarczając wartościowego i trwałego sposobu ich wykorzystywania.

Spójność projektów zapewnia także ich wzajemne powiązanie funkcjonalne – działania rewitalizacyjne są rozmieszczone w sposób równomierny w przestrzeni miejskiej, pokrywając obszary najbardziej zdegradowane, a ich funkcje – edukacyjne, społeczne, rekreacyjne i infrastrukturalne – uzupełniają się nawzajem. Projekty wspólnie odpowiadają na potrzeby różnych grup mieszkańców – dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz lokalnych przedsiębiorców. Ich wzajemna zależność sprawia, że żaden z projektów nie funkcjonuje w izolacji – przeciwnie, każdy stanowi część większego, komplementarnego systemu oddziaływań.

Komplementarność działań zapewniona została również na poziomie planowania wskaźników i celów – projekty infrastrukturalne (np. instalacja oświetlenia LED, przebudowa dróg) wspierają poprawę bezpieczeństwa i estetyki, a działania społeczne rozwijają świadomość mieszkańców i aktywizują ich do dbania o wspólne otoczenie. Wspólna realizacja działań twardych i miękkich przyczynia się do

wielowymiarowej poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji, integrując różne sfery funkcjonowania miasta: społeczną, przestrzenną, gospodarczą i środowiskową.

Podsumowując, mechanizmy komplementarności w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stryków opierają się na przemyślanym powiązaniu projektów infrastrukturalnych i społecznych, rozmieszczeniu ich w najbardziej problemowych lokalizacjach, na wspólnym celu poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzmacnianiu ich wzajemnych efektów. Takie podejście pozwala nie tylko skutecznie niwelować negatywne zjawiska, ale też budować trwałą zmianę i odporność społeczną na przyszłe wyzwania.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w ujęciu instytucjonalno-proceduralnym

W celu utrzymania synchronizacji działań w ramach programu, zaplanowano koordynację zadań przez powołany zespół koordynujący oraz Urząd Miejski w Strykowie, działający w ścisłej kooperacji z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Strykowie. Dla zagwarantowania efektywności procesu, wdrożony zostanie system określający zakres i cykliczność gromadzenia danych monitoringowych, obrazujących dynamikę wdrażania programu.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w ujęciu międzyokresowym

Gmina Stryków przyjęła strategiczne podejście do zapewnienia komplementarności działań również w perspektywie międzyokresowej. Działania te są projektowane i wdrażane w sposób umożliwiający ich wzajemne uzupełnianie się oraz kontynuację w kolejnych etapach, co pozwala na skuteczne i trwałe rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Kluczowym elementem tego podejścia jest etapowe planowanie inwestycji, które umożliwia elastyczne dostosowywanie działań do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej oraz dostępnych zasobów finansowych. Przykładem takiego podejścia jest realizacja przedsięwzięcia "Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków", które zostało podzielone na trzy etapy. Każdy z nich koncentruje się na określonych aspektach rewitalizacji, takich jak modernizacja infrastruktury publicznej, poprawa estetyki przestrzeni miejskiej czy rozwój funkcji społecznych i kulturalnych. Dzięki temu możliwe jest stopniowe osiągnięcie celów rewitalizacyjnych przy jednoczesnym zachowaniu spójności i ciągłości działań.

Ważnym mechanizmem zapewniającym komplementarność działań jest również integracja projektów inwestycyjnych z działaniami społecznymi. Inwestycje infrastrukturalne, takie jak modernizacja budynków czy budowa obiektów rekreacyjnych, są ściśle powiązane z programami społecznymi, które mają na celu aktywizację mieszkańców, promowanie integracji międzypokoleniowej oraz rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Przykładem takiej integracji są warsztaty międzypokoleniowe oraz spotkania promujące ideę wolontariatu, które są realizowane równolegle z inwestycjami w infrastrukturę społeczną.

Dodatkowo, Gmina Stryków stosuje mechanizmy monitorowania i ewaluacji realizowanych działań, co pozwala na bieżące ocenianie ich skuteczności oraz wprowadzanie niezbędnych korekt. Regularne analizy i konsultacje społeczne umożliwiają identyfikację nowych potrzeb i problemów, co z kolei pozwala na odpowiednie dostosowywanie planów rewitalizacyjnych w kolejnych okresach programowania.

Podsumowując, Gmina Stryków, poprzez etapowe planowanie inwestycji, integrację działań infrastrukturalnych i społecznych, efektywne pozyskiwanie środków finansowych oraz systematyczne monitorowanie postępów, skutecznie zapewnia komplementarność działań rewitalizacyjnych w ujęciu międzyokresowym. Takie podejście umożliwia nie tylko efektywne rozwiązywanie aktualnych problemów, ale także tworzenie solidnych podstaw dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego w przyszłości.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków stanowi kontynuację i rozwinięcie dotychczasowych działań inwestycyjnych oraz społecznych, realizowanych na terenie gminy w ostatnich latach. Program ten wpisuje się w długofalową strategię rozwoju lokalnego, której celem jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez kompleksowe podejście do rewitalizacji przestrzeni miejskiej, infrastruktury oraz sfery społecznej.

Gmina Stryków dąży również do zapewnienia komplementarności działań poprzez pozyskiwanie środków z różnych źródeł finansowania, co pozwala na realizację kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. W ostatnich latach gmina skutecznie aplikowała o środki z programów krajowych i unijnych, takich jak Rządowy Fundusz Polski Ład czy Fundusze Europejskie dla Łódzkiego, co umożliwiło realizację inwestycji o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności.

W ostatnich latach Gmina Stryków zrealizowała lub realizuje szereg inwestycji infrastrukturalnych, które stanowią solidną podstawę dla dalszych działań rewitalizacyjnych. Przykładem jest budowa Centrum Rozwoju Strykowa (CRS), największej inwestycji w historii gminy, obejmującej m.in. szkołę, przedszkole, dom kultury oraz halę sportową. Inwestycja ta, o wartości blisko 170 mln zł, ma na celu stworzenie nowoczesnej przestrzeni edukacyjno-kulturalnej dla mieszkańców gminy. Na ten cel pozyskano środki finansowe z:

- Ministerstwo Sportu i Turystyki - Sportowa Polska 2023 (na halę sportową) – 4 mln zł
- promesa w naborze 8. edycji Polskiego Ładu (na halę sportową) – 2 mln. zł

Złożono następujące wnioski o dofinansowanie:

- Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 - w zakresie budowy domu kultury,
- Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwie łódzkim - w zakresie budowy boisk,
- Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 - w zakresie zagospodarowania terenu zielenią.

Równolegle realizowane były projekty związane z modernizacją infrastruktury drogowej i kanalizacyjnej, takie jak budowa ul. Polnej i Szafera, budowa kanalizacji w ul. Sienkiewicza czy budowa parkingu przy ul. Targowej. Gmina wykonuje również nowe nasadzenia i zieleńce. Działania te przyczyniły się do poprawy funkcjonalności przestrzeni miejskiej oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców.

Poniżej przedstawiono projekty realizowane przez Gminę Stryków z informacją, w ramach jakiego programu uzyskano dofinansowanie na ich realizację.

Tabela 44 Projekty realizowane przez Gminę Stryków, na które pozyskano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Program	Perspektywa
Cyfrowi zawodowcy	Gmina Stryków	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	2021 - 2027
W rodzinie siła	Gmina Stryków	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	2021 - 2027
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Stryków	Gmina Stryków	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Stryków	Gmina Stryków	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy stryków	Gmina Stryków	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Kompleksowe wsparcie II	Gmina Stryków / Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Kompleksowe wsparcie rodziny	Gmina Stryków / Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Program	Perspektywa
Po pierwsze - rodzina	Gmina Stryków / Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Budowa podwyższonego przejścia dla pieszych na ul. Brzezińskiej w Strykowie oraz doposażenie placówek oświatowych z terenu Gminy Stryków w narzędzia edukacyjne	Gmina Stryków	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	2014 - 2020
Profesjonalni zawodowcy	Gmina Stryków	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	2014 - 2020
Jesteśmy razem	Gmina Stryków / Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie	Program Operacyjny Kapitał, Ludzki	2007 - 2013
Wsparcie dla oddziałów przedszkolnych w Gminie Stryków	Gmina Stryków	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2007 - 2013
MAM Możliwości - projekt podnoszący kompetencje kluczowe wśród 231 uczniów klas IV-VI Szkół Podstawowych na terenie Gminy Stryków	Gmina Stryków	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2007 - 2013
Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół, podstawowych w Gminie Stryków	Gmina Stryków	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2007 - 2013
Modernizacja Domu Kultury w Niesułkowie Kolonii	Gmina Stryków	Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	2004 - 2006
Modernizacja kompleksu sportowo-widowiskowego w Bartoszewicach	Gmina Stryków	Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	2004 - 2006

Źródło: Mapa dotacji UE <https://mapadotacji.gov.pl/>

Dodatkowo Gmina zrealizowała:

- remont 5 ulic w Strykowie (Słowackiego, Staszica, Orzeszkowej, Szafera i Starego Rynku w Strykowie). Wyremontowane odcinki mają istotne znaczenie komunikacyjne ze względu na powiązania z przylegającymi drogami stanowiącymi dojazd do centrum miasta oraz połączenie z planowaną budową kompleksu CRS. Całkowita wartość umowy z wykonawcą wybranym w trybie przetargowym wyniosła 966.865,46 zł – pozyskano na zadanie dofinansowanie w kwocie 612.000 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.
- Rozbudowa SUW w Strykowie wraz z infrastrukturą towarzyszącą - zadanie zakończono w 2024 r. w ramach projektu „Budowa SUW w Warszewicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rozbudowa SUW w Strykowie i Zelgoszczy wraz z infrastrukturą towarzyszącą” Pozostała część projektu jest w trakcie realizacji. Wartość zadania wyniosła 6.270.000 zł, wartość całego projektu to 18.590.432,01 zł, zaś 11.400.000 zł pozyskano w ramach dofinansowania z Polskiego Ładu.

GPR zakłada wykorzystanie efektów tych inwestycji jako punktu wyjścia do dalszych działań rewitalizacyjnych. Program przewiduje m.in. kompleksową rewitalizację miasta Stryków w trzech etapach, obejmującą modernizację przestrzeni publicznych, rozwój infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz integracji społecznej. W ramach programu planowane są również warsztaty międzypokoleniowe oraz spotkania promujące ideę wolontariatu, mające na celu aktywizację mieszkańców i budowanie więzi społecznych. Przedsięwzięcia społeczne są zatem spójne z tymi realizowanymi w ramach dofinansowania ze środków UE.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w ujęciu międzyokresowym opierają się na ścisłej koordynacji i integracji różnych projektów oraz na elastycznym dostosowywaniu działań do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie synergii efektów poszczególnych inwestycji oraz zapewnienie trwałości i skuteczności działań rewitalizacyjnych.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków stanowi logiczną kontynuację dotychczasowych działań inwestycyjnych i społecznych, wpisując się w długofalową strategię rozwoju gminy. Program ten wykorzystuje efekty wcześniejszych inwestycji jako fundament dla dalszych działań, zapewniając spójność i komplementarność działań rewitalizacyjnych w perspektywie międzyokresowej.

Mechanizmy zachowania komplementarności działań w zakresie źródeł finansowania

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków zaplanowano szereg interwencji mających na celu przeobrażenie obszaru rewitalizacji i wyprowadzenie go z sytuacji kryzysowej. Skumulowanie niekorzystnych zjawisk w wymiarach społecznym, ekonomicznym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym generuje potrzebę zwiększonych inwestycji finansowych w działania na wskazanym terenie.

Finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oparte będzie przede wszystkim na zasobach własnych Gminy Stryków, uzupełnionych środkami pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej (Program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027). Przewiduje się również możliwość pozyskiwania środków z budżetu centralnego, samorządu województwa łódzkiego, w zależności od pojawiających się możliwości i potrzeb. W rozdziale 8, zestawienie tabelaryczne projektów zawiera propozycje potencjalnych źródeł finansowania dla poszczególnych inicjatyw.

10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację GPR będzie pełnił wyodrębniony, specjalnie powołany zespół koordynujący. Prace Zespołu będą przebiegać wg utworzonego regulaminu. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje m.in.:

- zapewnienia zgodności realizacji dokumentu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji przedsięwzięć w ramach GPR,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji GPR,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania GPR,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji GPR.

INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY STRYKÓW

Urząd Miejski w Strykowie jako instytucja wdrażająca GPR, odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,

- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w GPR w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

W kontekście realizacji i monitoringu GPR, kluczową rolę odgrywa Burmistrz Strykowa. Jako osoba odpowiedzialna za bieżącą działalność gminy, ma on największy wpływ na cały proces, począwszy od opracowywania GPR, przez jego wdrażanie, aż po ocenę jego realizacji. Jednym z najważniejszych zadań Burmistrza Strykowa w zakresie zarządzania i monitoringu jest bezpośredni nadzór nad wdrażaniem GPR.

Równie istotną rolę w procesach wdrożeniowych tego dokumentu powinien pełnić koordynator GPR. Jako osoba bezpośrednio zaangażowana w realizację wyznaczonych zadań i doskonale zaznajomiona z realiami lokalnymi, koordynator ma istotny wpływ na procesy gospodarcze i społeczne zachodzące w gminie. Główne zadania koordynatora polegałyby na:

- bieżącej analizie stanu realizacji GPR;
- obserwacji uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wpływających lub mogących wpłynąć na realizację GPR, w tym uwzględnienie partycypacji społecznej w monitorowaniu procesu rewitalizacji;
- prowadzeniu bazy informacji;
- wypracowaniu kryteriów oceny stanu realizacji GPR;
- aktywnym poszukiwaniu źródeł finansowania.

Wdrażanie na każdym etapie podlega weryfikacji i aktualizacji. Opierać powinno się ono na odpowiednim rozdziale zadań realizacyjnych w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie. Pozwala to na koncentrowanie się na konkretnym przedsięwzięciu, a tym samym zwiększa jego efektywność. System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji został uwzględniony w ogólnym systemie zarządzania Gminą Stryków, co pozwala na zachowanie spójności procedur, efektywne współdziałanie oraz wzajemne uzupełnianie się działań różnych instytucji.

Zarządzanie GPR odbywać się będzie w ramach obowiązków własnych pracowników Urzędu Miejskiego w Strykowie. Nie przewiduje się tworzenia dodatkowych etatów na potrzeby zarządzania GPR. Poniżej przedstawiono koszty, które mogą się pojawić.

Tabela 45 Koszty zarządzania GPR (w tys. PLN):

KOSZT	rok					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
działania promocyjne	3	4	6	7	7	8
monitoring	2	2	2	2	2	2
ewaluacja	0	0	0	0	0	10
prace eksperckie	0	0	0	5	5	5
materiały biurowe	1	1	1	1	1	1
koszty działania Komitetu Rewitalizacji	3	4	4	4	4	4

Źródło: Opracowanie własne

11. System monitoringu i oceny programu rewitalizacji

MONITOROWANIE

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zawansowania przedsięwzięcia czy programu rewitalizacji i jego zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynąń w taki sposób, aby osiągnąć zakładany cel w przyszłości. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Monitorowania wdrażania GPR oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Strykowie w ramach obowiązków własnych. Monitorowanie zostało zatem uwzględnione w ogólnym systemie zarządzania Gminą Stryków. Komórki merytoryczne i jednostki organizacyjne gminy oraz ewentualnie inne podmioty zaangażowane do współpracy będą dostarczały danych niezbędnych do realizacji monitoringu sterującego. W oparciu o uzyskane informacje Koordynator GPR opracuje Raport z monitoringu GPR. Raport z corocznego monitoringu GPR będzie zawierał informacje od wszystkich podmiotów biorących udział w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i będzie dotyczyć postępu w realizacji przedsięwzięć w danym roku kalendarzowym. Raport ten zostanie przedstawiony Komitetowi Rewitalizacji. Ze spotkania zostanie sporządzony protokół.

Zgodnie z art. 22 i 23 ustawy o rewitalizacji co najmniej raz na 3 lata gminny program rewitalizacji będzie podlegać ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Strykowa. Będzie to ocena o charakterze jakościowym, skoncentrowana na dokonaniu oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, wpływu realizowanych działań rewitalizacyjnych na stopień osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i kierunków działań GPR wraz z odniesieniem się do oceny kierunków i dynamiki zmian na obszarze rewitalizowanym. Ocena sporządzona przez Burmistrza Strykowa będzie podlegać zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz Strykowa wystąpi do Rady Miejskiej w Strykowie z wnioskiem o jego zmianę, załączając ww. opinię. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miejska w Strykowie uchyli uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza Strykowa. Zmiana gminnego programu rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim był on uchwalany.

Kluczowym partnerem w monitorowaniu GPR będzie Komitet Rewitalizacji, reprezentujący interesariuszy rewitalizacji. Aby zapewnić ciągłość procesu przygotowania i realizacji GPR, w skład Komitetu wejdą interesariusze rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278). Zgodnie z Ustawą dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Art. 7. 1. Komitet Rewitalizacji będzie stanowić forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz będzie pełnić funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza Strykowa. Poniżej przedstawiono przebieg procesu wyłaniania Komitetu Rewitalizacji.

- Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Strykowie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Na podstawie art. 6 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z

2024 r. poz. 1465, 1572, 1907,1940) oraz na podstawie uchwały Nr XXXII/247/2013 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Stryków (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 6 marca 2013 r, poz. 1298) Burmistrz Strykowa wydał Zarządzenie nr 65 z dnia 21 maja 2025 r, którym zarządził przeprowadzenie konsultacji społecznych, zwanych dalej konsultacjami, dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Strykowie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Celem konsultacji było zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji oraz wymiana wiedzy, informacji, poznanie uwag i opinii w sprawie projektu Zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Stryków w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Strykowa.

Konsultacje społeczne prowadzono w okresie od 22.05.2025 r. do 26.06.2025 r. w następujących formach:

1) zbieranie uwag w postaci pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego udostępnionego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl) oraz w Urzędzie Miejskim w Strykowie (Sekretariat). Wypełniony formularz należało dostarczyć:

- a) drogą elektroniczną na adres: strykow@strykow.pl (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
- c) osobiście do Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

2) ankieta - dostępna na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl) oraz w Urzędzie Miejskim w Strykowie (Sekretariat). Wypełnioną ankietę należało złożyć:

- a) drogą elektroniczną na adres: strykow@strykow.pl (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego),
- c) osobiście do Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

3) spotkanie konsultacyjne stacjonarne przeprowadzone w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków w dniu 10.06.2025 r. w godz. 16:00-18:00.

4) zbieranie uwag ustnych – opinie przyjmował Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury, pok. 21, Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

Termin wyznaczony do składania uwag upłynął z dniem 26.06.2025 r..

W dniu 10.06.2025 r. w godz. 16:00–18:00 odbyło się spotkanie konsultacyjne w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie przy ul. T. Kościuszki 27. Spotkanie rozpoczęło się prezentacją założeń projektu uchwały oraz omówieniem roli Komitetu Rewitalizacji w procesie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Następnie uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań, zgłaszania uwag oraz

prowadzenia dyskusji. W spotkaniu udział wzięli przede wszystkim przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Strykowie – pracownicy komórek odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne, rozwój lokalny oraz obsługę procesu rewitalizacji. Obecni byli również przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy oraz osoby zainteresowane tematyką rewitalizacji.

Konsultacje społeczne potwierdziły zasadność powołania Komitetu Rewitalizacji jako ciała wspierającego realizację procesu rewitalizacji w Gminie Stryków. Uczestnicy wyrazili ogólne poparcie dla projektu uchwały, wskazując jednocześnie na potrzebę doprecyzowania niektórych zapisów, w szczególności w zakresie:

- sposobu i kryteriów wyboru członków Komitetu,
- transparentności i dostępności informacji o pracach Komitetu,
- zakresu rzeczywistego wpływu Komitetu na decyzje rewitalizacyjne.

Raport z konsultacji społecznych został udostępniony na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz pozostaje dostępny na żądanie osób zainteresowanych.

Następnie podjęta została uchwała w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz ogłoszony zostanie nabór na członków Komitetu Rewitalizacji.

Dnia 26 sierpnia 2025 r. Rada Miejska w Strykowie podjęła Uchwałę Nr XX/181/2025 w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Zgodnie z uchwałą, informacje na temat terminu, miejsca planowanego posiedzenia Komitetu, proponowany porządek posiedzenia oraz materiały, które będą przedmiotem obrad powinny być przekazane członkom Komitetu na co najmniej 7 dni kalendarzowych przed posiedzeniem Komitetu. Z każdego posiedzenia będzie sporządzany protokół. Obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu zapewnia Burmistrz Strykowa poprzez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Strykowie.

OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ, EWALUACJA, WPROWADZANIE MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY ZACHODZĄCE W OTOCZENIU PROGRAMU

W procesie monitorowania Programu przewidziano następujące fazy:

Ocenę wstępną

Przed rozpoczęciem programu oraz poszczególnych projektów w jego ramach, zostaną ustalone wszystkie ilościowe i jakościowe parametry, które będą definiować wyniki realizowanych zadań. Etapy realizacji każdego z zadań, włącznie z terminami rozpoczęcia i zakończenia, zostaną jasno określone w dokumentacji wewnętrznej gminy. Ustalonych parametrów należy konsekwentnie przestrzegać przez cały okres realizacji programu i projektów.

Monitoring sterujący

Dotyczy całego okresu wdrażania projektu. Zadaniem prowadzonego monitorowania będzie wykrycie wszelkich odchyleń, jakie mają miejsce w trakcie realizacji projektu.

Kontrolę końcową - ewaluację efektów

Ewaluacja rozpoczyna się już na etapie planowania i programowania, tworząc dynamiczny cykl, w którym planowanie kieruje ewaluacją, a ewaluacja wpływa na przyszłe działania. Jest to kluczowa funkcja ewaluacji, pozwalająca na zbadanie wewnętrznej logiki programu lub projektu. Ta logika opisuje relacje pomiędzy wszystkimi elementami: potrzebami, strategią, celami, nakładami, działaniami, produktami, rezultatami i wpływem. Ewaluacja, poprzez analizę spójności programu, weryfikuje, jak nakłady przekształcają się w produkty, jak te produkty prowadzą do uzyskania rezultatów i wpływu, a tym samym zaspokajania potrzeb grup docelowych.

Głównym celem ewaluacji jest zwiększenie adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów uzyskiwanych z programów finansowanych przez Unię Europejską. Zadaniem ewaluacji jest stałe ulepszanie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, co obejmuje zarówno pozytywne efekty społeczne i gospodarcze, jak i zwiększenie przejrzystości oraz promocję działań podejmowanych przez władze publiczne.

Ewaluacja znajduje swoje zastosowanie w:

- identyfikacji słabych i mocnych stron,
- ocenie możliwości i ograniczeń,
- usprawnieniu zarządzania,
- wskazaniu kierunków rozwoju i priorytetów działalności sektora publicznego,
- poprawianiu błędów dla celów odpowiedzialności,
- wsparciu alokacji zasobów finansowych,
- ulepszeniu procesu decyzyjnego.

Jej szczególnym zadaniem jest dostarczanie dokładnych ocen stanu wdrożenia programów, obejmujących:

- funkcjonowanie programów,
- wydajność i trwałość w odniesieniu do założonych celów,
- wpływ na problemy, do których programy się odnoszą,
- wnioski do poprawy wdrożenia programów i projektowania nowych inicjatyw,
- identyfikację dobrych praktyk o potencjalnym szerszym zastosowaniu.

Jednym z celów ewaluacji jest zapewnienie przejrzystości wykorzystania środków publicznych poprzez przekazywanie i upowszechnianie informacji o powodzeniu lub niepowodzeniu przedsięwzięć finansowanych z programów pomocowych. Ewaluacja ma także wymiar edukacyjny, ucząc rejestrowania i stymulowania zmian, analizowania i rozumienia złożoności zjawisk. Ocena końcowa powinna określić, w jakim stopniu zakładane w GPR cele zostały osiągnięte oraz ustalić przyczyny wszelkich odchyśleń w realizacji. Ewaluacja posłuży jako podstawa do sprawdzenia, czy planowane efekty są zgodne z przyjętymi celami i ich miarami. Podczas ewaluacji zostanie również przeanalizowana skuteczność podejmowanych działań korygujących. Wnioski z ewaluacji zostaną wykorzystane podczas realizacji kolejnych, podobnych projektów w przyszłości.

12. Zakres zmian w innych uchwałach

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków nie przewiduje się wprowadzenia zmian w innych uchwałach.

13. Specjalna strefa rewitalizacji

Kierując się ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji nie ustanawia się specjalnej strefy rewitalizacji w Gminie Stryków.

14. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

14.1. Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stryków nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków. Należy jednak pamiętać, iż GPR musi być zgodny z tworzoną Planem Ogólnym Gminy Stryków.

14.2. Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków, nie przewiduje się wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jednakże Gmina zastrzega sobie możliwość wprowadzenia zmian, w razie zmian / aktualizacji w dokumencie GPR.

15. Partycypacja społeczna

Proces rewitalizacji obszarów zdegradowanych to długotrwałe przedsięwzięcie mające na celu ożywienie tych terenów i poprawę jakości życia ich mieszkańców. Kluczowym elementem tego procesu jest zaangażowanie różnych grup interesariuszy, co znacząco wpływa na jego sukces. Oto sposoby włączania interesariuszy w różnych etapach procesu rewitalizacji:

1. Diagnozowanie:

Diagnozowanie jest pierwszym i kluczowym krokiem w procesie rewitalizacji, umożliwiającym dogłębne zrozumienie specyfiki danego obszaru oraz potrzeb jego mieszkańców i innych interesariuszy. Na tym etapie zbierane są dane, które stanowią podstawę dla kolejnych decyzji. Mieszkańcy oraz lokalna społeczność są sercem każdego obszaru rewitalizacji, a ich doświadczenie, znajomość lokalnych problemów oraz aspiracje mają ogromne znaczenie. W związku z tym zorganizowano specjalne spotkanie konsultacyjne, podczas którego mieszkańcy mogli wyrazić swoje opinie i podzielić się obserwacjami. Przeprowadzone ankiety, zarówno w formie tradycyjnej, jak i online, dostarczyły informacji na temat preferencji mieszkańców Gminy Stryków.

Interesariusze obszaru, choć nie zawsze są stałymi mieszkańcami Gminy Stryków, również odgrywają istotną rolę w życiu tego obszaru. Mogą to być uczniowie lokalnych szkół, klienci sklepów czy goście kawiarni.

Przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji odgrywają kluczową rolę w jego gospodarczym ożywieniu. Ich perspektywa jest niezbędna do zrozumienia lokalnych potrzeb gospodarczych,

zidentyfikowania typu wsparcia, jakie jest im potrzebne w procesie rewitalizacji oraz jakie widzą dla siebie możliwości w odnowionym obszarze.

Organizacje pozarządowe często pełnią istotną rolę w społeczności, posiadając cenną wiedzę i doświadczenie w pracy z różnymi grupami mieszkańców.

- Konsultacje społeczne projektu Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Stryków

Na podstawie art. 5a Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), art. 6 ust. 2 i art. 11 ust. 3 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w dniach od 06 lutego do 13 marca 2025 roku prowadzono konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Miejskiej w Strykowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Stryków.

Konsultacje miały na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji oraz wymianę wiedzy, informacji, poznanie uwag i opinii dotyczących propozycji granic i sposobu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Stryków.

Konsultacje prowadzono w formie:

1. zbierania uwag, propozycji i opinii z wykorzystaniem formularza do zgłaszania uwag udostępnionego:

A. w wersji elektronicznej on-line na stronie internetowej - formularz,

B. w wersji pisemnej w serwisie informacyjnym Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) oraz w Urzędzie Miejskim w Strykowie (Sekretariat). Wypełniony i podpisany formularz należy dostarczyć:

a) drogą elektroniczną na adres: strykov@strykow.pl lub

b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Strykowie, ul. Tadeusza Kościuszki 27, 95-010 Stryków lub

c) osobiście do Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

2. spotkania informacyjnego stacjonarnego przeprowadzonego w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. Tadeusza Kościuszki 27, 95-010 Stryków w dniu 04 marca 2025 r. o godz. 16:00 – 18:00,

3. zbierania uwag ustnych – opinie przyjmowano w Wydziale Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury, pok. 21, Urząd Miejski w Strykowie, ul. Tadeusza Kościuszki 27, 95-010 Stryków.

Załącznikiem do ogłoszenia była mapa wyznaczająca obszar zdegradowany i obszar podlegający rewitalizacji wraz z uzasadnieniem i formularz konsultacyjny.

Nie wpłynęła żadna uwaga przy użyciu ankiety on-line.

Do Urzędu Miejskiego w Strykowie wpłynęła 1 ankieta drogą mailową. Po przeanalizowaniu uwagi do dokumentu nie wprowadzono zmian. Do ankiety ustosunkowano się w raporcie z prowadzonych konsultacji społecznych.

Podczas stacjonarnego spotkania informacyjnego przedstawiono projekt obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Gminie Stryków. Omówiono szczegółowe kryteria, jakie zostały zastosowane przy wyznaczaniu tych stref. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z analizą czynników, które uzasadniły wybór tych obszarów. Podczas dyskusji poruszono następujące zagadnienia:

- Problemy występujące w Gminie Stryków, które uzasadniają konieczność rewitalizacji,
- Zakres i możliwe konsekwencje wyznaczenia stref zdegradowanych i obszaru rewitalizacji,

- Kryteria wyboru terenów objętych rewitalizacją,
- Pytania dotyczące obiektów zabytkowych i ich ochrony w ramach rewitalizacji,
- Możliwe projekty do realizacji w ramach programu rewitalizacji oraz potencjalne źródła finansowania.

Spotkanie informacyjne umożliwiło uczestnikom uzyskanie szczegółowych informacji na temat planowanych działań rewitalizacyjnych w Gminie Stryków. Dyskusja wykazała duże zainteresowanie mieszkańców tematyką rewitalizacji oraz potrzebą ochrony obiektów zabytkowych i zagospodarowania przestrzeni publicznych. Podczas spotkania zgłoszono szereg uwag i propozycji, które zostaną przeanalizowane pod kątem możliwej implementacji w ostatecznej wersji dokumentu. Uczestnicy wyrazili chęć dalszego zaangażowania w proces rewitalizacji.

2. Programowanie:

Etap programowania w procesie rewitalizacji jest kluczowy, ponieważ to wtedy określa się konkretne działania, które mają zostać podjęte w celu odnowy obszaru. Aktywne zaangażowanie różnych grup interesariuszy w ten proces zapewnia, że planowane działania będą odpowiadały rzeczywistym potrzebom społeczności i przyniosą pozytywne skutki dla obszaru. Dla mieszkańców, programowanie jest okazją do aktywnego kształtowania przyszłości ich miejsca zamieszkania. Zorganizowane warsztaty stacjonarne stanowiły platformę do dyskusji, wymiany pomysłów i wspólnego kreowania wizji odnowionego obszaru. Mieszkańcy mogli wskazywać priorytety, dzielić się obawami i oczekiwaniami oraz proponować konkretne rozwiązania. Lokalni przedsiębiorcy, jako niezbędna część ekosystemu każdego obszaru, współtworzyli strategię wsparcia dla biznesu, co zapewniło, że działania rewitalizacyjne będą sprzyjać rozwojowi gospodarczemu, a nie go hamować. Konsultacje w zakresie inwestycji umożliwiły przedsiębiorcom wskazanie, jakie udogodnienia czy infrastruktura są im potrzebne do prowadzenia i rozwijania działalności.

Organizacje pozarządowe (NGO), działające często na rzecz konkretnych grup społecznych lub zajmujące się określonymi problemami, są cennym źródłem wiedzy i doświadczenia. Współpraca z nimi w zakresie planowania działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych gwarantuje, że w ramach rewitalizacji zostaną podjęte działania odpowiadające na realne potrzeby i wyzwania społeczności lokalnej. Przedstawiciele organizacji byli obecni podczas tworzenia Programu.

- Komitet Rewitalizacji

Zgodnie z Art. 7 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji przystąpiono do prac zmierzających do powołania Komitetu Rewitalizacji.

Dnia 21 maja 2025 r. Burmistrz Strykowa wydał Zarządzenie Nr 65 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Strykowie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje miały na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji oraz wymianę wiedzy, informacji, poznanie uwag i opinii w sprawie projektu Zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Termin trwania konsultacji społecznych: 22.05.2025 r. do 26.06.2025 r.. W okresie trwania konsultacji społecznych do Urzędu Miejskiego w Strykowie nie wpłynął żaden formularz konsultacyjny ani żadna ankieta. Nie zgłoszono również uwag ustnych do projektu uchwały. W dniu 10 czerwca 2025 r. w godz. 16:00–18:00 w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie przy ul. T. Kościuszki 27 przeprowadzono stacjonarne spotkanie konsultacyjne. Konsultacje społeczne potwierdziły zasadność powołania Komitetu Rewitalizacji jako ciała wspierającego realizację procesu rewitalizacji w Gminie Stryków. Uczestnicy wyrazili ogólne poparcie dla projektu uchwały, nie wprowadzono w niej zmian.

Raport z konsultacji społecznych zamieszczono na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na żądanie osób zainteresowanych, udostępniono w siedzibie urzędu gminy.

Dnia 26 sierpnia 2025 r. Rada Miejska w Strykowie podjęła Uchwałę Nr XX/181/2025 w sprawie

określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Uchwała zawiera zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji. Zgodnie z uchwałą Komitet Rewitalizacji, zwany dalej Komitetem, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Stryków w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Strykowa.

Komitet uprawniony jest do opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków na etapie opracowania, a następnie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz podejmowania inicjatyw związanych z rewitalizacją Gminy Stryków.

W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj.. Dz. U. z 2024 r. poz. 278). Zgodnie z § 2.1. uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, w skład komitetu wejdzie: pkt. 7) łącznie 4 przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Strykowie i gminnych jednostek organizacyjnych, w tym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie, Ośrodka Kultury i Rekreacji w Strykowie.

Komitet powoła w drodze zarządzenia Burmistrz Strykowa niezwłocznie po podjęciu przez Radę Miejską w Strykowie uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Uchwała przewiduje, iż w skład Komitetu będzie wchodzić nie więcej niż 12 członków. Pierwsze posiedzenie członków Komitetu zwoła Burmistrz Strykowa. Na pierwszym posiedzeniu zostanie wybrany Przewodniczący oraz jego Zastępca. Z każdego posiedzenia Komitetu będzie sporządzany protokół. W posiedzeniach Komitetu mogą brać udział zaproszeni eksperci oraz inne osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Burmistrza Strykowa. Obsługę organizacyjną i techniczną zapewnia Burmistrz Strykowa poprzez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Strykowie.

- Gminny Program Rewitalizacji

Dnia 29 kwietnia 2025 r. Rada Miejska w Strykowie podjęła uchwałę Nr XVII/148/2025 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków.

Zgodnie z art. 6 oraz art. 17 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji projekt Gminnego Programu Rewitalizacji zostanie poddany konsultacjom społecznym oraz przekazany do zaopiniowania do wskazanych w ustawie organów.

Informacje dotyczące kolejnych etapów prac nad GPR będą udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie.

3. Wdrażanie:

W celu upowszechnienia informacji na temat Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków zaplanowano realizację następujących działań na etapie wdrażania GPR:

- opublikowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie,
- aktualizację informacji o rewitalizacji - zamieszczanie na stronie urzędu informacji dotyczących nowych przedsięwzięć realizowanych w ramach programu,
- bieżące informowanie mieszkańców w mediach społecznościowych o postępach w realizacji programu oraz wynikach jego monitoringu.

Wdrażanie to etap, w którym plany i strategie rewitalizacji przechodzą do fazy realizacji. Aktywny udział różnych grup interesariuszy jest kluczowy dla skutecznego wdrożenia działań oraz ich elastycznego dostosowania do dynamicznie zmieniających się potrzeb społeczności. Mieszkańcy jako

najbardziej zaangażowani interesariusze, odgrywają fundamentalną rolę w tej fazie. Mogą aktywnie uczestniczyć w projektach społecznych, takich jak tworzenie miejsc spotkań czy organizowanie wydarzeń kulturalnych w rewitalizowanym obszarze. Ich zaangażowanie w prace związane z rewitalizacją, na przykład w malowanie murów czy sadzenie drzew, wzmacnia poczucie wspólnoty i przynależności do danego miejsca. Chociaż początkowo inicjatywy spotkań będą organizowane przez gminę, w dłuższej perspektywie to sami mieszkańcy mają przejmować inicjatywę.

Podczas realizacji prac rewitalizacyjnych lokalne przedsiębiorstwa mogą napotkać trudności związane z dostępem do swoich lokali lub utrudnieniami dla klientów. Dlatego niezbędna jest ciągła współpraca z przedsiębiorcami w zakresie planowania inwestycji, aby minimalizować te niedogodności. Wsparcie dla firm, na przykład poprzez informowanie klientów o tymczasowych zmianach czy udostępnienie alternatywnych tras dojazdu, jest kluczowe dla utrzymania ciągłości działalności gospodarczej w obszarze rewitalizacji.

Organizacje pozarządowe (NGO) odgrywają często istotną rolę w realizacji projektów społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Współpraca z nimi umożliwia skuteczne wdrażanie inicjatyw, które są dostosowane do konkretnych potrzeb społeczności. Mogą to być na przykład warsztaty dla młodzieży, projekty integracyjne dla różnych grup społecznych czy inicjatywy artystyczne, które ożywiają przestrzeń miejską i wzbogacają kulturalnie obszar rewitalizacji.

W fazie wdrażania niezwykle ważne jest ciągle monitorowanie postępów, utrzymywanie otwartej komunikacji z interesariuszami oraz gotowość do modyfikowania działań w odpowiedzi na napotkane wyzwania i zmieniające się potrzeby społeczności.

Bardzo istotną rolę odegra tu Komitet Rewitalizacji, który przypomnijmy, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Stryków w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo doradczą Burmistrza Strykowa. Komitet uprawniony jest do opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków na etapie opracowania, a następnie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz podejmowania inicjatyw związanych z rewitalizacją miasta Stryków.

Spółeczny udział w fazie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie widoczny poprzez zaangażowanie m.in. mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych zainteresowanych stron w wykonywanie konkretnych działań rewitalizacyjnych. Prace związane z przekształcaniem obiektów i przestrzeni, nadawaniem im nowych funkcji, a także prowadzone projekty społeczne przyczynią się do ożywienia przestrzeni publicznych, zwiększenia ich atrakcyjności i funkcjonalności oraz poprawy komfortu życia mieszkańców. Przedsięwzięcia mają na celu przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, zmniejszać dystans społeczny między grupami wiekowymi, aktywizować osoby starsze i młodsze, a także przyczyniać się do budowania bardziej otwartego, solidarnego społeczeństwa lokalnego. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne pn. „Warsztaty międzypokoleniowe z zakresu m.in. obsługi komputera, rękodzielnictwa, gier i zabaw z dawnych lat” oraz „Organizacja spotkań promujących idee wolontariatu dla osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji” zakładają bezpośredni udział mieszkańców obszaru w ich realizacji.

Informacje dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą przekazywane mieszkańcom za pomocą różnych dostępnych kanałów komunikacji, tak aby dotarły do wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, pozycji społecznej, przekonań czy rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

4. Monitorowanie:

Zaangażowanie interesariuszy w proces rewitalizacji odgrywa kluczową rolę, umożliwiając lepsze zrozumienie potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności, co bezpośrednio przekłada się na skuteczność i akceptację podejmowanych działań. Monitorowanie stanowi istotny etap, w którym ocenia się postępy realizowanych przedsięwzięć, analizuje ich efekty oraz gromadzi dane mogące wpłynąć na

ewentualne modyfikacje bądź dalsze etapy działań. Aktywna partycypacja różnych grup interesariuszy jest niezbędna do uzyskania pełnego obrazu wpływu wdrożonych inicjatyw.

Mieszkańcy Gminy Stryków jako główni beneficjenci procesu rewitalizacji, pełnią kluczową rolę w monitorowaniu jej efektów. Ich opinie i doświadczenia są bezcennym źródłem informacji, które pomagają w ocenie skuteczności działań. Regularne przeprowadzanie ankiet umożliwia zbieranie informacji zwrotnej na temat realizowanych projektów i ich wpływu na jakość życia mieszkańców. Dodatkowo, organizowane spotkania ewaluacyjne stwarzają przestrzeń do otwartej dyskusji, wymiany doświadczeń i wskazania obszarów wymagających dalszych interwencji. Ważnym elementem monitorowania jest również ocena dostępności i jakości przestrzeni publicznej, aby sprawdzić, czy działania rewitalizacyjne poprawiły jej funkcjonalność i atrakcyjność dla użytkowników.

Analiza zmian w użytkowaniu obszarów poddanych rewitalizacji, takich jak wzrost liczby odwiedzających czy zmiany w trasach komunikacyjnych, dostarcza cennych informacji na temat skutków wdrożonych działań. Dla lokalnych przedsiębiorców rewitalizacja może przynieść zarówno korzyści, jak i wyzwania. Badanie wpływu tych działań na działalność gospodarczą pozwala ocenić, czy inwestycje przyniosły oczekiwane efekty, czy też istnieje potrzeba wdrożenia dodatkowego wsparcia. Konsultacje z przedsiębiorcami pomagają identyfikować ich bieżące potrzeby i oczekiwania, co może wpłynąć na lepsze dopasowanie przyszłych projektów do wymagań lokalnego rynku.

Organizacje pozarządowe (NGO) odgrywają równie ważną rolę w monitorowaniu społecznych aspektów rewitalizacji. Ewaluacja projektów realizowanych przez te organizacje umożliwia ocenę skuteczności działań w zakresie integracji społecznej, edukacji i kultury. Współpraca z NGO wzbogaca proces monitorowania dzięki ich doświadczeniu i wiedzy specjalistycznej, co pozwala na bardziej kompleksowe podejście do analizy skutków rewitalizacji.

Kluczowym elementem monitorowania jest nie tylko gromadzenie danych, ale również ich szczegółowa analiza oraz wyciąganie wniosków, które mogą wpłynąć na dostosowanie działań rewitalizacyjnych do zmieniających się potrzeb i uwarunkowań. Dzięki temu proces rewitalizacji staje się bardziej elastyczny, skuteczny i dopasowany do oczekiwań wszystkich interesariuszy, co przekłada się na trwałe i pozytywne zmiany w Gminie Stryków.

Ponownie należy tu wskazać rolę Komitetu Rewitalizacji, który uprawniony jest do opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków na etapie opracowania, a następnie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz podejmowania inicjatyw związanych z rewitalizacją Gminy Stryków. Zgodnie z Uchwałą Nr XX/181/2025 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, z każdego posiedzenia Komitetu ma być sporządzany protokół. Partycypacja społeczna przejawia się tutaj już od momentu rozpoczęcia procesu dążącego do powołania komitetu rewitalizacji – ogłoszone konsultacje społeczne dot. projektu ww. uchwały umożliwiły społeczeństwu czynny udział w tworzeniu zasad działania komitetu, zaś na etapie naboru na członków komitetu - dały mieszkańcom możliwość zgłoszenia własnej kandydatury na to stanowisko.

Partycypacja społeczna na etapie monitorowania dokumentu realizowana będzie zatem głównie w oparciu o działalność Komitetu Rewitalizacji. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR dokonywana przez Burmistrza Strykowskiego co najmniej raz na 3 lata (zgodnie z art. 22 i 23 ustawy o rewitalizacji) będzie podlegała zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji.

Ewentualna aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków związana będzie z przeprowadzeniem pełnej procedury konsultacji społecznych, zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

Na oficjalnej stronie internetowej Gminy Stryków zamieszczane będą bieżące informacje o rewitalizacji, w tym sprawozdania z monitoringu rocznego, jak i ocen dokonywanych w cyklach trzyletnich. Informacje o kolejnych działaniach rewitalizacyjnych publikowane będą również na tablicach informacyjnych.

16. Ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 nr 213 poz. 1397), żadne z przedsięwzięć zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stryków nie klasyfikuje się jako mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na każdym etapie wdrażania GPR należy monitorować czy nie nastąpi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych projektów.

Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 48 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), zwanej w skrócie ustawą ooś, Burmistrz Strykowa zwróci się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu GPR.

Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków

1. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Spis fotografii

Fotografia 1 Strefa przemysłowa w gminie Stryków	33
Fotografia 2 Usługi i handel w Strykowie	34
Fotografia 3 Sklep w Strykowie	35
Fotografia 4 Budynek dawnego baru	36
Fotografia 5 Dawny sklep monopolowy	36
Fotografia 6 Lokal po dawnym banku	37
Fotografia 7 Ruch samochodowy w centrum Strykowa	49
Fotografia 8 Droga krajowa nr 14 w Strykowie	49
Fotografia 9 Nieczystości stałe w rzece Moszczenicy	51
Fotografia 10 Śmieci na terenie miasta	52
Fotografia 11 Brak poprawnej izolacji w budynku	52
Fotografia 12 Stan parkingu w centrum miasta Strykowa po deszczu	54
Fotografia 13 Domek dla owadów w parku w Strykowie	55
Fotografia 14 Ciekawa aranżacja przestrzeni na osiedlu mieszkaniowym	56
Fotografia 15 Stryków z lotu ptaka – widok w kierunku północno-wschodnim	72
Fotografia 16 Stryków z lotu ptaka	73
Fotografia 17 Parking w centrum miasta	74
Fotografia 18 Osiedle mieszkaniowe w Strykowie	77
Fotografia 19 Brak infrastruktury rowerowej	85
Fotografia 20 Budynek w mieście	86
Fotografia 21 Obiekt w centrum Strykowa (zabytek wpisany do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków) – własność prywatna	86
Fotografia 22 Graffiti w centrum miasta	87
Fotografia 23 Klatka schodowa kamienicy w Strykowie	87
Fotografia 24 Kamienica w mieście	88
Fotografia 25 Plebania przy Kościele Starokatolickim Mariawitów przy ulicy Warszawskiej w Strykowie	88
Fotografia 26 Parking przy drodze krajowej nr 14	89

Spis map

Mapa 1 Podobszary zdegradowane w gminie Stryków – podobszar miasto Stryków i podobszar Sosnowiec	98
Mapa 2 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Bratoszewice	99
Mapa 3 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Ciołek	100
Mapa 4 Podobszar zdegradowany w gminie Stryków – podobszar Dobra	101
Mapa 5 Obszar rewitalizacji w gminie Stryków	103

Spis rysunków

Rysunek 1 Schemat uwarunkowań przyrodniczych – formy ochrony przyrody	47
Rysunek 2 Granice obwodów wyborczych w mieście Stryków	104
Rysunek 3 Obszar Osiedla im. Stefana Batorego - Kolejowa.....	106
Rysunek 4 Obszar Osiedla im. Mikołaja Kopernika - Zacisze.....	106
Rysunek 5 Obszar Osiedla Wschód	107
Rysunek 6 Obszar Osiedla Centrum	107

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców w gminie Stryków z podziałem na sołectwa w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia.....	5
Tabela 2 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w gminie Stryków w latach 2020-2023	6
Tabela 3 Liczba mieszkańców według ekonomicznych grup wieku w gminie Stryków w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia.....	7
Tabela 4 Ludność w gminie Stryków w latach 2020-2023 - zmiany % liczby ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.	13
Tabela 5 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy.....	14
Tabela 6 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020 -2023	15
Tabela 7 Udział liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]	16
Tabela 8 Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]	18
Tabela 9 Udział liczby procedur Niebieska Karta w liczbie ludności na danym obszarze [%].....	19
Tabela 10 Udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]	20
Tabela 11 Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku	21
Tabela 12 Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych dla sfery społecznej	23
Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)	27
Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków w latach 2020-2023.....	28
Tabela 15 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023.....	30
Tabela 16 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych.....	32
Tabela 17 Złoża surowców mineralnych na terenie gminy Stryków wg stanu na 31.12.2023 r.	42
Tabela 18 Liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze.....	58
Tabela 19 Udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na obszarze miasta oraz danego sołectwa w powierzchni danego obszaru ogółem w porównaniu do średniej dla gminy Stryków [%].....	59
Tabela 20 Powierzchnia miasta Stryków oraz sołectw w gminie Stryków	60
Tabela 21 Akty planowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Stryków (dostęp: 15.10.2024 r.)	64

Tabela 22 Obiekty i obszary reprezentatywne – ocena stanu zachowania (na koniec 2023 r.) oraz rekomendowane działania do podjęcia w latach 2024-2027	69
Tabela 23 Wykaz obiektów zamieszczony w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Stryków	69
Tabela 24 Liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%].....	80
Tabela 25 Udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]	81
Tabela 26 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie diagnozy	95
Tabela 27 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie	96
Tabela 28 Obszar zdegradowany – powierzchnia oraz liczba mieszkańców w odniesieniu do zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji	97
Tabela 29 Frekwencja wyborcza mieszkańców w ponownym głosowaniu w Wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 01 czerwca 2025 r.	104
Tabela 30 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.	108
Tabela 31 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku przedprodukcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.	108
Tabela 32 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.	108
Tabela 33 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - miasta Stryków w wieku poprodukcyjnym w podziale na osiedla; różnica w liczbie mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2020 r.	109
Tabela 34 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy ogółem w mieście Stryków ogółem [%].....	110
Tabela 35 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem [%]	111
Tabela 36 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%].....	111
Tabela 37 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%].....	112
Tabela 38 Udział liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]	113
Tabela 39 Udział liczby osób bezrobotnych długotrwale zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%].....	114
Tabela 40 Udział liczby osób bezrobotnych do 25 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%].....	115
Tabela 41 Udział liczby osób bezrobotnych po 50 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy w liczbie osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%].....	116
Tabela 42 Udział funkcjonujących Niebieskich Kart (NK) w ich liczbie ogółem na obszarze Miasta Stryków w latach 2020 - 2023.....	117
Tabela 43 Podsumowanie dodatkowej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji.....	118
Tabela 44 Projekty realizowane przez Gminę Stryków, na które pozyskano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej	165
Tabela 45 Koszty zarządzania GPR (w tys. PLN):	168

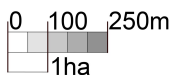
Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców gminy Stryków w podziale na miasto Stryków oraz obszar wiejski gminy w latach 2020-2023	4
Wykres 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie Stryków w latach 2020-2023	8
Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Stryków w latach 2020-2023	8
Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na obszarze wiejskim gminy w latach 2020-2023	9
Wykres 5 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023	10
Wykres 6 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023 z uwzględnieniem przyczyny przyznawania pomocy społecznej	10
Wykres 7 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w latach 2020-2023 w gminie Stryków	11
Wykres 8 Liczba Procedur Niebieska Karta w gminie Stryków w latach 2020-2023	12
Wykres 9 Liczba zarejestrowanych przestępstw w gminie Stryków w latach 2020-2023	13
Wykres 10 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy	15
Wykres 11 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków z podziałem na obszar miasta i obszar wiejski gminy w latach 2020-2023	16
Wykres 12 Rozkład podmiotów gospodarki narodowej wg klasy wielkości (stan na dzień 31.12.2023 r.)	29
Wykres 13 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Stryków w latach 2020 – 2023	29
Wykres 14 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023	31

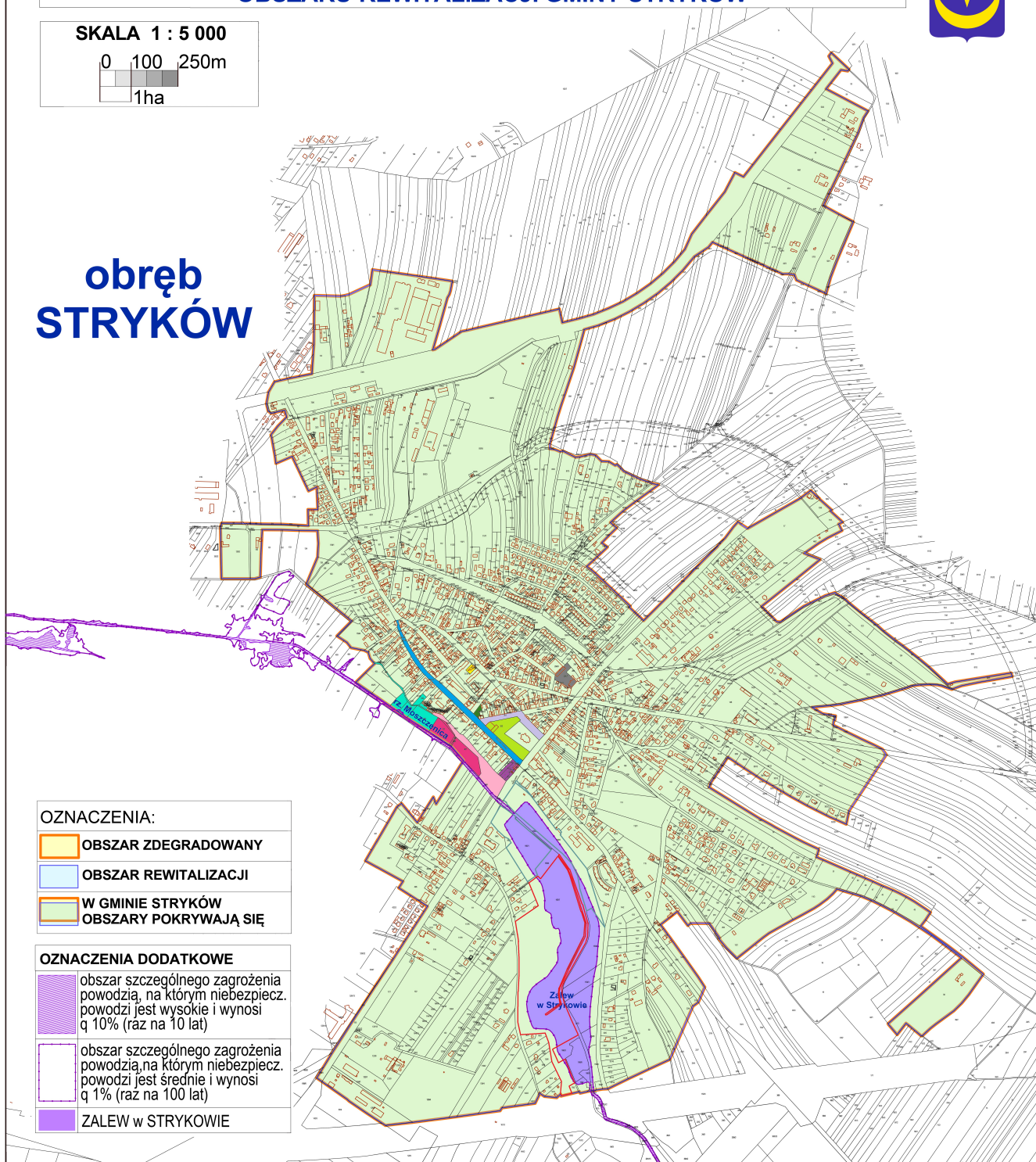
Załącznik graficzny do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI GMINY STRYKÓW

SKALA 1 : 5 000

**obręb
STRYKÓW**

OZNACZENIA:

OBSZAR ZDEGRADOWANY

OBSZAR REWITALIZACJI

**W GMINIE STRYKÓW
OBSZARY POKRYWAJĄ SIĘ**

OZNACZENIA DODATKOWE

obszar szczególnego zagrożenia
powodzią, na którym niebezpiecz.
powodzi jest wysokie i wynosi
q 10% (raz na 10 lat)

obszar szczególnego zagrożenia
powodzią, na którym niebezpiecz.
powodzi jest średnie i wynosi
q 1% (raz na 100 lat)

ZALEW w STRYKOWIE

KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH

PRZEDSIĘWZIĘCIE REWITALIZACYJNE	
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 1	
ZADANIE INWESTYCYJNE	OZNACZENIA
Zagospodarowanie i adaptacja pomieszczenia w budynku gminnym na potrzeby kulturalne	
Przebudowa chodnika i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej na ul. Kościuszki (od ul. Warszawskiej do ul. Głowackiego)	
Rewitalizacja parku przy kościele w Strykowie	
Budowa łężni solankowej w parku miejskim nad rzeką Moszczenicą	
Przebudowa parkingu przy ul. Warszawskiej w Strykowie, z zastosowaniem nawierzchni przepuszczalnej	
Wymiana opraw oświetleniowych na LED w mieście Stryków cz. I	

PRZEDSIĘWZIĘCIE REWITALIZACYJNE	
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 2	
ZADANIE INWESTYCYJNE	OZNACZENIA
Modernizacja Placu Łukasńskiego w Strykowie wraz z przystankami komunikacyjnymi	
Zagospodarowanie terenu wokół zalewu poprzez budowę skateparku	
Zagospodarowanie zieleni terenu skweru przy ul. Kościuszki	
Rozbudowa parku miejskiego nad rzeką Moszczenicą wraz ze strefą zabaw	
Wymiana opraw oświetleniowych na LED w mieście Stryków cz. II	

PRZEDSIĘWZIĘCIE REWITALIZACYJNE	
Kompleksowa rewitalizacja miasta Stryków – etap 3	
ZADANIE INWESTYCYJNE	OZNACZENIA
Modernizacja SP nr 1 w Strykowie	
Zagospodarowanie terenu przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej z ul. Kościuszki w Strykowie	
Remonty chodników w Strykowie	

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 119
Burmistrza Strykowa
z dnia 8 października 2025 r.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

O G Ł O S Z E N I E

Burmistrza Strykowa

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz na podstawie uchwały Nr XXXII/247/2013 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Stryków (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 6 marca 2013 r. poz. 1298), Burmistrz Strykowa powiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków.

Przedmiotem konsultacji społecznych jest projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków sporządzony zgodnie z Uchwałą Nr XVII/148/2025 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków.

Celem konsultacji jest zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymiana wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków.

Uprawnionymi do udziału w konsultacjach są w szczególności:

- a) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- b) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt a),
- c) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- d) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- e) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- f) podmioty, inne niż wymienione w punkcie e), realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone w okresie **od 15.10.2025 r. do 19.11.2025 r.** w następujących formach:

1) **zbieranie uwag** w postaci pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego udostępnionego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl) oraz w Urzędzie Miejskim w Strykowie (Sekretariat). Wypełniony formularz należy dostarczyć:

- a) drogą elektroniczną na adres: strykow@strykow.pl (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, (decyduje data wpływu do Urzędu Miejskiego) lub
- c) osobiście do Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu z dopiskiem „Konsultacje Społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków”.

- 2) **spotkanie otwarte/debata przeprowadzone stacjonarnie** w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków w dniu 04.11.2025 r. o godz. 16:00-18:00.
- 3) **zbieranie uwag ustnych** – opinie przyjmuje Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury, pok. 20, Urząd Miejski w Strykowie, ul. T. Kościuszki 27, 95-010 Stryków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu w terminie konsultacji.

Uwagi zgłoszone przed dniem 15.10.2025 r. i po 19.11.2025 r. oraz przesłane w formie innej niż na udostępnionych formularzach nie będą rozpatrywane, za wyjątkiem uwag ustnych bądź propozycji i opinii zgłoszonych w trakcie stacjonarnego spotkania i/lub w Urzędzie Miejskim w Wydziale IZP.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stryków wraz z formularzem konsultacyjnym zostanie udostępniony w terminie trwania konsultacji społecznych:

- a) na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie (strykow.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl);
- b) w Urzędzie Miejskim w Strykowie w godzinach pracy Urzędu (Sekretariat).

Powiadomienie o konsultacjach społecznych podane do publicznej wiadomości:

1. poprzez ogłoszenie w prasie - „Wieści z Główna i Strykowa” z dnia 09.10.2025 r.;
2. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Strykowie oraz na tablicy ogłoszeń przed budynkiem Urzędu Miejskiego w Strykowie;
3. w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.bip.strykow.pl oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strykowie www.strykow.pl w zakładce Urząd Miejski/Prawo lokalne/Konsultacje społeczne.

Niezwłocznie po zakończeniu procesu konsultacji zostanie sporządzony raport stanowiący informację podsumowującą ich przebieg. Informacja o wynikach zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.strykow.pl), na stronie internetowej (strykow.pl) oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Strykowie.